DAVID REUBEN este unul dintre cei mai renumiți medici din Statele Unite, și specialist în psihiatrie. Este absolvent al Facultății de Medicină a Universității din Illinois. A lucrat ca medic militar în aviația americană. Ulterior, și-a deschis un cabinet particular. Este autorul mai multor *best-seller*-uri pe teme de sex, sănătate și nutriție, între care *Tot ce ai vrut să știi despre sex* (*Dar ți-a fost teamă să întrebi)*, apărută la Editura Curtea Veche în 1999, dar și a numeroase articole.

Tot ce ai vrut să știi despre sex a fost editată în 1969 și și-a câștigat imediat numeroși admiratori. Apariția ei este unul dintre evenimentele care au marcat epoca revoluției sexuale în Statele Unite și a avut o mare influență asupra acestei mișcări. A fost pe primul loc în topurile de carte din 51 de țări și a fost citită de mai peste 100 de milioane de oameni. Ea reflecta și îmbogățea spiritul timpului său. Această carte celebră l-a inspirat inclusiv pe Woody Allen, regizor cu predispoziție pentru subiectele și dezbaterile de actualitate. Filmul cu același titlu, *Tot ce ai vrut să știi despre sex*, este probabil cel mai celebru dintre filmele lui — dacă se poate vorbi astfel despre un film al unui regizor care are marele talent de a atrage mereu o atenție specială asupra creațiilor sale.

Cartea de față, care se adresează în special femeilor, dezbate problemele specifice cu care se confruntă femeile, într-o manieră plină de umor și sensibilitate în același timp, cu o grijă remarcabilă față de cititoarele sale.

De-a lungul carierei, dr. David Reuben a adus mereu completări la scrierile sale anterioare. El s-a menținut mereu în actualitate prin munca sa susținută, prin grija permanentă de a le spune pacienților și cititorilor săi ce este mai bine pentru ei aici, astăzi, cum pot ei să-și îmbunătățească viața.

DR. DAVID REUBEN

orice femeie POATE!

Împlinire în dragoste și în sfera sexuală pentru femei necăsătorite, văduve, divorțate și... căsătorite

Traducere de
MANUELA RĂMUREANU

Curtea Veche

BUCUREȘTI, 2002

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale
REUBEN, DAVID
Orice femeie poate / David Reuben
trad.: Manuela Rămureanu
tit. orig. (eng.): Any Woman Can!
București: Curtea Veche Publishing, 2002
384 p.; 20 cm (Familia la Curtea Veche; 15)
ISBN 973-8356-61-X

I. Rămureanu, Manuela (trad.)

396
3-055.2

Coperta colecției de DANIEL ȚUȚUNEL
Foto copertă de NÉMETHI ANDRÁS BARNA

DAVID REUBEN, M.D.
ANY WOMAN CAN!
Love and Sexual Fulfillment for the Single, Widowed, Divorced... and Married
Copyright © 1971 by David R. Reuben, M.D.
Published by arrangements with Lagora Investments, Inc.

© Curtea Veche Publishing, 2001,
pentru prezenta versiune în limba română

ISBN 973-8356-61-X

Mulțumiri

Aș dori să-i mulțumesc prietenului și agentului meu, Don Congdon, pentru că mi-a împrumutat înțelepciunea, încurajarea și entuziasmul lui — calități de care dispune din belșug. Sunt profund recunoscător lui Kennett și Eleanor Rawson, care și-au depășit cu mult rolurile de editori și redactori pentru a mă ajuta în orice mod posibil. Carolyn Anthony mi-a acordat asistență în multe planuri. Max Geffen merită mulțumirile mele pentru că mi-a fost întotdeauna alături atunci când am avut nevoie de el. Oscar Dystel și Marc Jaffe și-au arătat din plin încrederea în mine și în cartea mea. Avocatul Michael Greer a participat cu experiența sa juridică esențială, iar avocatul Richard Munks a contribuit cu cercetări juridice asupra dreptului comun matrimonial. Vivienne Miller, secretara mea, a continuat să-și demonstreze loialitatea, caracterul demn de încredere și devotamentul — atribute rare și mult apreciate. Dr. Joseph Kwint și Dr. Louis Schlom m-au ajutat prin lectura și comentariile făcute asupra materialelor din diferite capitole. Melecia Cranny de la Biblioteca Universității Societății Medicale din San Diego a fost de ajutor în multe feluri. John Pridonoff a fost neobosit în dactilografierea manuscrisului. În fine, soția mea, Barbara, a făcut posibilă apariția acestei cărți prin citirea materialului pe măsură ce era scris și contribuind cu judecata ei de specialist. Tactul, profunzimea și intuiția ei sunt de neegalat. Iar fiul meu, David Jr., a făcut mai ușor totul, scoțându-l pe tatăl lui la joacă atunci când cuvintele începeau să se încâlcească.

Spring Valley, California
16 aprilie 1971

Pentru Barbara,
care este cu adevărat
soția perfectă,
mama perfectă
și femeia perfectă

1

Femeia izolată în plan sexual

Ce înseamnă faptul că o femeie este izolată în plan sexual?

Orice femeie care nu este dispusă sau nu este capabilă să-și împlinească destinul ca femeie pe deplin matură și să se bucure de o viață ce include experiențe sexuale pline de satisfacție este izolată în plan sexual. (La urma urmei, singura distincție reală dintre bărbați și femei este sexualitatea lor — din orice alt punct de vedere sunt, în fond, identici.) O femeie care nu își exprimă pe deplin feminitatea în modul cel mai direct posibil este separată din punct de vedere emoțional și sexual de restul lumii — ea este *izolată*.

Cum ajung unele femei în această situație?

Undeva, cumva, ceva nu merge cum trebuie. În America, femeile necăsătorite sunt, fără îndoială, cei mai liberi membri ai societății. Deși, de regulă, ele nu sunt încătușate de copii sau de familie, câștigă adesea un salariu excelent, se bucură de o sănătate bună și dispun de timp liber din abundență pentru a-și permite satisfacerea oricărui capriciu, totuși cele mai multe dintre ele îndură o povară îngrozitoare.

Care este aceasta?

Cea mai mare dintre plăcerile umane — *împlinirea sexuală* — îi este refuzată în mod oficial oricărei femei adulte care este necăsătorită, văduvă sau divorțată. O femeie este liberă să practice avocatura, să facă operații pe creier, să lucreze la bomba cu hidrogen, ba chiar să călătorească pe planete îndepărtate. Însă din punct de vedere moral — și, în multe cazuri, *din punct de vedere legal* — ei i se interzice să-și unească vaginul cu un penis până în momentul căsătoriei și în afara căsătoriei.

Înainte ca unei femei moderne să i se permită să-și folosească echipamentul cu care s-a născut, ea trebuie, într-adevăr, să găsească un bărbat care să reprezinte o garanție, să obțină un permis de copulație — cunoscut în termeni diplomatici sub denumirea de certificat de căsătorie — și să-și afirme în mod oficial intenția de a întreține relații sexuale. Orice femeie care nu vrea, nu poate sau căreia pur și simplu nu-i convine să facă acest lucru se află într-o postură incredibilă. Alți bărbați și femei se așteaptă efectiv ca ea să-și „împacheteze" echipamentul sexual și să-l pună la păstrare până când se va mărita. (Poate în sertarul speranței, cu fețele de pernă și grăunțele de naftalină?)

În mediul nostru încărcat de erotism, în care sexul nud este folosit pentru a le vinde țigări elevilor din clasele superioare de liceu, iar reclamele pe o pagină întreagă de ziar oferă parfum pentru uz vaginal cu pulverizator și cu aromă de căpșuni, se presupune că femeia necăsătorită, sănătoasă și bine dezvoltată nu trebuie să observe aceste lucruri. Într-o epocă în care moda presupune ca ea să poarte pantaloni strâmți, bluze transparente și să nu aibă sutien, femeii îi este greu să-și împiedice mintea să conștientizeze motivul pentru care se îmbracă astfel.

Pentru a o tortura suplimentar, același aranjament care exclude sexul din regulile valabile pentru ea îl include în regulile valabile pentru orice bărbat, căsătorit, burlac sau aflat între aceste etape. Drept confirmare constantă a masculinității sale, se presupune ca el să vâneze scena socială, fecundând cât de multe femei poate. Orice metodă de persuasiune îi stă la dispoziție, orice tehnică de stimulare sexuală este la îndemâna lui. Dacă femeia își urmează pornirile firești și face sex cu el — în afara căsătoriei — ea pierde. Întreaga forță coercitivă a societății este pornită împotriva ei. Dacă rezistă și rămâne distantă — ea pierde. Pierde șansa de a fi o femeie plină de viață, o femeie naturală, așa cum a creat-o Natura.

Ce înseamnă acest lucru pentru femeia necăsătorită tipică?

Nancy a trăit acest lucru. Are 26 ani și lucrează ca asistent de achiziții într-o rețea de magazine universale. Înaltă, zveltă și blondă, ea vorbește cu pasiune:

— Doctore, am avut această conversație cu mine însămi de o mie de ori. Știu ce este sexul, știu cum se face, vreau să pornesc, dar mi-e teamă. Vreau să spun: de ce-ar trebui să mă agăț? Ies cu un tip, ne înțelegem bine, dar nu mi-aș dori să mă mărit cu el, însă el vrea să locuim împreună și să începem să facem dragoste.

— Care este părerea ta despre acest lucru?

— Oh, cred că ar fi grozav, pentru început. Dar ce voi face în continuare?

Mâinile lui Nancy zvâcnesc în sus cu putere:

— El nu vrea să se însoare, eu nu vreau să mă mărit și sunt convinsă că într-o zi mă voi întoarce acasă de la slujbă și voi găsi o scrisorică în loc de un iubit. Pur și simplu nu mi se pare că merită.

Nu mai zâmbește.

— Care este alternativa?

— Alternativa, doctore, este ceea ce am făcut în ultimii patru ani — am așteptat, m-am păstrat și am îmbătrânit — *cu totul*. Sunt sigură că mă voi mărita într-o zi, dar ce ar trebui să fac până atunci? Să stau acasă și să croșetez o cuvertură pentru noaptea nunții?

Nancy aparține acelui numeros grup de femei care se răzvrătesc împotriva cerințelor ipocrite ale societății și care pretind să-și trăiască viața într-un mod mai realist. Este o aventură dificilă. Nu există linii de hotar, cărarea este întunecată, puține femei s-au mai aventurat până acolo. Cele prea timide sunt lăsate în urmă — cele prea îndrăznețe sunt prinse în capcană și excluse de restul societății. Fără a fi dispuse să regreseze la rolul de îngrijitoare de copii desexualizate, care dau din cap în fața televizorului, dar și slab dotate pentru a găsi o soluție mai bună, multe femei izolate în plan sexual au destinul de a se aduna pe micile lor insule emoționale izolate. Din timp în timp, ele cufundă un degețel de la picior în apele sexuale, apoi și-l retrag rapid, așteptându-l pe salvatorul romantic care nu vine niciodată.

„Izolarea" se prezintă și într-un alt mod?

Izolarea sexuală poate avea multe deghizări — uneori, este mascată chiar de libertatea sexuală. Cel puțin, așa a nu-

mit-o Wanda. Avea 31 de ani, era bine făcută și se exprima clar:

— Știi, doctore, eu n-am crezut niciodată că o persoană trebuie să accepte orice festă pe care destinul are chef să i-o facă.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Păi, nu se aștepta nimeni ca eu să merg la colegiu — părinții mei nu dispuneau de bani. Am muncit ca o nebună și am câștigat o bursă la un colegiu de prima mână pentru femei. Apoi am aflat că nu e de dorit ca femeile să fie agenți de bursă. Am rupt această barieră. Cel mai dur obstacol dintre toate a fost sexul, dar am reușit să înving și în acest joc.

— Cum ai reușit acest lucru?

— Pur și simplu, gândesc ca un bărbat. Îl găsesc pe tipul care-mi place, mă concentrez asupra lui, obțin ceea ce vreau din relație, iar apoi, când distracția s-a isprăvit, caut pe altcineva. Este atât de simplu!

— Atunci de ce te plângi?

— Nu înseamnă că mă plâng dacă lacrimile nu au ieșit efectiv la iveală!

— Bine, Wanda. Sunt de acord. Să spunem că ești în stadiul anterior plânsului. Dar spune-mi cel puțin, cum te pot ajuta?

— Nimeni nu mă poate ajuta!

Acum apăruseră lacrimi adevărate și curgeau în șiroaie:

— Trebuia să meargă! Ar fi trebuit să meargă! Era atât de simplu. Ce de n-a mers cum trebuie?

— În ce sens?

— La viața mea mă refer. Obțin tot ce-mi doresc de la bărbați. Ei mă duc în locurile în care doresc să merg, mă tratează în felul în care îmi doresc să fiu tratată. Nu am nici un fel de probleme sexuale — vreau să spun, în afară de cele pe care le are oricare altă femeie.

— Ce vrei să spui prin „în afară de cele pe care le are orice altă femeie"?

— Ei, știți dv. Totul este bine la început. Nu am niciodată probleme să ajung la orgasm și pur și simplu nu mă satur de sex. Dar apoi, după un timp, când noutatea se destramă, eu cred, cred că încă îmi place, dar pur și simplu, nu mai este la fel.

— Vrei să spui că, după un timp, nu mai ai orgasm?

— Da. Nu se întâmplă așa cu orice femeie?

— Din fericire, nu. Orgasmele încep să nu mai apară spre sfârșitul relației voastre?

— Nu, m-am gândit mult la asta. Se petrece înainte de sfârșitul relației — să zicem, la sfârșitul părții de mijloc. Ca și cum ceva din interiorul meu ar ști că toată treaba se va termina prost.

— S-ar putea ca așa să fie. Câteodată, subconștientul poate să prevadă apropierea unui lucru înainte ca persoana să fie cu adevărat conștientă de lucrul respectiv.

Wanda se considera un luptător pentru libertatea sexuală. De fapt, era mai curând un proscris sexual sau, după cum s-a descris pe sine mai târziu, în cursul tratamentului, „un bandit sexual".

Ce înseamnă un „proscris sexual"?

Reacția ei la faptul de a fi izolată din punct de vedere sexual a fost aceea de a ignora regulile societății (sau cel puțin de a încerca să le ignore) și de a face ceea ce dorea. Descrierile ei au fost exacte. Ea se culca cu orice bărbat pe care îl plăcea, întrerupea relațiile când începea să se plictisească și, conform propriei descrieri, acționa, în general, ca o „femeie complet eliberată". Își croia drum printre patru sau cinci legături sexuale majore în fiecare an, cu câteva pauze de o noapte între ele. Totul părea bine în exterior, mai ales din punctul de vedere al prietenelor ei, care-i invidiau libertatea. După cum a descris Wanda acest lucru mai târziu, ea și-a plătit emanciparea cu un preț mare:

— Cred că de la început cărțile mi-au fost măsluite, dar nu am știut acest lucru. Toți erau împotriva mea — bărbații cu care ieșeam nu căutau decât să se distreze. „Drăguța de Wanda" nu a avut niciodată lațurile pregătite, țintind căsătoria. Prietenele mele care „îmi admirau curajul" mă demolau pe la spate. Și nici măcar nu-mi dădeam seama că propriul meu corp încerca să-mi comunice ceva.

— Ce te-a făcut să crezi asta?

— Păi, după cum spuneați, sexul fără orgasm nu este sex cu adevărat. Pur și simplu, nu mi-am dat seama că trebuia să existe ceva mai mult decât să mă bag în pat cu un tip sexi.

Ca „proscris sexual", Wanda a făcut orice și-a dorit cu oricine a găsit și oricând a vrut — aproape. Dar a plătit prețuri extravagante pentru libertatea ei. Mai întâi, a fost dezaprobarea socială constantă și intensă, chiar și la serviciu. Promovările păreau destinate întotdeauna bărbaților (Wanda era pregătită pentru acest lucru) sau femeilor mai convenționale în privința sexului (Wanda nu se aștepta *la acest lucru*).

Există și alte dezavantaje ale faptului de a fi un „proscris sexual"?

Da, există și o problemă socială. Femeile care pun stăpânire pe drepturile lor sexuale își pierd adesea drepturile sociale. Când Wanda era prin preajmă, prietenele ei necăsătorite se simțeau în nesiguranță, femeile căsătorite se simțeau amenințate, iar femeile mai în vârstă erau în mod indiscutabil ostile. Singurul grup care o aplauda erau bărbații — dar și aceștia, după cum s-a exprimat ea, „numai între orele 8 p.m. și 2 a.m. Înainte de apusul soarelui, ei nu doreau să știe că exist."

Ca majoritatea proscrișilor, era considerată un obiectiv firesc pentru vânătorii de recompense. În cazul ei, recompensa era primită în dormitor. Iubiții o considerau mai degrabă un obiect sexual, decât o ființă omenească. Deoarece era dornică să caute fericirea sexuală fără a fi protejată de blindajul societății — căsătoria, pensia alimentară, legile proprietății —, însoțitorii săi masculini aveau tendința de a uita că și ea era o ființă umană. Acest lucru poate fi greu de îndurat pentru o fată.

Nu există o altă soluție?

Poate. Dar tot atât de greu de îndurat, deși într-un mod diferit, este rolul exilului sexual. Pentru unele femei, presiunea este pur și simplu prea mare. Cele cărora le lipsește curajul de a pune sub semnul întrebării prohibițiile rigide ale societății, ce au drept țintă subzistența sexuală a femeii necăsătorite, își așază singure emoțiile în raft — definitiv. Pentru ele, lupta s-a sfârșit înainte să fi început. Feminitatea lor pălește treptat, iar

personalitatea lor devine din ce în ce mai ștearsă, pe măsură ce se retrag în sine. Este aproape ca și cum motoarele lor emoționale ar începe să se uzeze treptat. Diane a trecut prin această situație și descrie cel mai bine acest lucru:

— Știu că acum arăt mai bine, doctore, însă anul trecut pe vremea asta, nu aș fi putut lua locul doi la un concurs de urâțenie!

Era greu de crezut. Diane purta cizme lungi din piele albă, o fustă mini de velur verde închis, o bluză safari de un galben pal, semitransparent și accesorii potrivite. Era subțire, plină de grație și puțin spus dinamică.

— Nu aveam decât 25 de ani, dar mă simțeam ca propria mea bunică. Iată o poză, ca să dovedesc!

Avea dreptate. Fotografia arăta o femeie deprimată, cu părul gras. O rochie largă, cu un imprimeu îi atârna mai jos de genunchi. Picioarele slăbănoage se sfârșeau în niște ciorapi deformați, lăsați în jos, înfipți în pantofii cu talpă turnată. În acord cu vestimentația, expresia facială a femeii era una de disperare extremă.

— Este greu de crezut că aceasta este într-adevăr fotografia ta.

Diane a devenit gravă:

— Ținând cont de modul în care o privesc, nu sunt eu cu adevărat. Este o fotografie a unei femei bătrâne, al cărei trup folosea drept ascunzătoare.

Diane făcea parte dintr-o familie newyorkeză deosebită. Părinții ei erau bogați, ocupați și întotdeauna în centrul atenției. Excelau în fiecare dintre multele lor activități și se așteptau ca și fiica lor să fie la fel. Însă Diane nu era cu adevărat pregătită sau capabilă. Copleșită de puternicele cerințe sexuale și emoționale ale existenței sale sub mare presiune, a sfârșit în uitare sexuală. Fata din fotografie era Diane în forma ei cea mai asexuată. După cum a spus chiar ea mai târziu:

— Nu mergea și știam în adâncul meu că nu va merge, dar eram disperată și asta era tot ce-mi puteam imagina.

Noua ei înfățișare nu însemna că își rezolvase cu adevărat problema — era doar o modalitate de a arăta că era pregătită să încerce din nou. Întoarsă din exil, purta uniforma grupului său social și era gata de acțiune — sau încerca, oricum, să fie gata.

— Nu știu, uneori îmi spun că va ieși bine, iar alteori pur și simplu intru în panică. Știu că sexul este un lucru bun și așa mai departe, dar când vine vorba să *acționez*, mă îngrozesc. Soluția mea este să mă eschivez. Am relații sexuale, dar nu simt nimic. Este ca și cum mi-aș spăla rufele. Dacă nu-mi face plăcere, de ce să o mai fac? Și dacă tot trebuie s-o fac, de ce nu pot să fac în așa fel încât să-mi placă?

Diane și milioane de alte femei asemenea ei sunt victimele unei conspirații preistorice, care a început atunci când prima femeie a pus piciorul pe pământ. Această conspirație specială are două fălci, care uneori au tendința de a zdrobi o femeie ca într-o menghină gigantică.

Cum acționează?

Prima falcă ține de faptul că femela umană este o ființă slabă din punct de vedere biologic. Reproducerea la femei este un joc de ruletă ovarian. De-abia 12 ouă pe an se rostogolesc din ovare pentru a aștepta coliziunea cu o spermă norocoasă. Indiferent dacă actul sexual are sau nu loc, oul singuratic așteaptă în trompa uterină circa 48 de ore în fiecare lună. Dacă nu apare nici un spermatozoid, pur și simplu se sparge ca un balon de săpun și dispare pentru totdeauna. (La pisici, sistemul este mult mai eficient. Ovulația are loc numai *după* actul sexual. Oul întâlnește sperma nerăbdătoare aproape imediat.) În virtutea acestei metode risipitoare, există cel mult două duzini de zile pe an în care o femeie poate rămâne însărcinată; pentru scopuri reproductive, celelalte 341 de zile sunt o pierdere. Drept urmare, femeia obișnuită are aproximativ 288 de contacte sexuale înainte să aibă loc fecundarea. (Unele femei nu vor fi de acord, citând experiențe nefericite care s-au petrecut pe locul din spate al unei mașini decapotabile sau într-un weekend groaznic petrecut pe malul unui lac, dar din punct de vedere statistic, cifrele sunt exacte.) Chiar dacă sarcina apare, în circa 20% din cazuri are loc un avort spontan. Pentru a îngreuna lucrurile, reproducerea umană este dureros de înceată. Timpul de gestație este de aproape un an, iar noii oameni sunt de obicei fabricați doar câte unul odată. (În schimb, pisoii apar de două ori pe an, în grupuri de câte cinci sau șase).

Care este cealaltă latură?

Cealaltă falcă a conspirației ține de faptul că femeile dețin responsabilitatea principală pentru supraviețuirea rasei umane. Mediul planetei noastre este în mod hotărât ostil oamenilor. Cea mai mare parte a sa este prea fierbinte, prea rece, prea uscată, prea umedă, prea tare sau prea moale pentru evoluția ideală.

Niciodată nu este suficientă mâncare pentru toți. Dintre oameni, o minoritate moare din cauza efectelor supraalimentării; cei mai mulți însă sunt suspendați între malnutriție cronică și înfometare lentă. Omenirea este victima a mii de boli paralizante, care grăbesc moartea. Cei care supraviețuiesc sunt asaltați de inundații, cutremure, uragane, valurile mareelor și de o duzină de alte dezastre naturale. Chiar și acei bărbați și acele femei care trăiesc în societăți civilizate (industrializate) și sunt apărați contra celor mai distrugătoare ravagii ale naturii au început să-și otrăvească propriile împrejurimi cu aer poluat, apă contaminată, fum de țigară, chimicale toxice din alimente și cu alte produse secundare ale progresului, care încep să-și ceară drepturile. Dacă ar fi fost lăsat la discreția propriilor proiecte, omul ar fi fost șters demult de pe fața pământului. Din fericire pentru noi toți, Natura a furnizat arma supremă a supraviețuirii. L-a susținut pe *homo sapiens* să traverseze Era Glaciară, marea ciumă din secolul al XIV-lea, 50 000 de ani de război și 1 milion de epidemii. Cu puțin noroc, ar putea chiar să-i asigure supraviețuirea de-a lungul epocii spațiale. Numele acelei arme atotputernice este SEXUL, iar deținătoarea ei este femeia.

Acea jumătate dintre membrii rasei umane capabilă de reproducere este femeia. În ciuda isteției lui, a realizărilor tehnice uimitoare și a mândriei nelimitate, nici un bărbat nu poate produce un alt om. Numai femeile au capacitatea de a crea o ființă nouă din materia primă a propriilor trupuri. Pentru a se asigura că fiecare femeie se dedică neîncetat acestei sarcini vitale, natura a îmbibat-o cu o energie sexuală nedepășită în regnul animal. Din momentul concepției, pornirea primordială a fiecărei ființe de sex feminin este aceea de a fi fertilizată, de a concepe și de a se reproduce. Nici o forță de pe pământ nu-i poate sta în cale.

De ce se întâmplă astfel?

Chiar în cursul dezvoltării embrionare, organele sexuale au prioritate de vârf, iar organele genitale femeiești captează întreaga atenție. Printr-o ciudată inversiune genetică, conform unor experți, *fiecare embrion uman debutează ca femelă.* Pe măsură ce timpul trece, la circa 51% dintre micile creaturi le sunt remodelate organele genitale (bărbaților le place să considere acest lucru o îmbunătățire) și devin bărbați. Pentru celelalte 49%, lucrurile încep să se precipite. Chiar în momentul în care sperma se scurge cu lenevie în adâncimile ovulului, se aprinde fitilul unei bombe sexuale cu explozie programată și este generat un întreg lanț de evenimente, care culminează cu un orgasm dramatic două decenii mai târziu.

Organele genitale feminine se dezvoltă cu rapiditate, ajutate de hormonii sexuali, care se transmit din circuitul sangvin al mamei în circulația fătului. Aceste puternice substanțe chimice pun în stare de funcționare micile ovare, astfel încât ele însele să poată produce cantități masive de hormoni când sosește timpul pentru acțiune. Exact la momentul nașterii, organele sexuale feminine își fac primele teste pe scară largă, anticipând utilizarea viitoare. Fetița se ivește din uter cu vulva dramatic lărgită. Micii ei sâni sunt umflați și rotunzi și chiar secretă un lichid transparent (cunoscut ca „laptele vrăjitoarei") timp de câteva zile. De îndată ce organele de reproducere și-au dovedit capacitatea de a răspunde stimulării hormonale, cantitatea de hormoni din sânge se reduce și organele genitale regresează la dimensiuni normale pentru un copil. Dar faptul semnificativ rămâne: *părțile sexuale ale corpului femeii sunt atât de importante, încât sunt dezvoltate și testate din primul moment al nașterii, chiar înainte ca inima și plămânii să funcționeze pe deplin.*

În următorii aproximativ 15 ani, sistemul reproductiv *pare* să fi adormit. În adânc, totuși, bomba cu ceas a sexului ticăie înăbușit și implacabil, pe măsură ce corpul și mintea se maturizează.

Care sunt mai importante, modificările fizice sau cele emoționale?

În perioada pubertății, fata suferă modificări fizice dramatice. Dar chiar mai importante sunt modificările emoționale profunde și subtile, care evoluează și se accelerează pe parcursul următorilor câțiva ani. Rezultatul final este o *femeie* — un tânăr adult de sex feminin, care explodează de viață și este supraîncărcat cu emoții. Ea este sentimentală și plină de afecțiune, spirituală și fermecătoare. Combinația dintre exuberanța tinerească și hormonii sexuali îi conferă un nimb și un dinamism unice în rasa umană. Dragostea sub orice formă, romantică și sexuală, emană din ea. Până când i se trântește ușa în față. Nu o dată, nu de două ori, ci iar și iar, societatea noastră îi spune că nu este loc pentru sentimentele ei. Îi spune că nu este loc pentru ea ca ființă omenească, până când nu se va încadra într-o structură rigidă, arhaică, irațională, concepută acum 1 000 de ani în adâncul vreunei păduri teutone.

Iris simte doar prima presiune înăbușitoare a sistemului social în cadrul căruia trăiește. Cu un păr lung, castaniu și ochi mari, senzuali, ea pare mai tânără decât cei 20 de ani ai săi:

— Doctore, ce încearcă ei să-mi facă?

— Ce vrei să spui?

— Fie mi-am ieșit complet din minți, fie toți ceilalți sunt nebuni și eu sunt cea sănătoasă! Iată, de pildă, slujba pe care o am. Am absolvit liceul în fruntea clasei mele, iar banca la care lucrez acum se străduia să pună mâna pe mine ca să muncesc pentru ei. Totul a început bine, iar pe parcursul primei luni sau cam așa, a fost grozav. M-am adaptat la toate cu repeziciune și chiar am fost promovată. Apoi a început.

— Ce a început?

— Nu știu exact, dar au început să mă doboare. Așa cum, de pildă, la început au fost florile pe care le țineam la ghișeul casieriei. Nimeni nu le putea vedea, dar managerul a spus că sunt împotriva regulamentului. Cum a fost și fusta mea. Era cu câțiva centimetri deasupra genunchilor. Așa cum poartă și alte 10 milioane de fete. Oare bancherilor le este teamă că unii clienți or să devină atât de excitați trăgând cu ochiul la rotule, încât vor uita să-și depună și ultimul ban în banca lor înstărită? Și partea comică este că eu stau în spatele unui ghișeu solid de stejar, atât de gros, încât aș putea fi goală de la talie în jos și nici unul dintre clienții noștri senili nu și-ar da seama. Și dacă tot veni vorba despre haine, cineva ar trebui

să-i arate managerului că este pur și simplu obscen ca el să poarte mocasini maro la costumul albastru lucios și cu șosete albe! Uh!

— Dar de ce te deranjează atât de mult acest lucru, Iris?

— Fiindcă nu sunt chiar o tâmpită, doctore. Știu de ce fac ei acest lucru. Toate aceste reguli și regulamente caricaturale sunt destinate să țină bărbații în frunte, acolo unde cred ei că sunt meniți să se afle. Această slujbă a fost o lecție pentru mine — nu ați văzut atât de multe oi în viața dv.! La toaleta femeilor, când ne pregătim de lucru dimineața, toate fetele pălăvrăgesc — știți cum e, glumesc și se prostesc. De îndată ce sună clopoțelul — la început nu am crezut, dar chiar există un clopoțel — totul se schimbă. În locul a 12 creaturi umane de sex feminin apar 12 creaturi mecanice. Cât sunt în toaleta femeilor, sunt oameni; pe palier, devin locuitori ai casei de corecție pentru fete.

— Dar asta se întâmplă doar la lucru, nu-i așa?

— Doar la lucru? Opt ore pe zi, cinci zile pe săptămână, timp de 50 de săptămâni pe an înseamnă o grămadă de timp. După câțiva ani în această mănăstire-furnicar cu maici, îți explodează creierii. Și dacă vrei să avansezi, trebuie să faci sacrificiul final.

— Sacrificiul final?

— Da, domnule. Marea noastră bancă are 200 de sucursale. Sunt exact șapte femei manager. 14 mici ovare au fost sacrificate de dragul avansării în carieră. Ele poartă încă fuste, dar în adâncul lor aceste doamne sunt mai masculine decât Joe Louis. Ele nu au înfrânt sistemul — ele au trecut de partea cealaltă. Nu pot să procedez astfel. Pur și simplu, nu vreau.

Iris s-a prăbușit în scaun. Ea nu era în pericol de a fi masculinizată în acest moment. Vulnerabilă, înspăimântată, tulburată, simțea cu intensitate frustrarea de a avea de-a face cu o societate pretențioasă și ipocrită.

Există multe femei care au aceeași problemă?

Unul dintre cele mai mari paradoxuri cu care se confruntă cultura noastră este situația femeilor care muncesc. Mai mult de trei sferturi dintre femeile necăsătorite, divorțate sau

văduve trebuie să lucreze pentru a se întreține. În mod teoretic, aceste 14 milioane de femei dispun de oportunități egale în privința slujbei. În realitate (cu puține excepții), lor le este destinată munca cea mai slab plătită și cea mai umilă. Nici măcar una dintre primele 25 de ocupații principale ale femeilor, așa cum sunt ele înregistrate de Biroul de Recensământ al SUA, nu se află printre primele 85 de slujbe cel mai bine plătite ale națiunii. În virtutea a mii de acorduri bazate pe încredere, cea mai mare parte a slujbelor bune este inaccesibilă femeilor. O femeie este binevenită pe postul de contabil, dar rareori pe funcția de economist. Ea poate fi angajată ca educatoare, nedorită însă ca profesor. Angajatorii bărbați practică cu plăcere linia de minimă rezistență; există întotdeauna câteva femei inginer, director adjunct și una sau două femei pilot (dar niciodată la o companie aviatică importantă). Femeile sunt etalate din când în când în scopuri legate de etichetă și puse apoi din nou la păstrare, astfel încât, pentru ei va fi comod să respingă următoarele plângeri femeiești.

Pe de altă parte, cele mai multe state au reguli speciale de muncă pentru protecția femeilor. Ele solicită, de obicei, un salariu minim mai mare pentru femei, perioade speciale de odihnă și facilități și interzic munca grea și atribuțiile periculoase. În mod frecvent, aceste legi mai protejează femeile și în raport cu obținerea unei slujbe, deoarece este mult mai ieftin să fie angajat un bărbat.

Ce se poate spune despre femeile care dețin o proprietate?

Când se ajunge la drepturile de proprietate, lucrurile devin chiar mai bizare. În majoritatea zonelor țării, legile proprietății au tendințe puternice de a fi în favoarea bărbaților*; în cursul căsătoriei, el dobândește de obicei toate bunurile pământești ale soției sale. Chiar și în statele în care este în vigoare proprietatea în comuniune, managementul și controlul proprietă-

* Această carte a fost scrisă în 1971. Între timp, o parte din legislația SUA s-a modificat; prin urmare, unele aspecte discutate în această carte nu mai sunt de actualitate. De asemenea, și în ce privește mentalitatea socială, lucrurile s-au schimbat. Considerăm însă că mesajul cărții poate ajuta la însănătoșirea anumitor aspecte ale societății noastre. (*N. red.*)

ții comune rămân de partea soțului, indiferent cât de idiot ar fi acesta. În câteva locuri, legile par a căpăta o întorsătură tipic masculină. Un stat vestic îi dă unui bărbat dreptul absolut de *a ucide* un alt bărbat dacă descoperă că acesta are relații sexuale cu soția lui. (Legea impune o ochire fără greș, deoarece anihilarea soției nu este tolerată, indiferent cât de implicată ar fi aceasta). În mod caracteristic, soția *nu* are privilegii egale. Dacă ea își expediază o competitoare pe lumea cealaltă, trebuie să fie pregătită să-și asume toate consecințele legale.

Desigur, există unele domenii de libertate absolută, aflate la dispoziția femeilor din zilele noastre. Ele sunt libere să candideze pentru un post, dar și mai libere să fie înfrânte. În 1920, după 144 ani de guvernare democratică, cealaltă jumătate a populației noastre, femeile, a primit, în sfârșit, dreptul de a vota. Cu greu pare să fi meritat osteneala. Deși femeile care votează îi întrec ca număr pe bărbați, raportul fiind de 60 de milioane la 52 de milioane, din 435 de congresmeni numai 10 sunt femei, o femeie din 100 de senatori, nici o femeie nu ocupă vreun post de guvernator statal și reprezintă 0,5% din numărul primarilor la nivel național.

Femeile nu au și unele drepturi?

Un drept exclusiv al fiecărei femei americane este acela de a rămâne însărcinată — cu excepția, desigur, a cazului în care se întâmplă ca ea să fie necăsătorită. Mama necăsătorită, indiferent care-ar fi circumstanțele, este exilată pe o poziție socială ce combină toate atributele unui pedofil cu ale unui lepros. Linda are o astfel de sarcină și știe exact ce înseamnă. Are 23 de ani și lucra pe post de controlor de bilete la o mare companie aeriană, până când „starea" ei, așa cum a numit-o șeful, a devenit prea evidentă. Cu părul blond ca mierea și ochi de un albastru deschis, ea părea aproape un copil, în timp ce se mișca la postul ei dintr-o parte în alta:

— Încă două luni și voi fi din nou la singular, în loc de plural, doctore, râse ea. Bine, a fost o experiență educativă, indiferent în ce mod ai privi-o. Tatăl copilului este un copilot de la linia aeriană la care am lucrat, iar în ultimele șase luni, cred că am auzit toate bancurile pe care le pot suporta despre ce se spune de la pilot la copilot. Deși trebuie să admit că unele dintre ele sunt destul de nostime.

A râs din nou:

— Pe bune, cred că singurul lucru care m-a împiedicat să-mi ies din minți în timpul acestei sarcini a fost simțul umorului pe care-l posed. Au existat momente când a fost destul de înspăimântător.

Nu a mai râs de această dată.

— Ce vrei să spui?

— Păi, să luăm, de pildă, felul cum s-a petrecut totul. Jack — este vorba de copilot — a fost un tip minunat. În cursul popasurilor lui în Chicago — și vă rog, nu mai vreau glume despre *această* expresie — ne-am împrietenit. Eram amândoi singuri și am început să petrecem împreună sfârșiturile de săptămână, în apartamentul meu. Într-o noapte, vreo trei luni mai târziu, am fost neglijenți și am rămas însărcinată. Acum să nu mă întrebați de ce nu m-am căsătorit!

Vocea Lindei deveni puțin ascuțită.

— Nu am de gând să te întreb nimic — în afara cazului în care tu dorești asta.

— Îmi pare rău, doctore, dar acesta a fost un motiv de tensiune mai serios decât aș fi dispusă să recunosc. Niciodată nu mi-am dat seama că graviditatea este ilegală. Vreau să spun că am fost tratată ca o criminală. Primul lucru care mi s-a întâmplat a fost acela că mi-am pierdut slujba. Am început să mă îngraș — nu mult — dar exact cât trebuia ca să se vadă. Șeful meu m-a chemat în birou și m-a întrebat direct dacă sunt însărcinată. Am recunoscut — pe atunci oricum nu mă mai puteam ascunde. El m-a întrebat dacă sunt măritată. Am spus adevărul și în această privință. Apoi mi-a cerut să-mi dau demisia. Am refuzat. I-am spus că nu greșisem cu nimic și-am întrebat dacă îmi poate arăta în ce mod contravenea regulamentului companiei faptul de a acționa ca o ființă omenească. Bine, lucrurile au devenit puțin tensionate din acel moment și interviul a luat sfârșit. În ziua următoare, am primit o scrisoare care spunea că sunt concediată deoarece aș fi supraponderală. Ce glumă!

— În ce sens?

— Păi, întâi faptul de a fi fost dată afară pentru că eram însărcinată. Pur și simplu nu era cinstit. Apoi alibiul pe care l-au folosit ei — supragreutatea. Supervizorul nostru cântă-

reşte cam 120 kg şi de acum în nouă luni nu va pierde nimic din ele.

Zâmbetul îi revenise:

— În plus, ei plătesc o bonificaţie pentru consultaţiile de obstetrică fetelor măritate care rămân însărcinate şi le lasă să lucreze în continuare. De ce n-ar face acest lucru şi pentru mine? A fost aşa o luptă!

După câteva minute, Linda şi-a recăpătat buna dispoziţie — cel puţin aparent.

— Presupun că aşteptaţi să vă spun de ce nu m-am căsătorit.

— Doar atunci când eşti pregătită să vorbeşti despre asta, Linda.

— Păi, este simplu. Pur şi simplu, nu eram îndrăgostită. Jack este un tip drăguţ şi cred că aş fi putut să-l determin să se însoare cu mine dacă aş fi vrut, dar era plăcut doar pentru un *week-end* ocazional — nu pentru o viaţă. Oricum, el s-a transferat pe o altă rută când a aflat că eram însărcinată. Cam asta e. Doar din cauza unei greşeli de 30 secunde, nu trebuie să fim înlănţuiţi definitiv.

— Sunt convins că ai dreptate.

— Atunci, probabil că sunteţi singurul. Părinţii mei s-au întors împotriva mea, telefonul nu mai sună sâmbăta seara pentru întâlniri şi este ca şi cum aş avea o respiraţie cu miros neplăcut pe durata a nouă luni. Nu mi-am putut găsi nici măcar un apartament până când nu le-am spus că soţul meu este în străinătate. Partea cea mai rea a întregii situaţii este că îmi iubesc copilul — vreau să-l am. În această lume nebună, o femeie bolnavă la minte care-şi urăşte copiii — inclusiv pe cel pe care-l poartă în pântece — este considerată foarte normală, câtă vreme este măritată. Nu pricep!

— Ce ai de gând să faci?

— Presupun că o voi scoate cumva la capăt pe parcursul următoarelor câteva luni, dar totul este atât de nedrept. De ce nu ne lasă pur şi simplu în pace, pe mine şi pe copilul meu?

Un tratament psihiatric plin de înţelegere şi simpatie a ajutat-o pe Linda în perioada graviditătii şi a sprijinit-o să se adapteze şi după această perioadă. Ea a înţeles treptat cum îşi crease inconştient propriile probleme şi a început să acţione-

ze în acest sens. Şi-a găsit o slujbă la o altă companie aeriană şi a început o viaţă nouă. A trecut pe la mine cam după un an:

— Păi, doctore, sunt din nou însărcinată, dar de data asta lucrurile stau mult mai bine.

— În ce fel?

— De fapt, în două feluri. Mai întâi, m-am măritat. Nu pot să mă mai lupt cu lumea întreagă pentru alte nouă luni. În al doilea rând, m-am măritat cu un pilot de data asta — nu mai vreau copiloţi.

Ea a râs.

— De ce râzi?

— Râd pentru că m-am măritat cu Jack! A fost atât de drăguţ, până la urmă. După ce am rămas însărcinată, nu a mai venit pe la mine, pentru că a crezut că nu vreau să mai am de-a face cu el după „ceea ce mi-a făcut". L-am întâlnit întâmplător, după ce am ieşit din spital şi — cred că sună răsuflat — ne-am îndrăgostit. A fost promovat, a adoptat primul copil şi suntem cât se poate de fericiţi.

Nu îşi rezolvă şi alte fete problemele în felul în care a făcut-o Linda?

Linda a fost una dintre puţinele norocoase. Indignarea morală a întregii noastre societăţi ipocrite este îndreptată ca o armă către capul fiecărei mame nemăritate. Faptul că nici o femeie din întreaga istorie a rasei umane nu a rămas vreodată însărcinată fără cooperarea de bună voie a unui bărbat este trecut cu vederea într-un mod convenabil. (Singura excepţie posibilă de la această regulă a fost Fecioara Maria — şi chiar şi *ea* era măritată la vremea cu pricina.) Desigur că nu trebuie neapărat ca o femeie să rămână însărcinată.

Ce poate să facă ea?

Ea poate alege una dintre multele metode de controlare a sarcinii. Tehnicile cele mai proaste au o rată a eşecului de circa 70%, iar variantele cele mai bune sunt sigure în proporţie de aproximativ 90%. Excepţie face pilula contraceptivă. Este, în principiu, sută la sută eficientă în prevenirea graviditătii. Conform producătorilor, pilula poate, de asemenea, să provoace

orbirea, paralizia sau moartea bruscă — în anumite cazuri. Desigur că bărbații nu iau pilule destinate controlării sarcinii. Câtă vreme femeile sunt dispuse să ia medicamentele — și își asumă riscurile —, ei nu trebuie să facă nimic în acest sens.

În mod clar, societatea noastră se aliază împotriva acelora dintre membrii săi care se întâmplă să se fi născut cu vagin în loc de penis. Datorită unui accident genetic care se petrece în exact microsecunda concepției, jumătate dintre embrioni sunt destinați să se dezvolte ca femei și se angajează să facă tot ce pot într-o lume creată de bărbați.

Femeile măritate nu sunt mai protejate?

Situația unei femei într-o societate masculină este de o mie de ori mai rea dacă se întâmplă ca ea să fie necăsătorită. Femeile măritate obțin, cel puțin, o oarecare protecție prin asocierea cu soții lor. Chiar dacă nu li se acordă statut egal, ele trăiesc sub un fel de umbrelă masculină. Bărbatul care se ridică ocazional pentru drepturile femeilor este aproape întotdeauna un bărbat însurat. El ia cuvântul, de obicei, după ce soția îl sâcâie suficient de mult, și atunci apără, în general, numai drepturile femeilor măritate. Puțini oameni se ridică pentru fata necăsătorită. Probabil se pornește de la ipoteza că dacă ea va valora vreodată ceva, atunci se va mărita. Acest raționament este similar cu acela că în cazul în care un pui va valora ceva, atunci va învăța să cânte cucurigu ca un cocoș. A face din căsătorie biletul de acces la a te bucura în mod egal de plăcerile vieții nu pare un lucru corect. În plus, există milioane de femei care au procedat după cum le-a ordonat societatea și s-au măritat, însă prin divorț sau moartea soților lor, s-au trezit din nou necăsătorite. Chiar și Serviciul de taxe și impozite practică discriminarea, refuzându-le femeilor deducții importante și justificabile din impozit.

În general, femeile sunt obișnuite să absoarbă mai multă pedeapsă decât bărbații, iar femeile necăsătorite sunt experte în această privință. Pentru cei mai mulți, ele rămân binecrescute, fermecătoare, rafinate. Sunt marea minoritate tăcută, victimele blânde.

Celor mai multe dintre femei le ia mult să se adapteze rolului?

Câteodată, ele trebuie să facă acest lucru aproape peste noapte. Așa a fost și pentru Anne. Are 37 ani, este încă suplă și atrăgătoare. A divorțat cu un an în urmă, după zece ani de căsnicie, și deține custodia celor doi copii ai săi.

— Încă nu știu dacă am făcut ceea ce trebuia, doctore.

Își clatină încet capul, dintr-o parte într-alta.

— Ceea ce trebuia în privința a ce?

— În privința divorțului de Tom.

Exista o notă de panică în vocea ei:

— Nu știți prin ce-am trecut în cursul anului care s-a încheiat. Aproape că am început să cred că singurul lucru mai rău decât a fi măritată și nefericită este faptul de a fi divorțată. Cel puțin atunci când eram măritată existam.

— Înțeleg, dar poți să fii mai explicită?

— Păi, eram *doamna* Spencer. Acum, când merg undeva și mă prezint ca *Anne* Spencer, e ca și cum aș fi o imitație ieftină. Am impresia că oamenii gândesc despre mine că aș fi „Marca X" sau ceva de genul acesta. Situația este atât de subtilă, încât este greu de descris, dar atmosfera se schimbă când cei de față află că nu sunt căsătorită. Vreau să spun că dacă o femeie este căsătorită, pentru întreaga lume este ca și cum ar purta Ștampila de Aprobare a Bunei Gospodine — ea este ștampilată ca „ACCEPTATĂ".

— Îmi poți da un exemplu?

— Cred că primele trei luni au fost cele mai grele — mi se părea că primesc lovituri din toate părțile.

Anne a suspinat adânc și apoi a continuat:

— Ca atunci când am ieșit la cină — sau ar trebui să spun că am încercat să ies la cină. Cred că mă autocompătimeam — divorțasem doar de o lună — și am decis să mă duc să mănânc într-un loc plăcut. Speram că mă va înveseli în vreun fel — înțelegeți ce vreau să spun. Am făcut rezervare ca întotdeauna — Tom și cu mine obișnuiam să mergem deseori în acel loc — și m-am îmbrăcat. Când am ajuns, gazda a spus: „Vă însoțește cineva?" Acum, când îmi amintesc, îmi dau seama că a fost necioplită întrebându-mă acest lucru. Divorțată de patru săptămâni, mâncând într-un loc unde obișnu-

iam să merg cu soțul meu, și ea dorește să știe dacă mă va însoți cineva. Este ca și cum ai întreba pe cineva care se îndreaptă spre scaunul electric unde are de gând să-și petreacă vacanța! Dar nu aceasta a fost partea cea mai rea. Atunci când i-am spus că sunt singură, a arborat unul dintre acele mici zâmbete infatuate pe care numai o femeie căsătorită le folosește în fața uneia nemăritate și a spus: „Îmi pare rău, dar nu permitem intrarea femeilor neînsoțite." Am simțit pur și simplu că mă prăbușesc. Am plâns tot drumul până acasă în taxi, am luat două somnifere, m-am dus direct în pat și nu m-am mai trezit până la ora 1, în după-amiaza zilei următoare.

Anne privi în depărtare.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic.

Ea își clătină capul încet dintr-o parte în alta:

— Tocmai mi-am amintit ce s-a întâmplat după aceea. M-am sculat, în fine, mi-am pregătit o cafea și am avut o mică discuție cu mine însămi. Mi-am spus că nu fusese decât un ghinion, că eram într-adevăr aceeași persoană care fusesem întotdeauna și că nu aveam nici un motiv pentru care să mă supăr. M-am simțit mult mai bine, așa că m-am îmbrăcat și am coborât să-mi ridic poșta. Nu aveam decât un mesaj sosit prin poștă. În care se spunea: „Deoarece a avut loc o schimbare care poate afecta situația creditului dv., cu efect imediat, toate conturile dv. de credit la magazin au fost închise." Am simțit că-mi vine să sar pe fereastră. Nu sunt lăsată în restaurant, mi-au refuzat conturile de credit — ce puteau să-mi mai facă, să mă expedieze pe Insula Diavolului?

Contrastul dintre viața unei femei măritate și situația unei fete necăsătorite era deosebit de dureros pentru Anne, deoarece trebuia să realizeze tranziția doar în câteva săptămâni. Dar indiferent dacă respingerea este trăită de o femeie în mod brusc sau treptat, ea este întotdeauna dureroasă.

De ce se întâmplă astfel?

Ca parte a modului nostru punitiv de tratare a infractorilor, un infractor condamnat își pierde drepturile civile. El este împiedicat să voteze, să dețină funcții publice și anumite tipuri de proprietate. Ca parte a concepției noastre punitive de

tratare a femeilor, cele care se întâmplă să fie necăsătorite își pierd drepturile sociale. Lucrurile de care bărbatul american mediu beneficiază de la sine, cum ar fi a mânca într-un restaurant la alegere, a deține conturi de credit și cărți de credit, a obține împrumuturi de la bancă, sunt adeseori greu de obținut pentru o femeie necăsătorită. Pentru o fată suficient de hotărâtă, există, desigur, întotdeauna o soluție. Penny este una dintre acestea. Are 29 de ani și după cum spune ea: „Nu simt deocamdată că ar trebui să mă mărit."

— Am început să mă enervez când am conștientizat rutina „locului din spate". Credeam că sunt îndreptățită la același lucru ca toți ceilalți. Așa că am început să ripostez. Când vreau să merg la un restaurant, fac rezervări pentru două persoane pe numele unui bărbat și mă duc pur și simplu. După ce ajung la masă, aștept circa 15 minute, după care comand. Bănuiesc că ei presupun că iubitul meu nu a venit și sunt lăsată să sufăr pe cont propriu. Uneori chiar sunt compătimită. Odată, managerul a venit la masa mea și a spus: „Cel cu care trebuia să te întâlnești te-a dezamăgit în seara asta, nu-i așa, dragă?" Îmi venea să-i spun: „Nu, cei care mă dezamăgesc sunt tâmpiții care conduc restaurante ca acesta, fiindcă mă fac să spun minciuni ca să pot intra." Dar nu am făcut-o, fiindcă nu ar fi avut nici un rost. Știți, câteodată mă întreb dacă merită. Obișnuiam să dobor multe bariere, însă de vreun an, simt că nici nu-mi mai vine să încerc.

Desigur, partea cea mai rea în cultura noastră, în situația în care ești necăsătorită, văduvă sau divorțată, este presiunea socială subtilă, dar implacabilă care uzează rezistența celei mai dure și mai hotărâte femei. Să o lăsăm pe Anne să continue:

— Am supraviețuit în zilele de început, cred, dar abia apoi, exact când credeam că partea cea mai rea s-a sfârșit, am fost izbită cu adevărat. Nu exista nici o modalitate de a-mi relua viața de unde o lăsasem. Am început să realizez încet că pur și simplu nu este loc pentru o femeie nemăritată într-o societate căsătorită. Cei care sunt căsătoriți ne transmit treptat mesajul că nu e loc și pentru noi. Fetele cu care obișnuiam să iau prânzul, pe când eram căsătorită, la început au continuat să mă invite exact ca și înainte, o dată pe lună. Dar apoi, după vreo trei luni, au sărit peste o întâlnire. Am întâlnit-o pe una

dintre ele prin centru, în săptămâna care a urmat, și am întrebat-o despre acest lucru. A devenit destul de neliniștită și a spus: „Oh, Anne! Îmi pare atât de rău! Am schimbat ziua în care ne întâlnim și probabil că toată lumea o fi uitat să te anunțe!" Bineînțeles, am priceput. Nu puteam să nu pricep. Atunci când Clubul de Prânz, Clubul de Bridge și fetele cu care ai mers la cumpărături în ultimii zece ani uită cu toții să-ți spună că și-au schimbat programul, trebuie într-adevăr să fii tâmpit ca să nu-ți dai seama că nu mai ești dorit. Singurul grup din care nu am fost dată afară a fost Liga Mică, iar pentru un timp m-am temut că nu aveau să-mi mai dea timbre verzi* la supermarket, din cauză că eram necăsătorită. Când am obținut divorțul de Tom, nu știam că divorțez și de restul lumii!"

De ce femeile fără pereche se adună la un loc?

Principalul motiv este acela că nu există nici un alt loc pentru ele. Ele au fost proiectate în afara societății normale la fel de sigur pe cât este faptul că pasta de dinți poate fi împinsă în afara tubului. În loc să regreseze pe făgașul emoțional, cele care se pot salva pe sine se strâng în mici grupuri la periferiile culturii noastre. Din păcate, acest gen de carantină emoțională nu le ușurează deloc situația. Este ca și cum i-ai spune unui cocoșat: „Stai drept! Vrei să-ți strici corpul?" Dacă femeia necăsătorită ar fi fost capabilă să se descurce perfect în societatea căsătorită, n-ar mai avea din capul locului problema pe care o are. În fapt, ea este respinsă pentru că este necăsătorită și apoi nu îi este acordată posibilitatea de a face orice pentru a se face din nou acceptată.

Este într-adevăr chiar așa de grav?

Da. Sursa optimă de relații sociale se află în cadrul contactelor deja existente — prieteni, vecini, rude prin alianță, colegi de lucru. Datorită faptului că femeia necăsătorită, prin divorț, văduvie, sau pur și simplu din cauză că a rămas necăsătorită, este eliminată din rețeaua sa socială, grupul ei de

* Timbrele verzi sunt bonurile de masă distribuite celor care dețin dreptul de ajutor social de la stat „Welfare". (*N. trad.*)

prieteni se micșorează în mod pronunțat. Ea ajunge să fie izolată din punct de vedere social, iar dacă nu este salvată rapid, ajunge curând izolată și din punct de vedere sexual. Pentru majoritatea femeilor, lipsa contactelor sociale înseamnă în mod inevitabil lipsa de oportunități sexuale.

Marcia a avut o experiență unică. Are 47 ani și este un sociolog reputat. Cu patru ani în urmă, soțul ei a murit și ea a avut posibilitatea să observe în mod direct, cu ochi de specialist, prin ce este nevoită să treacă o femeie izolată din punct de vedere sexual:

— Doctore, este ca și cum ți-ai prezida propria înmormântare! Vreau să spun că știam exact ce mi se întâmplă, dar nu aveam ce să fac! Și partea cea mai rea legată de toată treaba asta este că ar fi trebuit să mă aștept, dar atunci când ți se întâmplă chiar ție, nu ești niciodată cu adevărat pregătit. În timpul primelor două luni de după moartea lui Frank, aproape că aveam prea mulți oameni în jurul meu. Eram atât de nefericită, încât nu-mi doream decât să fiu singură. În cele din urmă, m-am descotorosit de toată lumea — sau așa am crezut.

— Ce vrei să spui, cum adică ai crezut că *te-ai* descotorosit de toată lumea?

Marcia a râs:

— Bine, s-ar putea ca eu să mă prind greu de unele lucruri, dar când privesc în urmă la acest lucru, îmi dau seama că erau încântați să scape. Erau ocupați cu propriile lor vieți și eu nu făceam decât să le iau din timp. Chiar dacă nu i-aș fi rugat, s-ar fi îndepărtat singuri în următoarele câteva săptămâni.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— M-am trezit inițiată, în mod spontan, într-o nouă castă. După cum cunoașteți, în sociologie, termenul de *castă* se aplică unui grup social din care nu există nici o ieșire. Odată ce ai pătruns, ești încuiat pe dinăuntru și de obicei rămâi acolo o viață întreagă. Nu ți se permite decât să te asociezi cu alți membri ai aceleiași caste. Căsătoria cu un membru al altei caste este interzisă cu strășnicie. Mai există și o latură tehnică interesantă și destul de pustiitoare legată de acest sistem de castă. Relația sexuală este interzisă între membrii diferitelor caste. Singurele excepții sunt contactele tainice și limitate, întotdeauna pedepsite atunci când sunt descoperite.

— Chiar așa era?

— Doctore, mi-am petrecut patru ani în India, studiind societatea indiană, și nu am crezut niciodată că ceea ce am văzut acolo ar putea exista și aici. Dar există. Însă partea cea mai incredibilă este că mi s-a întâmplat mie. După cum ați menționat mai înainte, eu eram „izolată din punct de vedere social" — nu aveam prieteni, nu aveam contacte sociale și nu exista nici o șansă să am. Nu era decât o chestiune de timp înainte să devin izolată din punct de vedere sexual, iar acest lucru m-a făcut să mă simt și mai lipsită de speranță. Aveam de ales între a nu face nimic, a nu merge nicăieri sau a nu avea cu cine să merg și a mă asocia cu membrii noii mele caste sociale.

— Și care era problema în acest caz?

Marcia zâmbi:

— Încerc să nu mă consider o snoabă, dar după 20 de ani de predat la Universitate, mi se pare greu să-mi petrec o seară cu un bărbat al cărui interes principal în viață este vopsitul mașinii sau cum se fac cârnații. A fost groaznic pentru o perioadă, până când m-am gândit serios și am ajuns la o soluție.

— Ce-ai făcut?

— Mi-am dat seama că reflectam prea mult la ceea ce mi se întâmpla, așa că am hotărât să uit de toate acestea — adică, să *încerc* să uit. M-am întors în India printr-o asociație și am întâlnit un bărbat a cărui soție tocmai murise cu câteva luni în urmă. Era antropolog și am inițiat un program comun de cercetare — chiar așa am făcut. Despre corelarea obiceiurilor sociale cu evoluția societății. Pe măsură ce timpul trecea, am început să ne dezvoltăm propriile noastre obiceiuri sociale și să spunem că societatea noastră privată a început să evolueze. Vreun an mai târziu, ne-am căsătorit și m-am reintegrat în vechea mea castă — cea a femeilor căsătorite. Ce bine e să revii!

Ce se poate spune despre femeile care nu se căsătoresc niciodată?

Societatea noastră are multe puncte nevralgice, iar unul dintre ele o distruge pe femeia care, dintr-un motiv sau altul, nu s-a măritat niciodată. Ea face întotdeauna obiectul ironiei și este chiar potrivită pentru câteva hohote de râs. Chestiunea pe care toată lumea o pierde din vedere este aceea că femeia necăsătorită nu este o creatură neobișnuită — ea este pur și simplu o femeie care, în mod intenționat sau neintenționat, a rămas necăsătorită. În mod ironic, de o doamnă necăsătorită, în vârstă de 62 ani, se face haz dacă este fată bătrână, este tratată cu respect dacă este călugăriță, compătimită dacă este văduvă și adeseori admirată în secret dacă a divorțat de patru ori. Totuși, dincolo de aceste aparențe, toate cele patru feluri de femei sunt în mod fundamental la fel și au de fapt multe trăsături emoționale comune. Majoritatea sunt împiedicate să găsească o soluție la problemele lor datorită atitudinii rigide și nerealiste a societății în care trăiesc.

Ce se poate face în situația dată?

Dilema femeii izolate din punct de vedere sexual poate fi rezolvată în două feluri. Mai întâi, societatea noastră poate deveni conștientă de nedreptatea care afectează peste 50% dintre membrii săi și, într-un acces de căință, să accepte femeile, în general, și femeile necăsătorite, în special, ca membri cu drepturi depline și cu privilegii egale. Din punct de vedere practic, ar fi mult mai ușor să faci cascada Niagara să curgă în sus.

Singura soluție care poate aduce rezultate este aceea ca femeia să preia singură inițiativa. Trebuie să înțeleagă în detaliu prejudecățile societății, care au determinat izolarea ei și să se apere împotriva lor. Trebuie să recunoască *în mod onest* în ce fel a contribuit la propria sa problemă și să-și schimbe abordarea. Trebuie să învețe o duzină de tehnici distincte de supraviețuire emoțională și să se salveze *pe sine*. Cheia fericirii pentru femeia izolată, din punct de vedere sexual, este cunoașterea și înțelegerea. Cu informațiile detaliate din capitolele următoare, cu hotărâre și cu cea mai măruntă fărâmă de noroc, fiecare femeie izolată din punct de vedere sexual (sau în pericol de a deveni astfel) își poate regăsi calea către civilizație. S-ar putea chiar ca ea să se întoarcă într-o stare mai bună decât aceea în care era atunci când a plecat.

2

Mituri ale sexualității feminine

De la cine învață femeile despre propria lor sexualitate?

De la cei care sunt cel mai puțin capabili să le învețe. 99% dintre „specialiștii" pe probleme sexuale ale femeilor nu au avut niciodată ciclu menstrual, sau bufeuri, nu au născut un copil — și nu li se va întâmpla niciodată. De fapt, ei nu vor avea niciodată nici un fel de experiență în ce privește sexualitatea feminină — deoarece sunt bărbați.

Ce anume îi califică pe acești bărbați să le dea femeilor răspunsuri la problemele privind sexualitatea feminină?

Nimic. Cărțile savante despre femei și comportamentul lor sexual au început să fie scrise acum circa 500 de ani, în timpul Evului Mediu. Pe vremea aceea, femeile ocupau o poziție socială puțin superioară vitelor și ceva mai scăzută decât aceea a bărbaților nebuni. Așa cum nici un om de știință care se respectă nu s-ar gândi să întrebe o vacă cum se simte, nici un savant medieval nu ar fi catadicsit să-i pună întrebări unei femei. Generația următoare de sexologi și-a pregătit proiectele citind cărțile scrise de predecesori. Ei au studiat cu atenție și evlavie revelațiile îndoielnice pe care le-au aflat acolo și au murmurat ceva de genul: „Hmm, este exact cum mi-am închipuit! Am știut eu! Am știut-o tot timpul!" Întăriți de ignoranța Evului Mediu, ei au pornit la drum spre a tulbura și mai mult apele sexualității. Nimeni nu a binevoit măcar să le întrebe pe doamne ce simt (sau ce nu simt) din punct de vedere sexual. Nu era necesar să facă așa ceva— la urma urmei, ei dețineau cuvântul unei întregi generații de experți — și toți ar fi pus întrebări mai curând unei vaci decât unei femei.

Au pricinuit vreun rău acești specialiști?

Doar femeilor. Majoritatea „constatărilor" timpurii despre comportamentul sexual feminin reprezintă în întregime gânduri ale bărbaților inspirate de iluzii. Anumite chestiuni minore despre femei, cum ar fi aceea că ele nu sunt cu adevărat capabile să se bucure de sex, sau că bărbații sunt superiori femeilor din punct de vedere sexual, au început să apară în manualele medicale cu o regularitate monotonă. Deoarece aceleași concepții greșite și neînțelegeri au fost repetate la nesfârșit, ele au început să ia aparența faptelor. Pe măsură ce bârfele științifice s-au transmis de la o generație de specialiști la alta, greșelile au dobândit aura autenticității. În mod treptat, platitudinile și-au croit drum în reviste și ziare și au devenit o parte a folclorului sexual american. Printr-o repetare necruțătoare, ele au fost, în cele din urmă, acceptate pe scară largă ca fapte.

Cum le-a afectat pe femei acest lucru?

Deoarece există o asemenea lipsă de informație onestă, competentă despre modul în care funcționează sexualitatea feminină, femeile sunt cei mai avizi căutători de cunoștințe despre propriile lor vieți sexuale. Ele devorează orice fărâmă de informație despre sinele lor sexual. Cu toate că lucrurile citite erau în majoritate vești proaste, acestea erau totuși (sau așa credeau femeile) mai bune decât lipsa oricăror vești. Deoarece erau bombardate în permanență cu aceleași informații îndoielnice despre sexualitatea feminină, au început să le dea crezare. Ba mai rău, au dezvoltat treptat „sindromul hoților și vardiștilor".

Ce este „sindromul hoților și vardiștilor"?

Și polițiștii și infractorii, în timpul lor liber, se uită la televizor. Ei văd cum operează dublurile lor de pe ecran și, ca oricare dintre noi, tind să imite (conștient sau inconștient) comportamentul descris pe ecran. Ulterior, când un producător TV dorește să facă o emisiune despre polițiști și escroci, încercând să fie realist, își bazează cercetarea pe răspunsurile efective ale indivizilor reali. Din nefericire, subiecții au adop-

tat deja trăsăturile actorilor. Emisiunea rezultată nu reușește decât să perpetueze stereotipul pe care încerca să-l evite.

Ce legătură are acest lucru cu femeile?

Câtă vreme femeile sunt împresurate cu povestiri aparent demne de crezare despre felul în care se comportă (sau ar trebui să se comporte) din punct de vedere sexual, ele își adaptează în mod treptat răspunsurile și anticipările sexuale, astfel încât să corespundă cu ceea ce au citit. În acest caz, realitatea ajunge să imite fantezia — femeia ajunge învinsă la capătul cursei. Nu numai că femeile acționează ca și cum toate miturile scrise despre ele ar fi adevărate, dar transmit știrile proaste fiicelor lor, care le integrează în viața proprie și, la rându-le, își influențează fiicele. Mergând până la ultima concluzie absurdă, rezultatul este o generație de femei care au acceptat drept fapte o colecție formidabilă de zvonuri privind sexualitatea, concepții eronate, neînțelegeri, care nu reprezintă nimic altceva decât simple și vechi dorințe masculine neîntemeiate.

„Dorințe masculine neîntemeiate"?

Da. Fiecare bărbat are propria sa colecție particulară de temeri și anxietăți legate de sex. O parte este rezultatul colosalei poveri de vinovăție pe care societatea noastră o impune fiecărui copil — băiat sau fată — cu mult înainte ca acesta să aibă prima neliniște sexuală. Celălalt factor care lucrează împotriva bărbaților este încercarea asiduă de a-și nega *inferioritatea sexuală funcțională* incontestabilă.

În ce fel sunt bărbații inferiori din punct de vedere sexual?

Din păcate, penisul standard nu este pur și simplu un organ sexual. Așa cum a fost prevăzut, este prea scurt, prea subțire și mult prea flexibil pentru a se împreuna cu vaginul. Înainte de a avea loc erecția și înainte ca penisul să devină un proiectil falic, trebuie să aibă loc o duzină de evenimente complexe, emoționale și psihologice. Chiar și după ce actul sexual a fost inițiat, erecția trebuie întreținută, ejacularea treBuie întârziată, iar orgasmul trebuie coordonat, astfel încât și femeia să fie satisfăcută. Nu este câtuși de puțin o treabă ușoară. În fapt, orice bărbat, într-un anume moment din viață, descoperă că potența sa sexuală este fie absentă, fie împiedicată în mod covârșitor. Pentru cei mai mulți, eșecul erecției este ocazional și trecător — pentru alții, este cauza unei deficiențe sexuale majore.

Fiecare bărbat trecut de vârsta pubertății suferă de aceeași incertitudine — va fi el capabil să aibă și să mențină o erecție în cursul acelei nopți? În schimb, pentru o femeie, relația sexuală este simplitatea însăși — cel puțin din punct de vedere mecanic. În principiu, orice femeie este capabilă oricând de copulație. Este posibil ca ea să nu simtă plăcere, să nu ajungă la orgasm, dar cel puțin se poate angaja într-un raport intim. În principiu, nici o femeie nu a avut vreodată următoarea experiență:

EA: Ce s-a întâmplat?
EL: Nimic. Vreau să spun, pur și simplu nu reușesc să... — știi, nu vrea să..., nu vrea să...
EA: Cum așa?
EL: De unde vrei să știu eu cum așa? Pur și simplu, nu reușesc să fiu gata.
EA: Există ceva ce aș putea să fac?
EL: Doamne, aș vrea să existe ceva pe care *cineva* să-l poată face!
EA: Poate ar trebui să așteptăm până mâine?
EL: De fapt și de drept, cred că nu avem de ales — în afara cazului în care, desigur, poți să-ți imaginezi o soluție prin care să continui fără mine.

Indiferent cât de înțelegătoare ar fi femeia, bărbatul are întotdeauna sentimentul că a suferit un eșec. Și mai ales, ca în cazul oricărei ființe umane, are nevoie de un motiv pentru eșecul său. Explicația cea mai atrăgătoare și mai tentantă este deficiența sexuală a partenerei.

Cum îl ajută acest lucru?

Nu îl ajută. Din punct de vedere rațional, a dovedi că toate femeile au deficiențe de natură sexuală face doar ca proble-

ma bărbatului să fie și mai dificil de rezolvat. Dar nefericirea simte nevoia de tovărășie, iar transferarea vinei asupra partenerei preia o parte din usturimea necazului bărbatului. Dacă se întâmplă ca bărbatul anxios din punct de vedere sexual să fie un profesor sau un cercetător în domeniul sexualității, adesea există o tentație irezistibilă de a transmite asupra altui aspect blocajul emoțional.

Cum se petrece acest lucru în practică?

Să spunem, spre exemplu, că profesorul care ajută la stabilirea standardelor sexuale suferă de ejaculare prematură. În această stare, erecția se desfășoară conform programului, penisul pătrunde în vagin fără dificultate, iar ejacularea are loc aproape instantaneu. (În funcție de gravitatea problemei, momentul orgasmului poate varia de la jumătate de minut înainte de penetrare până la două minute după aceea, dar un bărbat cu ejaculare prematură care poate întârzia inevitabilul cu 30 de secunde se descurcă bine.) Indiferent cât de rar se întâmplă, orgasmul prematur al bărbatului nu este o glumă pentru nimeni. De vreme ce este mai întâi bărbat și abia apoi profesor, el nu este nerăbdător să-și recunoască deficiența sexuală în fața studenților, care se țin de fiecare cuvânt al lui. În mod obișnuit, nu dorește să recunoască nici măcar față de sine. Alegând singura cale posibilă de a ieși din nefericita situație (cu excepția aceleia de a depăși problema *emoțională* fundamentală care provoacă problema legată de *potență*), mai întâi inventează, apoi face speculații logice și în cele din urmă, dovedește primul mit al sexualității feminine: *femeile ajung mai încet la orgasm decât bărbații.*

Nu este adevărat acest lucru?

Depinde ce parte a patului ocupi. Fiecare bărbat cu probleme premature cultivă acest basm. Atâta vreme cât el poate găsi destule femei care să-l creadă și să accepte un meci retur de sex fără satisfacție, nici unul nu este mai înțelept. Dar atunci când femeile încep să gândească pentru ele însele, lucrurile încep să se schimbe. În ultimii ani, femeile au studiat psihologie, medicină și psihiatrie; unele dintre ele au început

să analizeze problemele sexuale din propriile lor puncte de vedere. Încep chiar să pună întrebări stânjenitoare, cum ar fi: „Dacă un bărbat ejaculează înainte ca partenera lui să atingă orgasmul, în loc ca acest lucru să dovedească că ea este prea înceată, oare nu dovedește că el este prea *rapid*?"

Această întrebare a intrigat-o și pe Nita, și nu numai dintr-un teoretic punct de vedere. Avea funcția de cercetător asistent la un mare centru medical și divorțase cam de cinci ani. Era blondă și vorbea cu o voce calmă:

— În calitate de cercetător, sunt calificată să gândesc cu propria mea minte. Nu este de presupus ca noi să acceptăm lucrurile doar fiindcă așa face restul lumii. Nu-mi doresc decât să fi avut atâta minte cât să fi aplicat acest principiu și în viața mea!

Ea își mușcă buza.

— În ce sens?

— În singurul sens care a contat vreodată cu adevărat — căsnicia mea! Am fost măritată cu un profesor de matematică timp de șase ani și nu am avut niciodată nici măcar o noapte satisfăcătoare de dragoste. Am făcut odată un calcul — din circa 1 100 de încercări, am atins orgasmul de 12 ori. Asta se traduce în două situații pe an — poate ar fi fost necesar să fi programat una de Crăciun și una cu ocazia aniversării mele.

Nita nu a zâmbit.

— Și partea cea mai proastă este că în tot acest timp, am crezut că este vina mea. În acele zile, credeam tot ceea ce citeam în cărți și tot ceea ce îmi spunea soțul meu. El era un specialist în matematică, așa că am crezut că este specialist și în sex. Doamne, cât am putut să greșesc!

— Ce vrei să spui?

— Păi, întotdeauna era la fel. De fiecare dată când făceam sex, exact când eu mă porneam, el ejacula și totul se isprăvea. În jumătate din cazuri obișnuia să ejaculeze chiar înainte de a fi împreună și totul era pe *mine*! La început, îi părea rău și se scuza, dar apoi, pe măsură ce timpul a trecut, a devenit convins că numai el are dreptate. Aducea acasă cărți și lucrări științifice ca să dovedească faptul că este „normal" și că era în întregime vina mea.

— Ce fel de cărți?

— Oh, știți, obișnuitele cărți care nu mai sunt la modă legate de sex — cele care spun că, cu cât un bărbat este mai normal, cu atât ajunge mai repede la orgasm în cursul actului sexual. Nu mă întreb decât de ce nu organizează ei o Olimpiadă Internațională a Ejaculării, în fiecare an, și să-l aleagă pe cel mai normal bărbat din lume — oricine ar trece peste trei secunde nu s-ar califica. Desigur, nu ar exista decât o problemă — unde ar găsi câștigătorul o femeie care să fie interesată de acel gen de sex supersonic?

Nita s-a gândit un moment, apoi a continuat:

— Cea mai mare obiecție pe care o am este legată de felul în care trag concluzii cărțile de acest fel. De pildă, ele spun că deoarece masculul maimuță ajunge repede la orgasm, este normal ca și masculii umani să facă la fel. Plecând de la o astfel de comparație, soțul ideal ar trebui să ajungă la orgasm cât ai clipi, să trăiască cu alune și cu banane, să poarte un costum de catifea roșie și să lucreze pentru un flașnetar. Pur și simplu, eu nu cred că este așa!

Are dreptate Nita?

În adevăratul sens al cuvântului, da. Multe dintre femeile care au fost diagnosticate în mod solemn ca frigide, pur și simplu nu sunt stimulate suficient din punct de vedere sexual. În baza regulilor vechi, de îndată ce un bărbat a expediat un penis în erecție în vagin, responsabilitatea pentru a atinge orgasmul i s-a transferat femeii. Nu este deloc așa. Nici o femeie nu merită să fie etichetată ca frigidă în plan sexual dacă partenerul nu îi oferă cel puțin suficientă stimulare mecanică pentru a declanșa un reflex orgasmic.

Cât de multă stimulare presupune acest lucru?

Pentru cuplul tipic, circa opt minute de act sexual efectiv sau între 75 și 80 de mișcări pelviene. Acest lucru presupune, desigur, un timp rezonabil pentru preludiu — suficient pentru a declanșa lubrifierea vaginală — și o atmosferă emoțională de afecțiune reciprocă. În aceste împrejurări, femeia medie ar trebui să fie capabilă să atingă orgasmul.

Și dacă nu poate?

Atunci este posibil ca ea să sufere într-o anumită măsură de deficiență orgasmică (un termen mai descriptiv decât *frigiditate*), datorată unui conflict emoțional fundamental. Însă dacă partenerul ei îi oferă o penetrare rapidă, câteva mișcări lipsite de entuziasm, un jet rapid de spermă și o scuză mormăită, este mai mult ca sigur că este problema lui, nu a ei. În mod tragic, bărbatul care nu-și poate întârzia orgasmul și să-și prelungească astfel erecția suficient de mult timp pentru a-și satisface partenera, cheltuiește o cantitate colosală de timp și de energie încercând să o convingă că *ea* este de vină. Chiar dacă ea devine convinsă, acest lucru nu rezolvă cu adevărat dilema lui — el continuă să se confrunte cu problema ejaculării premature. Ar părea mult mai rațional ca el să-și asume drept sarcină vindecarea propriei boli, decât să inventeze una nouă — orgasm feminin întârziat — pentru a dovedi că este normal.

Poate fi vindecată ejacularea prematură?

Da. Este, în esență, o problemă emoțională. Bărbații aflați în această situație încearcă să-și câștige bătăliile cu penisul și sfârșesc întotdeauna prin a fi înfrânți. De vreme ce conflictul fundamental este întotdeauna unul subconștient, victima este rareori conștientă de ceea ce i se întâmplă. El nu știe decât că mare parte din distracție constă în sex — pentru el și pentru femeie. Ceea ce ar trebui să fie cea mai recompensatoare și încântătoare dintre experiențele umane se transformă într-un scurt interludiu de dezamăgire reciprocă. S-o lăsăm pe Nita să continue:

— De-abia la un an după divorț, am început, pentru prima oară, să înțeleg ce este ejacularea prematură. Și singura metodă prin care am putut afla într-adevăr asta a fost să cercetez eu însămi problema. Chiar și acum, când o înțeleg, totul pare atât de prostesc. Dacă femeile ar fi avut această problemă, că ajung prea curând la orgasm — și cunosc unele care ar fi fericite să aibă această problemă — ca să o depășească, ar fi poposit în biroul psihiatrului într-o oră. În nici un caz, nu le-ați întâlni în postura de a încerca să convingă pe toată lumea că este un lucru normal.

— Dacă există vreo consolare, aceea este că nu toți bărbații sunt la fel. După divorț, am cunoscut un bărbat minunat, Roger. Singurul neajuns era că și el avea aceeași problemă ca și fostul meu soț — știți, bang-bang-mersi-mami. N-am făcut decât să-i spun deschis că nu sunt pregătită să-mi petrec alți șase ani numărând crăpăturile din tavan. În acea săptămână, l-am expediat direct la psihiatru.

— Ce s-a întâmplat?

— E o poveste prea lungă pentru după-amiaza aceasta, dar el a descoperit multe despre sine — și despre felul în care mintea controlează trupul. A făcut tratament vreo șase luni, iar când am realizat cât de mult se schimbase, mi-am făcut o programare la cabinetul dv. pentru a încerca să obțin și eu același gen de rezultate.

— El și-a depășit problema sexuală?

— Judecați și dv. După ultima ședință de tratament, a venit la mine ca să sărbătorim. A băut câteva pahare și a spus: „Știi, Nita, dacă aș putea avea trei dorințe, iată care ar fi ele. Să am din nou 18 ani, să cunosc deja despre sex tot ceea ce am învățat în ultimele șase luni și să petrec cu tine șase luni fără întrerupere, chiar aici, în acest dormitor." Nu puteți cere o dovadă mai bună decât asta, doctore.

Au bărbații și alte concepții greșite despre reacțiile sexuale ale femeilor?

Din nefericire, sunt destule. Locurile în care majoritatea bărbaților își dobândesc educația sexuală — bancheta din spate a unei mașini, o cameră de motel, apartamentul unei prietene — nu sunt cu adevărat mediul ambiant ideal pentru studiu științific. Deoarece atitudinile sexuale dintr-o viață întreagă se întemeiază adesea pe aceste experiențe timpurii, este de o importanță vitală ca lucrurile să fie puse la punct fără întârziere. Cel de-al doilea mit foarte comun despre sexualitatea feminină și pe care prea multe femei îl cred cu sinceritate este:

Femeile se excită mai greu decât bărbații

Această concepție eronată se dezvoltă din observațiile conform cărora femeile nu reușesc în mod obișnuit să răspundă acelui gen de stimulare sexuală care pe bărbați îi înnebunește. În virtutea disprețului tipic masculin, bărbații au ajuns la concluzia că oricine nu este excitat de același lucru care îi excită pe ei, pur și simplu nu este o persoană capabilă să se excite.

Și este adevărat?

Nu. Din nefericire pentru ei și pentru partenerele lor, bărbații ignoră un fapt biologic fundamental, care este orbitor de evident pentru fiecare femeie care a zâmbit cu indulgență la egocentrismul masculin: mecanismul deșteptării excitației sexuale la femei este total diferit de acela al bărbatului. Există puține (sau deloc) istorisiri despre femei care să fi fost cuprinse rapid de frenezie în timp ce trăgeau cu ochiul la o pereche păroasă de sâni bărbătești sau priveau un mascul dolofan dansând și eliberându-se din smokingul său pe muzică.

Pe de altă parte, cei mai mulți dintre bărbați sunt puternic stimulați de cele mai interzise aspecte ale sexului. Spre exemplu, în spectacolele cu bustul gol, accentul cade asupra trăsăturilor sexuale secundare, cum ar fi sânii și fesele. Acestea sunt părți ale anatomiei feminine care au fost rareori (până de curând) expuse în public. A privi o femeie aproape dezbrăcată are o dublă fascinație pentru un bărbat. Mai întâi, și cel mai evident, este efectul erotic direct. Dar exact la fel de important (chiar *mai* important pentru unii bărbați) este aspectul interzis al situației. A te uita la sânii unei femei nu este un lucru acceptabil în societatea noastră, iar a arunca priviri furișe la glandele interzise intensifică excitarea sexuală. De îndată ce acea parte a corpului este dezvelită în mod deschis și în lipsa sentimentului reciproc al vinei, ea își pierde mare parte din capacitatea de a-i excita sexual pe bărbați. Cu cât parodia va fi victima unor atitudini mai mature în privința sexului, cu atât spectacolele cu bustul gol și chiar cele cu nuduri se vor autodistruge cu timpul. Acele lucruri care sugerează sexul și sunt legate de sex fără a fi în sine sexuale, precum dresurile negre cu plasă, părul lung și lenjeria cu dantelă sunt, de asemenea, stimulatoare pentru mulți bărbați. Ele provoacă imagini și fantezii sexuale intense, pe care privitorii sunt motivați astfel să le experimenteze în realitate.

Imaginile și fanteziile vizuale sunt mult mai puțin importante pentru femei. Connie a învățat toate acestea într-un mod dureros. Ea predă la clasa a treia într-un gimnaziu dintr-o suburbie. Cu părul ei roșcat și cu pistrui, părea prea tânără pentru a fi altceva decât o școlăriță:

— Doctore, aproape că am făcut cea mai mare greșeală a vieții mele. Până în urmă cu trei luni, mă hotărâsem să nu mă mărit niciodată. Și totul din cauză că am fost atât de proastă!

— Ce s-a întâmplat?

— Păi, am început să ies cu câte cineva în oraș pe când aveam 15 ani și am cunoscut o mulțime de băieți. Și ca să fiu cinstită în privința asta, am făcut sex cu cei mai mulți dintre ei. Dar nu am ajuns niciodată la orgasm — până de curând, în orice caz. În toate situațiile, se întâmpla cam același lucru. Începeam să ne dezmierdăm, el se excita de-a binelea, ne scoteam hainele, și înainte să-mi dau seama, totul se termina. Uneori simțeam un pic de ceva anume către sfârșit, dar în cea mai mare parte a timpului, voiam doar să le fac pe plac. Și ce n-am făcut pentru a le face pe plac unora dintre ei!

— Ce vrei să spui?

— După ce am depășit etapa de orbecăială și am avut propriul meu apartament, lucrurile au fost ceva mai puțin palpitante, dar a trebuit în continuare să fac toată treaba. Mă îmbrăcam în rochii lungi transparente, rochii scurte transparente, neglijee negre, neglijee albe, neglijee albe și negre — orice îmi cereau ei să fac doar pentru a-i excita. Ba chiar am învățat să dansez — știți, acele dansuri speciale care le plac bărbaților.

— De ce ai trecut prin toate astea?

Connie și-a ridicat o sprânceană.

— Privind înapoi, nu-mi dau seama. Poate că am sperat că dacă îi excitam suficient, o parte din senzație s-ar fi întors către mine. Tot ce pot să spun este că dacă acest lucru s-a întâmplat cumva, eu n-am observat.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— Oh, tovarășii mei se dezbrăcau — majoritatea își arătau fizicul magnific pentru un minut sau două, după care așteptau ca eu să le cad cu pasiune în brațe. Era grozav pentru ei, dar, sincer, pentru mine nu însemna absolut nimic. Tocmai

ajunsesem la concluzia că dacă sexul nu mai are nimic să-mi ofere, nu avea sens să mă mărit. Apoi l-am cunoscut pe Carl.

Problema lui Connie era una obișnuită. Iubiții ei îi solicitaseră două tipuri de stimulare — vizuală, necesitând o varietate de neglijee, urmată rapid de contactul fizic direct. Pentru ei, totul mergea bine și luau ca de la sine înțeles faptul că efectul va fi același și asupra ei. Dar treceau cu vederea un mic detaliu — ei erau bărbați și ea era femeie.

— De ce Carl a fost diferit?

— Este greu de explicat, dar vă voi spune un singur lucru — cu siguranță, am putut *simți* diferența! Prima dată când am fost împreună am avut un orgasm, și acesta a fost doar începutul unora din ce în ce mai mari și mai reușite. Și nici nu a fost necesar să-mi etalez colecția de cămășuțe de noapte de clasa întâi. Carl părea pur și simplu că-mi este apropiat — doar a fi cu el era atât de *intim*. El avea un fel de calitate de a fi sexi — ca și cum ai fi știut ce îți poate face și nu făceai decât să aștepți ca el s-o facă. Pentru mine, acest lucru este de o mie de ori mai excitant decât a fi tratată ca obiectiv al unei seri, dacă știți la ce mă refer.

Femeile sunt excitate adesea de bărbații „sexi" — dar definiția feminină pentru acest cuvânt este cu mult diferită de modul în care îl folosesc de obicei bărbații. Pentru un bărbat, o femeie este „sexi" dacă are sânii mari, o talie subțire, fese tari și un chip frumos. Fără aceste calificative, ea apare ca un obiect sexual. Femeile sunt cu mult mai selective. Odată ce au depășit liceul, ele cer de la un bărbat mai mult decât mușchi mari și trăsături simetrice.

Pentru a fi „sexi", un bărbat trebuie să fie distins — un lucru pe care bărbații foarte virili îl găsesc greu de înțeles. (Adesea, un bărbat scund și brunet — în special dacă este învăluit de un aer de mister sau de tragedie — este cel mai căutat de femei.) Femeile par să caute îndeosebi calitatea masculinității înșăși, decât înfloriturile superficiale. În cel mai bun caz, calitatea de a fi sexi a unui bărbat este evazivă, dar anumite lucruri în această privință sunt clare. Ea are puțin de-a face cu stereotipul de „bărbat" și este dificil de stimulat — un bărbat are sau nu are această calitate. Chiar mai important, unii bărbați pot fi foarte sexi pentru anumite femei și deloc sexi pentru altele.

Ce anume îl face pe un bărbat „sexi" în raport cu femeile?

Există milioane de bărbați pe acest pământ care și-ar da cu bucurie întreaga avere pentru un răspuns precis la această întrebare. Explicația precisă este încuiată în adâncul subconștientului a 50 de milioane de femei americane. Există totuși câteva puncte de reper.

Cea mai mare parte a bărbaților abordează chestiunea calității de a fi sexi în același mod în care abordează chestiunea stimulării sexuale — strict dintr-un punct de vedere masculin. Ei încearcă să-și imagineze ce calități i-ar atrage la un bărbat dacă ei ar fi femei și pornesc din acel punct. Rezultatul este adesea ușor comic. Bărbatul tipic care își propune să atragă femei radiază încredere în sine și putere. Își confirmă în mod constant autoritatea asupra lumii și este deosebit de sigur pe sine. După cum l-a caracterizat o pacientă de-a mea: „Pentru mine, un astfel de bărbat este interesant, dar nu excitant. Îmi place să am întotdeauna în stoc câțiva dintre ei, în eventualitatea că aș vrea să schimb romantismul pe certitudine, dar nu mă excită niciodată cu adevărat."

Genul de bărbat care excită femeile este complet diferit. În mod obișnuit, el nu este deloc un bărbat foarte viril în aparență. Majoritatea bărbaților încearcă să impresioneze femeile asemeni leilor. Înșelătoria lor este condamnată chiar înainte ca ei să intre în acțiune, deoarece femeile știu că bărbații sunt mult mai strâns înrudiți cu cățelușii.

De unde știu femeile acest lucru?

Când se ajunge la problema relațiilor dintre sexe, fiecare femeie dispune de o armă secretă, pe care nici un bărbat n-o va deține vreodată. În această lume, femeia este cea care îl ridică pe bărbat. Tânăra care se întâlnește cu un erou al fotbalului poate avea acasă un frate cu numai câțiva ani mai tânăr. Ea a ajutat să i se schimbe scutecele, l-a văzut plângând când doctorul îi făcea injecții și l-a privit măsurând podeaua cu pasul înainte de a avea curajul de a cere o întâlnire unei fete. În mod instantaneu, și adesea fără a fi cu adevărat conștientă de acest lucru, ea recunoaște că jucătorul ei de fotbal și micuțul Tommy de-acasă sunt frați, privind dincolo de înveliș exterior. Oricât de dur s-ar pretinde un bărbat, orice femeie știe că dincolo de duritatea lui se află un băiețel tandru.

În ce fel afectează acest lucru atracția sexuală?

Sexul, ca oricare alt sentiment uman fundamental, prosperă prin sinceritate. Înșelătoria fundamentală a „durității" și omnipotenței masculine se ciocnește de exprimarea completă și liberă a dragostei, a afecțiunii și a însoțitorului lor constant, sexualitatea.

Pe de altă parte, cele mai multe dintre femei sunt atrase în mod aproape irezistibil de un bărbat care își recunoaște, cel puțin parțial, vulnerabilitatea. Este cel mai probabil ca bărbatul care proiectează imaginea unei ființe umane sincere, dar imperfecte, care se luptă cu adversitățile vieții cu un umor sănătos, cu șarm și cu un anume fler este cel mai probabil să atingă fericirea alături de sexul opus. Eroul tipic care navighează prin fiecare întâlnire fără o singură sclipire în ochii săi de un albastru de oțel sau fără măcar o cută a sprâncenei sale de fildeș poate fi încântarea tuturor băieților din clasa a șaptea, dar majoritatea femeilor va răspunde unui asemenea tip cu un val de apatie.

Cheia finală rezidă în magia Hollywoodului. Pe parcursul ultimilor 35 de ani, studiourile principale au scos milioane de dolari din impresionarea doamnelor cu ajutorul unor eroi destul de ciudați. James Stewart, Charles Boyer, Cary Grant, chiar Clark Gable, în rolurile lor cele mai populare, au apărut întotdeauna ca ființe umane fermecătoare, atrăgătoare, ușor zăpăcite. Orice bărbat care vrea să fie „sexi" trebuie să afle doar ceea ce fiecare femeie știe deja: lucrul cel mai minunat în privința ființelor umane nu este în mod obligatoriu perfecțiunea lor — ci cel mai adesea este grația cu care își recunosc statutul uman imperfect.

Care este mitul cel mai comun despre sexualitatea feminină?

Nu printr-o coincidență, mitul cel mai larg răspândit este și cel mai atrăgător pentru bărbați:

Bărbații le sunt întrucâtva superiori femeilor din punct de vedere sexual

Acest tribut îndrăzneț adus vanității masculine se bazează de obicei pe observațiile nesăbuite ale băieților de 4 ani făcute asupra fetițelor de 3 ani. Acești cercetători juvenili ai sexului trag cu ochiul la ei înșiși, apoi la micuțele doamne și ajung la concluzia evidentă (și incorectă): băieții au din plin, iar fetele n-au nimic, astfel că băieții trebuie să fie superiori. Acest lucru este consolidat mai târziu, odată cu observația că fetele nu joacă baseball tot atât de bine și că mare parte dintre ele se tem de șerpi. Pentru intelectul de gimnaziu, aceasta este o dovadă concludentă a superiorității masculine. Când aceiași băieței cresc și devin profesori de anatomie, ei anunță cu infatuare că: „Clitorisul nu este decât un penis care nu a reușit să se maturizeze!" De altfel, ei trebuie să știe cel mai bine.

Nu este adevărat acest lucru?

Nu. Faptele sunt complet diferite. De fapt, echipamentul sexual feminin îl depășește pe cel masculin din orice punct de vedere posibil — configurație, funcționalitate, complexitate și rezistență. Să luăm configurarea, de pildă. Cele mai primitive animale au un canal comun pentru urinare, defecare și reproducere. Destul de adecvat ar fi termenul *cloacă*, latinescul pentru deversor. Masculii umani sunt întrucâtva mai rafinați, dispunând de un aranjament separat pentru defecare, dar combinând căile pentru reproducere și urinare. Femela umană, în orice caz, se bucură de aranjamentul cel mai elegant dintre toate: diferențierea absolută a celor trei funcții. Superioritate masculină? Nu din punctul de vedere al configurației, în orice caz.

Organele genitale feminine sunt cu mult mai complexe decât cele masculine din orice alt punct de vedere. Bărbatul are doi hormoni sexuali — femeile au trei hormoni sexuali principali și cel puțin trei hormoni auxiliari. Ele au, de asemenea, sâni funcționali, în contrast cu rudimentarele anexe masculine. Cea mai senzațională dintre toate — și cel mai adesea trecută cu vederea de bărbații care își argumentează supremația sexuală — este capacitatea femeilor de a crea oameni noi. De îndată ce un bărbat își împrumută serviciile pentru câteva momente, întregul și copleșitorul proces de reproducere își centrează dezvoltarea asupra femeii. Literalmente, din materia brută a propriului său corp, ea produce o ființă umană complet nouă, unică. Ea transformă câțiva stropi de lichid seminal într-un neurolog, un episcop sau un câștigător al Premiului Nobel. (Cel mai adesea, ea produce doar un alt membru fericit, sănătos al rasei *homo sapiens* — ceea ce nu este, la urma urmei, chiar atât de rău.)

Dar ce se poate spune despre funcționalitatea organelor sexuale feminine?

În ceea ce privește funcția, nici un bărbat care s-a născut vreodată nu poate intra în competiție cu o femeie din punctul de vedere al capacității sexuale absolute. Femeile pot începe să întrețină relații sexuale mai devreme, fac dragoste mai des, un timp mai îndelungat și probabil că se bucură mai mult. *Capacitatea de a avea orgasm a femeilor este atât de mare, încât nu a fost niciodată pe deplin măsurată.* Majoritatea cercetătorilor care au studiat reacțiile sexuale feminine le permit subiecților feminini să ajungă la circa 50 de orgasme consecutive și apoi întrerup proiectul, plini de uimire. Dacă un bărbat poate ejacula de cinci ori într-o noapte, este considerat senzațional — în vreme ce femeia pe care o privește sub el poate să atingă cinci orgasme într-un minut, să ia o gură de apă și să continue cu alte 45.

Singurul motiv pentru care majoritatea femeilor nu încep să-și folosească potențialul sexual real este reprimarea neîndurătoare și uneori nemiloasă a sexualității lor de către bărbați. Deoarece majoritatea bărbaților realizează cel puțin *inconștient* că bărbăția sexuală proprie este microscopică în comparație cu cea a femeilor, ei conduc o campanie constantă pentru a reduce și a minimiza capacitatea sexuală feminină. Acest gen de gândire poate însemna ceva pentru egocentrismul masculin, dar efectul asupra femeilor este devastator. Judy a învățat lecția într-un mod dur. Ea este psiholog la o școală și are o vârstă puțin peste 30 ani. Înaltă și bine făcută,

puternic bronzată și cu un păr blond, decolorat de soare, pare genul de fată care face reclame la șampon:

— Doctore, sunt de două ori pierzătoare — sau cel puțin urmează să fiu, dacă nu se schimbă ceva. Dar nu am de gând să mă prăbușesc fără a lupta.

Chipul ei drăguț exprima îndârjire.

— Pare destul de grav. Ce vrei să spui?

— Am 34 de ani și am trecut prin două căsnicii destrămate — nu aș putea să suport să se întâmple din nou. Au luat așa de mult din mine, încât nu mai am nimic de dat.

Lacrimile i s-au rostogolit pe obraji.

— De ce nu începi cu începutul?

— Sunt atât de tulburată, încât nici măcar nu știu unde mai este începutul. Presupun că a început odată cu prima mea căsnicie — nu, a fost mai înainte. Am avut patru frați și un tată care gândea că fetele nu sunt bune de nimic. De când îmi pot aminti, mi-am dorit întotdeauna să fi fost băiat. După cum vă puteți imagina, niciodată nu am avut dificultăți în a atrage bărbații, dar niciodată nu am obținut nimic din asta. Pe bune. Când se ajungea la sex, nu am simțit niciodată nimic. Toată treaba m-a făcut să mă simt atât de inferioară, încât cred că m-am gândit că nu meritam să simt nimic. Așa a fost pe tot parcursul primei mele căsnicii — în timpul celor doi ani întregi, cât a durat. A fost din două puncte de vedere. Pentru mine, au existat două feluri de sex — multe relații sexuale și nici o senzație, și nici o relație sexuală și nici o senzație. Totdeauna rezultatul era același — nimic. Căutam cu disperare ceva, undeva, care m-ar fi putut ajuta să fiu femeie — ceva ce mi-ar fi permis să simt ceea ce simte o femeie!

— Ai găsit ceea ce căutai?

— Da, am găsit. Dar uneori îmi doresc să nu fi început niciodată!

— Ce vrei să spui?

— Cred că este cinstit să spun, doctore, că după trei ani în care am citit tot ce s-a scris vreodată despre sexualitatea feminină *și* participând la toate seminariile pe care le-am putut găsi *și* fiind observator la peste o duzină de proiecte de cercetare, ca să nu mai menționez câteva experimente pe care le-am realizat pe cont propriu, mă pot considera întrucâtva un expert în domeniu.

— Sunt convins că ai dreptate.

— Bine, nu a ajutat. Dacă s-a întâmplat ceva, a fost o înrăutățire, dar într-un mod diferit.

— În ce mod?

— Mai întâi, să vă spun câteva lucruri pe care probabil le cunoașteți deja, dar pe care vreau oricum să le trec în revistă. Știați că bărbații consideră clitorisul un penis în miniatură? Păi, adevărata poveste este complet diferită. De fapt, clitorisul și structurile aferente lui au o întindere mult mai mare decât organul masculin. Singura diferență este că penisul este aproape în totalitate extern, în timp ce acea parte a clitorisului care poate fi văzută este doar capătul. Acesta e numai începutul. Alimentarea cu nervi și sânge a clitorisului și a restului organelor sexuale feminine este de circa 30 de ori mai puternică decât alimentarea cu sânge a penisului. Vă pot oferi de o sută de ori mai multe fapte, dar ele se subsumează aceluiași lucru — aparatul sexual feminin și funcționarea lui sunt superioare din orice punct de vedere celor bărbătești. Dar... și ce dacă?

— Ce vrei să spui prin „și ce dacă"?

— Păi, acest lucru nu a făcut nimic pentru *mine*. De îndată ce am început să-mi dau seama că femeile nu sunt un fel de monștri sexuali, întreaga mea viață sexuală s-a schimbat. Am început să am orgasm, am început cu adevărat să mă bucur de sex pentru întâia oară în viața mea și m-am simțit ca și cum aș fi fost moartă și am revenit brusc la viață. Așa că m-am măritat.

— Și după aceea?

— După aceea, totul a fost bine pentru vreo șase luni. Vreau să spun că sexul era atât de minunat, încât simțeam nevoia să-l practic — nu mă săturam. Dar s-ar părea că pentru soțul meu noutatea a început să se destrame, și el și-a pierdut interesul pentru sex. În loc să se întâmple în fiecare noapte, se întâmpla la două nopți. Apoi se întâmpla de două ori pe săptămână, apoi de două ori pe lună. După asta, nu a mai meritat să țin evidența.

— Atunci când soțul tău nu a mai putut să țină pasul cu tine, ce ai făcut?

Judy a râs.

— Nu, nu m-am uitat în altă parte. Am considerat că atâta timp cât sunt căsătorită cu un bărbat, el merita toată atenția mea, indiferent cât de lipsită de regularitate ar fi fost relația sexuală. Se poate să fiu nefericită, doctore, dar nu sunt crudă.

Judy căzuse în cursa propriei sale construcții. Într-o încercare disperată de a se salva de o viață întreagă de nulitate sexuală, ea se expusese fără nici un ajutor din afară mitului superiorității sexuale masculine. Era o faptă vitejească impresionantă, dar, ca mulți pionieri, mersese prea departe. În cea de-a doua căsnicie, ea hotărâse să compenseze toate oportunitățile pierdute anterior — din nefericire pentru noul ei soț, majoritatea bătăliilor se dăduseră în pat. Judy a omis în povestirea ei câteva detalii, dar pe care le-a completat soțul ei. De fapt, ea era hotărâtă să-și satisfacă de 50 de ori cu fiecare prilej nou descoperita capacitate orgasmică. Soțul ei era curajos până la sfârșit, dar la orgasmul cu numărul patru sau cinci cădea răpus alături de drum.

Scurtul tratament psihiatric al lui Judy a fost menit în mod specific să o ajute să-și trateze cu realism problemele sexuale. După cum a ajuns să înțeleagă în cele din urmă, nu era obligația ei să dovedească doctrina supremației sexuale feminine din nou și de fiecare dată în fiecare noapte, astfel că s-a întors pe pământ. Pas cu pas, și-a analizat conflictele din copilărie cu tatăl și cu frații ei și a devenit conștientă de hotărârea ei de a-i convinge — cu orice preț — că era într-adevăr suficient de bună pentru a le merita dragostea. Prima căsnicie fusese o lungă cerere de iertare adresată familiei ei pentru faptul de a fi femeie. Numai că exista o problemă — nimeni nu o asculta. Nu a fost o întâmplare că primul ei soț era la fel de indiferent — în mod inconștient, dar deliberat, îl alesese tocmai din acest motiv. La circa o lună după ce tratamentul ei a luat sfârșit, a trecut pe la cabinet:

— Voiam doar să vă spun, doctore, că am un proiect nou.

— Ce anume, Judy?

— Am renunțat să încerc să dovedesc că femeia o poate face mai mult decât bărbații — cu toții știm deja acest lucru, nu-i așa?

Încă mai exista o nuanță din vechiul cruciat în tonul ei insistent.

— Da, cu siguranță că știm.

— Acum lucrez la o modalitate de a-l ajuta pe soțul meu să-și atingă potențialul *lui* sexual maxim. Știu că nu va putea niciodată să ajungă la performanța de a se bucura de 50 de ori consecutiv ca noi, fetele, dar cel puțin, se bucură de exercițiu.

Alte mituri ale sexualității feminine

Femeile sunt mai realiste în ceea ce privește sexul?

Din fericire pentru bărbați, chiar și atunci când femeile încep să-și dea seama de capacitățile lor orgasmice colosale, ele se mulțumesc de obicei să obțină calitate, nu cantitate. Căutarea fără de sfârșit a masculului Casanova sau a lui Don Juan nu este un rol care să le impresioneze pe femei — majoritatea resping ideea Olimpiadei Sexuale — recunoscând că este un joc pierzător.

Sigmund Freud a clarificat unele dintre concepțiile greșite în privința femeilor?

În cea mai mare parte, femeile au ajuns să se bazeze pe bărbați în ceea ce privește informațiile asupra felului cum funcționează corpurile lor; rezultatele au fost și bune și rele. Sigmund Freud a fost unul dintre cei mai mari cercetători (totuși, nu primul) care au evidențiat faptul că totuși creierul este legat în mod inseparabil de organele genitale. Acest lucru a ajutat ca o mulțime de probleme sexuale să fie supuse unei analize mai clare. Din nefericire, dr. Freud nu cunoștea faptul că clitorisul era legat în mod inseparabil de vagin. El poate fi considerat părintele psihiatriei moderne pentru prima sa descoperire; însă trebuie considerat părintele următorului mit al sexualității feminine pentru omisiunea lui. El a silit cel puțin două generații de femei să plătească penalizare pentru faptul de a crede că: *Există o diferență între orgasmul vaginal și cel clitoridian, iar orgasmul vaginal este întrucâtva superior.*

Freud nu știa mai bine cum stau lucrurile?

Ca om de știință, ar fi trebuit să știe mai bine. Studiile lui timpurii de psihanaliză l-au condus la aflarea faptului că fetițele se masturbau. Din punct de vedere academic, aceasta era o descoperire dramatică, dar din punct de vedere realist, era ceva ce fetițele și mamele lor știuseră de secole. El a mai observat că mare parte a masturbării feminine la această grupă de vârstă (și deși nu și-a dat seama de asta, în *fiecare* grupă de vârstă) se centra în jurul clitorisului. Pe măsură ce fetele se maturizau și se transformau în tinere femei, ele începeau să înlocuiască masturbarea cu relațiile sexuale și *în aparență* acordau mai puțin interes clitorisului și mai mult interes vaginului. Atunci, Freud a sărit la concluzia că există două tipuri de orgasm. Varietatea clitoridiană era copilărească și nu era potrivită decât pentru echivalentul vienez al fetișcanelor moderne. Orice femeie modernă a renunțat imediat la toate senzațiile clitoridiene și a simțit tot ceea ce avea de gând să simtă exclusiv în vagin. Era o teorie magnifică, profundă și orbitoare în același timp. Exista o singură problemă — era complet greșită.

Dacă era greșită, de ce nu a pus cineva lucrurile la punct?

Din păcate, singurii oameni care știau cu certitudine că Freud se afla pe un teren greșit erau femeile — dar nu le asculta nimeni. În acele timpuri, psihiatria era un domeniu exclusiv masculin (și lucrurile nu s-au schimbat prea mult de atunci încoace), iar toate hotărârile importante legate de felul în care se presupunea că simt femeile erau luate de bărbați. Dar mai exista un motiv, mai convingător, pentru susținerea mitului orgasmului vaginal-clitorian — care era măgulitor pentru bărbați. Mulți psihiatri și-au pierdut obiectivitatea când și-au pus pijamaua și fiecare teorie care le sporea confortul în pat era salutată cu o încântare plină de dorință. Traficul de la New York la Viena a luat proporții la orele de vârf și fiecare analist american care și-a permis voiajul a făcut acest pelerinaj. Ei s-au înapoiat cu revelația nouă și excitantă că femeile americane făceau sex într-un mod cu totul și cu totul greșit, și dacă lucrurile nu ieșeau bine, nu era vina bărbatului. În conformitate cu semnalele „fumului psihanalitic" de la acea vreme, tot ceea ce avea de făcut bărbatul era să aibă o erecție și să ejaculeze — iar în cazul în care o femeie nu era

satisfăcută, era numai vina ei. Mai exista o sugestie subtilă — că ea și-o făcuse cu mâna ei din cauza masturbării. Această combinație de aruncare a vinei și de autoînvinovățire a făcut ca milioane de femei să fie în mod inutil nefericite.

Nina a fost una dintre ele. Are 44 de ani, totuși pare ceva mai tânără. Este văduvă și lucrează ca grefier. Părul ei închis la culoare, ținut într-un coc strâns și costumul de lână o fac să pară serioasă, însă scăpărarea zburdalnică din ochii ei verzi clarifica faptul că se îmbrăcase astfel doar pentru programul de muncă de la tribunal.

— Nu acesta este felul în care mă îmbrac de obicei, doctore, dar am fost nevoită să vin direct de la tribunal — sper că nu vă deranjează. Prefer, într-adevăr, peruca mea blondă și fusta mini, dar la serviciu nu prea ar fi potrivit.

— Știi de-acum că motoul acestui cabinet este „vino așa cum ești". Pur și simplu, simte-te ca acasă.

— Într-un fel, este plăcut să vă aud spunând asta. În ultimii 20 de ani, nu m-am simțit ca acasă în raport cu propriul meu trup.

— Ce vrei să spui?

— Cred că povestea mea este diferită de cele pe care le ascultați de obicei. M-am măritat la 18 ani, mi-am iubit soțul și nu am avut nici un fel de probleme sexuale — cel puțin am crezut că nu am. M-am bucurat de sex de la început și, după câteva luni de acomodare, aveam orgasm în 90% din ocazii. Chiar și atunci când nu aveam orgasm, nu mă deranja, fiindcă știam că voi recupera data viitoare. Eram măritată de vreo cinci ani, când una dintre prietenele mele mi-a dat o carte — nici măcar titlul nu mi-l mai amintesc acum — dar era ceva de genul *Șapte probleme sexuale ale femeii*. Am început să o citesc și am fost uimită să descopăr că totul se referea la mine.

— Totul se referea la tine?

— S-ar fi putut spune și așa. Vorbea despre masturbare și descria detaliat ceea ce mi se întâmplase mie. Vorbea despre acomodarea sexuală timpurie și acesta era modul în care se petrecuseră lucrurile cu mine.

Nu ți-ai dat seama că s-ar fi putut să fie valabil și pentru multe alte femei?

— Am fost atât de surprinsă de ceea ce citeam, încât nu m-am oprit să mă mai gândesc. Ceea ce m-a prins a fost felul în care se minimaliza genul de sex pe care-l făceam eu. Aveam orgasme clitoridiene exact în modul în care se spunea în carte. Știți: „senzații bruște, intense, localizate și apoi relaxare".

— Ce e rău în asta?

— Conform cărții, totul. Acolo se presupunea că este la fel ca masturbarea — și știți cât de „îngrozitor" este lucrul acesta. Rezultatul final, doctore, a fost că m-a afectat atât de tare, încât am încetat să mai am orgasme. Indiferent cât de mult am încercat, nu s-a mai întâmplat nimic. După circa șase luni de transpirație și surmenare, și după ce soțul meu înnebunise, am mers la un psihiatru.

Nina s-a încruntat.

— El ce a avut de spus?

— El a explicat cu grijă că nu trăisem niciodată nimic care să se apropie de o „experiență sexuală matură" și a continuat descriind un „orgasm vaginal adevărat". După spusele lui, era o senzație profundă de împlinire, care începea în adâncul zonei vaginale și pelviene și se difuza rapid prin tot corpul. Felul în care intra în amănunte părea doar ceva mai puțin dramatic decât erupția vulcanului Vezuviu. Știam un singur lucru — că nu am trăit niciodată vreo experiență care să semene măcar pe departe cu aceea, dacă nu socotim momentul când am ieșit cu mașina pe care o conduceam în afara drumului și m-am rostogolit mai bine de 8 metri într-o viroagă!

A zâmbit, dar inima ei nu se regăsea în acel zâmbet.

— Ce a sugerat psihiatrul?

— El mi-a spus că singurul mod de a atinge, în cele din urmă, un orgasm vaginal era acela de a-mi recunoaște imaturitatea emoțională, care mă împiedica să evoluez din punct de vedere sexual și să devin capabilă de orgasm adevărat. Am început să protestez, spunând că am deja orgasme și apoi mi-am amintit că nu mai aveam.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— Am parcurs aproximativ trei ani de tratament cu doi psihiatri diferiți, fără a simți nimic care să se apropie de un orgasm vaginal.

— Ce poți spune despre orgasmul de tip vechi?

— Fără prea mult noroc în planul acesta. Din când în când, într-o anume perioadă, poate, dar nimic din ce fusese înainte. Între timp, soțul meu a murit într-un accident, fapt care nu a îmbunătățit lucrurile.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— După aceea, am venit să vă văd pe dv.

Care era problema Ninei?

Cel puțin aparent, problema Ninei presupunea două aspecte. Partea proiectată la suprafață era frigiditatea ei — incapacitatea de a atinge un apogeu sexual. De fapt, frigiditate este un cuvânt urât pentru a descrie această situație, deoarece acuză și condamnă în același timp femeia. Orice femeie care nu reușește să atingă orgasmul în timpul actului sexual este etichetată imediat ca Regina Gheții. Pur și simplu, nu este adevărat. În mod normal, femeia care nu poate atinge orgasmul are aceleași nevoi și sentimente adânci ca orice altă ființă umană — uneori chiar mai mari. Din nefericire, ea mai are o barieră emoțională inconștientă, care o împiedică să găsească satisfacția sexuală reală. A eticheta o persoană aflată în această situație drept „frigidă" este cu adevărat nedrept.

Există un termen mai bun?

Da. Impediment orgasmic (sau, prescurtat, IO) este mai cuprinzător și mai onest. Acestui termen nu îi este atașată nici o judecată morală: el doar descrie ceea ce se întâmplă (sau nu se întâmplă). În plus, implică faptul că există speranță. În cazul în care capacitatea orgasmică a unei femei este doar împiedicată să se manifeste, situația poate fi remediată. Însă dacă este *frigidă*, atunci ea este complet *înghețată*.

Era și cazul Ninei?

Da, dar IO în cazul ei era de un tip foarte special. Era de tip *iatrogen*.

Ce înseamnă acest lucru?

Iatrogen, ca mulți alți termeni medicali, este compus din două cuvinte grecești, în acest caz, *iatros*, însemnând „medic", și *genos*, care înseamnă „provocat de". *Impediment orgasmic iatrogen* înseamnă că problema sexuală a Ninei era provocată de medicul ei. Mai exact, a fost determinată de bunele intenții prost ghidate ale medicului care a scris cartea pe care a citit-o Nina și ale celor doi psihiatri care au tratat-o.

Înseamnă că a fost numai vina lor?

Nu, doar circa 10%. Celelalte 90 de procente din problema Ninei erau ascunse adânc în subconștientul ei. Fără a realiza în mod conștient acest lucru, Nina a urat bun-venit știrilor proaste. Ca oricare alt simptom emoțional, impedimentul ei orgasmic apărut brusc era o încercare disperată de a rezolva un conflict de nesuportat. Metoda a funcționat, însă în procesul respectiv a trebuit să sacrifice cea mai mare parte din bucuria de a face sex.

Ce se petrecea cu adevărat?

Ca multe persoane cu probleme emoționale, Nina nu spusese toată povestea de prima dată, de la început până la sfârșit. Pe măsură ce și-a trecut din nou în revistă experiențele sexuale, s-au ivit unele fapte interesante. Descriind zilele de început ale căsniciei sale, ea spusese: „Îmi iubeam soțul și nu aveam nici un fel de probleme sexuale — sau cel puțin nu credeam că am." Acest lucru era adevărat — până la un punct. În plus, Nina și-a amintit mai târziu că, după cinci ani de căsnicie, soțul ei a început să se vadă cu alte femei. Tocmai această desfășurare a lucrurilor a fost cea care a îmboldit-o să întreprindă o cercetare proprie în domeniul sexului, care a început cu citirea cărții *Șapte probleme sexuale ale femeii*.

Informația greșită despre orgasmul clitoridian *versus* orgasmul vaginal era exact ceea ce căutase. I-a readus toate vechile sentimente de vinovăție legate de masturbare, care s-au grăbit să ajungă la suprafață și i-a oferit scuza de care avea nevoie pentru a renunța la orgasm. Ea mai neglijase să menționeze că problema sexuală a soțului ei era impotența și,

când ea n-a mai avut orgasme regulate, el nu a mai avut erecții. (În cuvintele ei: „După circa șase luni de transpirație și surmenare și după ce soțul meu înnebunise...") Pedeapsa primită de el pentru faptul că a căutat alte femei a fost anularea capacității de a se împerechea, iar răzbunarea Ninei era deplină — poate cu excepția faptului că a trebuit să renunțe, în schimb, la orice satisfacție sexuală. În acea etapă, ea avea nevoie de o aprobare oficială pentru ceea ce se petrecea. Au fost ușor de găsit doi psihiatri care au agreat micul ei plan, fiind de acord că orgasmele „clitoridiene" nu contează și încurajând-o să renunțe la ele.

Dar nu era vina ei că acești psihiatri gândeau în acest fel, nu-i așa?

Nu chiar, cu toate că mulți pacienți aleg psihiatrul care le spune exact ceea ce își doresc să audă. Dacă într-adevăr nu i-ar fi plăcut ce-i spuneau și, mai important, dacă ea nu înregistra nici un progres, Nina nu trebuia să meargă la ședințele de terapie vreme de trei ani. Însă după cum au evoluat lucrurile, probabil că nu a fost o întâmplare faptul că, de îndată ce soțul ei a murit, a renunțat *imediat* la psihiatrul său și s-a mutat la cel care privea lucrurile într-un mod diferit.

Cum adică diferit?

În loc să i se spună Ninei de ce nu trebuie să aibă orgasme, era mai logic să i se spună cum să facă pentru a le avea din nou. Iar primul pas era acela de a i se explica mecanica orgasmului la femei. Lucrurile se întâmplă cam așa:

Clitorisul este conectat în mod direct la măduva spinării și la creier prin același plex de mii de fibre nervoase care alimentează vaginul. Stimularea unuia dintre organe îl afectează în mod automat pe celălalt. În plus, rădăcinile extrem de sensibile ale clitorisului se prelungesc adânc în chiar pereții vaginului. Pe măsură ce penisul se freacă de peretele vaginului, aceeași presiune este aplicată asupra părții interne a clitorisului și a căptușelii vaginale. Cel de-al treilea factor este probabil și cel mai important. *Labia minora*, cele două membrane subțiri, care se extind ca niște cortine peste deschiderea

vaginală, sunt atașate deasupra corpului clitorisului. Chiar dacă este posibil ca trunchiul penisului să nu ajungă niciodată în contact cu *vârful* clitorisului, pe măsură ce penisul alunecă înăuntrul și înafara vaginului, el trage și eliberează în mod succesiv părțile inferioare ale labiilor. Această mișcare determină o fricțiune constantă și ritmică în raport cu partea superioară și trunchiul clitorisului, iar dacă totul este corect, orgasmul este rapid și inevitabil. *Fiecare orgasm resimțit de o femeie este în primul rând clitoridian.* Orgasmele rezultate ca urmare a unui act sexual sunt clitoridiene *și* vaginale — ceea ce înseamnă că penisul stimulează vaginul și clitorisul în mod simultan. Dar pentru Nina — și pentru oricare altă femeie — această parte este teoretică. Singura întrebare reală era dacă ea este sau nu capabilă să se bucure de actul sexual.

Răspunsul nu s-a lăsat mult timp așteptat. De îndată ce a înțeles în mod clar că toate orgasmele sunt identice și în mod fundamental dependente de stimularea clitorisului, lucrurile au început să se amelioreze. Mai întâi, nu a mai avut nici o scuză pentru a fi o fată nebăgată în seamă pentru împerechere. În al doilea rând, murindu-i soțul, nu mai simțea nevoia să-și folosească sexualitatea ca pe o armă. După câteva luni, în care și-a clarificat toate nuanțele emoționale, Nina a explicat:

— A avea un orgasm este acum la fel de ușor ca a face duș — și cu mult mai distractiv! Pentru mine nu contează cu adevărat cum se întâmplă, atâta vreme cât se întâmplă. Și acum se întâmplă din nou.

Dar nu este un orgasm vaginal superior într-un anume fel unui orgasm doar clitoridian?

Nu. Din punct de vedere sexual, există o Lege Orgasmică — toate orgasmele sunt create la fel. Fiecare orgasm, fie că este produs prin act sexual, preludiu sau masturbare, depinde de același joc senzorial triplu — clitoris către măduva spinării și la creier, urmat în mod instantaneu de o explozie inversă — de la creier la măduva spinării și la clitoris. Oricare altă parte a corpului — vagin, inimă, plămâni, piele — participă de asemenea, dar centrul atenției este, ca întotdeauna, clitorisul.

Femeia are într-adevăr nevoie de orgasm pentru a se bucura de sex?

Depinde cine vorbește. Unii cercetători în problemele sexuale — bine intenționați, dar greșit informați — ocolesc întreaga chestiune a orgasmelor vaginale *versus* cele clitoridiene. Abordarea lor este unică — constă mai întâi în a declara și apoi în a încerca să dovedească următorul mit al sexualității feminine: *O femeie nu are nevoie de orgasm pentru a se bucura de sex.*

Acest concept se bazează pe ideea că pur și simplu a fi aproape, atingerea corpurilor și împărtășirea experienței sexualității este suficient de satisfăcătoare. Unii dintre ei chiar condamnă orgasmul feminin, deoarece „strică seninătatea și liniștea actului sexual". Nu este nevoie de un geniu cu un computer pentru a realiza că 100% dintre acești „experți" sunt bărbați.

Majoritatea acestor bărbați — unii dintre ei fiind medici și chiar psihiatri — sunt purtători de cuvânt importanți ai acelei școli a sexului de tipul „Nu-am-trecut-chiar-eu-prin-asta-dar-pot-să-mi-dau-seama-cum-este". Prin *imaginarea* zecilor de senzații și răspunsuri complexe care compun rolul femeii în relația sexuală, ei trag prompt (uneori puțin cam prea prompt) concluzia că femeile obțin deja destul din ceea ce sexul are de oferit, iar orgasmul este pentru ele un fason inutil. O observație care-i poate conduce la acest raționament este aceea că majoritatea femeilor sunt capabile de act sexual prelungit — pentru o oră sau mai mult. Mulți bărbați, din păcate, sunt incapabili să-și susțină răspunsurile sexuale pentru unul sau două minute. Prin urmare, ei conchid că doamnele ar trebui să compenseze în cantitate ceea ce pierd în calitate.

Crede cineva cu adevărat acest lucru?

Aceasta este, desigur, problema. Experții care oferă această soluție nu pot găsi multe persoane care să o accepte — printre femei, în speță. Peggy este o persoană tipică pentru tabăra sceptică. Are 35 de ani și este nemăritată. Ca asistentă a președintelui unei mari corporații, este sofisticată și cunoscătoare a lumii afacerilor — nimeni nu o poate trage pe sfoară în acest domeniu. Când vine vorba de viața ei personală, și

în special de viața ei sexuală, ca orice femeie, este mai vulnerabilă. Ea face o descriere bună:

— Ceea ce mă afectează, doctore, este întrebarea cum îl poți găsi cu adevărat pe cel potrivit.

— Ce vrei să spui, Peggy?

— De pildă, în afaceri există întotdeauna un punct de reper demn de încredere. Dacă vrem să verificăm o persoană, există Poliție. Dacă dorim să verificăm o companie, avem întotdeauna la dispoziție o instituție specializată. Dar în cazul în care vrei să afli dacă cineva îți spune adevărul despre sex, unde te duci să-i verifici versiunea? Aceasta nu este numai o problemă teoretică, deoarece este exact acel punct în care m-am situat în ultimele șase luni. Și nu am ieșit încă din el.

— De ce nu-mi vorbești despre asta?

— Desigur, aș putea — acesta este un subiect pe care nu ni l-au predat niciodată la administrarea afacerilor. Ies cu Jess cam de un an de zile. Nu știu — el nu vrea să se însoare și nu îl învinovățesc. Prima lui căsnicie a fost un dezastru și nu a divorțat decât de câteva luni. La început, cred că doream să mă căsătoresc cu el, dar de când a apărut chestia asta, nu mai sunt așa de sigură.

Peggy și-a împreunat mâinile.

— Aș vrea să pot să o spun pur și simplu, fără să mă supăr.

— Uneori nu e nimic rău în a te supăra — în special dacă este vorba despre un lucru cu adevărat important.

Ea a dat din cap.

— Nu este nimic mai important decât acest lucru. Vedeți, Jess și cu mine facem sex împreună de aproape un an. Mai degrabă *el* face sex, iar eu mă uit din tribună. Niciodată nu ajung la apogeu. El o ia pur și simplu înainte și se simte bine, apoi termină, și totul este gata până data viitoare.

— Ai mai avut orgasme înainte?

— Vreți să spuneți înainte de Jess? Sigur, aproape tot timpul. Bine, să spunem cam jumătate din timp.

— Cum se face că acum nu mai ai?

— Nu am ocazia. Jess consideră că nu este necesar ca o femeie să aibă orgasm pentru a se bucura de sex, așa că își joacă doar rolul lui și cu asta basta.

— Cât durează la Jess să-și „joace rolul"?

— Ooo! Nu știu. Cam un minut sau două, cred.

— De ce participi în continuare la chestia asta?

— La început nu am vrut, dar Jess m-a convins că este normal. El a spus că psihiatrul lui dovedise că femeile nu au nevoie de orgasm pentru a se bucura de sex și că o mulțime de femei care acceptaseră ideea aceasta erau mult mai fericite. Ceva de genul că nu trebuie să se îngrijoreze întotdeauna dacă ating sau nu orgasmul.

Avea dreptate Jess?

Parțial. Când a spus că femeile nu ar trebui să fie îngrijorate de întrebarea dacă urmează să aibă un orgasm, el era pe calea cea bună. Dar soluția nu este aceea de a renunța la orgasm o dată pentru totdeauna. Un obiectiv superior este de a rezolva problema orgasmului, realizând un orgasm de fiecare dată (sau aproape de fiecare dată), fără să fie nevoie să te îngrijorezi în această privință. În definitiv, Jess era un escroc sexual. După cum a descoperit Peggy mai târziu, prima lui căsnicie fusese „un dezastru" deoarece soția lui insistase să fie inclusă în planurile lui sexuale. Ea a fost dezamăgită pe drept cuvânt atunci când soțul ei a adus-o la un nivel înalt de excitare sexuală și apoi s-a eschivat, mormăind: „Cred că asta a fost tot pentru mine. Poate se rezolvă mâine noapte." În loc să se confrunte cu problema lui, Jess a conceput o nouă teorie despre sexualitatea feminină, care făcea ca orgasmul feminin să fie de prisos. Când soția lui a obiectat, el a căutat un psihiatru care să-i consolideze ideile. Nu era ușor. Peggy a descris situația:

— Așa că, oricum, el s-a dus la vreo duzină de psihiatri, încercând să-l găsească pe cel care să fie de acord cu el. Până la urmă a dat peste un doctor. Se părea că fuseseră făcuți unul pentru celălalt. A stat cu el timp de trei ore și chiar a luat cina cu bunul doctor. A ajuns, în fine, acasă pe la 11 noaptea și era cu adevărat fericit. M-a ținut trează până la miezul nopții, aiurând despre psihiatrul lui minunat, care înțelegea cu adevărat femeile. El spunea: „Doctorul meu spune că nu există nici un motiv pentru ca o femeie să aibă orgasm în timpul actului sexual. Toate nevoile ei emoționale pot fi satisfăcute doar prin prezența soțului ei și conștiința faptului că îl satisface. Orgasmul pentru femei este învechit!" M-am cam enervat și i-am spus: „Este minunat, sunt foarte emoționată că

doctorul tău gândește astfel. Sper că voi doi veți fi foarte fericiți împreună." Acesta a fost finalul conversației.

Nu avea Jess o problemă sexuală proprie?

Ba da, iar curând a devenit evidentă. El suferea de ejaculare prematură. În această situație de combinare a stării fizice cu starea emoțională, el era incapabil să aibă relații sexuale pentru mai mult de unul sau două minute fără a ajunge la orgasm. În loc să recunoască faptul că *avea* o problemă, el încerca cu disperare să arunce vina asupra întregii jumătăți feminine a rasei umane. Nu putea să recunoască faptul că din cauza propriei sale incapacități sexuale nu poate duce o femeie până la orgasm. Adevăratul lui răspuns era că femeile nu sunt menite să aibă orgasm. Când soția lui nu a mai fost de acord să se alinieze strălucitei idei, a căutat până a găsit mai întâi un psihiatru și apoi o femeie care să se alăture noilor sale vederi. Dar Peggy îi plătise datoria și era pe punctul de a ceda. După câteva luni de tratament, ea avea câteva idei noi proprii:

— Ce idioată am fost! Dar modul în care explicați dv. e logic. În loc să fiu „eliberată", bănuiesc că încă mă simt vinovată că am trăit cu Jess. Când a apărut cu noua lui teorie, parcă ar fi fost făcută special pentru mine. Dacă am făcut sex și nu mi-a plăcut, de ce trebuia să mă simt vinovată în privința asta? Cred că încercam să spun: „Este cam la fel cu a nu face deloc." Și acest lucru e fără doar și poate chiar foarte adevărat. Acum, când privesc înapoi, mi se pare că totul era foarte nebunesc. Nici măcar nu știu de ce avea el nevoie de mine — aproape că ar fi putut să se descurce și singur. Îmi amintesc că faimosul doctor obișnuia să spună: „Explică-i pur și simplu femeii că a participa la relația sexuală fără orgasm nu este mai rău decât a mânca un ou fără sare." Ar trebui să-i explice cineva acelui „geniu" că mai degrabă este ca și cum ai consuma sarea fără ou.

De ce este atât de important ca o femeie să aibă orgasm în timpul relației sexuale?

Fiecare femeie modernă este îndreptățită să se bucure de cea mai deplină experiență senzorială aflată la dispoziția fiin-

țelor umane — orgasmul sexual. Este „destinația" finală. Stările de „altitudine" și „stranietate" urmărite cu atâta disperare de consumatorii de droguri sunt ca un sfârșit de săptămână într-o baie turcească fără apă, în comparație cu sentimentul de euforie totală, produs de un orgasm reușit. A lipsi o femeie de această experiență — una care îi aparține de drept — este ceva ce nici un bărbat nu o poate face în mod deliberat. Numai lipsa de cunoaștere și neînțelegerea pot încuraja o femeie să renunțe în mod voluntar la șansa ei cea mai mare de fericire sexuală.

Există unele concepții sexuale eronate, care sunt foarte greu de eliminat?

Mitul cel mai adânc înrădăcinat asupra sexualității feminine este de asemenea și cel care poartă ștampila aprobării medicale. Uneori din indiferență, rareori din ignoranță, doctorul de familie și chiar ginecologul (ambii fiind aproape întotdeauna bărbați) încurajează femeile să moară în plan sexual cu mult înainte ca jocul să se încheie. Ultimul și probabil cel mai dăunător mit al sexualității feminine sună astfel: *Pentru o femeie, menopauza înseamnă sfârșitul vieții sexuale.*

Adevărul este că menopauza înseamnă sfârșitul menstruației — și nimic mai mult. Așa cum au aflat unele femei spre panica lor, reproducerea poate avea loc chiar și după ce menstruația a luat sfârșit. Un copil care modifică existența reprezintă o dovadă convingătoare că în viața unei femei nu s-au schimbat atât de multe pe cât crezuse ea. A rămâne din nou însărcinată la 45 de ani poate fi puțin șocant pentru mama unor adolescenți, care anticipa cu ardoare câțiva ani de tihnă înainte de a se ocupa de nepoți. În orice caz, este o dovadă biologică grăitoare că posibilitățile reproductive și sexuale ale unei femei se pot prelungi mult în deceniul cinci și dincolo de acesta.

Ce se petrece cu adevărat pe durata schimbării vieții unei femei?

O înțelegere a menopauzei necesită o anumită cunoaștere a compoziției glandelor feminine, în special în ce privește hormonii. O parte substanțială a sexualității feminine (dar nu

toată) depinde de micuțele organe gemene îngropate în adâncul pelvisului, ovarele. Printr-un capriciu al naturii, ele sunt singurele glande cu adevărat de neînlocuit din organismul uman. Lucrurile s-au petrecut într-un mod ciudat.

Cu circa 100 000 de ani în urmă, durata de viață estimată pentru femeia medie era de 25 de ani sau mai puțin. Ovarele menite să dureze 40 de ani furnizau o marjă amplă de siguranță. În zilele noastre, speranța de viață a trecut cu mult de dublu, iar o garanție de 40 de ani pentru un ovar este mult mai puțin impresionantă. Ovarele se degradează la vârsta de 40 de ani, în timp ce restul corpului femeii își continuă traseul. În fapt, femeile moderne depășesc viața sistemelor lor reproducătoare cu cel puțin trei decenii. Problemele care rezultă de aici nu se limitează la aspectele reproducerii. Pe la vârsta de 40 de ani, majoritatea femeilor sunt dispuse (dacă nu dornice) să lase altora capacitatea de a rămâne însărcinate. Ele nu sunt însă la fel de nerăbdătoare să renunțe la satisfacția sexuală.

Din păcate, reproducerea și reducerea secreției hormonale sunt legate una de alta. În același timp, acele mici ovare încetează să genereze lunar ovule către uter, iar producerea de hormoni sexuali se încetinește. În vreme ce la ovule se poate renunța, păstrarea feminității depinde de stropii zilnici de hormoni care alimentează circuitul sangvin. Pe măsură ce furnizarea de estrogen (principalul hormon sexual feminin) scade, corpul femeii este afectat în câteva feluri importante.

Ce se întâmplă, mai exact?

Primele care resimt lipsa sunt chiar organele sexuale, cu modificări mai evidente la nivelul organelor genitale externe. Vaginul devine mai îngust și mai scurt, clitorisul scade în dimensiuni, uterul și ovarele încep să se zbârcească. Până și sânii se lasă și își pierd tăria. Pe măsură ce deficiența de estrogen devine mai acută, femeia își pierde în mare parte interesul pentru sex. Însuși creierul suferă de lipsa de estrogen, iar actul sexual devine „un deranj prea mare". Într-un sens real, femeia care-și pierde hormonii devine defeminizată. În același timp, și restul trupului ei suferă.

Și lui Rachel i s-a întâmplat. Are 51 de ani și este achiziționer-șef pentru un lanț de magazine universale. Era tensionată și încordată în timp ce vorbea:

— Doctore, știu că auziți asta tot timpul de la femei nevrotice ca mine, dar cred că-mi pierd mințile.

— Ce vrei să spui?

Ea a cules un fir de păr cărunt de pe haină.

— Poate că am așteptat prea mult timp — poate că nu puteți face nimic pentru mine — poate că nimeni nu poate face nimic pentru mine!

— De ce nu-mi spui cum a început totul?

— Când îmi veți auzi povestea, veți gândi cu adevărat că sunt nebună! Dar pot totuși să vă povestesc. Am încetat să mai am ciclu menstrual când am ajuns la vârsta de 42 de ani. Deci, asta era acum nouă ani. În orice caz, am început să mă simt ciudat — nu bolnavă, dar pur și simplu, nu mă simțeam normal. Dureri de cap, insomnii, dureri de spate — genul acesta de lucruri. Știți, lucrez din greu la serviciu — fac achiziții pentru trei magazine, 8 000 articole, un buget de 4 milioane de dolari — este o mare răspundere. Și cu acele magazine cu rabat, care reduc tot timpul prețurile... dar mă abat de la subiect. Ăsta-i alt lucru — mintea mea o ia razna. Uitați-vă la felul cum sunt îmbrăcată.

Rachel s-a ridicat și a făcut un pas sau doi. Purta un costum cenușiu de lână cu un număr mai mare, o bluză albă și pantofi negri simpli.

— Nu mi se pare urât.

— Oh, doctore! Sunt achiziționer! Moda este meseria mea! Se presupune că eu trebuie să fiu un exemplu și iată-mă îmbrăcată ca o bunică! Cât timp credeți că mai pot continua așa?

— De ce te îmbraci astfel?

— Fiindcă nu-mi pasă. Nu-mi pasă de nimic. Totul pare să fie un deranj prea mare. Nici măcar nu mă mai machiez!

A început să plângă, apoi, după un moment, a zâmbit nesigur.

— Acesta este singurul avantaj pe care-l ai când nu te machiezi. Când plâng, nu trebuie să verific dacă mi-a curs machiajul.

Rachel și-a șters repede lacrimile.

— Unde rămăsesem? Ah, da! Păi, m-am simțit rău în ultimii opt ani, dar acum câteva luni s-a întâmplat ceva care m-a convins că îmi ieșeam din minți.

— În timp ce mă îmbrăcam într-o dimineață, am remarcat că fusta mea părea mai lungă! Mi-am verificat hainele și am descoperit că toate fustele mele erau mai lungi! M-am măsurat și am descoperit că sunt cu 2,5 cm mai scundă! Ce se întâmplă cu mine?

O verificare rapidă cu o ruletă de măsurat a arătat că Rachel exagera. Ea pierduse de fapt numai 1,2 cm în înălțime — dar era destul. Trăia experiența unuia dintre cele mai dramatice efecte ale deficitului hormonal. În afară de faptul că menține aparatul sexual în forma cea mai bună, estrogenul stabilizează calciul și fosforul concentrate în oase. În cazul lui Rachel, oasele coloanei vertebrale pierduseră mult din conținutul de minerale în ultimii opt ani; în cele din urmă, una dintre vertebre a cedat, determinând o foarte mică pierdere în înălțime. Asta a făcut ca fusta ei să pară mai lungă și, în final, a împins-o să încerce să se trateze. O examinare atentă a mai relevat piele zbârcită, păr uscat și depozite excesive de grăsime pe picioare și pe șolduri. De la instalarea menopauzei, ea câștigase în greutate aproximativ 15 kilograme.

— Cum te-a afectat acest lucru din punct de vedere sexual?

— Sex? Ce-i aia?

Rachel a râs.

— Doctore, în ultimii patru ani, sexul a fost doar un cuvânt pentru mine.

— Și înainte de asta?

— Acum vorbim despre altceva. Când soțul meu trăia — el a murit acum vreo zece ani —, am crezut că avusesem cea mai grozavă viață sexuală din lume. Vreau să spun că se întâmpla de cel puțin cinci ori pe săptămână și aproape întotdeauna ajungeam la orgasm. Dar apoi...

Rachel plângea din nou.

— Vedeți ce vreau să spun! Plâng poate de șase sau șapte ori pe zi și, dacă nu m-aș controla, aș plânge tot timpul. În orice caz, după ce soțul meu a murit, nu am putut renunța complet la sex. Am ieșit cu alți bărbați și, după un timp, am început să mă bucur din nou de sex. Dar acum vreo patru ani, mi-am pierdut complet interesul pentru această chestiune.

Am încercat poate de vreo șase ori de atunci, dar am ajuns în punctul în care este pur și simplu dureros. Nu știu.

Rachel a suspinat.

Testele ulterioare au arătat că Rachel realmente nu mai avea hormoni sexuali care să circule prin corpul ei. Avea bufeuri chiar de când nu mai avea ciclu menstrual. (Nu menționase acest lucru, deoarece credea că erau „normale".) Organele ei sexuale erau cam la jumătate din dimensiunea lor normală — acest lucru explica disconfortul resimțit atunci când încerca să aibă raporturi sexuale. Schimbările mentale — depresia, retragerea și sentimentele de inutilitate — au fost o altă consecință a deficienței de estrogen.

Ginecologul ei a început imediat să-i prescrie hormoni estrogenici pe trei căi diferite — tablete de administrat oral, injecții și o cremă hormonală, pentru vagin. După două luni, a venit într-o vizită. Schimbarea era dramatică. Având cu 15 kg mai puțin în greutate, părea cu 10 ani mai tânără. Fără costum de lână și pantofi negri. Fără păr cărunt. Era îmbrăcată într-un costum cu pantalon de culoare bej-deschis, cizme scurte maro din piele și ochelari de soare cu lentile foarte mari. Părul ei cărunt era acum blond ca mierea. Mai important era felul în care vorbea:

— Nu știu ce ați făcut, doctore, dar mă simt de parcă m-aș fi scăldat în fântâna tinereții. Întreaga lume pare diferită, și nu e doar datorită acestor ochelari senzaționali.

A râs și și-a scos ochelarii de soare.

— Atunci înseamnă că te simți mai bine?

— Mai bine? Îmi doresc să mă fi simțit atât de bine când aveam 25 de ani! Vreau să spun, mai am vreo câteva zbârcituri și nu mai pot sta trează o noapte întreagă — adică în fiecare noapte —, dar sunt o persoană complet nouă.

— Cum te descurci în plan sexual?

— Asta-i partea cea mai bună. Mă simt cumva stânjenită să o recunosc, dar din punct de vedere sexual, sunt din nou o adolescentă.

Ea și-a scăzut vocea și s-a aplecat.

— Știți că sânii mei pur și simplu se măresc? A trebuit să-mi cumpăr sutiene noi. Iar în ce privește sexul, nu mai este atât de simplu. Vreau să spun că acum am sentimente sexuale adevărate — și chiar trebuie să fac ceva în privința lor. Nu sunt de genul celor care dispar de la sine. Chiar mă gândesc să mă recăsătoresc.

Rachel trăia experiența răsturnării dramatice a aproape tuturor simptomelor menopauzei. Bufeurile dispăruseră, durerile la fel, organele sexuale se regeneraseră și, după cum a menționat ea, sânii își recăpătaseră dimensiunea anterioară. Dar faptul cel mai important era acela că estrogenul a alimentat-o cu vitalitate și entuziasm, pe care nu le putea primi din nici o altă sursă. Ceea ce a însemnat cel mai mult pentru Rachel a fost revenirea optimismului și a interesului pentru viață, care a făcut ca totul să merite.

Există vreo cale de a evita în întregime menopauza?

Din păcate, nu. În cele din urmă, ovarele își abandonează proiectul și încetează să mai producă hormoni. În același timp, reproducerea hormonilor sexuali din glandele suprarenale scade considerabil. Capacitatea de reproducere scade, iar pe la vârsta de 45 ani, să zicem 5 ani în plus sau în minus, dispare, iar sânii își pierd capacitatea de a produce lapte. *Însă cam până aici trebuie să se ajungă.*

Modificările nedorite, fizice și psihice, cauzate de menopauză sunt aproape în întregime posibil de prevenit. În schimbul costului unei tablete de hormon pe zi sau al unei injecții la aproximativ o lună, *fiecare femeie care are peste 40 ani poate realmente să se mențină biologic și emoțional pe la vârsta de 30 de ani.* (Cu combinația adecvată de hormoni, ea poate continua chiar să aibă o scurgere lunară similară menstruației, dacă dorește acest lucru.) Cel mai important lucru este acela că dacă ea s-a bucurat de sex înainte de menopauză, se va putea bucura de el la fel de mult sau mai mult după schimbarea vieții. Chiar și acele femei care nu au trăit niciodată experiența unei satisfacții sexuale depline au oportunitatea de a ajunge la fericire sexuală atunci când credeau că șansa lor s-a sfârșit.

De ce se întâmplă astfel?

Până la vârsta de 40 ani sau în jurul acestei vârste, majoritatea surselor de neliniște sexuală au dispărut. Există un risc redus de a rămâne însărcinată, nu mai există competiția la cu-

țite pentru bărbați din perioada vârstelor de 20 și 30 de ani, iar dezaprobarea socială care exista înainte în ce privește bucuria onestă a sexualității se manifestă mult mai puțin. În plus, nu mai este nevoie ca întreaga energie sexuală a femeii să fie orientată exclusiv către atragerea bărbaților. Într-un mod mai larg, exprimarea sentimentelor ei sexuale poate fi folosită pentru a lega o relație mai profundă și mai încărcată de semnificații cu bărbații. Ea are timpul și înclinația de a adăuga acele nuanțe fine care lipsesc atât de des din sexul competitiv, sub mare presiune, din decadele vârstelor începând cu 2 și 3. „Schimbarea vieții" este un alt nume care poate fi dat menopauzei, dar dacă o femeie o tratează în mod realist, *schimbarea vieții* poate însemna *o schimbare pentru o viață mai bună.*

Din punct de vedere fizic și emoțional, femela umană este organismul cel mai complex de pe fața pământului. Ea dispune de un potențial pentru fericire emoțională și sexuală neatins de nici o altă creatură. Singurul mijloc de a împlini vreodată acest potențial este înțelegerea și acceptarea adevărului despre mintea ei, despre trupul ei și despre propria ei sexualitate unică. Dacă faptele îi sunt prezentate într-un mod onest, iar ea este dornică să le accepte la modul realist, va face un mare progres către atingerea propriului țel.

4

Cum a dobândit sexul o proastă reputație

Care este originea sexului?

Sexul, așa cum îl cunoaștem, a început cu crocodilul. Acest văr îndepărtat, solzos și cu sânge rece al omului a fost primul animal care a dispus de penis. Înainte de apariția acestui lucru, viața era mult mai simplă. Toți locuitorii pământului aveau cam același gen de echipament sexual și îl foloseau cam în același mod. Masculul și femela doar se susțineau unul pe celălalt, își puneau echipamentul sexual în contact, iar sperma primitivă intra în contact cu ovulele primitive. Nu prea era cine știe ce de văzut, cu greu se putea simți ceva, iar în cazul multor specii, dacă un cuplu se apuca să procedeze astfel o dată pe an, era suficient. De două ori pe an însemna suprasexualizare, și multe animale se împerecheau numai o singură dată în viață.

Care a fost diferența adusă de penis?

În primul rând, era vizibil. În al doilea rând, a revoluționat sexul prin ajustarea *interiorului* corpului femelei. În acele zile, nu era cunoscută încă noțiunea de vagin. Echipamentul sexual al femelei era o cloacă ce consta dintr-un canal comun pentru urinare, defecare și ouăle semianuale. (Lucrurile s-au îmbunătățit mult pentru femei de atunci.) Desigur că penisul crocodilului a suferit modificări majore de configurație, pe măsură ce în timp i-a fost transmis ca moștenire lui *homo sapiens*. Dintr-un punct evoluționist de vedere, masculul modern este clasificat drept cel mai revoluționar din punct de vedere al echipamentului falic. Dar problemele s-au menținut.

Ce fel de probleme?

Bărbații dotați cu acest organ minunat au dezvoltat rapid un interes viu pentru aparatul sexual feminin, care s-a îmbunătățit și extins într-un angrenaj bine articulat, cu vagin, labii și clitoris. Ca și crocodilii, înaintea lor, bărbații și femeile au descoperit că prin combinarea resurselor lor sexuale rezultă o imensă plăcere pentru ambii parteneri. În cursul ultimilor 50 000 de ani, totul a mers bine. Sexul era o funcție fiziologică normală, la fel de rutinată cum fusese înotul pentru crocodil și la fel de esențială și plăcută cum era mâncatul pentru omul timpuriu. Apoi a sosit Evul Mediu Timpuriu.

Ce s-a întâmplat în timpul Evului Mediu Timpuriu?

În perioada anilor 400 d.Hr., civilizația occidentală s-a reorientat în mod abrupt către o direcție diferită. Dintr-odată, sexul era exclus și vinovăția inclusă. Așa cum a descoperit un geniu demult uitat în domeniul psihologiei medievale motivaționale, *bărbații și femeile sunt incredibil de impresionabili privind asocierea dintre sex și vinovăție*. Din acel moment, destinul societății (și al majorității membrilor săi) a fost pecetluit. Mijlocul cel mai eficient de a controla comportamentul uman fusese pus în acțiune: focalizarea asupra unei activități în care toți trebuie să se implice — *sexul*; alegerea celui mai plăcut aspect — copulația; și în cele din urmă, amenințarea cu o pedeapsă severă și neîndurătoare în cazul în care te bucurai de aceste lucruri. Pe măsură ce mașinăria represiunii sexuale a intrat în acțiune, puterea și influența celor care o controlau a crescut imens. Au existat, cu siguranță, câteva zdruncinături la început, dar în cele din urmă, toată rezistența în fața forței zdrobitoare a represiunii sexuale a cedat.

Una dintre problemele timpurii majore a fost aceea că moraliștii efectiv subestimau potențialul noii lor arme în ce privea schimbarea destinului lumii occidentale. În aparență, ideea inițială a fost aceea de a face din sex doar un păcat minor. Însă toate nivelurile societății au cedat aproape imediat irezistibilei chemări de a se simți vinovate pentru simțăminte sexuale perfect normale. În fapt, aceasta era „noua moralitate", versiunea Evului Mediu Timpuriu.

Ce formă a luat noua moralitate?

Sub unele aspecte, cea mai înspăimântătoare formă. Sexul a devenit imediat o marfă emoțională care trebuia consumată sub cele mai stricte interdicții, în cazul în care mai era posibil. Ca și faimoasa poliță de asigurare care se plătește doar dacă asiguratul este omorât de o mașină a companiei de cablu pe data de 4 Iulie, în timp ce poartă un iepuraș de Paști, relațiile sexuale au început să fie permise numai sub cele mai rigide restricții. Conform acestor predecesori ai păzitorilor noștri morali moderni, sexul trebuia limitat la cuplurile căsătorite, în pat, în întuneric, pe deplin îmbrăcați, implicând la modul ideal un bărbat impotent și o femeie frigidă, cu doar atâta spermă cât să se scurgă în părțile intime ale doamnei aducând o fecundare lipsită de bucurie.

Dar ce spune Biblia?

Aceasta a fost o altă provocare pentru reformatorii morali. Deoarece Biblia instituie un ton liberal în ce privește sexul, o cenzură masivă era binevenită. Cartea cea Bună a fost pe scară largă distorsionată și interpretată greșit, pentru a o face să pară că este de acord cu represiunea sexuală. Geneza a fost reinterpretată, pentru a-i face pe Adam și Eva să pară niște păcătoși care au fost alungați din Grădina Edenului pentru că au îndrăznit să se angajeze în relații sexuale. Mai târziu, versiunile au fost asanate, iar penisul lui Adam a fost înlocuit de șarpele etern prezent, aruncându-se cu lăcomie asupra frunzei de smochin pubiene a Evei. Purificatorii sexuali au ignorat cu infatuare realitatea: dacă Dumnezeu nu ar fi intenționat ca primul bărbat și prima femeie creați de El să se împerecheze, le-ar fi modelat pur și simplu structurile lor pământești un pic diferit și nu le-ar fi lăsat nimic cu care să acționeze.

Unele dintre modificări erau de-a dreptul prostești. În ediția revizuită a Bibliei din 1881, cuvântul „târfă" a fost schimbat cu cel de „prostituată", iar termenul de „stricată" a fost înlocuit cu „soție adulteră". Nu ne-au fost puse la dispoziție cifre exacte asupra numărului de suflete salvate prin aceste artificii semantice.

Biblia a fost numai începutul. După castrarea acestei Scripturi cândva lubrică și vioaie, orice altă lucrare posibilă a omului, artistică și literară, a fost purificată și distorsionată pentru a se elimina orice menționare a sexualității raționale umane.

Cum ne afectează astăzi aceste lucruri?

Cu 1 500 de ani în urmă, a fost născocit cel mai trainic principiu al societății occidentale: SEXUL ESTE RĂU. Din acel moment și până în prezent, sute de milioane de oameni nevinovați au suferit o spălare a creierului, pentru a crede într-o fărâmă prostească de nonsens: sexul este sinonim cu păcatul. În mod regretabil, nici o forță de pe pământ nu a fost capabilă să întoarcă din drum calendarul emoțional, iar concepția greșită merge înainte, revigorată în mod constant. Timp de mai mult de 12 secole, orice forță de convingere disponibilă a fost valorificată pentru a desexualiza cel mai puternic sexualizat animal pe care această planetă l-a cunoscut vreodată — ființa umană. Mesajul lor este întotdeauna același și întotdeauna neadevărat: *sexul, cu excepția unor circumstanțe aproape imposibile, este un lucru rău.*

Este într-adevăr societatea noastră montată împotriva sexului?

Fiecare instituție socială din lume a cooperat la suprimarea într-un mod riguros și sistematic a oricărei referiri la sex și, mai presus de toate, a ideii că sexul este dezirabil și plăcut.

Școlile publice conduc campania. În loc să îi îndrume pe copiii de școală spre împlinirea rațională a destinelor lor sexuale, majoritatea școlilor au hotărât să nu se implice. Cu privire la sex, sistemul nostru educațional datează de dinainte de Columb, în cele mai multe cazuri. Versiunea oficială este aceea că organele sexuale nu au fost încă descoperite, așa că de ce să le mai dăm copiilor idei? Acest lucru este cumva în urma vremurilor, într-o epocă în care copiii de clasa a treia se implică în atingeri heterosexuale, iar cei de 13 ani merg până la capăt. Bobocul de liceu știe mai multe despre orgasm decât supraveghetorul școlii. Însă școala continuă să pună în aplicare un cod moral grotesc, destinat înăbușirii dezvoltării con-

științei sexuale în mințile tinere. Materialele destinate predării sunt curățate de orice contaminare sexuală; „experții" în crearea sentimentelor de vinovăție pregătesc „ediții pentru elevi" ale unor cărți renumite, care sunt totalmente asanate și conțin numai rămășițele zdrențuite ale mesajului inițial al autorului. Operele literare clasice sunt adesea măcelărite cu aroganță de nătângii care nu au scris niciodată o frază completă în toată viața lor, dar care pot adulmeca o referire la reproducere fără a deschide volumul.

Sistemul judiciar (care ar trebui să fie mai în cunoștință de cauză) a sărit de partea mișcării morale de masă. Încearcă în mod îndârjit să protejeze oamenii de propriile lor impulsuri biologice naturale. Un american, care trăiește în națiunea cea mai liberă din istoria omenirii, poate fi condamnat cu până la 20 ani de închisoare pentru că s-a culcat cu o persoană căsătorită care a fost de acord (adulter), pentru că a făcut sex cu o persoană necăsătorită care a fost de acord (concubinaj) și pentru deținerea de imagini cu alte persoane, fie dezbrăcate, fie angajate într-un act sexual (pornografie). În mod ironic, pedeapsa pentru aceste infracțiuni disperate poate fi mai severă decât cea decretată pentru ucigași și violatori. În unele sisteme juridice, chiar și masturbarea este o infracțiune. De vreme ce toată lumea se masturbează într-un moment sau altul, ar trebui ca poliția să-și aresteze propriii membri? Ce se poate spune despre judecător?

Nu este însă acest lucru o prostie?

Așa se pare. În fapt, această campanie a unui număr redus de mizantropi nechibzuiți de a pune stăpânire și de a avea control absolut asupra funcției celei mai intime și mai personale a omului nu ar fi mai mult decât o glumă fără haz dacă nu ar include următorul aspect: *proiectul a repurtat un succes aproape deplin*. Mișcându-se implacabil, generație după generație, vinovăția a învins sexul până aproape de un blocaj complet. Folosind tehnicile avansate de comunicare de masă și îndoctrinarea perfectată în cursul ultimilor 50 de ani, impulsul sexual a fost în cele din urmă distrus. Cu toate că oamenii din societatea noastră continuă să întrețină relații sexuale, în

timpul fiecărui act sexual, în așternuturi se găsește și culpabilitatea. Fiecare act sexual poartă cu sine convingerea că există ceva rău în reunirea dintre penis și vagin. Majoritatea medicilor și cu siguranță fiecare psihiatru cunosc zeci de bărbați tineri și femei tinere, de altminteri viguroși, care sunt impotenți, respectiv frigide. La momentul în care ei ar trebui să se bucure de potențialul lor genital deplin, ei stau pe margini — potențiali infirmi sexuali.

Dar nu există clinici pentru genul acesta de lucruri?

Unul dintre cele mai tragice aspecte ale vremurilor moderne este clinica de reabilitare sexuală. În aceste centre, grupuri de experți în sex, care probabil că au scăpat de efectul spălării creierului din punct de vedere sexual, primesc în mod solemn duzini de cupluri nenorocite, care nu sunt capabile să realizeze ceea ce orice urangutan din Borneo poate face fără ca măcar să se gândească la asta. Acești oameni nefericiți trebuie să-și înghită mândria și să asiste la o serie de lecții de făcut sex, utilizând — ironia sorții — cele mai avansate tehnici de predare. Acestea includ înregistrări pe casete, televiziune cu circuit închis și demonstrații în direct. Nu sunt acordate note, dar probabil există un examen final. După 20 de ani în care au fost învățate cum să *nu* fie ființe umane, multe dintre victime își recapătă puterile sexuale cu dificultate. Nevoia de resexualizare a adulților sănătoși este doar un alt exemplu pentru rezultatul final al opresiunii la care sunt supuse simțămintele sexuale normale. Aceasta este recolta fanatismului „păzitorilor morali" autoproclamați care, în infinita lor înțelepciune, au decis că bărbații și femeile trebuie să renunțe la controlul asupra senzualității lor. Clinica sexuală încearcă să pună la loc ceea ce ei au dat deoparte.

Aceste centre îi ajută oare pe unii oameni?

Poate. Însă clinicile sexuale sunt destinate în principal celor ce dețin autorizația de a face sex — cuplurilor căsătorite. Membrii necăsătoriți ai societății noastre trebuie să se descurce pe cont propriu. Pentru burlaci, este dificil; pentru femeile necăsătorite, este aproape imposibil. Se presupune că libidoul feminin trebuie să zacă în adormire timp de 20 de ani pentru a fi dezghețat brusc de un certificat de căsătorie de doi dolari. Dar fetele nu sunt pur și simplu croite în acest fel. Sue vorbește din experiență:

— Doctore, am aproape 25 de ani acum și mă simt de parcă m-aș sufoca. Nu știu ce să mă fac. Lucrez într-o agenție de publicitate ca asistent de creație și s-ar presupune că noi suntem oameni moderni. Dar când vine vorba despre sex, bărbații sunt toți la fel.

Sue și-a dat la o parte șuvița de păr blond deschis ce-i căzuse peste ochi și în același timp și-a șters câteva lacrimi.

— Vreau să spun că dacă ies cu un bărbat și *nu vreau* să mă culc cu el, se enervează, mă numește mironosiță și nu îl mai revăd niciodată. Dacă mă culc cu el atunci când vrea, ne simțim grozav numai câtă vreme sunt o dezmățată.

— Ce vrei să spui prin „dezmățată"?

— Iertați-mi cinismul, doctore, dar majoritatea bărbaților pe care îi cunosc folosesc acest termen pentru a face distincție între iubita lor și o altă ființă omenească. O dezmățată este întotdeauna acolo atunci când o dorești — trupul ei, adică. Ea nu are nici un fel de sentimente, nu are nici un fel de pretenții și nu se gândește niciodată la *măritiș*. Acesta este un cuvânt *murdar*, doctore.

Deodată, Sue își strânse pumnii.

— Nu mai pot continua să trăiesc astfel! Sunt femeie și am nevoie de sex! O să mă urc pe pereți dacă nu găsesc pe cineva cu care să fac dragoste, dar totul se încheie în același fel: „A fost cu siguranță plăcut, Sue, dar nu vrem să o luăm în serios, nu-i așa?" Are al naibii de multă dreptate când spune că vrem să o luăm în serios, cumva, cu cineva!

Lacrimile ei au început să se reverse. După o ceașcă de ceai, lucrurile erau ceva mai suportabile.

— Îmi pare rău, doctore, dar puteți vedea ce problemă groaznică este aceasta pentru mine. Nu am de gând să mai trec prin asta încă 24 de ani — puteți pune pariu. Orice fată nemăritată care este onestă va recunoaște ceea ce eu tocmai am recunoscut în fața dv. — sexul este problema cea mai mare din viața ei. Mă puteți ajuta?

Din fericire, a existat ajutor pentru Sue. Dorința ei de a-și înfrunta deschis problema a fost punctul de plecare. A făcut ca tratamentul să fie mult mai ușor. Orice femeie necăsătorită care este la fel de onestă cu ea însăși cum a fost Sue va admite că sexul este problema cea mai mare din viața ei. Blocată între interdicțiile ipocrite ale societății și propriile necesități sexuale puternice, femeia necăsătorită are puțin spațiu de manevră. Un prim factor care lucrează împotriva ei este natura unică a energiei sexuale feminine.

De ce sunt femeile atât de complicate din punct de vedere sexual?

Sexualitatea feminină este determinată de o serie de mecanisme glandulare interdependente, de o complexitate aproape incredibilă. Aparatul sexual masculin este la fel de simplu ca un stilou în comparație cu al femeii. Pentru a mai complica puțin lucrurile, atitudinea sexuală a fiecărei femei în perioada dintre pubertate și menopauză este zguduită de fluxurile ciclului menstrual. În timpul acestei perioade de aproximativ 28 de zile, care corespunde în mod misterios cu fazele Lunii, fiecare femeie trece de la starea de observator desexualizat, lipsit de interes la cea de amazoană guvernată de hormoni, a cărei întreagă psihologie este menită (de obicei, dincolo de capacitatea ei de conștientizare) reproducerii imediate. Este literalmente un *montagne russe* sexual, iar femeile parcurg traseul complet în fiecare lună.

Totul începe cu ovarul. Cei doi hormoni sexuali feminini principali, estrogenul și progesteronul, sunt produși aici și defilează brat la brat prin fiecare celulă a corpului, pentru a-l face feminin într-un mod unic. Estrogenul croiește întotdeauna drumul, încă de la pubertate. În această perioadă, fetița-copil, fundamental nesexualizată, se transformă în mod precipitat în femeie. Fără avertisment, cantități impresionante de hormon estrogenic inundă circuitul ei sangvin și condiția de femeie începe să se profileze. Oasele pelvisului sunt reconstruite, iar șoldurile se lărgesc în mod dramatic. Sânii se măresc, apare părul pubian și cel de la axilă, vaginul, clitorisul și labiile sunt dintr-odată funcționale și sensibile, iar reproducerea devine posibilă. Progesteronul urmează imediat.

Rolul său este de a da tușele finale în ce privește modificările declanșate de estrogen. (De exemplu, estrogenul mărește sânii, iar progesteronul provoacă proliferarea glandelor producătoare de lapte în interiorul lor.) Partea cea mai importantă a sexualității feminine este singurul organ care nu suferă schimbări sesizabile la pubertate, dar care este afectat în modul cel mai drastic de hormonii sexuali — *creierul*.

Cum influențează hormonii simțămintele sexuale ale femeii?

De mii de ani, filozofii au căutat în van acea calitate subtilă numită feminitate. Sute de mii de examinări atente ale creierului masculin și feminin au eșuat în detectarea oricărei diferențe structurale, care să poată dovedi faptul evident că femeile gândesc și acționează în mod diferit față de bărbați. Abia în decursul ultimilor 30 de ani, răspunsul a început să-și facă apariția — hormonii. Influența chimică subtilă a hormonilor sexuali este ceea ce face ca atât creierul, cât și gândurile unei femei să fie profund diferite de cele ale unui bărbat. În fiecare moment din fiecare zi, fiecare celulă a creierului unei femei este îmbăiată în hormoni sexuali. Trează, în somn, gătind, privind la televizor sau numai visând cu ochii deschiși, estrogenul și progesteronul se difuzează prin fiecare celulă a creierului. Fiecare reacție, fiecare gând al femeii este sub influența directă a acestor hormoni.

Ca și cum această influență nu ar fi fost de ajuns, efectele hormonilor sexuali sunt distribuite totodată în mod direct prin tot corpul, printr-o rețea de glande endocrine. La baza creierului însuși se află un straniu organ hibrid numit *glanda pituitară*. Partea frontală a acestei structuri este similară altor glande și secretă propriii hormoni. Porțiunea posterioară a glandei pituitare este unică, prin aceea că este conectată direct la creier prin fibre nervoase solide. Deoarece glanda pituitară este scăldată în hormoni sexuali concentrați, impulsurile nervoase puternice din partea sa posterioară bombardează creierul. Acestea se combină cu efectul chimic direct al hormonilor sexuali, astfel încât exercită o și mai puternică influență sexualizantă asupra minții feminine.

Dispun femeile și de hormoni sexuali masculini?

Da. Glanda pituitară trimite în mod simultan impulsuri și către glandele suprarenale, două glande mici, dispuse în partea de sus a rinichilor. Aceste structuri produc o largă varietate de secreții, inclusiv cortizon și adrenalină, vitale menținerii corpului. În plus, glandele suprarenale ale fiecărei femei produc *testosteron*, hormoni sexuali masculini care sunt produși și de testiculele masculilor adulți. La bărbați, testosteronul are drept rezultat creșterea bărbii, dezvoltarea unor mușchi puternici, o voce gravă și un interes covârșitor pentru sex. La femei, funcția principală a testosteronului este aceea de a intensifica impulsul sexual. Printr-un delicat mecanism de reglare, influența masculinizatoare a testosteronului este echilibrată cu precizie printr-o cantitate echivalentă de estrogen. Dacă toate merg bine, rezultatul final pentru femei este lipsa bărbii și a perciunilor, a mușchilor, a vocii baritonale, nimic altceva decât un interes sănătos și puternic pentru sex. Dacă mașinăria de reglare s-ar defecta și testosteronul ar prevala, nefericitei fete i se dezvoltă barbă, o voce bubuitoare, bicepși mari și o obsesie pentru sex, care îi domină personalitatea. Cauza poate fi o tumoare a ovarului sau a glandelor suprarenale și necesită atenție medicală imediată. Dacă secreția hormonului sexual masculin este echilibrată cu precizie de o cantitate echivalentă de estrogen, femeia rămâne feminină, dar își păstrează interesul pentru sex.

Se schimbă hormonii sexuali în timpul menstruației?

Cu siguranță. Ca și cum acest echilibru complex dintre hormonii masculini și cei feminini nu ar fi fost suficient, o fată trebuie să se lupte cu fluxul și refluxul de hormoni din timpul ciclului menstrual. Când începe ciclul, ovarul începe să secrete estrogen în cantități mici. Cu fiecare zi ce trece, concentrația de estrogen din sânge crește până în aproximativ a paisprezecea zi după atacul menstruației. Cam în acel timp se produce ovulația, iar la scurt timp după aceea, ovarul elimină o rezervă constant crescătoare de progesteron. Acest hormon este destinat pregătirii uterului și a altor părți ale sistemului reproducător pentru sarcina iminentă. Până aproximativ în a douăzeci și opta

zi, dacă fertilizarea nu a avut loc, întreaga operațiune se destramă pur și simplu. Secretarea ambilor hormoni se oprește în mod brusc, conținutul uterului moare și începe menstruația.

Mai există alte modificări în cursul menstruației?

Da. Nu numai că uterul și sânii sunt expuși întregii variații de concentrații hormonale la fiecare 28 de zile, iar creierul feminin vibrează pe o întreagă gamă: de la starea de inexistență a vreunui hormon sexual în interiorul său, până la o stare de concentrație înaltă a doi hormoni sexuali feminini și un hormon sexual masculin, care irigă fiecare dintre celulele sale. Nu-i de mirare că multe femei au tendința de a fi capricioase în anumite perioade ale lunii. Unele au mai multe necazuri decât altele. Reacția lui Beth la acest carusel hormonal lunar nu este neobișnuită.

— Doctore, în fiecare lună mă simt de parcă m-aș fi urcat într-un *montagne russe*. Mi-a venit ciclul când aveam cam 12 ani, și acest lucru nu m-a afectat niciodată cu adevărat, până acum vreun an, când aveam 22 de ani. Pare a se înrăutăți cu fiecare lună. Ciclul propriu-zis nu e mult. Durează vreo 5 zile și cu asta basta. Dar apoi, la circa 12 sau 13 zile după ce se declanșează, încep să mă simt atât de sexi, încât cred că-mi ies din minți. Eu provin dintr-o familie bună, și mama mea m-a învățat diferența dintre ce e bine și ce e rău, dar jumătate din lună totul ia o turnură foarte tulbure.

— Tulbure?

— Nu o pot descrie, dar nu seamănă cu nimic din ceea ce am mai simțit înainte. Singurul lucru din lume care contează este sexul. Este mult mai rău vara, în special în acele seri calde, minunate la munte sau când este lună plină și se fac întreceri de surf pe plajă. Pur și simplu nu mă pot opri. Știu că nu e bine, dar acelea sunt momentele în care merg până la capăt la întâlniri. Vreau să spun că mă simt ca-n rai când o fac, dar atât de groaznic de vinovată după aceea!

De ce simte Beth astfel?

Ea este victima unei înfruntări directe între ideile mamei ei despre „bine și rău" și necesitatea constrângătoare de a răs-

punde cerințelor urgente ale hormonilor ei în ascensiune, care nu au auzit niciodată de „bine sau rău". Indiferent cât de mult i-ar displăcea ideea, în acele nopți de vară arzătoare, Beth intră în călduri. Drept rezultat a milioane de ani de rafinare a instinctului sexual în mamiferele femele, în fiecare lună, exact înainte ca ovulul său să fie gata pentru a fi eliberat, Beth simte nevoia stringentă de a se pune la dispoziție pentru fertilizare. Mecanismul care stă la bază este același ca la alte animale femele. Epifiza, o mică structură agățată într-un mod precar la baza creierului, acționează ca o celulă biologică fotoelectrică. La câini și la pisici, de exemplu, pe măsură ce zilele cresc pe parcursul primăverii, glanda pineală absoarbe mai multă lumină (care intră prin ochi) și declanșează acțiunea glandei pituitare asupra ovarelor și a altor surse de hormoni. În acea perioadă, animalul de companie devine neliniștit, apoi agitat, apoi copleșit de dorința de sex.

Instinctele sexuale adânc îngropate ale lui Beth operează într-o altă manieră. Ea este mai receptivă din punct de vedere sexual în fiecare lună exact înainte de ovulație. Totuși, simțămintele ei sexuale se intensifică în mod dramatic în timpul vremii calde, deoarece glanda pineală este acordată cu lungile ore de vară încărcate de lumină. Nimeni nu știe cu precizie de ce, dar printre ființele umane, concepția (și în mod întâmplător căsătoria) pare a-și atinge apogeul în jurul datei de 22 iunie, cea mai lungă zi a anului. Un motiv posibil, înrădăcinat în trecutul primitiv al omului, poate fi acela că bebelușii concepuți în acea perioadă se vor naște cam la 1 aprilie în anul următor. Această situație îi oferă noului copil șase luni complete în care să crească puternic, înainte de a se instala vremea rece. Nu este foarte important pentru copiii născuți în Beverly Hills, dar pentru un copil care a văzut lumina zilei într-o peșteră acum 50 000 ani, acele prime câteva luni erau critice.

Sunt multe femeile care reacționează în același mod?

Majoritatea femeilor moderne simt forța imensă a hormonilor în fiecare lună. Este posibil ca impulsurile să nu ajungă niciodată la suprafață în forma lor inițială. Unele femei sunt

încercate pur și simplu de o foame de lup timp de câteva zile în fiecare lună. Altele devin nervoase și iritabile chiar înainte de începutul menstruației. Câteva femei trec printr-o depresie profundă în această perioadă. Multe dintre cele care sunt încercate de aceste simptome, care aparent nu au nici o legătură cu sexul, dar care sunt legate de menstruație, sunt femei lipsite de dorință sau incapabile să-și recunoască sentimentele sexuale. Ele reușesc să-și suprime dorințele sexuale ca răspuns la producția sporită de hormoni, dar presiunea emoțională este menținută și trebuie eliberată într-o formă oarecare.

Răspunsul lui Sheri este unul obișnuit: dureri de cap insuportabile timp de trei zile înainte de apariția menstruației. Ea are 31 de ani și este măritată de cinci ani — relația cu soțul ei este bună, dar restrictivă. Ea a fost crescută în credința că nu este „respectabil" pentru o femeie să arate vreun interes pentru sex. Când era inundată de hormoni, lunar apărea criza. Pentru a da satisfacție dorințelor sale subconștiente, ar fi trebuit să meargă împotriva învățăturilor mamei sale. A ignora zdruncinăturile interne era imposibil. Atunci a hotărât, în mod subconștient, să facă un compromis. Durerile de cap cumplite au rezolvat problema într-un mod perfect. Pentru mama, ele însemnau: „Vezi, nu prea îmi pasă de sex", iar pentru propriile ei dorințe interioare: „Ooo, aș vrea s-o fac, dar mă simt atât de rău!" Totul era bine, cu excepția faptului că mamei nu îi mai păsa de Sheri (dacă îi păsase vreodată), soțul lui Sheri, Bill, gătea și făcea curățenie trei zile pe lună, iar Sheri avea dureri de cap cumplite. Dar Sheri era o fată profundă și a bănuit că dincolo de scenele mentale se petrecea ceva. Ea a consultat un psihiatru, care a avut o idee ieșită din comun:

— Doar ca un experiment, Sheri, luna care vine, ce-ar fi să pregătești tu terenul ca să faci dragoste cu soțul tău în fiecare dintre cele patru zile de dinainte de a-ți începe ciclul menstrual, asta însemnând să o iei cu o zi înainte să se declanșeze durerile tale de cap?

— Dar pare o prostie, doctore. Dacă Bill și cu mine nu avem chef?

— Luna asta nu te îngrijora asupra acestui lucru. Fă-o ca și cum ți-aș fi scris o rețetă.

— Oh, pare o nerozie, doctore, dar dacă crezi că va merge, voi încerca. Nu mai pot îndura în continuare aceste dureri de cap.

Trei săptămâni mai târziu, ea s-a întors să-mi relateze experimentul.

— Doctore, pur și simplu nu-mi vine să cred! Pentru prima oară de când m-am măritat, nu am mai avut nici o durere de cap înainte de ciclul menstrual, nici măcar un spasm!

Cu un zâmbet, ea a adăugat:

— Spuneți-mi, tratamentul acesta este bun și pentru pielea uscată?

Cum își rezolvă problema femeile necăsătorite?

Nu este ușor. Izbucnirile lunare ale hormonilor, cu simptomele sexuale ce le însoțesc, fie ele deghizate sau evidente, sunt suficient de greu de controlat de o femeie măritată, dar pentru o femeie necăsătorită pot fi aproape insuportabile. Aceasta este o altă zonă în care „moralitatea" nerealistă se înfruntă direct cu biologia. Nu poate fi negat faptul că organele sexuale au fost destinate utilizării în mod regulat și frecvent. Dacă reproducerea ar fi scopul unic al sexualității, atunci organele genitale sunt proiectate cu mult peste necesități. Pentru a întruni cerințele conservării speciei, ar fi suficiente niște organe sexuale fragile, de unică folosință. Ele ar putea fi folosite o dată pe an pentru circa zece ani, și apoi pur și simplu lepădate ca o cutie de bere din aluminiu. Din fericire, nu se întâmplă astfel. (Să găsești cutii de bere împrăștiate peste tot este un lucru destul de rău.)

De ce este sexul atât de important pentru o femeie?

Din mai multe motive. Vaginul și clitorisul rămân în stare perfectă de funcționare timp de circa 30 ani *după ce* uterul și ovarele au ajuns la odihna lor finală. Pare evident că organele sexuale și sexualitatea au un rol cu mult mai important de jucat în destinul uman decât simpla recompletare a populației. Dacă cineva privește dincolo de reproducere, începe să intre în atenție unele rezultate interesante ale relației sexuale. Mai întâi, există sentimentul indescriptibil de bunăstare care urmează unei copulații pline de vigoare. Eliberarea emoțională, risipirea tensiunii, sentimentul de împlinire de după orgasm nu au echivalent în nici o altă experiență umană. Actul sexual a rămas singura activitate în care supracontrolata, supraregulamentata, supraconștienta femeie modernă poate să se desprindă total și să experimenteze euforia pură și exuberanța animalică ce sălășluiesc în interiorul ei.

În al doilea rând, *cheia către eternul feminin rezidă în act*. În fiecare grup de femei, există una sau două care se detașează. Ele par mai tinere, mai alerte, mai vibrante față de cele din jurul lor. Chiar la vârste de peste 50 de ani, ele sunt atrăgătoare pentru bărbați și au mare interes pentru viață. Aproape fără excepție, acestea sunt cele care au o viață sexuală lungă, activă și interesantă.

De ce se întâmplă astfel?

Lucrurile se desfășoară în felul următor: deși ovarele și glandele suprarenale lucrează sub influența glandei pituitare, mecanismul este o stradă cu dublu sens. Impulsurile sunt dirijate înapoi de la acești producători de hormoni sexuali la glanda stăpână, pituitara. În timpul fiecărui act sexual, și într-o mai mare măsură cu fiecare orgasm, impulsurile nervoase de la clitoris și vagin sunt trimise direct la creier. Ele acționează asupra părții posterioare a glandei pituitare și apoi asupra celei anterioare a aceleiași glande, declanșând stimularea producției de hormoni sexuali de către ovare și glandele suprarenale. În plus, la momentul orgasmului, alimentarea cu sânge a ovarelor crește spectaculos și permite curgerea unei cantități mult mai mari de estrogen în exterior, în circuitul sangvin și în organele sexuale.

Procesul evoluează rapid într-un ciclu benefic, în care mai mult sex produce mai mulți hormoni, care produc un mai mare interes și o satisfacție mai profundă din activitatea sexuală. Marele premiu provine din efectul estrogenului asupra corpului femeii. În afara dezvoltării și întreținerii clitorisului, a vaginului, a ovarelor și a altor structuri sexuale, hormonii feminini sunt esența feminității. Pielea fermă, lipsită de riduri, părul moale, curbele atrăgătoare (datorate distribuției măgulitoare a grăsimii corporale subcutanate), o poziție co-

rectă și o coloană vertebrală flexibilă (de la depozitele adecvate de calciu și fosfor din oase), absența părului facial excesiv, iar cel mai important — bucuria de a fi o femeie vibrantă și fascinantă, totul depinde de estrogen. *Cu cât o femeie își împlinește mai mult rolul ei sexual, cu atât devine mai femeie.*

Ce le împiedică pe femeile necăsătorite să-și satisfacă necesitățile sexuale?

Nimic, cu excepția întregii forțe a societății noastre. Una dintre cele mai mari nedreptăți sociale ale secolului XX este negarea dreptului de femeie al femeii necăsătorite. În majoritatea părților lumii, o femeie celibatară, necăsătorită, văduvă sau divorțată, care întreține relații sexuale cu un bărbat este, din punct de vedere tehnic, o infractoare. (Printr-un fascinant capriciu al sorții, în legile din unele state, dacă femeia este lesbiană, activitățile ei sexuale nu sunt ilegale și în aparență au binecuvântarea societății.) Chiar dacă nu este condamnată ca infractoare, este făcută *să se simtă* ca o infractoare de către toți cei care o judecă.

Karen știe ce înseamnă acest lucru. Are 28 de ani și este nemăritată. Dar ovarele ei nu știu să facă diferența. Karen nu poate fi considerată naivă și este destul de maleabilă, dar aceste calități nu par să-i facă viața mai ușoară. S-o lăsăm să vorbească:

— Sunt decorator de interioare, doctore, și am petrecut șase ani pentru a-mi învăța meseria. Nu sunt încă pregătită să mă mărit. Chiar în acest moment, aș prefera să decorez încăperi frumoase cu lucruri frumoase decât să mă imaginez pe mine în vreo casă mare cu copii care zbiară. Poate că într-o zi voi accepta asta, dar nu acum. Dar ceea ce mă deranjează cu adevărat este faptul că oamenii mă scot din minți.

— Cine sunt „acei oameni"?

— Este ca și cum întreaga lume nebună ar fi împotriva mea! De câte ori aduc pe unul dintre prietenii mei acasă la cină, proprietăreasa trage cu ochiul prin perdea, de parcă aș fi una dintre fetele rele. Îmi plătesc chiria în fiecare lună și nu am văzut nici o prevedere în contract care să spună că nu închiriază decât virginelor. Dacă fac dragoste de două ori pe săptămână cu cineva de care sunt realmente pasionată, toți mă consideră ieftină. Dacă o fac o dată pe lună cu un soț pe care-l detest, sunt un stâlp al societății. Cineva a încurcat borcanele!

— Ai de gând să te măriți într-o zi?

— Desigur. Dar nu asta-i problema.

Karen a zâmbit fals.

— Știți la ce-ți dă dreptul acel certificat, doctore, dar actualmente, în ciuda a ceea ce gândește toată lumea, am de gând să-mi conduc corpul fără nici un certificat.

Karen a ajuns la soluția unui gen de compromis între propriile sale sentimente sexuale ce nu puteau fi înăbușite și pretențiile imposibile pe care societatea le impune femeilor necăsătorite. Dar ea plătește un preț piperat — vinovăția. Chiar dacă face ceea ce trebuie — își folosește echipamentului sexual pentru ceea ce era destinat, cu cel mai bun partener posibil pe care-l poate găsi —, ea simte încă impulsul de a cere iertare, de a explica faptul că ceea ce face este cu adevărat corect.

De ce se simte Karen atât de vinovată?

Unul dintre motivele pentru care ea simte astfel în privința sexului, în ciuda inteligenței și modernității sale în gândire, poate fi ilustrat printr-o interesantă cutumă socială a anumitor triburi africane. La vârsta de 13 ani, fiecare fată din trib este supusă unei operații înspăimântătoare. Două femei grase țin la pământ copilul care țipă, în timp ce o altă femeie îndepărtează clitorisul și labiile cu un ciob de sticlă spartă. După ce hemoragia se oprește și infecția se vindecă, adolescenta de-acum mutilată este acceptată în trib ca femeie. (Sticla spartă, fiind ceea ce este, provoacă întotdeauna o infecție.) Ea a plătit prețul admiterii sale în societate — supunându-se unei operații sadice și mutilante. Cea mai fascinantă parte a acestui ritual ciudat este aceea că *victima nu refuză niciodată*. În ciuda întregii dureri și a suferinței, ea se supune. Nu din cauză că ar fi dornică să i se ciopârțească organele genitale, dar este vorba de nevoia sa disperată de a fi acceptată ca parte a grupului. Ea nu are de unde să știe că fetele din New York, Beverly Hills sau din o mie de alte locuri sărbătoresc asaltul pubertății într-un mod cumva mai puțin dramatic. Chiar dacă ea ar afla că se obișnuiește ca adolescentele americane să păs-

treze tot ceea ce au primit de la bun început, nu ar fi nici o diferență, deoarece semicastrarea ca debut al feminității este singura cale pe care o cunoaște. În societatea ei, a fost așa timp de sute de ani — pentru o Miss Africa, nu există alternativă.

Este de bănuit că fiecare femeie americană necăsătorită va plăti propriul preț pentru a fi acceptată în societate. Acest preț este acela al negării și al suprimării activității sexuale. În lumea modernă, ne cutremurăm la gândul de a priva o fată de clitorisul și de labiile ei. Îi permitem să-și păstreze intacte organele sale sexuale. Nu facem decât să o punem în imposibilitatea de a le folosi, cu excepția unor circumstanțe atent delimitate și aprobate din punct de vedere social. Pentru unele femei, efectul este similar cu acela de a nu avea deloc organe genitale. Poate că africanii sunt ceva mai cinstiți în privința asta.

Chiar le afectează atât de mult pe fetele americane?

Așa se pare. Experiența lui Carol este un bun exemplu. Ea este asistentă medicală, are 37 de ani și este divorțată. A fost crescută într-un oraș mic din Nebraska:

— Doctore, vă spun cu sinceritate că împlinisem 17 ani înainte de a afla că *aveam* organe sexuale. Părinții mei și toți cei din oraș erau de o religiozitate strictă și urmau Biblia la modul literal. Fără fumat, fără băut, fără dans, fără ruj și, desigur, fără sex! Uneori mă întreb cum de s-a mai născut cineva în familia noastră!

Ea avu un râs nervos.

— Din câte îmi pot aminti, toți cei pe care i-am respectat — mama, tata, preotul, toți profesorii mei — îmi predicau despre o parte a corpului meu care era rea. Ei le numeau „părțile intime" și sincer vă spun că nu știam care sunt acelea până când mi-a venit menstruația. Îmi era prea teamă să întreb. Nu era de conceput nici măcar să mă gândesc la asta. Îmi amintesc că mă întrebam cum poate ceva să fie atât de periculos și totuși să fie o parte a trupului.

Carol și-a tras fusta peste genunchi, apoi și-a retras mâinile dintr-odată.

— Va trebui să mă scuzați, doctore, chiar și după 30 de ani este greu să te descotorosești de unele vechi obiceiuri. „Trage-ți fusta. Ține-ți picioarele lipite. Nu sta jos într-un mod atât de jenant!"

Și-a recăpătat calmul după câteva clipe.

— Ai vrea să fumezi?

Ea a zâmbit.

— Nu, mulțumesc. Acesta este unul dintre puținele lucruri pe care mă bucur că nu am învățat să-l fac.

— Ai fost vreodată căsătorită?

Un oftat adânc.

— Da. Da, doctore, am fost măritată. Doamne, dacă am fost vreodată măritată!

Lacrimi. La 23 de ani, Carol s-a măritat cu un tânăr ales de părinții ei și aprobat de preot. Ignoranța lui în materie de sex era mai mică decât a ei, dar culpabilitatea era mult mai mare. Noaptea nunții a fost o tragedie a orbecăielii. Pe la 3 dimineața, mirele și-a adus contribuția cu o ejaculare precoce, iar mireasa a răspuns prin frigiditate completă.

Carol și-a scuturat capul:

— De fapt, dacă privesc înapoi, a fost una dintre nopțile noastre cele mai bune. Cel puțin am încercat. De atunci, am evitat sexul pe cât posibil. După un timp, am început să ne evităm reciproc, iar căsnicia noastră s-a sfârșit pur și simplu, încetul cu încetul. Cred că atunci când s-a pronunțat divorțul, amândoi am fost destul de ușurați.

Anii în care fusese învățată că sexul este „obscen" și „greșit" au pavat drumul către eșecul care a fost acea mascaradă de căsnicie. Căci fuseseră inversate două lucruri: încercările de a iniția relații sexuale au produs neliniște, iar privarea de sex a dus la destindere. În cele din urmă, când Carol a fost scutită (de tribunalul care a acordat divorțul) de responsabilitatea de a activa ca o femeie în toată firea, ea s-a întors la nivelul copilei de 9 ani, a cărei conștiință asupra sexului era limitată la faptul de a-și ține fusta peste nivelul genunchilor.

Din fericire, Carol și-a dat seama că trebuia să existe un mod mai bun de a trăi. A început un tratament psihiatric, și-a format repede o viziune asupra conflictului său, a realizat un progres rapid și, în cele din urmă, a acceptat sexul ca pe o parte plăcută a vieții ei de zi cu zi. De fapt, se bucura imens de acest lucru. Către sfârșitul tratamentului, a spus:

— Știți, doctore, ultimele câteva luni au fost atât de minunate pentru mine, încât mă simt aproape ca și cum *eu* aș fi inventat sexul. Dar îmi dau seama că aceste sentimente m-au însoțit permanent, dv. m-ați ajutat doar să le descopăr.

Ce se poate spune despre femeile mai vârstnice?

Pentru ele, este posibil ca tranziția să nu fie așa de ușoară. Joyce este una dintre ele. Acum trei ani, când avea 47 de ani, soțul ei a murit într-un accident de automobil. Pusă la punct și bine îmbrăcată, ea se întreține din vânzarea de proprietăți imobiliare. Pare supărată:

— Dacă vă înțeleg bine, doctore, ceea ce spuneți este imposibil! În ultimii 50 de ani, am dus o viață curată și decentă, și acum îmi spuneți că ar trebui să am orice gen de relații sexuale cu oricine îmi doresc! Dar este dezgustător!

— De unde v-a venit ideea că aș fi spus aceste lucruri?

— Nu ați spus: „Activitatea sexuală este naturală și oricine este îndreptățit"?

— Ba da, dar aceasta e o versiune complet diferită de a dv. Mi se pare că există două ingrediente pentru fiecare relație sexuală — cea mecanică și cea emoțională. Partea mecanică aduce organele sexuale în contact — iată partea facilă. Aspectul emoțional face sexul plăcut sau groaznic, depinde de relația dintre oameni. „A face orice fel de sex cu oricine" este un mod destul de bun de a te dezamăgi. Nu prea este pe lista mea de recomandări.

— Dar soțul meu a fost un om curat. Niciodată nu s-a înjosit când era vorba de sex.

— Dar cine a spus că sexul este necurat? Și exceptând faptul că se află în partea de jos a anatomiei umane, nu există nimic josnic în privința sexului. Cum a fost relația sexuală cu soțul dv.?

— Nu vă privește! Ce fel de întrebare mai e și asta?

— Îmi pare rău, dar acesta este tipul de întrebare pe care trebuie s-o adresez dacă vreau să reușesc să vă ajut în privința problemelor dv.

Fața ei s-a înroșit de supărare. După câteva înghițituri de cafea, era din nou stăpână pe situație.

— Îmi pare rău. Mă mint de atâția ani, încât îmi este greu să înfrunt adevărul. Cum era sexul cu bărbatul meu? Cum ați numi 30 de secunde la fiecare două săptămâni? Pauza care regenerează? Cu greu. Spuneam adevărul când am zis că soțul meu era un bărbat curat când venea vorba de sex. El era atât de curat, încât nu m-a atins niciodată, cu excepția celor câțiva centimetri inevitabili. Continuam să-mi spun că mama avea dreptate, că femeile de treabă nu gustă sexul. Păi, doctore, probabil că am fost femeia cea mai bună din lume, deoarece timp de 25 de ani, dacă aș fi avut de ales între a mă spăla pe dinți și a merge să mă culc cu soțul meu, aș fi ales periuța de dinți de fiecare dată. Cel puțin pasta de dinți te face să simți furnicături în gură.

— Bine, Joyce, ești pe drumul cel bun. Onestitatea, chiar dacă doare, este singura cale de a trata acest gen de problemă.

— Dumnezeu știe că sunt pregătită! Trebuie să recuperez o grămadă groaznică de ani pierduți.

Joyce a atacat problemele ei sexuale cu aceeași energie cu care se devota vânzărilor imobiliare. Rezultatele au fost considerabile în ambele zone. Ea a acceptat curând sexul ca fiind natural și, după trei luni, a trăit experiența primului ei orgasm. Fiecare experiență sexuală era o nouă revelație pentru ea. La ultima sa vizită, mi-a spus:

— Păi, am găsit în cele din urmă modalitatea de a combina cele două noi obsesii din viață. Nu există nimic care să-mi placă mai mult decât să fac sex și să vând proprietăți imobiliare, în această ordine. Acum am de gând să le reunesc. Săptămâna viitoare mă mărit cu omul cel mai talentat în ambele domenii — șeful meu!

De ce atât de mulți oameni se rușinează de sex?

Una dintre adevăratele tragedii ale vremurilor recente este încercarea de corupere a trupului uman. Un grup restrâns de cavaleri cruciați ai moralei, care luptă cu acea devoțiune febrilă întâlnită numai la alienații mintal, a tot încercat să convingă orice american că mecanismele perfect sincronizate, frumos proiectate, elegant planificate ale trupurilor lor sunt obscene, murdare și respingătoare. Aproape că au reușit în

cazul menstruației. Această capodoperă fiziologică, ce face din reproducerea umană un fenomen unic, a fost transformată de niște oameni care ar trebui să mai învețe câte ceva într-un blestem și o stare bolnăvicioasă. În realitate, menstruația semnifică o sănătate perfectă. Acei câțiva mililitri de sânge care se scurg în fiecare lună reprezintă indiciul unui sistem reproducător normal. Dacă sângele este necurat, imaginați-vă ce pot face cavalerii cruciați ai moralei dintr-o hemoragie nazală!

Când vine vorba de relațiile sexuale, luptătorii de guerilă pentru cauza purității își aduc armele puternice. Cuvântul lor preferat este „murdar" — și se înșală din nou. Prin prisma oricărui test, actul sexual este probabil activitatea cea mai pură și mai grozavă în care se pot angaja o femeie și un bărbat, în afară de faptul că este cea mai plăcută. Înseși organele genitale sunt în mod normal lipsite de bacterii dăunătoare, secrețiile sunt perfect sterile, iar penisul și vaginul au fost în mod evident concepute pentru a se împreuna în propriul lor stil inimitabil. În schimb, gâtul fiecărei persoane, inclusiv al oratorilor antisex, este ticsit cu o duzină de varietăți de bacterii letale. Acestea includ microbii care provoacă difteria, gonoreea, bolile de gât și febra reumatică. Dacă ei doresc să pornească o cruciadă, ar trebui să înceapă, cel mai probabil, cu propriile nasuri și guri.

De fapt, reformatorii sexuali se află pe partea greșită a drumului. Dacă speră cu adevărat să determine bărbații și femeile să se teamă de ei înșiși, ar trebui să-și dedice atenția altor sisteme de organe. Respirația oferă un prilej bun. Noi inhalăm aer curat și bun și îl transformăm în poluare! Doar câțiva vânzători cinici de apă de gură au exploatat această idee, dar există suficient loc pentru o educație morală asupra felului în care trupul distruge oxigenul dat de Dumnezeu. Acum 50 000 de ani, ființele umane își foloseau nasul la fel de mult ca și ochii. Ele puteau identifica un străin după miros și puteau distinge apropierea animalelor și a oamenilor după mirosurile specifice. Necesitatea unui astfel de talent s-a diminuat întrucâtva, dar aromele umane rămân agățate de oameni. Sunt cunoscute ca „miros trupesc" și trebuie eliminate cu orice preț. O persoană care miroase a ființă umană este

destinată unui dezastru din punct de vedere social și profesional. Pentru a fi acceptat de restul rasei sale, răsuflarea lui trebuie să duhnească a acid fenic, subrațul să ofere savoarea gardeniilor, iar pielea sa să transpire hexaclorofen. Cu câțiva ani în urmă, tabletele de clorofilă s-au impus pentru a îndepărta odată pentru totdeauna orice urmă de mirosuri umane. (Ca un tribut adus purificării umane, ele au fost încercate și rapid lepădate de toți, cu excepția fugarilor, care încercau să evite câinii de vânătoare.)

Probabil că ultima frontieră pentru acești reformatori ce doresc să ne protejeze de noi înșine este sistemul digestiv. Dacă s-ar concentra cu adevărat, ar putea reuși să strice plăcerea de a mânca a circa 100 de milioane de cetățeni. Tot ce-ar fi necesar să facă ar fi să explice: „După ce iei această mâncare frumoasă, dată ție prin bunătatea cerească, și ți-o introduci în corp, ea este atacată de substanțe chimice groaznice și preschimbată într-o masă verde care pute. Știi ce devine mâncarea în cele din urmă? Știi în ce se transformă mâncarea?"

Predica ar trebui să se oprească în acest punct, deoarece moraliștii devotați nu ar putea rosti cuvântul adecvat.

Atunci sexul este o activitate firească?

Fiecare organ, fiecare secreție, fiecare celulă a corpului uman au fost amplasate acolo de natură, de Creator, cu un scop. Sistemul respirator, sistemul digestiv, glandele sudoripare, toate au o funcție vitală în conservarea trupului. Organele sexuale nu fac excepție. În ultimele câteva sute de ani, nu mai mult decât un moment pasager în istoria omenirii, o adunătură ciudată de făcători-de-bine dezorientați și moralizatori inadaptați au încercat să ne facă să uităm cum am ajuns cu toții în această lume. Ei pierd esențialul. Chiar de la începutul rasei umane, actul sexual a fost cel mai nobil și mai plenar dintre toate activitățile oamenilor. În ciuda protestelor gălăgioase ale acelor păzitori autoproclamați ai moralei, nimic nu va schimba acest lucru. Fiecare femeie, *măritată sau nu*, merită libertatea de a se bucura de expresia ultimă a potențialului său sexual. Prin cunoaștere, hotărâre și curaj, această realizare îi este la îndemână.

5

Femeia care nu a fost niciodată măritată

De ce se întâmplă ca anumite femei să nu se mărite niciodată?

Răspunsul nu este ușor de dat. Printre cele mai dulci cuvinte pe care le aude o femeie vreodată se numără: „Vrei să te măriți cu mine, draga mea?" Totuși, există mai bine de 9 milioane de femei americane care nu au auzit niciodată aceste cuvinte — sau dacă le-au auzit, nu le-au dat atenție. Majoritatea sunt ființe umane sănătoase, inteligente, atrăgătoare, care-și îndreaptă cu încăpățânare cursul vieții în sensul invers fluxului societății. Pentru a opta pentru ceva atât de dramatic și de dificil precum acest demers, ele trebuie să aibă motive întemeiate.

Stilul nostru de viață este proiectat, precum Arca lui Noe, pentru cei care merg doi-câte-doi. Aproape fiecare formă de distracție, de la mașinile sport până la paturile matrimoniale, este destinată bucuriei unui cuplu. La petreceri, la cluburi, la baruri, practic la orice activitate plăcută de pe acest tărâm al plăcerilor supreme, o femeie singură se simte și *este făcută să se simtă* desprinsă de restul lumii.

Mai mult, cele mai „de succes" femei din cultura noastră sunt însoțite în mod constant de un bărbat. În acea mare oglindă electronică a societății moderne, televiziunea, nu există loc pentru o femeie neînsoțită. De la o situație comică până la telenovelele comerciale, fiecare doamnă dezirabilă este atașată în mod solid unui mascul dornic. Rarele excepții sunt reprezentate de domnișoarele lăsate în părăsire, care, dintr-un impuls, au apucat din rafturile magazinului un produs de uz intim greșit. Aceste fete prostuțe sunt pedepsite prin aceea că sunt obligate să petreacă o seară întreagă *singure*. Înainte să se sfârșească reclama, salvarea apare sub forma unui prieten înțelegător, care compătimește victima și îi explică atributele pozitive ale produsului la care se face reclamă. De îndată ce o convinge pe inculpată — care până în acel moment era atât de jalnică, încât era dispusă să încerce orice — să folosească deodorantul sau apa de gură potrivite, ecranul se umple instantaneu cu imaginea unei fete zâmbitoare, care îmbrățișează un tânăr viguros. Chiar și pentru cei care se prind cu greu de poantă, mesajul este clar: dacă există o soartă mai crudă decât moartea, aceasta este aceea de a fi singură într-o noapte de sâmbătă.

Ce efect are acest lucru asupra unei femei necăsătorite?

În această țară, orice femeie care nu s-a măritat până la vârsta de 21 de ani este tratată ca și cum ar suferi de o boală, care face ca lepra să pară doar o formă mai gravă de răceală. Până la vârsta de 30 ani, șansele de redresare sunt considerate favorabile, iar victimei i se permite să se amestece în mod nestingherit cu restul societății. Pe măsură ce anii se scurg, perspectiva se încețoșează și începe perioada de carantină. Aceia dintre prietenii ei care sunt logodiți sau ies în mod regulat cu cineva, precum și cei deja căsătoriți, se retrag încet, pentru a evita contaminarea.

După vârsta de 30 de ani, ea face subiectul conversațiilor confidențiale. „Știai că Ellen are 31 de ani și nici măcar nu are un prieten stabil?" Aceasta este echivalent cu a spune: „Tocmai am primit vești de la doctorul lui Ellen — draga, biata de ea, nu mai are decât câteva luni de trăit!"

Pe măsură ce apare în vizor vârsta de 35 de ani, chiar și prietenele necăsătorite ale lui Ellen încep să o evite, ca și cum absența unui soț ar fi o maladie paralizantă, care le-ar putea afecta pe toate. La sărbătorirea celei de-a patruzecea aniversări, ea este consemnată în mod oficial la uitare emoțională, de la care este readusă cu anumite ocazii speciale. Ea este târâtă la ocazii speciale, cum ar fi o întâlnire cu unchiul cuiva din Pittsburgh, „care a progresat remarcabil în privința problemei cu băutura", chiar dacă acel progres nu este evident în seara în care ies împreună în oraș. Apar și alte șanse minunate în calea ei, cum ar fi Billy, care are 39 de ani, „se îmbracă cu

gust, dar n-a fost niciodată cu adevărat interesat de fete" și Ralphie, „care știe cum să-i arate unei fete ce înseamnă să te distrezi". Se dovedește adevărat în ce-l privește pe Ralphie — în cazul în care ideea unei fete despre a se distra ar consta în a-și petrece seara privind un bărbat de 150 de kilograme cum mănâncă.

Este într-adevăr societatea atât de aspră cu femeile care nu se mărită?

Situația se agravează. În mod ipocrit, femeia necăsătorită este asigurată în mod constant că toate problemele ei se vor rezolva dacă va rosti cuvintele care trebuie. În ce-o privește, se presupune că aceste cuvinte ar trebui să se rezume la: „Da." Dar ea nu le rostește. În ciuda presiunii la care este supusă, respinge cu hotărâre ideea că soluția la tot ceea ce o tulbură ar fi o doză masivă de matrimoniu. Dar societatea (cei mai mulți fiind căsătoriți) insistă. Sau după cum s-a exprimat o pacientă: „Mama mea crede că pentru a-mi rezolva problemele, nu am nevoie decât de un transplant de nume — realizat de un preot." Iar mamele nu și-au început campania de săptămâna trecută.

Când au început-o?

Pe la vârsta de 3 ani, adică de timpuriu, mama și bunica au început să convingă fetițele: „Atunci când o să crești și o să te măriți..." Continuă pe măsură ce copilașii care încep să umble se joacă de-a familia: „Tu vei fi mămica și eu voi fi tăticul." Apelul se intensifică în timpul gimnaziului și atinge o cotă aproape insuportabilă în liceu, pe măsură ce membrii claselor superioare încep să plece în voiaj de nuntă. Presiunea îndreptată asupra femeii necăsătorite pentru a se căsători este doar ceva mai puțin intensă decât aceea exercitată de un elefant care i-ar sta pe piept. Din fiecare colț al existenței noastre — filme, anunțuri din reviste, televiziune, topuri — este transmis mesajul inconștient, dar urgent: „Dacă vrei să te alegi cu asta, mărită-te!" Pe tot parcursul zilei (și în cea mai mare parte a nopții) există un murmur de fond constant, care

îi spune fiecărei fete necăsătorite să se mărite. Nu îi spune de ce sau cum sau cu cine — îi spune doar să o facă.

Cum reacționează la această presiune fetele necăsătorite?

Fiecare fată are propria sa reacție unică, dar cazul lui Jennie este unul tipic. Ea are 31 de ani și este designer vestimentar. Subțire și mlădioasă, cu pielea ei albă și ochii întunecați, generează aceeași pasiune care transpare din cuvintele cu care începe:

— Doctore, am totul pe lumea asta, cu excepția singurului lucru pe care mi-l doresc. Și indiferent cât de tare încerc, pur și simplu, nu reușesc să-mi ating scopul.

— Ce anume îți dorești?

Ea a zâmbit.

— Exact ceea ce-și dorește orice fată — un bărbat al meu. Partea cea mai rea este că *am* o grămadă de bărbați, însă nu reușesc să îl determin pe nici unul să rămână cu mine.

— Ce vrei să spui?

— Păi, de asta sunt aici. Am o slujbă grozavă, câștig un salariu frumos și *cred* că sunt atrăgătoare. Îmi doresc cu adevărat să mă căsătoresc și am o mulțime de oportunități. Ies mult în oraș — cel puțin de trei sau de patru ori pe săptămână — și cu bărbați cu adevărat eligibili. Piloți, vicepreședinți, oameni din publicitate — visul oricărei fete. Dar pentru mine, totul se transformă într-un coșmar!

Vocea i-a tremurat și și-a mușcat buza — cu putere. Apoi a continuat:

— Uneori, îmi doresc pur și simplu să fi putut cumpăra un soț, astfel încât să-l pot păstra! *În felul în care se prezintă acum situația, sunt în afacerea închiriatului-de-bărbat!*

— *Închiriatul-de-bărbat?*

— Da. Mă înțeleg foarte bine cu toți bărbații cu care ies. Mergem să schiem și să navigăm și chiar petrecem weekenduri grozave în căbănuțe la munte, dar când sosește dimineața de luni, înapoiez schiurile, și cabana, și mașina închiriată, și predau și iubitul odată cu ele. Apoi mă întorc acasă la apartamentul meu încântător, dar gol. Asta face situația de două ori

mai rea. Este ca și cum ai vedea o avanpremieră a felului cum poate fi o căsnicie reușită, dar nu ți se permite niciodată să vezi tot filmul. Mă apropii de punctul în care nici măcar nu mai vreau să ies în lume. Prefer să nu mă însuflețesc prea tare, ca apoi să fiu dezamăgită.

— Ai spus că te înțelegi foarte bine cu toți. Ce vrei să spui cu asta?

— Bărbații par să se simtă bine cu mine instantaneu. Ei explică acest lucru în felul următor — spun că atunci când sunt cu alte fete simt o tensiune plutind în aer, un gen de atmosferă de hăituire. Cu mine știu că nu au de ce să se teamă. Nu îi îngrijorez prin faptul că aș vrea să-i prind cu ceva.

— Vorbește-mi despre părinții tăi.

— Cu cât mai puțin despre ei, doctore, cu atât mai bine. Căsnicia părinților mei a fost un domeniu al dezastrului emoțional. Ei s-au luptat din prima zi de care îmi amintesc până când au divorțat, când aveam 9 ani. După aceea, am locuit cu bunica mea și nu i-am revăzut niciodată în adevăratul sens al cuvântului. Acesta este motivul pentru care sunt atât de nerăbdătoare să am propria mea căsnicie fericită.

În cursul următoarelor câteva ședințe, au ieșit la suprafață alte câteva aspecte privind relațiile lui Jennie cu bărbații. A reieșit că ea era prietenoasă cu, literalmente, duzini de bărbați. Ea îi plăcea și ei o plăceau, dar ea rezista cu tărie la orice încercare de a ajunge cu prietenia într-un punct mai serios.

Dacă dorea cu adevărat să se mărite, de ce acționa în acest mod?

Explicația lui Jennie a sunat în felul următor:

— Nu e decât faptul că vreau să mă asigur că totul merge bine între noi. Ultimul lucru pe care mi-l doresc pe lumea asta este să retrăiesc acel meci de box psihologic pe care mama și tatăl meu l-au continuat timp de 15 ani. Vreau să mă mărit, dar trebuie să fiu atentă.

După cum s-a dovedit, definiția lui Jennie pentru termenul „atentă" era aceea de a menține relațiile cu bărbații „pur și simplu prietenești", până când era „sigură". Jennie lua cu grijă în considerare fiecare candidat, lunile zburau și, cu mult

înainte de a ajunge la o hotărâre, iubiții ei deveneau nerăbdători și își găseau alte fete. Jennie spunea că se străduiește cu disperare să-și găsească un soț. Se poate. Dar în același timp, ea s-a angajat într-o luptă mai frenetică, la un nivel mai profund. Dorința ei de a se mărita era efectiv contracarată de teama distrugătoare că măritișul va fi o copie la indigo a eșecului părinților ei. Pentru ea, exista o singură soluție — suspendarea realizării efective. Ea atrăgea și respingea bărbații în același timp. Era nerăbdătoare și dornică să se căsătorească — până în momentul (dar fără să-l includă) în care căsnicia devenea o posibilitate reală.

Ce putea face pentru a-și rezolva problema?

Singura ei soluție era să înțeleagă — nu în mod superficial, ci la nivelul emoțional cel mai profund — unde se afla problema. Tratamentul psihiatric a ajutat-o să recunoască discrepanța dintre ceea ce *spunea* că vrea și ceea ce dorea *cu adevărat*. Urmărind reacțiile din copilărie la căsnicia dezastruoasă a părinților ei și raportându-le la perspectiva sa curentă asupra căsniciei, a devenit conștientă treptat de felul cum își sabota propriile șanse de fericire. De îndată ce lucrurile au fost limpezi, nu a mai pierdut timpul. La câtva timp după prima vizită, a venit la ședința de consiliere purtând verighetă.

— Se pare că avem un nou subiect de discuție astăzi, Jennie.

Ea a făcut o grimasă.

— Nu, doctore, este un subiect vechi, pentru că Jennie a început să-și facă temele pentru acasă. Ieri m-am măritat cu Mike. Știu că pare ciudat, dar îl cunosc de când am venit în New York, cam acum 9 ani. L-am tratat cu aceeași atitudine de rutină — „Trebuie să mă asigur" — prin care i-am târât pe toți ceilalți tipi, dar el a fost cel mai drăguț. În cele din urmă, m-a părăsit ca și restul bărbaților, dar cel puțin a spus: „Când ești cu adevărat pregătită să te măriți, dă-mi de știre."

Asta a fost acum patru ani. M-am trezit la ora 1 ieri noapte și dintr-odată toate piesele au părut să se asambleze la locul lor instantaneu. Știam că este un lucru nebunesc, dar m-am trezit și i-am trimis lui Mike o telegramă.

— Ce i-ai spus?

— Nu prea știam ce să spun, așa că am trimis numai două cuvinte: „SUNT PREGĂTITĂ!" și l-am semnat „Jennie". După ce am făcut acest lucru, m-am simțit din nou relaxată și m-am întors la culcare. Am fost trezită de un ciocănit în ușă pe la 5:30 dimineața, și când am deschis, iată-l pe Mike. Avea într-o mână o verighetă și în cealaltă un buchet de mireasă. M-am îmbrăcat, am sărit în mașina lui, am gonit până la aeroport, am zburat în Virginia, ne-am căsătorit și am zburat înapoi.

Jennie a făcut o pauză, apoi a continuat:

— Am fost realmente norocoasă pentru faptul că el era încă disponibil, după ce am petrecut patru ani spunându-mi toate acele minciunele fățarnice. Sunt, cu siguranță, cea mai fericită femeie din lume — vreau ca toată lumea să știe acest lucru!

Zâmbetul lui Jennie a umplut întreaga încăpere.

— Sunt încântat că lucrurile se petrec așa cum ți-ai dorit tu. Nu mai rămâne decât o întrebare: de unde a găsit Mike un buchet de mireasă la ora aceea?

— Și eu m-am întrebat. Se pare că acest oraș nebun are de toate — inclusiv un florar nocturn, pentru oamenii care doresc să se căsătorească în toiul nopții.

— Și verigheta? Există și un giuvaiergiu nocturn?

— Asta m-a nedumerit un timp, până când l-am întrebat pe Mike. El a spus că mă iubea așa de mult în perioada în care eram prieteni, încât mi-a cumpărat o verighetă tocmai pentru cazul în care s-ar fi aflat într-o situație de urgență. Bine, cred că puteți numi telegrama mea o urgență — un fel de urgență cu acțiune întârziată.

Este la fel de ușor pentru oricine să se mărite?

Nu atât cât ne-am putea imagina. Jennie a fost norocoasă din multe puncte de vedere. Jocul ei a constat într-o politică matrimonială pe marginea prăpastiei. Ea se întâlnea cu bărbați, ajungea până în pragul căsătoriei, apoi se retrăgea în ultimul moment. O parte importantă a metodei ei era de a se menține pe cât posibil de atrăgătoare pentru a-și asigura o rezervă constantă de admiratori. Viața ei socială era plină și

toate activitățile îi erau orientate în mod superficial spre căsătorie. De îndată ce a renunțat la dorința de a fi necăsătorită, a fost necesar doar să-și ajusteze puțin abordarea și totul s-a soluționat conform cu noile ei planuri. Nu se întâmplă întotdeauna astfel. Uneori, subconștientul alege unele tehnici care nu pot fi eliminate atât de rapid.

Care sunt aceste tehnici?

Există multe, dar cea pe care a utilizat-o Marge este tipică. Avea 27 de ani, un chip de înger, o minte ageră și o slujbă bună — decorator de interioare pentru un mare lanț motelier. Era bine îmbrăcată, dar avea o problemă:

— Doctore, nu știu cum s-a întâmplat. Am petrecut mare parte din an încercând să înțeleg, dar nu înregistrez nici un progres. De aceea sunt aici.

— Cât cântărești?

— Dezbrăcată, 93 kg. Dar când am absolvit liceul, acum 9 ani, aveam 59 kg, ceea ce este tocmai bine pentru o înălțime de 1,70 m. Nu mă pot opri și știu că mâncând mă distrug, pășind astfel spre o vârstă avansată în singurătate.

Ea a făcut o pauză.

— Nu trebuie să-mi spuneți — știu ce mă așteaptă. Când toate celelalte fete vor avea un soț și copii, eu pot să aștept serile cu o carte bună, o pisică credincioasă și un castron cu spaghete fierbinți delicioase. Nu vreau asta! Știu ce veți spune și în privința acestui lucru. Dacă nu voiam, de ce am deschis subiectul? Nu știu. De aceea mă aflu aici.

— Când ai început să te îngrași?

— De îndată ce am terminat liceul.

— Vrei să spui de îndată ce ai fost în pericol să te măriți?

Fața lui Marge a devenit roșie ca focul.

— Nu, nu m-am gândit niciodată la asta. Dar e logic. Este un lucru pe care mama mi l-a spus odată și pe care nu l-am mai putut uita. Mi-a spus: „După ce vei absolvi liceul, Marge, ai face bine să-ți cauți un soț, fiindcă cu siguranță nu intenționez să te țin pentru tot restul vieții tale!" Acest lucru trebuie să mă fi impresionat, fiindcă de atunci am devenit unul dintre campionii mondiali la mâncat. Cred că mă înspăimânta

atât de mult perspectiva de a-mi părăsi mama, încât aș fi dat orice ca să rămân acasă. Vai, sunt sigură că eram confuză! Cred că sunt în continuare confuză. Doctore, credeți că mă puteți ajuta?

Pe măsură ce povestea a început să se deruleze, mama lui Marge s-a profilat ca fiind rece, indiferentă și distantă. Metoda de a-și controla fiica (și în mod întâmplător și soțul) fusese aceea de a-și acorda afecțiunea în doze minuțios măsurate și de a și-o retrage la primul semn de independență. Când se părea că Marge ar putea fi pregătită să se descurce pe cont propriu, mama ei i-a adresat faimoasa amenințare — cu mult înainte ca fiica să fie pregătită s-o primească. Marge a intrat în panică și s-a luptat cu disperare să-și mențină dependența de mamă. Armele pe care le-a utilizat au fost propriii dinți, aplicați hamburgerilor, cârnaților și rețetei favorite a mamei — piure de cartofi. Pentru Marge, disconfortul de a cântări peste 90 kg și frustrarea unei vieți în singurătate au fost mai puțin dureroase comparativ cu gândul de a-și pierde acea afecțiune moderată pe care i-o purta mama. În termeni emoționali, cu cât frica era mai mare, cu atât era mai disperată apărarea împotriva ei — și Marge avea multă frică. La vreo lună după prima sa vizită, ea a explicat:

— Din acea primă zi când am venit aici, doctore, m-am gândit foarte mult. Mi-am dat seama că am fost un fugar din calea căsătoriei. Ideea mea de a fugi pentru a mă apăra de găsirea unui soț s-a ascuns sub un morman enorm de piure de cartofi. Am hibernat până acum în kilograme de grăsime de balenă și este timpul să ies din starea asta cât se mai poate. Îmi spuneți ce să fac și voi face!

Marge și-a ținut cuvântul. În mai puțin de un an, a făcut un progres substanțial. Ea a început să înțeleagă adevărata semnificație a obezității sale și a slăbit 27 kg. Era încă nemăritată, dar după cum s-a exprimat: „Este numai o chestiune de timp — toți acei bărbați frumoși nu se mai pot ascunde mult timp de mine." Câteva luni mai târziu, am primit un apel interurban de la Marge. Se mutase în alt oraș.

— Marge la telefon — vă amintiți de mine, doctore? Eram molâia de 90 kg.

Ea râse.

— Bine, voiam doar să vă spun că, de când ne-am văzut ultima oară, m-am ales cu încă 72 kg.

Râse din nou.

— Numele lui este Mark și ne căsătorim luna viitoare. Și, lăsați-mă să vă spun, el este mult mai amuzant decât piureul de cartofi.

Nu există unele femei care pur și simplu nu doresc să se mărite?

Din punct de vedere emoțional, între Jennie și Marge părea să existe o distanță uriașă. Jennie era fermecătoare și emancipată, Marge arăta ca o femeie medie și nu avea o eleganță deosebită. Dar aveau un punct comun esențial — o dorință fierbinte și captivantă de a se căsători. Acesta fiind punctul de pornire, ele aveau nevoie doar de o viziune profundă asupra atitudinilor lor emoționale fundamentale. Căsătoria a urmat ca un lucru firesc. Nu fiecare fată nemăritată se află în această situație. Unele femei repudiază căsătoria. Ele consideră că mare parte dintre motivele avansate de societate ca justificare pentru căsătorie sunt pur și simplu absurde. Mulți oameni, atât bărbați cât și femei, găsesc că obiceiul social cunoscut ca matrimoniu este dificil și frustrant. Sharon este una dintre aceste persoane. Are 39 de ani și este asistentă a șefului catedrei de chimie de la o mare universitate. Este îndrăzneață, operativă, eficientă și directă:

— Căsătoria nu mai are pur și simplu nici un sens pentru mine, doctore — dacă a avut vreodată.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Păi, să luăm motivele pe rând. Mai întâi, există motive religioase. După cum afirmă unii oameni, religia lor le spune că trebuie să se căsătorească. Majoritatea sunt prost informați. De fapt, în Biblie nu e menționată ceremonia de căsătorie legală, și în acele timpuri oamenii oricum nu se căsătoreau — cel puțin, nu în genul la care ne gândim îndeobște. Ei găseau pur și simplu pe cineva care le plăcea, ajungeau la o înțelegere și trăiau împreună.

Apoi, există motive morale. Le știți, a te căsători este mai bine decât să trăiești în păcat și toată absurditatea aceea. Mie

mi se pare că a petrece 30 de ani scoțându-ți ochii unul altuia și a numi acest lucru căsnicie înseamnă într-adevăr să trăiești în păcat.

Sharon s-a încruntat.

— Apoi, există partea legată de asigurarea unui cămin pentru copii. Din nou, n-ar fi mai bine pentru cei mici să crească într-un orfelinat drăguț și prietenos, în loc să fie persecutați vreme de 18 ani de niște părinți care nu i-au dorit niciodată și care nu mai au răbdare să scape de ei?

— Ai petrecut mult timp gândindu-te la aceste lucruri, nu-i așa, Sharon?

— Da, încerc să-mi folosesc creierul ca să-mi fac viața mai ușoară.

Ea și-a ridicat o sprânceană.

— Pot continua?

— Desigur.

— Unde rămăsesem? A, da, vorbeam despre copii. Sunt multe modalități diferite de a crește copiii în zilele noastre și căsătoria nu este în mod obligatoriu cea mai bună metodă. De pildă, în chibuțurile din Israel, copiii își petrec foarte puțin timp cu părinții lor și nu pare să le fie deloc rău. Și cel mai important motiv dintre toate este acela că, în această lume modernă, căsătoria ca instituție socială este demodată.

Ea a zâmbit cu fermitate.

— Luați-mă pe mine drept exemplu. Îmi câștig singură existența, am un fond de pensie care să mă protejeze la o vârstă înaintată, nu mă simt dependentă emoțional de nimeni și îmi iau porția de sex de unde o găsesc. Cu siguranță, nu mă simt niciodată privată în *acest* domeniu.

— Ceea ce ai spus pare într-adevăr logic. Dar ce poți spune în privința faptului de a avea copii?

Sharon a zâmbit — sau a fost aproape un zâmbet.

— Nu am găsit încă o soluție. Dar mă gândesc în acest sens.

— Bine, Sharon, mai am o singură întrebare. Vrei să te măriți?

A vorbit rar, apăsând fiecare cuvânt:

— Ce credeți că fac eu aici? Desigur că vreau să mă mărit! Dacă aș fi putut să mă descurc de una singură, credeți că ar fi trebuit să elaborez o mie de scuze pentru care să *nu* o fac? Mă puteți ajuta?

Inapetența lui Sharon pentru căsătorie nu era de fapt decât o apărare superficială. Descurajată, frustrată, apropiindu-se de termenul-limită matrimonial al celui de-al patruzecilea an, ea aborda problema în termenii fugii de realitate, de a-și nega propriile temeri și neajunsuri și de a arunca întreaga vină pe căsătorie. De fapt, era o fațadă — ea ura bun-venit șansei de a se pregăti pentru toate aspectele vieții casnice, pe care încerca să o desconsidere.

Dar nu există și unele fete care într-adevăr nu vor să se căsătorească deloc?

Cu siguranță. Unele femei resping cu hotărâre conceptul de căsătorie și încearcă să-și croiască un nou mod de viață pentru ele însele. Lorraine este una dintre ele. La 28 de ani, arată ca o reclamă la loțiune de plajă. Înaltă, bine proporționată, cu pometi înalți, păr lung, blond și ochi de un albastru pătrunzător. Preda artele plastice la o școală superioară.

— Știu ce credeți despre căsătorie, doctore, dar cred că vă înșelați.

— E în regulă. Ia să auzim?

— Această idee a unirii dintre un bărbat și o femeie nu mai are sens. De exemplu, în ultimii zece ani, am trăit cu șase bărbați diferiți și m-am bucurat de fiecare dintre ei. Fiecare dintre noi a avut libertate sexuală completă și nu am avut pretenții unul față de celălalt. Am obținut ceea ce am vrut din respectiva relație și apoi, fără nici o obligație, am avansat spre etapa următoare a vieților noastre. În ce mă privește, căsnicia este învechită.

— Cât timp ai trăit cu fiecare bărbat?

— A variat de la șase luni la doi ani.

— Ce gen de trai în comun ați avut?

— Și acesta a fost variabil. De obicei, am închiriat un apartament împreună. Odată, am petrecut un an făcând un tur al Europei într-o rulotă — a fost minunat.

— Ai rămas vreodată însărcinată?

— Da, de trei ori, dar am avortat de fiecare dată. Este ceva în neregulă cu asta?

S-a încruntat.

— În acele circumstanțe, cred că a fost o soluție excelentă.

— Ce vreți să spuneți, doctore?

— În mod evident, nu ai dorit să ai copii și nu exista nici un mod realist de a avea grijă de ei. A face un avort este dreptul tău într-o atare situație.

— Mă bucur că gândiți astfel. Mă temeam că voi avea parte de o predică.

A zâmbit.

— În cazul acesta, se pare că ai nimerit în alt cabinet.

A zâmbit din nou.

— De asta mă aflu aici. Mama mea este o femeie foarte religioasă și mi-a făcut viața de nesuportat. Ea și-a pus preotul să mă sune cel puțin o dată pe săptămână, ca să încerce să mă determine „să-mi schimb calea". În cele din urmă, am convins-o să accepte opinia dv. în privința asta. Vreau să spun: nu puteți să-i spuneți dv. că lucrurile s-au schimbat și că dacă o fată hotărăște să nu se căsătorească nu e nimic rău în asta?

— Cu siguranță. În ce mă privește, nu este treaba psihiatrului să facă judecăți morale. Scopul lui ar trebui să fie să-și ajute pacienții să găsească cea mai mare fericire posibilă în această existență efemeră. Din punctul meu de vedere, aș fi fost de acord dacă nu te-ai fi măritat niciodată.

Ochii lui Lorraine s-au mărit.

— Ce vreți să spuneți prin „dacă nu m-aș fi măritat"? N-am fost niciodată măritată!

— Dar nu mi-ai spus tu că ai avut câte un menaj cu șase bărbați distincți, ai gătit și ai spălat pentru ei, ai avut relații sexuale cu ei, ai rămas însărcinată cu unii dintre ei și din orice alt punct de vedere ți-ai organizat viața ca o soție? Singurul lucru pe care nu l-ai făcut a fost să obții un certificat de căsătorie și, după cum știi, nu este decât o formalitate.

Lorraine își ținea capul cu amândouă mâinile și se legăna înainte și înapoi.

— Este totul în regulă?

— Îmi nimiciți întregul meu univers și mă întrebați dacă totul este în regulă!

Dintr-odată, ea începu să râdă, încet și ușor la început, apoi mai repede și mai tare, până când de-abia mai putea sta pe scaun. Lacrimile îi șiroiau în torente pe obraji. În cele din urmă, potopul s-a domolit.

— Este cel mai amuzant lucru pe care l-am auzit vreodată! Aveți dreptate! Am crezut că eu fac parte din „noul val" în ce privește viitorul. Am crezut că deschid cărări noi pentru libertatea feminină. Și tot ceea ce am obținut a fost să închei șase căsătorii pe termen scurt și în două cazuri a fost vorba de bigamie, despre care nu am ajuns încă să vă vorbesc.

Era chiar mai rău decât bănuise Lorraine. După ce a făcut o listă de date și locuri, a reieșit că două dintre „non-căsătoriile" ei fuseseră cu obligații ferme din punct de vedere juridic.

Cum este posibil ca o „non-căsătorie" să presupună obligații ferme din punct de vedere juridic?

În multe părți ale Americii, dacă un bărbat și o femeie realizează un menaj, indiferent dacă îl proiectează în acest sens sau nu, după un timp rezonabil (de obicei, șase luni sau mai mult), ei sunt legați printr-o căsătorie de drept comun. Conform legii, această relație este în fond identică din orice punct de vedere cu căsătoria convențională, pe care părțile încearcă cu atâta hotărâre s-o evite. Singurul lucru care lipsește este certificatul de căsătorie. Soțul este obligat să-și întrețină soția (și, desigur, orice copii care apar), soția are dreptul de a-i moșteni bunurile pământești când el pleacă într-o lume mai bună și sunt legați prin toate zecile de alte formalități juridice care au devenit parte a căsătoriei pe parcursul anilor. În mod ironic, în graba către „noua libertate sexuală", multe spirite emancipate se găsesc în situația de a trăi la indigo genul de viață pe care încearcă cu atâta disperare să o evite.

În cursul uneia dintre perioadele în care se răzvrătea mai puternic împotriva „înrobirii" căsniciei, rutina lui Lorraine era cam în felul următor:

După o zi grea la catedra de artă, în drum spre casă se oprea la supermarket pentru a cumpăra câte ceva pentru cină. De obicei, Tim, bărbatul cu care trăia la momentul respectiv, ajunsese deja acasă de la lucru. El prepara cocteilurile

și beau ceva înainte ca ea să pregătească cina. După cină, el o ajuta cu vasele și, dacă nu erau prea obosiți, ieșeau la un film. Altfel, se uitau la televizor până pe la 11 și apoi se culcau. De două sau de trei ori pe săptămână aveau relații sexuale înainte de a se culca.

Care este diferența dintre această relație și tipul obișnuit de căsătorie?

Există câteva. Mai întâi, nu există nici o fotografie de la căsătorie deasupra dulapului. În al doilea rând, nu există nici un certificat de căsătorie în seiful cu valori. În al treilea rând, ambele părți cred despre sine că sunt extrem de neconvenționale.

Așa cum a spus Lorraine mai târziu:

— Știți, a trăi împreună seamănă destul de mult cu o căsătorie de rangul doi — cu excepția faptului că are un mare avantaj — când te desparți de-a binelea, nu trebuie să plătești costul unui divorț.

Lorraine se înșela. A trăi împreună (în multe state) nu are nici un avantaj în raport cu căsătoria — fie ea de rangul doi sau de alt fel. Dacă una dintre părți se decide să se prevaleze de drepturile sale — așa cum mulți au făcut-o —, relația poate fi dizolvată din punct de vedere juridic numai prin divorț. În afara cazului în care partenerul iute de picior este dornic să preia riscul bigamiei, el (sau ea) trebuie să încheie imitația de căsnicie printr-un divorț autentic. Dar cea mai mare problemă în ce privește traiul împreună ca înlocuitor al căsătoriei este aceeași ca în cazul oricărui substitut — este o vagă imitație a produsului real.

Ce împiedică 10% din totalul femeilor ca măcar să încerce să realizeze orice gen de căsătorie?

Motivul exact este diferit în funcție de fiecare femeie — în acest sens, fiecare ființă umană este unică. Dar problema fundamentală este similară pentru majoritatea celor care aleg, voit sau nevoit, să fie singuri într-o lume a perechilor. Creierul lui *homo sapiens* (versiune masculină sau feminină) poate gândi doar în termenii a ceea ce s-a petrecut înainte. De exemplu, când au apărut primele automobile — un concept cu totul nou — persoana de condiție medie putea trata ideea numai în termenii a ceva ce cunoscuse deja. Automobilele au fost cunoscute și acceptate ca „trăsuri fără cai". În mod similar, fiecare femeie a trăit prima sa experiență emoțională cu mama ei (sau cu înlocuitorul mamei). Foarte mult din ceea ce se întâmplă cu ea după aceea depinde de această experiență timpurie și cât se poate de esențială. Dacă mama este iubitoare și plină de afecțiune, liniștitoare și tandră, va crește o fată care are încredere în sine, este optimistă și decisă să reflecte aceste calități în orice relație strânsă din viața sa de adult.

Dacă mama este indiferentă și distantă, dacă fata are o copilărie searbădă și golită de împlinire emoțională, nefericita tânără nu are nici o bază pe care să poată clădi o relație dătătoare de satisfacții cu o altă ființă umană — și cu atât mai puține șanse pentru un soț.

Atunci, ce are de făcut?

O diversitate incredibilă de lucruri. Multe femei aflate în această situație stabilesc relații profunde și durabile cu parteneri subumani. Sunt doamne care înlocuiesc o ființă umană printr-o colivie cu papagali. Altele dezvoltă legături emoționale profunde, care sunt garantate ca provizorii prin însăși natura situației. Uneori, o femeie ca aceasta se dedică unei cauze — copiilor săraci de peste mări și țări sau îmbunătățirii înțelegerii dintre diverse grupuri de pe pământ. Nimeni nu va contesta că acestea sunt demersuri meritorii, *însă* cel mai meritoriu demers dintre toate este planificarea propriei fericiri.

Ce se poate spune despre fata care trebuie să aibă grijă de părinții ei?

Robin este un bun exemplu pentru această situație. Ea a rezumat bine conflictul:

— Ce pot să fac? Mama mea are acum 75 de ani și este complet senilă. Tot ceea ce face este să stea în scaunul ei și să privească la televizor toată ziua — chiar și când aparatul nu este deschis. Este jalnic. Am 34 de ani și am o slujbă bună — supervizor la o companie de telefonie — dar pur și simplu, nu o pot abandona pe mama.

— Care crezi că este speranța de viață pentru mama ta, Robin?

— Oh, doctorul ei spune că mai poate trăi încă cinci ani — sau poate să se ducă și mâine.

— Dacă ea mai trăiește încă cinci ani, tu vei avea atunci 39.

Pe fruntea ei au apărut brazde adânci.

— Da, știu, doctore, de aceea sunt aici.

Robin a realizat rapid că exista ceva special în hotărârea ei de a evita chiar și gândul la căsătorie până la o dată incertă din viitor. Ea se angajase într-o loterie — iar nefericita ei mamă deținea biletul necâștigător. Atâta timp cât mama ei trăia, Robin nu era în pericol să se mărite. Din fericire, nu i-a luat mult timp pentru a-și da seama că atașamentul nu era destinat atât mamei ei, cât „obligației" pe care o reprezenta mama ei. De fapt, ea se ascundea de căsătorie (și de tot ceea ce atrage după sine) în dosul fustelor unei femei senile. Biata mamă ar fi fost probabil mai fericită într-un cămin liniștit, decât să fie obligată să joace rolul unui alibi pentru o fiică înspăimântată. Când Robin a căpătat în cele din urmă curajul de a face planuri realiste pentru mama ei, amândouă s-au simțit mai bine.

Există și alte motive pentru care femeile evită căsătoria?

Mai există un motiv ascuns, comun majorității femeilor care ocolesc căsătoria. În cel mai profund sens, căsătoria înseamnă mai mult decât a stabili o relație de durată cu o altă ființă umană și de a-ți asuma îngrijirea și hrănirea unei cete de copii. Ceremonia căsătoriei este o încheiere formală a copilăriei. În acel moment, toate regulile jocului numit viață se modifică. În loc să fie jucat de dragul distracției, din momentul în care preotul spune: „Și acum vă declar...", totul devine serios. Fetița lipsită de griji se transformă instantaneu într-o femeie care poate avea dragoste în inimă, dar și un bărbat pe mâini. În afara tuturor bucuriilor autentice ale unei căsnicii fericite, mai există și micul dejun de pregătit în fiecare dimineață, cina care trebuie gătită în fiecare seară și rufele de spălat între timp. Indiferent cât de răbdător poate fi un bărbat înainte de a suna clopoțelul căsătoriei, el se așteaptă ca lucrurile să se schimbe după aceea. Așa cum spunea cândva un filozof uitat: „Singurul lucru până la fundul căruia nu ajunge niciodată o femeie în cursul unei căsnicii este coșul cu rufe de călcat."

Mai există și altceva care le împiedică pe femei să se căsătorească?

Da — multe femei necăsătorite i-au respins pe toți candidații la căsătorie doar fiindcă ei nu se ridicau la înălțimea așteptărilor lipsite de realism ale acestora. Nici un bărbat din lume nu poate suporta comparația cu cel mai recent erou de la televizor sau de pe ecrane. Motivul ar trebui să fie evident: actorul este plătit regește pentru a face doar atât — să joace. Dacă s-ar comporta natural pe ecrane sau pe postul TV, acest zdrobitor de inimi nu ar fi angajat nici pentru o reclamă la hrană pentru câini. Nici un bărbat în carne și oase nu poate intra în competiție cu acest model imposibil de erou. Fetele care sunt profund atrase de starurile scenei și ale ecranului s-ar putea scuti pe sine de multă nefericire și dezamăgire dacă pentru evaluarea unui bărbat real ar investi câțiva dolari într-o convorbire la distanță cu iubita (sau soția) idealului lor masculin din acel moment. Dacă doamna este de acord — și multe dintre ele sunt dornice — în trei minute de comparație de la om la om, multe fete necăsătorite își vor da seama că Charlie, care lucrează la brutărie, este o afacere mult mai bună decât tipul pe care îl văd la TV în fiecare vineri noaptea.

Dar este căsătoria într-adevăr un lucru atât de bun?

Poate că nu. Ființele umane au, prin structura lor, defecte, iar căsătoria, fiind o instituție umană, este departe de a fi perfectă. Din păcate, în acest stadiu al evoluției rasei umane, nu prea există multe variante dintre care să se aleagă. În proporție de 9 la 1, femeile americane au votat pentru căsătorie — trebuie să fi găsit ele ceva care să le placă.

Pentru acea femeie din 10 care este covinsă că mariajul nu este pentru ea, există metode de a-și găsi satisfacții, chiar dacă este necăsătorită. Dar pentru aceea care vrea să se alăture celorlalte 9, perspectiva și înțelegerea sentimentelor fundamentale ale femeilor și bărbaților o pot ajuta să obțină ceea ce-și dorește — de la soțul ei și de la viața ei.

Femeia divorțată

Care este cea mai grea zi din viața unei femei?

Este greu de spus. Dar cu siguranță una dintre cele mai grele zile din viața unei femei este ziua de după divorț. În cele din urmă, bătălia s-a isprăvit. Conflictele amare cu al ei (fost) soț au fost tranșate — de obicei, în favoarea ei. Presiunea zdrobitoare a lunilor sau a anilor anteriori a fost înlăturată. Tensiunea insuportabilă a zilelor care conduceau spre divorț a fost risipită. Posesiunile materiale ale celor doi combatanți au fost împărțite cu meticulozitate, în mod clar, de la trofeele de golf până la lesa câinelui. Singura dovadă tangibilă că a existat cândva o căsătorie este un certificat de divorț (în duplicat) și un morman de hârtii prăfuite în sertarul de jos al unui vechi birou din oficiul funcționarului districtual. Printr-o atingere magică a baghetei sale, judecătorul retează în mod simbolic granițele sfintei căsătorii și readuce în mod magic femeia la exact aceeași situație în care se găsea în ziua de dinainte de a se căsători.

În exact aceeași situație?

Bine, există și câteva mici diferențe. Mai întâi, ea este mai bătrână. Lunile și anii prețioși pe care ea i-a risipit într-o căsătorie care a dat faliment sunt duși pentru totdeauna. Nici un judecător pământesc nu poate schimba acest lucru. În al doilea rând, cel puțin pentru moment, ea este mai slăbită. După sute de zile de agitație sufletească și amărăciune, ea se simte secătuită, înșelată, exploatată, dezamăgită. Cea mai mare parte din entuziasmul și speranțele tinerești pe care le-a adus cu sine în ziua căsătoriei au fost anulate odată cu contractul inițial.

Dar cea mai mare diferență rezidă în tranziția substanțială pe care trebuie să o realizeze orice femeie când decide să pornească — din nou — singură. Dintr-odată, de la un moment la altul, ea și-a dat la schimb toate vechile probleme familiare pentru un întreg nou set de probleme, la fel de dificile și de multe ori cu totul nefamiliare. O parte dintre noile sarcini sunt pur și simplu anoste. Cum ar fi, de exemplu, să dormi din nou într-un pat de o persoană sau să-ți dai seama când trebuie să schimbi uleiul la mașină. Altele sunt mai supărătoare, cum ar fi să te ții singură de mână la film. Pentru unele femei, a găsi un apartament nou sau a reînvăța să gătească doar pentru o persoană îngreunează primele zile de după divorț. Femeia divorțată cu copii traversează adesea o perioadă grea, pentru că trebuie să explice de ce tati nu mai vine acasă. Acestea și sute de alte mici necazuri sâcâitoare fac ca perioada imediat următoare unui divorț să fie neplăcută. Dar marile schimbări sunt cele care fac diferența. Când ea ajunge în situația să contrasemneze primul cec pentru pensia alimentară, realitatea noii situații începe să se profileze. Ca femeie divorțată, a dobândit în mod simultan și instantaneu toate dezavantajele unei fete necăsătorite și cea mai mare parte dintre dezavantajele unei femei căsătorite. După cum a spus o pacientă: „Cele mai multe femei divorțate își încep noua viață cu «cele trei mari probleme»: copii, datorii și regrete."

Nu există nimic bun într-un divorț?

Cu siguranță, este îndrăzneț și dramatic. Dintr-un anumit punct de vedere, femeia realizează prin forțe proprii o amputare fără anestezie. Soțul, căsnicia, tot ceea ce reprezenta odată o relație emoțională esențială a fost dintr-odată aruncat în aer, ca un cal de curse cu un picior rupt. Este soluția finală. Este în mod accentuat ireversibilă. (Cu excepția îndoielnică a acelor puține femei care după un divorț se recăsătoresc cu același bărbat. De obicei, ele ajung să dovedească faptul că *se poate* în ambele moduri — pentru un timp. După scurt timp, urmează alt divorț și mesajul este clar. Nu le-a plăcut *în nici un* fel. Dar pentru majoritatea femeilor, a divorța *o singură dată* presupune destul de multă suferință.)

Într-un anume fel, divorțul este o soluție ideală pentru o căsnicie care nu merge. Ca o bombă cu hidrogen mentală, șterge toate urmele unei aventuri lipsite de succes. Ce bine ar fi dacă și problemele care *decurg* din divorț ar putea fi eliminate la fel de ușor. Într-o măsură importantă, ele tind să se perpetueze ani întregi, ca un nor radioactiv, poluând atmosfera emoțională. Marlene o poate descrie bine:

— S-a petrecut cu mai bine de un an în urmă, dar îmi amintesc sentimentul de parcă s-ar petrece chiar acum. Când am ieșit din sala de tribunal cu hotărârea în geantă, eram îmbătată de putere! I-am oferit în cele din urmă lui Carl ceea ce meritase! Mă simțeam de parcă lumea întreagă era a mea!

— Cât a durat acest sentiment?

Marlene a așezat încet pe masă ceașca cu ceai.

— Ați mai auzit povestea asta, doctore?

— Da, așa cred.

— Păi, cel târziu în dimineața următoare, nu mă mai simțeam la fel de puternică. De fapt, gândul care nu mă slăbea deloc era: „Mare scofală, de-acum ce fac cu viața mea?"

Un divorț este un medicament puternic. Aruncă copilul, apa de baie, copaia și uneori întreaga sală de baie. Dar nu face absolut nimic pentru a schimba fardul emoțional al femeii nefericite, care stă singură în sala de tribunal. Una dintre marile ironii ale divorțului este aceea că proclamarea legală care eliberează o femeie poate de asemenea să o înlănțuiască. De îndată ce este eliberată din închisoarea căsniciei sale intolerabile, poate păși în arestul unei situații noi și poate chiar mai dăunătoare.

Ce se poate spune despre efectele în plan sexual ale divorțului?

Divorțul a fost descris ca „izolare sexuală instantanee" — de către o pacientă care a trecut prin el. O descriere și mai bună este *izolare sexuală retroactivă*. De obicei, cu mult înainte ca respectivul caz să intre pe agenda tribunalului, relația sexuală este moartă. Din punct de vedere sexual, procedurile de divorț sunt de obicei nimic mai mult decât o înmormântare întrucâtva întârziată. În momentul în care o femeie este liberă să o ia de la capăt, fericirea ei în plan sexual a suferit deja, aproape întotdeauna, o lovitură critică. Așa s-a întâmplat și cu Regina. Înaltă și zveltă, cu un ten deschis și un păr blond, ea amintea cumva de acuarelele pe care le picta, fiind angajată ca artist comercial. La 29 de ani, divorțase de circa 8 luni:

— Doctore, dacă nu mi-aș da seama ce se întâmplă, aș spune că sufăr din cauza epuizării în urma unei lupte.

— Ce vrei să spui?

— Știți că am divorțat de Ned anul trecut. Am fost căsătoriți trei ani, dar în ultimul an, viața noastră sexuală a fost groaznică. De cele mai multe ori, nu aveam orgasm, iar dacă se părea că voi avea totuși unul, el ejacula întotdeauna prea repede și acesta era sfârșitul. Era cu adevărat groaznic. Spre final — aș spune în ultimele patru luni — nici nu l-am mai lăsat să mă atingă. Unul dintre lucrurile pe care le așteptam cu nerăbdare după divorț era acela de a mă bucura din nou de sex. Iar acum nu pot s-o fac.

Ea a dat din cap.

— Care pare să fie problema?

— Nu știu. De aceea o numesc epuizarea de după o luptă. Poate că toți acei ani de luptă și argumentare de dinainte și de după — și uneori în timpul — actului sexual pur și simplu m-au uzat. Nu mi-e deloc greu să atrag bărbații, dar am încercat să fac dragoste de cel puțin zece ori de când l-am părăsit pe Ned și nu iese — nu iese nimic.

— În ce sens?

— Este ca și cum nici măcar n-aș fi acolo. Vreau să spun că eu aș vrea s-o fac, dar nu există sentimente. Uneori am o mică senzație, ca și cum ceva s-ar putea întâmpla, dar întotdeauna dispare. Aproape că am impresia că sexul a fost alungat din mine.

Regina era mai aproape de adevăr decât își dădea seama. Sexul plus nefericirea, sexul plus dezamăgirea, sexul plus certurile înseamnă zero sex. Acea parte a creierului care controlează răspunsurile sexuale se retrage pur și simplu în carapacea sa ca o broască țestoasă și așteaptă prilejuri mai bune. Dacă acele prilejuri nu apar niciodată, este posibil ca simțămintele sexuale și orgasmele să nu mai revină niciodată. Sexul și furia nu sunt compatibile. După nenumărate scene amare cu Ned, tot ceea ce a rămas a fost partea mecanică a actului se-

xual. Regina și soțul ei puteau așeza bucățile la locul lor, dar nu puteau să le integreze într-un întreg funcțional. Ea era izolată din punct de vedere sexual încă dinainte de divorț, iar vechile sale probleme au urmat-o în noua viață. După o perioadă de tratament, a înțeles mult mai bine interacțiunea dintre creier și organele sexuale și a făcut câteva modificări. Mai întâi, s-a oprit din a alege bărbați care în mod subconștient (și uneori chiar conștient) îi aminteau de Ned. În al doilea rând, a aruncat imaginea lui Ned din viața și din patul ei. Dacă avea relații sexuale cu un iubit nou și îi răspundea acestuia ca și cum ar fi fost Ned, era osândită să simtă exact ce ar fi simțit cu Ned — nimic. În al treilea rând, a învățat din nou ceva ce uitase în cursul ultimului an de căsnicie — sexul este o expresie a dragostei, nu o armă cu care să rănești un dușman. A început să aleagă bărbați cu care împărtășea o legătură emoțională comună și de care se putea atașa sexual. Simțământul sexual a revenit, urmat rapid de orgasme.

Divorțul provoacă și alte forme de daune emoționale?

Unul dintre cele mai neplăcute aspecte ale divorțului este brusca lipsă de încredere ce însoțește pierderea verighetei. În acel moment aparte, cele mai multe femei au un sentiment copleșitor de eșec și înfrângere. Ele se consideră neiubite, nedorite și neatractive în cel mai deplin sens al acestor puternice cuvinte. Dacă ar putea măcar să-și amintească de faptul că aceste sentimente reprezintă o reacție emoțională *temporară* la dislocarea bruscă a vieților lor, ar putea evita multă nefericire imediată. Ori de câte ori o ființă umană pierde ceva important răspunde cu ceea ce se cheamă *reacția de a jeli*. Acest lucru este exprimat prin retragere în sine, sentimente de inadaptare, teamă și depresie. Este răspunsul inconștient inevitabil la lipsa unui părinte, a unui frate, a unei surori, a unui animal de casă iubit sau a unei căsnicii. Caracteristica cea mai importantă a acestei emoții este aceea că *este temporară și dispare de la sine în decurs de câteva săptămâni*. Dacă fiecare femeie divorțată se poate înarma din timp cu aceste idei, viața ei va fi mult mai ușoară. Ginny nu a fost în stare să procedeze astfel și relatează ceea ce i s-a întâmplat:

— S-a întâmplat acum doi ani și jumătate, dar tot nu-mi iese din minte. Prima săptămână de după ce am primit hotărârea de divorț a fost groaznică. Mă simțeam atât de mică, încât aș fi putut dansa step pe vârful unui ac.

Ginny a râs.

— Îmi doresc să-mi fi păstrat și atunci simțul umorului. Dar mă simțeam de parcă aș fi pierdut totul. Eram convinsă că eram urâtă și știam pur și simplu că nici un bărbat nu se va mai putea uita vreodată la mine. Atunci am făcut prima greșeală.

— Care a fost aceasta?

— Am încercat să dovedesc că nu era adevărat. M-am îmbrăcat bine și am ieșit în oraș, să văd dacă mai puteam atrage încă sexul opus — pe bărbați.

— Ai putut?

— Sunt sigură că știți răspunsul, doctore. Și da și nu. Am atras sexul opus într-adevăr, dar pe bărbați? Nici măcar unul.

— Ce s-a întâmplat?

— Ohhh, îmi displace chiar să mă și gândesc la asta! Am mers la unul dintre barurile acelea pentru oameni necăsătoriți. Știți la ce fel de loc mă refer — lumini slabe, tapet din catifea roșie, mese de lemn și clienți de lemn. Locul pe care l-am ales avea chiar și rumeguș pe dușumea. Privind acum retrospectiv, cred că în cea mai mare parte rumegușul trebuie să fi fost produs încetul cu încetul de persoanele de acolo. În orice caz, stăteam la bar încercând să par fermecătoare și să dovedesc — oh, nu știu ce încercam să dovedesc!

După un timp, a apărut un tip și am început să vorbim. Am vorbit vreo oră și apoi m-a invitat la el acasă. Din acel moment, a fost ca la un spectacol cu păpuși. Câteva pahare, am mers în pat, am ajuns acasă pe la 3 dimineața și m-am trezit simțindu-mă mai rău decât mă simțisem cu o zi înainte. Ar fi trebuit să renunț chiar atunci!

Ginny a făcut o pauză.

— Te-ai întors acolo în seara următoare?

— Vă dați seama! În acele zile, Ginny se învăța cu greu minte. A fost câte un tip diferit în fiecare noapte în următoarele trei săptămâni, până când am întâlnit un fel de inginer — nu-mi amintesc numele lui. Un tip scund, cu părul roșu și cu

pistrui. Am ajuns la el acasă la ora obișnuită — pe la miezul nopții —, unde mi-a turnat o băutură. Avea paharul pe jumătate plin, când dintr-odată ceva m-a izbit în cele din urmă — cred că am spus cu voce tare: „Ce caut eu aici?" El a sărit jumătate de metru în sus, dar nici măcar nu am așteptat să văd dacă a revenit pe pământ. Într-o fracțiune de secundă am ieșit pe ușă, iar în următoarele 15 minute eram acasă, în patul meu. Era ca și cum cele trei săptămâni fuseseră un vis urât și mă trezisem dintr-odată. Iată-mă la un pahar în apartamentul acestui pitic de vârstă mijlocie, al cărui nume nici măcar nu-l știam, și pregătindu-mă să mă culc cu el. A fost un miracol că nu am rămas însărcinată sau nu am luat sifilis sau amândouă de la acea adunătură de ratați cu care m-am combinat.

Ginny a interpretat greșit depresia de după divorț. A crezut că este o reflexie a inadecvării sale ca persoană. Tratamentul pe care și l-a prescris singură consta în a colecționa trofee sexuale, cu scopul de a demonstra cât de atractivă era în realitate. După propriile ei spuse:

— Tot ceea ce am reușit într-adevăr să dovedesc, doctore, a fost că această lume este plină de bărbați care încercau să se folosească de mine pentru același motiv pentru care eu încercam să mă folosesc de ei. Și unii și alții ar fi trebuit să fim mai înțelepți.

Unele femei încearcă o abordare diferită. O croazieră în Caraibe, o excursie în locurile natale sau un tur al Europei sau Mexicului reușesc adesea să le ajute să depășească o perioadă dificilă. Adevărul este că orice activitate care durează cam trei săptămâni îi permite minții să depășească acea perioadă de jeluire. 21 de zile de curățenie de primăvară sunt la fel de eficiente (dar nu la fel de plăcute) ca și trei săptămâni pe plaja de la Waikiki.

O femeie divorțată nu are unele avantaje în raport cu alte femei izolate din punct de vedere sexual?

Ar trebui. Dintre toate femeile izolate din punct de vedere sexual, în mod teoretic, aceea care a divorțat are șansa cea mai ridicată să-și regăsească drumul. Ea a parcurs deja calea de la fata necăsătorită la soție. Știe cum se desfășoară drumul și nu

are nevoie decât să-și reconfigureze pașii — cu ceva mai mare atenție, de astă dată. În comparație cu fata care nu s-a măritat niciodată și trebuie să pornească de la zero, sau față de văduva care de obicei se întoarce în joc atât de târziu, încât a uitat majoritatea regulilor, lucrurile sunt mai ușoare pentru femeia divorțată. Este ușor, dacă ea poate face un anumit lucru.

Care este acesta?

Trebuie să înfrunte realitatea neplăcută a motivului pentru care căsnicia ei a eșuat. Trebuie să recunoască în mod deschis și curajos unde a greșit și cum și-a distrus șansa la fericire. Ca să se pregătească pentru o viață mai bună, femeia trebuie să recunoască faptul că divorțul reprezintă o declarație publică de eșec — eșec de două ori. Nu se pune niciodată problema ca și cum ar exista un vinovat și o victimă, ci mai curând este vorba de cazul a două victime nu-atât-de-nevinovate. Din nefericire, legile bizare și arhaice ale societății noastre în ce privește divorțul sunt mai degrabă potrivite pentru a desemna câștigătorul unei bătălii decât să desfacă o căsnicie nefericită.

Cu rare excepții, divorțurile sunt acordate în virtutea unui sistem bazat pe ideea de înfruntare între adversari, o moștenire nelegitimă din Anglia medievală, în care majoritatea disputelor erau rezolvate cu sabia și ciomagul. Pe baza acelor regulamente de genul cavalerul-și-domnișoara, se desfășoară o tragicomedie. Amplasamentul ideal ar fi curtea castelului; de cele mai multe ori, există și un salon plin de curteni. Soția joacă rolul Fecioarei Care A Fost Ofensată, în timp ce soțul este categorisit drept Ticălosul. Judecătorul, desigur, este Regele. Demoazela-soție își recită plângerile, Ticălosul-soț protestează vehement (nimeni, oricum, nu-l crede), iar Regele îl pedepsește pe Ticălos. Uneori, pedeapsa poate fi mai mult decât simbolică. Pensia de întreținere generoasă, pensia uluitoare pentru copil și un partaj necruțător al proprietăților pot paraliza un om în plan economic. Iar dacă el nu plătește, Regele îl aruncă în temniță. (Acest lucru aduce în discuție un alt punct interesant. Dacă un soț nu îi achită soției sale cele cuvenite, el merge la închisoare — fără proces, fără sentință —

stă pur și simplu acolo, ani întregi dacă este necesar, până capitulează.)

Nici o femeie nu-și poate permite luxul de a crede că acea colecție de basme legale, cunoscută sub numele de divorț, reprezintă realitatea. Versiunea oficială, ce prezintă păcatele soțului, este bună pentru societate. Ediția nerevizuită, care povestește exact cum a fost, este cea pe care femeia trebuie s-o descâlcească. În intimitatea propriei sale minți sau cu ajutorul unui psihiatru înțelegător și experimentat, ea trebuie să trieze toate micile lucruri neplăcute, malițioase, inumane pe care le-a făcut pentru a atrage catastrofa reciprocă numită divorț. Ea trebuie să-și înfrunte propriile greșeli și raționamentele slabe care au condus-o la o căsătorie neviabilă.

Cum putea ea să știe că mariajul nu-i va reuși?

Adesea, eșecul viitor al unei căsnicii este decis cândva înainte ca a doua rată pentru inelul de logodnă să fie efectuată. În mod regretabil, această decizie se ia întotdeauna la nivel inconștient, când nici potențiala mireasă și nici mirele potențial nu au nici cea mai mică idee despre ce se petrece. Cea mai mare parte a timpului, ei sunt cufundați până la gât în fantezia dragostei romantice. Din nefericire, au toate motivele să fie astfel, pentru că așa li s-a băgat în cap de când erau suficient de mari pentru a citi o revistă sau a privi la televizor. Povestea este întotdeauna aceeași — și întotdeauna complet desprinsă de realitate. O tânără de o frumusețe tulburătoare și cu spirit ascuțit cunoaște printr-o întorsătură încântătoare a sorții un geniu cu mușchi și cu resurse financiare inepuizabile. Prea inteligentă pentru a-și destăinui adevăratele sentimente, ea îl respinge la început, dar el insistă și în cele din urmă îi cucerește mâna. Ei mărșăluiesc mână-în-mână pentru a face față unei vieți împreună, garantată drept un lung și superb bal al absolvenților.

Această ficțiune posedă unele calități distinctive. Mai întâi, este întotdeauna perfect salubră. Nu există niciodată vase murdare, apartamente înghesuite, rate la mașină sau ocazii ratate. În al doilea rând, eroul și eroina sunt, într-un fel, dotați cu atitudini perfecte. Imperturbabili, senini (probabil

fiindcă nu prea li se întâmplă nimic), ei plutesc prin viață. Niciodată supărați, niciodată deprimați, niciodată indispuși, zâmbesc întotdeauna cu sinceritate până la ultima scenă a filmului sau a reclamei la apă de gură de la TV. Probabil calitatea cea mai remarcabilă a acestei fantezii universale este aceea că atât de mulți oameni o cred cu adevărat. Nu numai că o cred, dar se așteaptă să realizeze aceste lucruri în propriile lor căsnicii. Ei sunt, desigur, condamnați la eșec — și de obicei la un eșec dintre cele mai încărcate de dezamăgire. Chiar mai dureros este modul în care ei aruncă vina pentru acest eșec de la unul la altul. Soția își consideră soțul efectiv responsabil pentru a nu fi împlinit acest vis imposibil. (Soțul, la rândul lui, reacționează atacându-și soția pentru eșecul ei.)

Soțul și soția nu-și dau seama de acest lucru?

După toate aparențele, nu. O analiză minuțioasă a plângerilor înaintate de cupluri în timpul procedurilor de divorț ajunge la anumite rezultate surprinzătoare. În mod aproape invariabil, ei se acuză unul pe altul că *nu au reușit să se afle la înălțimea fanteziei fiecăruia.* Soția îl acuză pe soț nu atât pentru răutatea lui, cât mai ales pentru faptul de *a fi el însuși,* în loc să fie bărbatul creat de ea în propria-i imaginație. „Nu ești același bărbat cu care m-am măritat!", sună plângerea. Faptul neplăcut (mult prea des) este acela că el este *exact* bărbatul cu care s-a măritat. Din păcate, ei i-au trebuit aproape doi ani ca să-și dea seama. Și acum se simte trădată. Fermecătorul romantic este degradat la o simplă și bătrână ființă umană, plină de greșeli și neajunsuri. Își roade unghiile, bea prea mult și poate chiar se combină cu alte femei. În 24 de luni, el distruge fantezia pentru a cărei creație televizorul a avut nevoie de 24 de ani. Nu-i de mirare că trebuie pedepsit.

În vremurile antice, exista obiceiul ca regii să-i ucidă pe mesagerii care aduceau vești proaste. De prea multe ori, acest obicei persistă sub forma divorțului indignat și punitiv. Decât să înfrunte vestea proastă că soțul ei este incapabil să joace rolul imposibil pe care ea l-a creat pentru el, femeia hotărăște să distrugă scena, să ucidă actorul principal și să pornească în căutarea unui nou bărbat pentru rolul principal. Căutarea

este osândită eșecului. În acest punct, ceea ce trebuie să facă o femeie, mai curând decât orice altceva, este să-și dea seama că viața *nu* este o scenă, iar soțul ei (și ea însăși) *nu* sunt actori dramatici. Ea trebuie să învețe că dragostea nu este o combinație de sentiment răsuflat și nostalgie adolescentină, care trebuie în mod constant revitalizate prin repetarea primei întâlniri la fiecare două săptămâni. Identificarea și împărtășirea fiecărui nivel al existenței constituie dragostea adevărată; este singura asigurare a fericirii în căsnicie. Acesta este genul care nu strălucește niciodată prin umbrele de lumină și întuneric, ca acela care joacă în filme sau pe ecranele TV.

S-a spus că dragostea începe cu un Prinț care sărută un Înger și se sfârșește cu un bărbat chel care privește peste masă la o femeie grasă. Dacă o femeie crede *aceasta* din capul locului, pentru ea ar fi mai bine să nu se mărite, deoarece urmează să-și petreacă cea mai mare parte a timpului liber făcând drumul între biroul avocatului și tribunalul pentru divorțuri. Căutarea partenerului ideal este sortită eșecului — perfecțiunea nu este o trăsătură a rasei umane. Oamenii pot fi atractivi, interesanți, fermecători, plini de inspirație și, într-o multitudine de feluri, încântători. Ei pot fi de asemenea stupizi, indiferenți, exasperanți și dezamăgitori. Trăsăturile pozitive se combină cu cele negative. Dacă o iei pe una, trebuie s-o iei și pe cealaltă. Bărbatul frumos și spilcuit poate fi și egoist și vanitos. Bărbatul înstărit și de încredere se dovedește adeseori scund și durduliu. Primul lucru pe care o femeie trebuie să-l învețe este că bărbații nu sunt toți la fel, ca macaroanele.

Bărbații nu sunt ca macaroanele?

Ba da. Una dintre marile decepții ale culturii americane moderne este conceptul de ambalare. Cu ani în urmă, de pildă, macaroanele se vindeau în vrac. Gospodina îi spunea băcanului: „Două kile de macaroane, vă rog", iar el le cântărea într-o pungă maro de hârtie. Mai târziu, un geniu necunoscut a descoperit că macaroanele se vindeau mai bine dacă erau împachetate, la jumătate de kilogram pachetul, în hârtie albastru-deschis, cu o etichetă atrăgătoare. Conceptul a fost îmbunătățit treptat, până în zilele noastre, când macaroanele sunt împachetate ca o nestemată. Se prezintă în straturi de hârtie de diferite texturi, colorate, învelite în plastic, cu un ambalaj exterior strălucitor, de foiță aurie. Nu în mod întâmplător, macaroanele ambalate ca un cadou costă de două ori mai mult decât cele vechi, care erau livrate în vrac. Chiar și mai dezamăgitor, deoarece ambalajele nu sunt comestibile, este faptul că de îndată ce hârtia este aruncată, toate macaroanele au același gust. În ultimii circa 20 de ani, oamenii au fost ambalați într-un mod similar. Femeile sunt adesea atrase de bărbatul care spune lucrurile care trebuie, conduce mașina care trebuie, poartă hainele care trebuie și câștigă banii care trebuie. Uneori ei îi ia ani mulți de căsnicie pentru a dezambala un soț și pentru a descoperi ceea ce bănuise dintotdeauna — că în spatele luciului nu se află decât un kilogram sau două de macaroane. A returna pastele la băcănie este ușor — a schimba soții este costisitor, consumă timp și cere mult unei fete. Dacă ea ar putea să privească sub stratul exterior — în dosul pretențiilor și al falsei sofisticări — și ar vedea înainte de căsătorie exact ce gen de pachet cumpără, rezultatul ar putea fi surprinzător.

Uneori, ceea ce par a fi macaroane este de fapt aur pur.

Chris a descoperit acest lucru — pentru a doua oară. La 35 de ani, ea este divorțată de cinci ani. Își întreține cei doi copii ocupându-se de o mică școală de infirmiere:

— Zău că mi-a trebuit mult ca să mă trezesc!

— Ce vrei să spui?

— Primul meu soț a fost răspunsul la toate visurile mele — așa am crezut. Am fost crescută într-un orășel din Illinois și am mers la un colegiu pentru profesori într-un oraș chiar și mai mic. Singurii băieți pe care îi cunoscusem credeau că o seară cu adevărat grozavă însemna un film, un hamburgher și o plimbare până la lac, pentru a te îmbrățișa. Îmi amintesc că, în colegiu, un tip m-a scos o dată la cină — am fost atât de copleșită, încât am păstrat ani de zile meniul. În orice caz, când m-am mutat la Chicago și am început să mă întâlnesc cu bărbați mai sofisticați, pur și simplu nu știam cum să mă comport. Știți, cluburi de noapte, petreceri, weekenduri la schi, navigație. Mă simțeam de parcă aș fi fost star într-un film cu Doris Day. Iar Les se comporta ca eroul principal. Era

înalt, slab și rafinat — un fel de Rock Hudson blond. Lucra în domeniul publicității, iar pentru mine el era cel mai captivant bărbat pe care mi-l închipuisem vreodată.

La circa șase luni după ce ne-am cunoscut, ne-am căsătorit — era cea de-a douăzeci și doua aniversare a mea. Cele două săptămâni pe care le-am petrecut în luna de miere au fost cele mai fericite zile ale mariajului nostru. Nu este o comparație prea greu de făcut, fiindcă au fost singurele zile fericite pe care le-am avut vreodată împreună cu el. Les era tot ceea ce *credeam* că-mi doresc de la un soț — arătos, delicat, cu un dezvoltat simț al umorului, plăcut de toată lumea. Dar avea de asemenea o profunzime de vreo 5 cm. Nu îi păsa de bani — nici să-i facă, nici să-i cheltuiască. Când îi obținea, nu ar fi vrut să-i cheltuiască, iar când nu îi făcea, nu știa cum să scape mai repede de ei. Dar în orice caz, nu de asta mă aflu aici. Am obținut divorțul și copiii și cu asta basta. Sau cel puțin așa am crezut.

— Așa ai crezut?

— Da. După ce șocul divorțului s-a risipit, am început să-mi caut un alt soț. Privind înapoi, mi se pare o idee atât de tâmpită!

Chris a privit în gol, de parcă și-ar fi reamintit trecutul.

— Tot ceea ce am putut găsi vreodată au fost ediții revizuite ale lui Les. Singurii bărbați pe care i-am cunoscut erau înalți, blonzi, arătoși *și superficiali*. Erau fermecători, spirituali, adorabili și — goi pe dinăuntru. M-am distrat grozav vreun an, până când m-am oprit să mă gândesc. Cum se face că am întâlnit numai genul ăsta de bărbat? Știți, nu prea se putea spune că întineresc cu fiecare clipă, iar copiii mei aveau încă nevoie de un tată. Apoi mi-a devenit clar. Căutam o reluare a căsătoriei noastre. Fără a fi *conștientă* de acest lucru, mergeam în aceleași locuri în care obișnuiam să ies cu Les. La aceleași terase pentru cocteil, la aceleași cabane pentru schi, la aceleași partide de navigație. Desigur că erau tot felul de bărbați acolo, dar mi se întâmpla pur și simplu să fiu împreună cu o copie la indigo a fostului meu bărbat. Ceea ce vreau să știu este cum se face că se întâmpla acest lucru?

Chris a pus o întrebare bună. Răspunsul îi era la îndemână, dar i-a luat cam trei luni de tratament ca să înțeleagă pe deplin. Mai târziu, a făcut o descriere reușită.

— Este înspăimântător acum, când îmi dau seama ce încercam să-mi fac, doctore. Cred că eram dispusă să încerc orice pentru a face ca visurile mele de peste zi să devină realitate. Când am văzut că nu aveam s-o scot la capăt cu Les, am început cu altcineva. Numai să nu fi fost atât de încăpățânată și aș fi recunoscut că era din capul locului greșeala mea. Când prima mea căsnicie a devenit un fiasco, în loc să înfrunt realitatea, am încercat să o rezolv în felul *meu*. Ce cretină am fost! Cred că am rezolvat-o mai bine de data asta. Noul meu iubit, cu siguranță că nu este genul de star de cinema. Are acum cam 45 de ani și părul lui chiar se rărește un pic. Are un lanț de agenții de voiaj — nu e un domeniu la fel de fermecător ca acela publicitar, dar nu contează. Știu că el este bărbatul potrivit pentru mine. Mai vreau să spun doar un lucru înainte de a pleca, doctore.

— Desigur, ce anume?

— Nu voi uita niciodată ceea ce ați spus despre unii oameni care se plâng că dragostea începe cu un Prinț care sărută un Înger și se sfârșește cu un bărbat chel, care se uită peste masă la o femeie grasă. Vreau să spun doar că există și un Prinț chel — și mă voi căsători cu el!

Ce cred femeile divorțate despre faptul de a se recăsători?

Este un fapt bine cunoscut din natura umană că femeile sunt mai optimiste decât bărbații. Totuși, nu există nici o categorie de femei mai nesăbuit de optimistă decât aceea a femeilor care tocmai au divorțat. Bănuiala îndreptățită ar fi că o femeie care tocmai a trecut prin tocătorul de carne emoțional al divorțului ar dori să plaseze cam vreo două continente între ea și căsnicie. Această bănuială logică este aproape complet eronată. Mai mult de 90% dintre femeile divorțate se recăsătoresc în decurs de un an de la data la care divorțul lor a fost pronunțat. Pentru sociologi, explicația este evazivă. Oare căsnicia le-a spălat creierul? Să fie doar faptul că sunt obiș-

nuite cu un pat dublu în nopțile reci? Oare nu durează decât 12 luni până când sentimentalismul dulceag al televiziunii și al filmelor să-și exercite din nou efectul magic?

Nu pare să fie asta. Analiza atentă a sute de femei divorțate dezvăluie o dorință efectiv de nestăpânit — o pornire inconștientă — de a restabili o altă căsătorie cât de curând posibil. Chiar mai fascinant este fenomenul căsătoriei multiple (sau cum a numit-o o pacientă, „bigamie eșalonată"). Adesea, femeia cu cele mai multe eșecuri lăsate în urma sa are cea mai mare dorință de a încerca din nou (și din nou).

Care este motivul?

Explicația este dublă. O parte a secretului este ascunsă în fața de pernă a femeii divorțate. Există două versiuni ale fiecărui divorț — versiunea dezvăluită în sala de tribunal, „oficială", și cea pe care femeie o împărtășește pernei sale, câteodată, noaptea, pe măsură ce încearcă să înțeleagă ce i s-a întâmplat cu adevărat, ei și visurilor ei legate de căsnicie fericită. Unul dintre cele mai jalnice gânduri și cel pe care practic orice femeie îl are atunci când se pronunță divorțul este: *„Nu acesta este felul în care anticipasem eu să decurgă lucrurile."* Puține mirese își pun în ziua nunții lor problema de a planifica detaliile divorțului care va urma — cel puțin nu în mod conștient. Dar cândva între momentul în care mireasa spune „Da" și momentul în care judecătorul pronunță „Nu ești...", toate visurile minunate de dragoste și fericire ale tinerei au fost călcate în picioare.

Cine le calcă în picioare?

Orice fostă mireasă dezamăgită cunoaște răspunsul. Căsnicia ei a fost lovită de moarte de două perechi de pantofi — o pereche de botine mărimea 43, ceilalți având numărul 37, cu tocuri joase și catarame delicate. În adâncul său, fiecare femeie cunoaște exact detaliile felului în care ea a cooperat, complotând (cu fostul ei soț) pentru a ucide orice urmă de tandrețe ce a existat vreodată între ei. Pentru fiecare acuzație amară făcută la curtea de divorț, există și echivalentul onest,

șoptit în intimitatea pernei la ora 2 în vreo noapte singuratică. Câteodată, se petrece în felul următor:

Către judecător (înlăcrimată): Vreau să divorțez fiindcă Frank a umblat tot timpul și cu alte femei.

Către pernă: Când Frank venea acasă de la slujbă, eram întotdeauna atât de morocănoasă, încât mă mir că a așteptat un an întreg până să-și găsească pe altcineva.

Către judecător: Nu pot continua să trăiesc alături de un bărbat care nu vrea să aibă nimic de-a face cu mine pe plan sexual.

Către pernă: La cât interes arătam pentru sex, Frank ar fi putut primi mai multă satisfacție de la o pernă ca tine.

Către judecător: Soțul meu nu dorea să mă întrețină.

Către pernă: La felul în care doream să cheltuiesc banii, nici Monetăria SUA nu ar fi putut să mă întrețină.

Către judecător: Soțul meu nu lăsa nici o zi să treacă fără să mă insulte!

Către pernă: Nu lăsam să treacă o *oră* fără să-l insult!

Deoarece aproape fiecare femeie divorțată știe *în mod subconștient* ce anume a făcut ca să scufunde vasul căsniciei, ea este nerăbdătoare, dacă nu dornică, să depășească eșecul inițial în căsnicia ulterioară. În mod secret, adesea chiar fără să-și dea seama, ea promite că următoarea căsătorie va merge mai bine. Dacă această dorință intimă nu este suficientă pentru a o grăbi din nou către capela pentru oficiat căsătorii, ironia procedurilor de divorț îi oferă ghiontul final. Majoritatea participanților la audierea de divorț vor să dovedească faptul că soțul este vinovatul. (Chiar soțul își aduce contribuția la această amăgire, finanțând în mod involuntar procedurile.) După ce totul s-a terminat, noua fostă nevastă poate face greșeala fatală de a crede în propria declarație publică. Pentru că este atât de vulnerabilă în acel moment, ea urează bun-venit confirmării a ceea ce știe că nu poate fi adevărat. Deoarece legea cere îndeobște ca una dintre părți să fie culpabilă, ea este chiar prea dornică să arunce vina pe soț.

Drept consecință a acestor forțe duble, ea poate fi propulsată ca o ghiulea în următoarea căsnicie. În mod subconștient, ea știe că *cel puțin 50% din vina dezintegrării căsniciei îi aparține.* În mod conștient, ea este (aproape) convinsă că a fost

vina soțului ei și că tot ceea ce trebuie să facă pentru a întâlni fericirea este să schimbe partenerul. Cu cât este mai puternic măcinată de aceste emoții concurente, cu atât se îndreaptă mai rapid spre o altă căsătorie.

Nu este oare o idee bună ca femeile divorțate să se recăsătorească?

Dintr-un punct de vedere, o nouă căsnicie este o alegere bună. Una dintre cele mai bune soluții pentru izolarea sexuală (deși, fără doar și poate, nu *singura*) este căsătoria. Însă căsătoria trebuie să fie cu adevărat una nouă — nu doar o reluare a vechii tragedii. Există doi pași importanți pentru a realiza acest lucru. Primul pas ar fi ca divorțul să fie declarat ilegal. Întregul proces este distructiv, risipitor și esențialmente lipsit de onestitate. Timp de mulți ani, California a avut cea mai înaltă rată a divorțurilor din întreaga țară, pentru că aici două din cinci căsătorii se prăbușeau în cele din urmă. Peste 140 000 de californieni divorțează în fiecare an. Dar printr-o lovitură îndrăzneață din partea adunării legislative statale, rata divorțului pentru California a devenit în 1970 zero. În ziua de Anul Nou 1970, statul a abolit oficial divorțul, făcând până și cuvântul ilegal. A fost înlocuit prin conceptul de „dizolvare a căsătoriei" — și s-a schimbat mai mult decât numele. În baza noii legi, căsătoria poate fi desfăcută la cererea oricăruia dintre parteneri. Sunt recunoscute numai două temeiuri — diferențe ireconciliabile și demență incurabilă. Printr-o simplitate miraculoasă, diferențele ireconciliabile sunt definite, în baza noii legi, ca orice diferență care constituie un motiv substanțial pentru a nu continua căsătoria. Nu numai că este inutil ca soția să dovedească că soțul este vinovat (sau viceversa), dar acest lucru este interzis. În plus, orice informație obținută trăgând cu urechea sau în alt mod va fi respinsă de judecător, iar cel care s-a dedat la astfel de lucruri va fi osândit ca un infractor. Există prevederi pentru pensie de întreținere atunci când e necesar — nu ca o pedeapsă —, iar proprietatea comună este partajată corect. Printr-o lovitură dată birocrației însăși, formele legale au fost simplificate până la punctul în care nu este necesar decât ca părțile să se afle în boxele care trebuie.

Care este avantajul legii californiene?

Cu toate că nimeni nu se așteaptă ca această lege să soluționeze problemele ce stau la baza căsătoriilor defectuoase, s-au realizat două lucruri. Ea face ca greaua încercare a destrămării unei căsnicii să fie pentru ambii parteneri mai puțin traumatizantă. Și chiar mai important, îi înlătură soției (și, incidental, soțului) ultimele resturi ale alibiului care o împiedica să se confrunte cu propria contribuție la distrugerea reciprocă. Din acest punct de vedere, ar trebui să se reducă o parte din presiunea exercitată asupra ei de faptul de a se antrena într-o altă căsnicie catastrofală pentru a dovedi că prima nu a fost așa, la urma urmei, din vina ei.

Ce mai poate face femeia divorțată pentru a se ajuta pe sine?

Dacă primul pas către anularea izolării sexuale rezultate din divorț este aprobarea unei noi legi, cel de-al doilea pas ar putea fi abrogarea unei legi mai vechi. Este vorba de cea care spune că: „Toate lucrurile rele din viața mea sunt provocate de altcineva — toate lucrurile bune vin de la mine." Această formă de amnezie selectivă retroactivă garantează o succesiune de căsnicii dezamăgitoare pentru cel care crede în acest principiu. Fata care insistă să dea vina pentru nerealizările ei maritale pe fostul soț are aceeași problemă ca și cumpărătorul pretențios de la aprozar. Ea alege o roșie atrăgătoare și o stoarce — *tare*. Apoi o aruncă pentru că este prea *moale*. Din păcate, femeia divorțată cronică va rămâne fără soți potențiali cu mult înainte ca un cumpărător cusurgiu să rămână fără roșii.

O femeie care tocmai a eșuat în căsnicie se află în poziția ideală de a gândi profund. Ea știe mai bine ca oricine *în acel moment* că ființele umane sunt obiecte fragile. Ea s-a văzut pe sine și pe soțul ei, acum „fost", cum s-au transformat în decursul anilor din iubiți în ratați. Dacă ar putea să țină minte această conștientizare, o dată pentru totdeauna, data viitoare treaba ei va fi mult mai ușoară. Dacă își abordează următoarea căsnicie înarmată cu toate cunoștințele câștigate din eșecul anterior, va avea șanse copleșitoare de partea sa.

Există doar un singur lucru care este mai rău decât divorțul — iar acesta este cel de a te supune devastării unei căsnicii proaste. De îndată ce o femeie a luat sufletește decizia de a da o lovitură pentru libertatea ei emoțională, nu există spațiu pentru ezitări. Nu mai poate decât să se arunce înainte cu îndrăzneală sau să se scufunde veșnic în amărăciune și reproșuri. Fiecare femeie divorțată simte instinctiv acest lucru. Ea s-a simțit alunecând către izolarea sexuală, care este fizică și emoțională. La cea mai importantă răspântie din viață, pentru ea nu există decât o singură cale — *înainte*. Folosindu-se de fiecare fărâmă de perspectivă pe care o poate dobândi învățând din greșelile altora și determinată de acea trăsătură specială de tenacitate și hotărâre pe care se pare că numai femeile o posedă, ea poate avea șansa la fericirea adevărată și de a putea face ca a doua căsnicie să fie tot ceea ce ar fi trebuit să fie prima.

7

Nu mi se poate întâmpla tocmai mie

Femeile necăsătorite au probleme sexuale diferite de cele ale femeilor căsătorite?

Da și nu. Măritate sau nu, toate femeile au același echipament sexual și aceleași simțăminte sexuale. Amândouă categoriile trăiesc sub dominația implacabilă a hormonilor sexuali feminini, care curg în mod constant prin arterele lor sangvine. Amândouă înfruntă mareea ciclului menstrual la fiecare aproximativ 28 de zile. Măritată sau nu, fiecare femeie dorește să iubească și să fie iubită.

Fata căsătorită deține un fel de cec în alb, scris în ziua nunții sale, care în mod teoretic îi dă dreptul să se bucure de sexualitatea sa la cea mai înaltă cotă a capacității și inventivității sale. Din momentul în care nodul a fost legat, ea trăiește sub umbrela protectoare a soțului, a căsniciei și a unei societăți orientate spre căsnicie. Din punct de vedere sexual, o femeie măritată aproape că nu poate să procedeze greșit. Din punct de vedere sexual, o fată nemăritată nu poate *decât* să greșească.

În ce sens?

Din momentul în care o femeie necăsătorită începe să caute satisfacția sexuală, ea intră în bucluc. Mai întâi de toate, este determinată să-și dea rapid seama că e ca într-o afacere pe cont propriu. Trebuie să se aventureze în jungla sexuală în căutare de satisfacție, iar acolo nu e nimeni care să aibă grijă de ea. Dacă dă de necaz, nu este nimeni care să-i întindă o mână de ajutor. Ea trebuie să se târască singură acasă și să-și lingă singură rănile. În al doilea rând, în ce privește problemele sexuale, ea se așteaptă să întâlnească bărbații de pe po-

ziții egale — cu toate că pozițiile nu pot fi nici pe departe vreodată egale.

În al treilea rând, ea trebuie să facă rost mereu de rezerve potrivite de bărbați eligibili și interesați — *fără ca măcar să pară că-și dă silința în acest sens*. În al patrulea rând, ea trebuie să manifeste un interes deosebit pentru sex, fiind în același timp „din cap până-n picioare o doamnă". După cum spunea o pacientă: „Nu s-ar putea ca numai vreo câțiva centimetri din mine să fie altfel decât ai unei doamne?"

La fiecare întâlnire sexuală, o femeie este în dezavantaj. Ceea ce îl face fericit pe partener pe 1 iulie, poate s-o transforme pe ea într-o mamă pe 8 aprilie. Aceeași succesiune de evenimente a cuceririlor sexuale care-l transformă pe bărbat într-un „amant", ei îi poate atașa eticheta de „dezmățată" și se poate finaliza cu telefoane obscene în miez de noapte și propuneri din partea lustragiilor. Micul ghinion care a făcut ca partenerul său să fie infectat cu gonoree poate să o hăituiască ani mai târziu, când, măritată legal, ea încearcă să rămână însărcinată și nu poate.

Femeile merită egalitatea cu bărbații în orice domeniu posibil — locuri de muncă, vot, drepturi de proprietate și orice altceva. Singurul loc în care ei nu vor fi niciodată egali este zona sexualității. După cum s-a exprimat o domnișoară isteață: „Când e vorba de sex, femeile nu vor fi niciodată la fel ca bărbații — noi nu suntem pur și simplu dotate pentru asta."

Ce poate face o femeie necăsătorită în privința inegalității sexuale?

Din păcate, ea nu poate modifica regulile jocului. Cât timp bărbații lasă femeile însărcinate (și nu invers) și cât timp stilul de viață al pelerinilor și al puritanilor îi este impus fiecărei fete nemăritate, o femeie necăsătorită trebuie să folosească fiecare gram de profunzime, înțelegere și informație pentru a supraviețui și a găsi fericirea într-o lume pe care nu a clădit-o ea. Prin accentuarea acelor atribute feminine unice — intuiția și sensibilitatea —, ea are toate șansele de a se bucura de sexualitatea cu care s-a născut — fie că este sau nu măritată.

Care este cea mai mare problemă sexuală a femeilor nemăritate?

Sarcina. Evenimentul care aduce euforie (sau cel puțin satisfacție) celor mai multe femei măritate, care îl doresc, lovește cu groază inima fiecărei fete necăsătorite. Din punct de vedere anatomic, o fată nemăritată însărcinată și o fată măritată însărcinată sunt *aproape* identice. Ovulul este același, sperma este aceeași, uterul este același — singura structură care lipsește din corpul unei domnișoare nemăritate este o fâșie îngustă de aliaj aurifer în jurul celui de-al patrulea deget de la mâna stângă.

În loc de 280 de zile de vitamine prenatale, haine de maternitate, mici petreceri și discuții lungi asupra numelui bebelușului, pentru o mamă necăsătorită lunile de sarcină sunt pline de decepții, minciuni și groază. Mona a trecut și ea prin toate acestea:

— Mai înainte de toate, doctore, nu mi-a venit să cred. Îmi mai întârziase și înainte ciclul, dar mă alesesem doar cu îngrijorarea. Știți, încă mai am vechea idee greșită, profund înrădăcinată că a fi însărcinată este o *pedeapsă* pentru actul sexual.

A oftat, după care a reușit să zâmbească cu inima îndoită.

— Acum, că am pomenit-o, cine sunt eu să mă pronunț? În cazul meu, faptul de a fi însărcinată *a fost* o pedeapsă. De fapt, cele mai grele au fost primele șase săptămâni. Atunci a trebuit să înfrunt realitatea. Am mers la Roger — el este tatăl — și i-am spus. El a recunoscut, desigur, dar pe urmă mi-a amintit că este însurat. După această punere în temă, a continuat cu o mică predică asupra faptului că ar trebui să mă gândesc de două ori înainte de a destrăma un cămin fericit — știți, din considerație față de mama copiilor lui și tot tacâmul. I-am amintit că datorită lui, eu urma să fiu la rândul meu mama unuia dintre copiii lui.

Mona a suspinat din nou.

— Apoi m-am gândit să fac un avort. Mă simțeam destul de disperată și am început să fac toate pregătirile, dar nu am fost în stare să merg până la capăt. Poate că sunt doar o inimă simțitoare sau poate că-mi doream pur și simplu să am un copil, măritată sau nu. Vreau să spun că aveam 25 de ani și nu

întineream. Cu slujba mea — sunt grafician liber-profesionist — îmi puteam permite un copil, puteam lucra acasă și totul părea chiar foarte bine. M-am mutat într-o altă zonă, am spus tuturor că soțul meu murise într-un accident de automobil și că așteptam sosirea copilului. Desigur că n-a fost atât de ușor pe cât pare. Pentru întâia oară în viața mea, mi-am dat seama cum este să fii cu adevărat singur. Nu tu prieteni, nu tu întâlniri, nimeni și nimic. Dacă nu ar fi fost pisica mea, mi-aș fi ieșit de-a binelea din minți. Asta și gândul la copilul care era pe drum. După ce am trecut de luna a patra și a început să miște, am simțit cel puțin că nu mai sunt singură.

Mona părea abătută.

— Ce s-a întâmplat?

— Asta-i partea cea mai rea — vreau să spun, faptul că nu aveam pe nimeni cu care să împărtășesc ceea ce simțeam. Tot nu pot să înțeleg de ce a trebuit să mă ascund în felul acesta — ca și cum aș fi fost vreun spărgător sau mai știu eu ce. A trebuit efectiv să fug de tot pentru că treceam printr-o experiență perfect naturală.

— Chiar a trebuit neapărat să dai bir cu fugiții?

— Glumiți cumva? Ați vrea să-i explicați tatălui meu, ofițer de poliție, cum a rămas însărcinată fata lui nemăritată? Și mamei mele, care probabil încă se mai simte vinovată fiindcă nu mi-a spus niciodată lucruri elementare despre sex? Îmi închipui cât de încântați ar fi să mă aibă prin casă și să mă prezinte vecinilor! Când locotenentul se oprește să-l ia dimineața cu mașina pe tata, acesta ar putea spune: „Locotenente, aș dori să ți-o prezint pe unica mea fiică, Mona. Nu da atenție faptului că este un pic dolofană — este însărcinată și o să se mărite într-o bună zi." Pur și simplu, nu știți cum gândesc oamenii aceștia.

Spitalul a fost o altă experiență grandioasă — toate acele infirmiere micuțe și drăguțe, care mă întrebau când vine să mă vadă soțul. Aceasta a fost partea cea mai grea. Dar în cele din urmă am trecut și peste asta, iar acum, că micul Kevin este aici — acesta e numele copilului —, mă bucur cu adevărat că am procedat astfel.

Mona a zâmbit.

— Desigur că mai există câteva probleme. Am trecut de la starea de fată bătrână la cea de văduvă fără a mă căsători și este un lucru cert că nu vreau să întemeiez o familie în felul acesta. Am un nou iubit și m-am asigurat că *nu este* însurat. Sper că va ieși mai bine de data asta, dar sunt sigură de un lucru — nu voi mai avea nici un alt vlăstar până când n-o voi face așa cum trebuie — mă refer la modul obișnuit.

Mona a râs mânzește și și-a scuturat capul.

— Știți *dv.* ce vreau să spun, doctore!

Este tipic cazul Monei?

Nu chiar. În practică, din ce în ce mai multe fete nemăritate care rămân însărcinate din greșeală aleg ca soluție în aceste zile avortul. În locul a nouă luni de agonie, încheiate prin adăugarea unei alte ființe umane nedorite în registrul de corvezi al acestei planete deja aglomerate, ele hotărăsc să-și anuleze greșelile pe cât de repede este posibil. În cele din urmă, legile avortului, care au rămas esențialmente neschimbate din Evul Mediu, încep să prindă din urmă necesitățile femeilor moderne. În locul faptului de a plasa controlul reproducerii în grija legiuitorului statal impersonal, acesta a fost acordat mai întâi medicilor, iar acum au început să li se acorde și femeilor unele drepturi de a se pronunța în această privință. Una dintre cele mai mari ironii ale modului nostru de viață este aceea că în țara noastră, cea mai liberă dintre națiuni, uterul unei femei este *naționalizat* din momentul concepției până în momentul în care dă naștere. Guvernul exercită control absolut asupra sistemului reproductiv feminin și a produselor concepției și este dispus să trimită mama (și în unele cazuri, în mod ironic, și copilul nenăscut) la închisoare pentru a-și exercita puterea. Imaginați-vă protestul public zgomotos, rezultat în cazul în care legiuitorii ar aproba legi care să le spună *bărbaților* cum și unde pot ei să ejaculeze. (Dar majoritatea legiuitorilor sunt bărbați, așa că este improbabil să se întâmple așa ceva.)

Dar nu este avortul imoral?

Această chestiune ar trebui hotărâtă de femeia însărcinată — nu de un grup de masculi de vârstă mijlocie, din sediul or-

ganului legislativ al statului. Dacă se întâmplă să fii o secretară de 18 ani, care trăiește departe de casă, cu un salariu de 97 de dolari pe săptămână și te trezești într-o dimineață însărcinată — și nu ești căsătorită — cele mai tari puncte ale moralității legislative nu-ți folosesc la nimic.

Fiecare femeie are dreptul de a hotărî dacă vrea sau nu să devină mamă — și când anume. Câteodată, sorții sunt coalizați într-un mod imposibil împotriva ei. În timpul stării de excitare și de abandon a actului sexual, o femeie are împotriva ei întreaga forță a mii de ani în care a îndeplinit rolul de purtătoare de copii. Fiecare părticică a ființei ei este îndreptată spre îndeplinirea rolului ei sexual cu o totală lipsă de atenție pentru orice altceva care o înconjoară. A-i cere să-și asume responsabilitatea pentru planificarea familială în cursul acelor câteva momente supraîncărcate este ca și cum i-ai cere unui bărbat să-și recite codul numeric personal exact în momentul orgasmului — pur și simplu nu este corect.

Este corect să-i dai unei femei posibilitatea de a reconsidera faptul de a deveni însărcinată, iar avortul îi oferă această șansă. Dintr-un punct de vedere, avortul este un mijloc retroactiv de contracepție. Fiecare femeie are dreptul la acest lucru.

Dar avortul nu este periculos?

Depinde. De cel puțin 50 de ani, operația folosită pentru avort (dilatare și chiuretaj sau „D și C") a fost efectuată de 1 000 de ori pe zi de chirurgi specialiști din spitale de prima mână în întreaga țară cu scopul de a diagnostica și trata probleme ale uterului. Singurul neajuns consta în faptul că această operație putea fi rareori folosită atunci când era cel mai necesar — pentru a încheia o sarcină. Majoritatea femeilor care voiau să facă un avort erau azvârlite în mâinile unor incompetenți, criminali și cârpaci, care le taxau cu până la 1 000 de dolari pentru o operație de 100 de dolari. În plus, majoritatea femeilor au avut de-a face cu grija spitalicească, antibioticele și orice progres al medicinii moderne. Mesajul societății a fost clar: „Vrei un avort? Încearcă și fă-ți unul și să sperăm că te va da gata!" Pentru mult prea multe femei, dorința s-a împlinit. O mică proporție dintre avorturi au fost efectuate de doctori cu o bună calificare, care și-au asumat riscuri mari (și de obicei au cerut de asemenea onorarii mari). Însă acum lucrurile s-au schimbat.

Cum?

Acum, avortul este complet legal în mai multe state, și cel puțin o jurisdicție, New York-ul, permite procedura fără limitări în principiu și fără cerințe privind rezidența. Onorariul pentru un avort tipic realizat aici se situează la circa 200 de dolari și multor paciente li se permite să meargă acasă în aceeași zi.

Tehnica avortului a fost de asemenea substanțial îmbunătățită. „D și C" necesitau raclarea migăloasă a conținutului uterului cu o unealtă cu mâner lung, similară unui căuș cu care se servește pepenele galben. Operația lua circa 15 minute unor mâini calificate și întotdeauna provoca o anumită hemoragie și durere.

Acum, lucrurile s-au schimbat. Folosind evacuatorul prin aspirație, avortul poate fi realizat în mod rapid, sigur *și* economic.

Cum se procedează?

Ca prin farmec. Un mic dispozitiv de absorbție este introdus în colul uterin, se apasă pe un buton și întregul conținut al uterului este absorbit în exterior dintr-odată, ca și cum ar acționa un aspirator nedureros. De la început până la sfârșit, pentru niște mâini pricepute, toată treaba n-ar trebui să ia mai mult de trei minute. Hemoragia și durerea sunt aproape inexistente, iar onorariile percepute de medic și spital trebuie menținute la valori minime.

Cât este de sigură această tehnică?

Mult mai sigură decât vechea tehnică „D și C", care era destul de sigură pentru vremea ei. Dispozitivul de avort cu absorbție a fost folosit în ultimii zece ani în Europa și Orientul Mijlociu cu rezultate excelente. În istoria medicinii moder-

ne, puține dispozitive mecanice au salvat vreodată atât de mulți oameni de la atât de multă suferință.

Avorturile de după cea de-a șaisprezecea săptămână de sarcină necesită tehnici mai complexe — injecții saline, histerotomie și lucruri de genul acesta. O fată care vrea să-și încheie sarcina ar trebui să se hotărască înainte de luna a patra, dacă este posibil. În cazul fiecărui avort, femeia este scutită de un copil nedorit, iar embrionul este scutit de o viață neașteptată, nedorită și neiubită încă de la început (și probabil până la sfârșit).

Nu există o soluție mai bună decât avortul pentru fetele nemăritate?

Cu siguranță. Se numește contracepție. În cele din urmă, după 50 000 de ani, ființele umane sunt capabile într-un mod demn de încredere să separe împerecherea de concepție. Femeia necăsătorită poate alege din circa o duzină de tehnici testate atent, care variază ca eficiență de la exact 100% până la circa 10% și a căror siguranță în ce privește sănătatea oscilează de la deplin sigure până la ceva mai periculoase decât a zbura cu avionul.

Succesul oricărei metode de control al sarcinii depinde de interceptarea și neutralizarea spermatozoizilor ce înaintează în zigzag undeva între momentul în care ei părăsesc penisul și momentul în care fuzionează cu ovulul aflat la jumătatea trompei uterine. Ceea ce acționează împotriva contracepției este numărul copleșitor al acestor mici spermatozoizi. La fiecare act sexual, mai mult de 400 de milioane de spermatozoizi sunt lansați spre țintă; numai unul dintre ei trebuie să termine cursa cu bine pentru a face ca acea seară — și multe altele, care vor urma — să fie un eșec deprimant.

Care este metoda optimă de control al sarcinii?

Din păcate, fiecare metodă are avantajele și neajunsurile ei. Probabil că cea mai frecvent utilizată tehnică este simplul prezervativ sau cauciuc. Această membrană subțire din latex, care se ajustează exact pe penis, colectează teoretic toată sperma în cazul fiecărei ejaculări și o împiedică să

pătrundă în vagin. Prezervativele au aceeași construcție de bază ca și o mănușă de cauciuc, ceea ce, întâmplător, este unul dintre dezavantajele cele mai mari. A plasa o barieră de latex între suprafețe suprapuse în timpul actului sexual influențează puternic senzația — este versiunea zilelor moderne a faptului de a face dragoste cu mănuși. Pentru a o scoate la capăt cu această problemă, producătorii au făcut prezervativele din ce în ce mai subțiri, astfel că unele dintre ele dau impresia că acolo nu ar fi absolut nimic. Acest lucru ridică o altă problemă — dacă ele ajung să fie suficient de subțiri, se pot rupe, iar la momentul cel mai important, acolo nu mai este într-adevăr nimic. Prezervativele mai au și tendința de a deborda și de a lăsa să se scurgă sperma exact la momentul nepotrivit. Cea mai bună caracteristică a lor este costul scăzut și disponibilitatea imediată. O trăsătură unică a prezervativelor este aceea că sunt universale ca mărime. Cu mult înainte ca ciorapii strâmți să fi devenit populari, producătorii de prezervative se puteau lăuda cu „O mărime ce se potrivește tuturor". Ele conferă o protecție de circa 85%. Un alt punct împotriva folosirii unui prezervativ este acela că încredințează controlul concepției în mâinile bărbatului.

Nu există ceva în genul unui prezervativ pentru femei?

Ba da. Abordarea echivalentă pentru femei este diafragma. Ea constă dintr-o calotă subțire de cauciuc (întrucâtva mai groasă decât un prezervativ), de circa 10 cm diametru, încadrată de un inel de metal circular în chip de ramă. (Diafragmele există într-o gamă largă de dimensiuni și trebuie ajustate de un medic.) Se introduce în vagin și se blochează între osul pubian și peretele din spate al spațiului vaginal. Scopul este de a acoperi colul uterin și de a-l proteja de pulverizarea cu spermă. Ca un parapet, o substanță chimică gelatinoasă *care în cel mai bun caz va ucide sperma* este împrăștiată peste margini și partea cervicală a calotei.

Diafragmele, fiind derivate din prezervative, au o parte din aceleași probleme. Ca și prezervativul, diafragmă poate

lăsa loc unor scurgeri. Dacă scurgerea este în exterior, o parte din gelatina contraceptivă se prelinge în vagin — în acest caz, o bucățică de șervețel rezolvă problema. Dacă se scurge în interior, în uter pot intra milioane de spermatozoizi — iar în acest caz, este nevoie de mai mult decât de un șervețel ca să se rezolve problema. Chiar mai rău, în ciuda arcului zdravăn care o ține pe loc, în cazul unei utilizări puternice, diafragma se poate desprinde. De îndată ce a fost expediată dintr-o lovitură la piciorul patului, chiar și cea mai bună diafragmă nu oferă absolut nici un fel de protecție.

În plus, față de costul ei inițial, diafragma are și dezavantajul întreținerii. Trebuie spălată și pudrată după fiecare utilizare și înlocuită pe măsură ce beneficiarul devine prea mare pentru ea.

Cum poate o femeie să devină prea mare pentru o diafragmă?

Cu fiecare act sexual, penisul în erecție dilată vaginul câte un pic. După luni sau ani de activitate sexuală, spațiul vaginal ajunge să fie „dilatat" permanent față de dimensiunea sa inițială. O diafragmă care nu este bine fixată între pereții vaginali, de-a lungul întregului diametru, nu reține sperma — ci ghidează spermatozoizii spre destinația lor. Femeile care depind de această metodă ar trebui să-și consulte medicul la fiecare circa șase luni pentru a-și verifica mărimea — doar pentru a fi sigure.

Mai există și alte metode de control al sarcinii pe care să le poată folosi o femeie?

Da. Există câteva abordări chimice pentru controlul conceptional. Principiul de bază care stă la baza acestora este acela de a ucide spermatozoizii înainte ca ei să devină inaccesibili. Nu este atât de ușor pe cât pare. Nici unul dintre participanți nu știe cu precizie când se va produce jetul de spermă. Când acesta apare, există 400 de milioane de spermatozoizi în 15 grame de lichid alunecos, toți grăbindu-se cu disperare spre un uter nerăbdător. Pentru a agrava lucrurile, mișcarea pelviană de împingere și pompare a penisului și a vaginului au tendința de a le accelera nebunește drumul. Privind lucrurile într-un mod optimist, nu este dificil să distrugi însăși sperma. Spermatozoizii sunt foarte vulnerabili la majoritatea substanțelor chimice — chiar și o puternică soluție salină îi va distruge rapid. (Saramura și sucul de măsline au salvat lucrurile de multe ori). Au fost încercate ovulele cerate, un timp au fost populare cremele și gelatinele și au fost folosiți chiar și micii bureți spongioși. Toate au problemele lor — uneori, ovulele nu se topesc, cremele și gelatinele se topesc prea tare și tind să murdărească, iar bureții spongioși de obicei fac spumă prea puțin și prea târziu.

Tehnologia modernă a salvat recent situația (și multe alte lucruri în același timp). O substanță chimică inofensivă care este ucigătoare pentru spermă este pusă într-un tub de tipul unui spray. O cantitate mică (cca un sfert până la o jumătate de linguriță) este introdusă în vagin chiar înainte de actul sexual cu ajutorul unui aplicator de plastic. Deoarece cantitatea de spumă este atât de mică, nici una dintre părți nu își dă seama de ea și conferă un grad mare de protecție. Dar prezintă, de asemenea, unele pericole.

Care sunt acestea?

Kathy a avut câteva momente de neliniște din această cauză:

— Dick — este vorba de soțul meu — și cu mine nu eram pe deplin mulțumiți de diafragmă, așa că am hotărât să folosim noua spumă pe care o văzusem în reclame. Am luat un tub și am încercat metoda timp de câteva nopți. Părea în regulă, dar cam în a doua săptămână, într-o noapte, după ce terminasem, Dick s-a întors spre mine și mi-a spus: „Chiar că au făcut să miroasă bine chestia aia!" Eram aproape adormită, așa că am avut nevoie de câteva clipe până să mă izbească. Atunci mi-am dat seama că unul dintre lucrurile care-mi plăcuseră cel mai mult la spumă era acela că nu avea nici un fel de miros! Am înșfăcat recipientul de pe noptieră și aproape că mi-a stat inima în piept! De trei nopți, noi ne protejasem împotriva sarcinii cu crema de ras a lui Dick!

Ce se poate spune despre pilulele contraceptive?

În mod teoretic, contracepția pe cale orală este o idee grozavă. O pilulă pe zi timp de 20 de zile în fiecare lună împiedică eliberarea ovulului de către ovar, iar concepția devine aproape imposibilă. Pilulele în sine sunt o combinație de doi hormoni sexuali feminini — estrogen și progesteron —, combinați în aceeași pilulă sau oferiți separat, pentru a fi administrați pe rând. Când pilulele sunt luate în conformitate cu instrucțiunile, pilulele sunt aproape 100% eficiente pentru împiedicarea gravidității. Dar ele mai împiedică și multe alte lucruri.

Ca de pildă?

Conform avertismentului producătorului, care însoțește fiecare reclamă a produsului din revistele medicale, pilulele contraceptive pot de asemenea să împiedice o viață lungă și fericită. Cu toate că avertismentele sunt destinate medicilor și formulate în jargonul medical lapidar, există câteva pasaje care dau fiori pe șira spinării:

— Studiile estimează că există o creștere de 7 până la 10 ori a mortalității (ratei morții) și morbidității (ratei îmbolnăvirii) datorate bolilor tromboembolice (cheaguri de sânge) pentru femeile care iau contraceptive orale.

Tradusă pe limba noastră, această propoziție înseamnă că femeile care iau pilule pentru controlul sarcinii au o probabilitate de 7 până la 10 ori mai mare de a muri din cauza circumstanțelor induse de cheagurile de sânge, față de femeile care folosesc alte mijloace de contracepție. Până și mesele de zaruri din Las Vegas oferă șanse mai mari.

Avertismentul producătorului de medicamente devine și mai sinistru pe măsură ce se continuă:

— Întrerupeți tratamentul imediat dacă apare brusc o pierdere parțială sau completă a vederii...

Riscul orbirii complete și bruște pare un preț prea mare de plătit pentru confortul contracepției cu tablete.

Avertismentul, care se întinde pe o pagină întreagă, se încheie cu o listă lungă de simptome care pot să apară la femeile care iau pilule:

— Sunt cunoscute următoarele reacții adverse în cazul pacientelor care folosesc contraceptive orale: greață, vomă, disconfort intestinal, apariția de hemoragii, pete, schimbarea fluxului menstrual, edeme, cloasmă (depozite pigmentare puternice pe față), icter, migrenă, alergii, stare de depresie, schimbare în greutate (creștere sau descreștere), amenoree (absența totală a menstruației), schimbări ale mărimii sânilor, modificări ale coloanei cervicale (spondiloză cervicală), reținerea lactației (fluxul de lapte), creșterea tensiunii arteriale.

Dacă femeia este încă suficient de îndrăzneață pentru a lua pilula după ce medicul ei o avertizează ca la carte, există problema de a-i face rău copilului ei nou-născut. Mesajul producătorului medicamentului indică:

— O mică proporție a agenților hormonali din contraceptivele orale a fost identificată în laptele mamelor care administrează aceste medicamente. Efectul pe termen lung asupra copilului alăptat nu poate fi determinat în acest moment.

Mama care alăptează este avizată cu blândețe că nimeni nu știe ce îi induce ea copilului fără apărare, hrănindu-l cu lapte ce conține hormonii de control al sarcinii. Nu prea pare corect.

Orice doctor le spune pacientelor sale aceste lucruri?

Probabil că nu. Dacă ar face-o, nimeni nu ar lua pilula — și există unele femei care, din motive medicale sau emoționale, ar duce-o mai bine fără a lua tablete contraceptive. Majoritatea femeilor care au de ales între metodele de control al sarcinii merită să cunoască toată povestea. Recent, Administrația Alimentelor și Medicamentelor a impus ca fiecare pachet de pilule de control al sarcinii să includă un avertisment, astfel ca femeia să cunoască măcar o parte a problemei.

Ar trebui ca femeia obișnuită să folosească pilule de control al sarcinii?

Aceasta este o hotărâre pe care trebuie să o ia singură, pe baza cunoașterii tuturor faptelor și a disponibilității ei de a-și asuma riscurile implicate.

Cât despre sterilet?

Recent, ginecologii și pacientele lor au devenit interesați de renașterea unei forme străvechi de dispozitiv contraceptiv cunoscut ca DIU sau dispozitiv intrauterin. Orice corp străin plasat în adâncul uterului micșorează șansele de graviditate printr-un mecanism rămas întrucâtva necunoscut. La începutul secolului, sârma de aur și platină a fost introdusă în interiorul cavității uterine pentru a împiedica graviditatea. Mai recent, au fost folosite bobine de plastic.

Care sunt rezultatele?

Variabile. Procentul de protecție variază în jur de 90%. Un număr redus de femei care folosesc această tehnică au dureri puternice sau hemoragie, iar câteva resping plasticul, eliminându-l în mod spontan. Din 2 000 de femei, aproape uneia i se întâmplă ca bobina de plastic să-i perforeze peretele uterului, pătrunzând în zona intestinală și-i poate provoca necazuri serioase. Ar fi corect să spunem că DIU nu este încă perfectat, cu toate că sunt introduse în mod constant versiuni îmbunătățite.

Ce se poate spune despre metoda calendarului?

Ce vreți să știți despre asta? Această abordare depinde de sincronizarea actului sexual cu evitarea zilelor în care un ovul este fertilizabil. Metoda încearcă cu curaj să aplice un model previzibil de comportament la un fenomen natural total imprevizibil — ovulația. Singurul lucru care depinde de metoda calendarului este rezultatul final — graviditatea.

Mai există și alte metode de control al sarcinii?

Bine, există întotdeauna metodele de genul „înainte și după". Înainte de ejaculare, bărbatul își poate retrage penisul și depune jetul de spermă pe burtica femeii. În afară de faptul că astfel este distrusă distracția tuturor, dacă el nu are reflexele unui hoț de portofele, ar putea fi luat prin surprindere. Surpriza lui nu înseamnă nimic pe lângă cea a partenerei, care va începe să caute rochii de gravidă câteva luni mai târ-

ziu. Abordarea de „după" este de obicei un exercițiu al zădărniciei. Se caracterizează printr-o săritură nebunească din pat către baie și un duș frenetic, direcționat cu mâini tremurătoare. Câtă vreme orice spermatozoid face ceea ce a fost menit să facă și probabil că până la momentul dușului el se află deja în drum spre trompa uterină, singurul beneficiu al acestei metode este legat de caloriile care au fost arse în cursa frenetică spre baie.

Nu mai există nimic altceva pentru a împiedica sarcina?

Metodelor de control al sarcinii le sunt caracteristice extremele. Abordarea „încrucișat" variază de la o siguranță de 100% la una de 0%. Ambele tehnici despre care vom vorbi se află în uz și sunt puține lucrurile ce pot fi recomandate în fiecare caz în parte pentru femeia tipică, cu toate că în cazuri specifice aceste tehnici pot reprezenta metoda de alegere. Încrederea contraceptivă completă vine din încrucișarea *picioarelor*. Nu tu graviditate, nu tu act sexual, nimic. Cât despre încrucișarea degetelor, în acest caz nu există nici un fel de siguranță a rezultatelor. De îndată ce sperma este depusă în vagin, gândirea pozitivă nu mai poate modifica cursul lucrurilor. Rezultatul este în mâinile biologiei reproductive și ale legii probabilităților.

Dacă o fată a fost suficient de prostuță ca să nu facă altceva decât să-și încrucișeze degetele, nu mai poate face absolut nimic?

Până de curând, ea nu trebuia decât să numere zilele din calendar. Acum mai există o posibilitate. Se numește pilula „de a doua zi". Dacă fata respectivă ia un hormon sexual feminin puternic, dietilstilbesterol (DES, pe scurt), în decurs de circa o zi după consumarea actului sexual, există o șansă excelentă ca sarcina să nu se dezvolte. Mai există și o capcană, totuși. Pilulele trebuie luate vreo cinci zile consecutiv, iar efectele secundare sunt uneori formidabile. Cel mai rău este vomatul excesiv, care durează pe tot parcursul tratamentului. Unele femei care l-au luat, îl numesc medicamentul „niciodată

n-am să-l mai iau". În fiecare dimineață, pe măsură ce greața începe să le cuprindă, utilizatoarele suspină la nesfârșit: „Niciodată n-am să-l mai iau — niciodată n-am să-l mai iau..."

Există vreo metodă cu adevărat sigură și de încredere pentru a împiedica totuși sarcina, chiar dacă faci sex?

Da. Relația sexuală cu un bărbat care și-a făcut o vasectomie eficientă este probabil singura cale complet sigură de a te bucura de actul sexual fără a exista vreo șansă să devii mamă.

În cazul acestei operații, canalele care conduc sperma de la testicule la penis (și în cele din urmă în vagin) sunt tăiate și legate cu grijă. Dacă operația este făcută așa cum trebuie, șansele de graviditate sunt aproape nule. Există totuși o cursă — nu fiecare bărbat care spune că a suferit operația chiar a văzut cu adevărat bisturiul chirurgului. O femeie prudentă va face o verificare pentru liniștea proprie, identificând micuța cicatrice de pe scrot, în apropierea punctului în care testiculele se leagă de corp. Trebuie să existe cicatrice pe *ambele* părți, deoarece, așa cum au descoperit unele femei spre disperarea lor, reproducerea este ambidextră.

În același mod, o femeie care și-a legat trompele sau care și-au extirpat ovarele sau uterul nu poate concepe. Pentru a avea siguranță absolută, ea trebuie să fie consultată de către medic, deoarece sperma și ovulele au tendința de a fi atletice. Multe femei care părăsesc sala de operație și dețin încă, să zicem, trompa stângă și ovarul drept — și un sentiment fals de siguranță — se întorc în același spital 280 de zile mai târziu, pentru a avea copilul pe care credeau că nu-l vor avea niciodată. Mai bine să fii sigură decât pe jumătate sigură.

Pentru femeia de rând, aflată pe cont propriu, care este cea mai bună abordare a contracepției?

Nu există o tehnică „potrivită" pentru toată lumea. Fiecare metodă are avantajele și neajunsurile ei. Pilulele de control al sarcinii sunt probabil prea periculoase în forma lor prezentă, pentru a fi recomandate în mod necondiționat. Diafragma (plus crema contraceptivă) este de încredere, confirmată în

timp și fără nici un fel de riscuri pentru utilizator — cu excepția minusculului risc de a rămâne însărcinată. Din păcate, diafragma este un pic stânjenitoare și mecanică în utilizare — o alternativă rezonabilă este mai eficienta metodă care utilizează spuma vaginală. Pentru femeia care vrea să fie foarte sigură, combinația dintre acest tip de spumă și un prezervativ folosit de bărbat oferă tipul de protecție cu curea și bretele. Chiar dacă prezervativul se rupe sau dă pe dinafară, spuma neutralizează orice urmă.

Ce se poate spune despre bolile venerice?

În ultimii 30 de ani, bolile venerice au fost, pentru cei mai mulți, un lucru care „se întâmplă altcuiva". Acum lucrurile se schimbă, iar Statele Unite se află sub puterea unei epidemii virulente de boli venerice. Ponderea sifilisului crește cu cca 10% pe an, înregistrând o creștere lunară de aproape 30%. Gonoreea a crescut cu aproape 60% în ultimii cinci ani. Pe lângă toate celelalte probleme cu care se confruntă o femeie singură, bolile venerice reprezintă o amenințare reală la adresa fericirii sale.

Cum așa?

Există mai multe motive. Mai întâi, după al doilea Război Mondial, țara noastră a trimis militari în întreaga lume. Pentru mulți dintre ei, prostituatele sunt singurul mijloc de descărcare a energiei sexuale. Majoritatea acestora sunt infectate cu sifilis sau gonoree sau cu amândouă. Când băieții se întorc acasă, cei care au fost la prostituate deseori aduc fără voie bolile cu ei.

În al doilea rând, societatea noastră devine mai mobilă și mai promiscuă cu fiecare zi. Un comis-voiajor poate avea relații sexuale cu o femeie la New York, într-o zi de luni, la Chicago, într-o marți și la Houston, miercuri. Dacă a fost infectat în Manhattan, el a declanșat un lanț al infecției, care poate fi transmisă la sute de indivizi și se poate răspândi în 10 state înainte ca el să se întoarcă acasă, o lună mai târziu.

În al treilea rând, pilula contraceptivă a modificat obiceiurile de protejare. Cea mai obișnuită formă de contracepție

pentru actul sexual ocazional era mai înainte prezervativul, care oferă ambelor părți o protecție destul de bună contra bolilor venerice. Pilulele protejează împotriva spermatozoizilor, nu împotriva microbilor.

În cel de-al patrulea rând, și cel mai important, există complezența. Toată lumea crede că bolile venerice au fost eradicate după cel de-al doilea Război Mondial, și cu asta basta.

Nu este așa?

Nu chiar. Deoarece penicilina obișnuia să fie atât de eficace împotriva acestor infecții, toată lumea a lăsat garda jos. Acum, în multe cazuri, penicilina nu mai are nici un efect. Forma asiatică de gonoree este deosebit de puternică și rezistă la formele obișnuite de tratare.

Cum este afectată de acest lucru femeia necăsătorită?

Nu este afectată — cu excepția cazului în care are relații sexuale. La toate acestea se daugă faptul că în zilele noastre, fiecare experiență sexuală (cu excepția celei dintre soț și soție — și pot exista excepții chiar și în acest caz) poartă cu sine un anumit risc de infecție venerică. Pentru a se proteja, o femeie trebuie să știe cum să trateze problema.

Ce poate ea să facă?

Ea își poate alege cu grijă partenerii. În cazul unei relații sexuale greșit alese, în afara dezamăgirilor emoționale obișnuite, raționamentul defectuos poate să se răzbune și printr-o infecție periculoasă. Pentru a se proteja de surprize, o analiză de sânge pentru sifilis la fiecare șase luni reprezintă o bună asigurare. În același timp, ea ar trebui să-și roage medicul să-i preleveze secreția și să efectueze un examen microscopic (frotiu) și o cultură pentru gonoree.

Chiar sunt necesare toate acestea?

Dacă nu dorește să treacă prin momente neplăcute, sunt necesare. La femei, sifilisul și gonoreea sunt boli ciudate. După expunerea inițială, boala se poate păstra în stare latentă ani de zile, fără nici un fel de simptome. În multe cazuri, virușii își fac treaba ucigătoare, atacând creierul, oasele, articulațiile și inima. O analiză de sânge semianuală și frotiul, ca și cultura, reprezintă cea mai bună și cea mai ieftină protecție la îndemână. Acestea ar fi scutit-o pe Ellen de multă nefericire:

— Pur și simplu, nu pot să cred! Vreau să spun că a fost cu adevărat ireal!

Ellen avea 34 ani, era o roșcată uluitoare, îmbrăcată foarte elegant și era foarte supărată.

— Vreau să spun, doctore, că, la urma urmei, eu locuiesc într-un cartier bun! Nu este ca atunci când ești sărac sau ceva de genul ăsta.

— Care pare să fie problema?

Și-a scos batista de import din olandă și a început să și-o îndese în ochi.

— Soțul meu vrea să mă părăsească. Suntem căsătoriți doar de șase luni și el are de gând să mă părăsească. Și m-am străduit atât de mult să mă recăsătoresc! Am divorțat acum doi ani și am dorit ca totul să meargă bine de data asta. Ce pot să fac?

— De ce te părăsește?

— N-o să vă vină să credeți când o să vă spun — spune că eu i-am dat gonoree. Doar că el nu s-a exprimat așa — el a numit-o „blenoragie". Pe cinstite, doctore, nu văd cum aș putea eu să am așa ceva! Nu am făcut sex cu un alt bărbat de aproape doi ani — și atunci doar cu fostul meu soț și cu un vechi iubit, după ce căsnicia mi s-a destrămat.

— Ai fost până acum la vreun alt medic?

— Nu, Jerry — e vorba de soțul meu — a vrut să merg la medicul lui, dar am venit mai întâi aici.

În acea după-amiază, Ellen a fost examinată de un ginecolog, care i-a trimis raportul său câteva zile mai târziu. Când a revenit, ea era și mai surescitată.

— Tot nu mi se pare posibil. Vreți să spuneți că am avut acești virusi de gonoree vii în corpul meu timp de aproape doi ani?

— Exact. Probabil că i-ai luat de la fostul tău soț sau poate de la vechiul iubit. Virușii au trăit în colul uterin fără a-ți provoca nici un fel de simptome — dar nu a durat mult până

când tu să-l infectezi pe Jerry și să faci pe toată lumea — și pe bună dreptate — nefericită.

Când Jerry a văzut dovada medicală, a acceptat-o cu eleganță. Amândoi au fost de acord să se trateze, iar el și Ellen s-au reîmpăcat cu timpul. Ea a descris astfel situația:

— Lucrurile au fost puțin cam tensionate în timpul celor șapte zile, în care am fost nevoiți să luăm medicamentul. La micul dejun, ne înghițeam pastilele și ne holbam la omletă. Desigur, Jerry avea dreptate să fie supărat. El mi-a dat un Jaguar drept cadou de nuntă, iar eu i-am dat o doză de gonoree. Îmi va lua mult timp ca să mă revanșez față de el.

Atunci, orice femeie poate evita o problemă ca a lui Ellen făcând un examen vaginal și o analiză de sânge înainte de a se mărita?

Nu neapărat. Testul premarital obișnuit cerut pentru certificatul de căsătorie este doar o analiză de sânge pentru sifilis. Dintr-un motiv oarecare, departamentul de sănătate nu se deranjează cu gonoreea. În afara cazului în care pacienta specifică „frotiu cervical și cultură pentru gonoree", majoritatea doctorilor nu vor include această investigație ca parte a examinării de dinainte de căsătorie. Dar controalele vaginale periodice trebuie făcute și din alte motive.

Într-o după-amiază, Jackie a sosit la consultație scăldată în lacrimi. Subțire și brunetă, cu ochi mari și expresivi, ea era evident supărată:

— Nu mi se poate întâmpla tocmai mie! Pur și simplu, viața mea este distrusă! De ce a trebuit să se întâmple?

— De ce a trebuit să se întâmple *ce*?

Răspunsul a venit ca o tânguire:

— Iubitul meu, Jim, mi-a dat sifilis! Ce mă fac?

— Ce fel de simptome ai?

— Toate! Am o secreție groaznică și mâncărimi! Totul acolo jos pare a fi pe jăratic!

— Când a început?

— Cam acum o săptămână, dar e din ce în ce mai rău. Știu că el este de vină. A fost plecat două luni, și chiar imediat după ce am început din nou să ne culcăm împreună, m-am ales cu asta.

— Ceva nu este în regulă. Poate că lucrurile nu au ajuns atât de departe cum crezi tu.

Un drum la ginecolog i-a confirmat bănuiala.

Atunci Jackie nu avea o boală venerică?

Și da, și nu. Ea avea o infecție vaginală, cunoscută sub numele de trichomonas vaginalis. Simptomele erau reprezentate de creșterea unor micuțe organisme microscopice în interiorul vaginului. Se poate ca ea să o fi luat de la Jim, dar probabil că nu a fost pe de-a-ntregul vina lui — mai curând el a luat-o de la ea.

Cum se întâmplă un astfel de lucru?

Micuțele organisme pot trăi luni de zile în uretra masculină, fără a provoca nici un fel de simptome la gazda lor, care nu bănuiește nimic. În cursul actului sexual, ele sunt propulsate în vagin concomitent cu cota de spermă a serii. Creaturile se multiplică cu repeziciune, iar mâncărimile, puroiul și temperatura apar fără întârziere. Tratamentul este simplu, însă incomod. Medicamentele vaginale și folosirea regulată a prezervativului în cursul actului sexual sunt necesare pentru a împiedica reinfectarea de tip „ping-pong" — bărbatul dă boala femeii, care reinfectează bărbatul, care înapoiază cultura „trico" doamnei. În cazuri care opun rezistență, se pot prescrie tablete orale.

Dar este trichomonas vaginalis o boală venerică?

Este, în sensul că toate infecțiile transmise prin activitate sexuală sunt „venerice" — având de-a face cu Venus, zeița dragostei. Dar este complet diferită față de sifilis și gonoree, deoarece nu răspunde la antibiotice și nu afectează aproape niciodată restul organismului.

Mai există un aspect important legat de întreaga problemă a bolilor venerice — faptul că ele nu înseamnă nimic deosebit — reprezintă doar o altă categorie de maladii, cum ar fi tuber-

culoza sau artrita. Ele nu trebuie considerate o pedeapsă pentru actul sexual. Teama, vina și neliniștea nu sunt cu nimic mai adecvate în cazul sifilisului decât în cazul febrei tifoide. Depistarea și tratamentul din vreme sunt importante în ambele situații, pentru a preveni epidemiile și a minimaliza suferința individuală.

Nu mai există și alte boli venerice?

Ba da. Mai sunt trei: șancru moale, limfogranulomatoză veneriană și granulom inghinal. Până în prezent, ele sunt restrânse în mare parte la anumite grupuri subprivilegiate în plan medical, cum ar fi negrii și homosexualii, dar dacă epidemia la nivel național de boli venerice continuă, ele se vor extinde în mod inevitabil la populația albă heterosexuală. Cercetarea îndreptată spre tratamentul acestor infecții a fost neglijată, dar pe măsură ce apar mai multe infecții, metodele de tratament ar trebui să se îmbunătățească.

Există anumite probleme sexuale care sunt cu deosebire neplăcute pentru femeile necăsătorite?

Da. Orice femeie este mai vulnerabilă din punct de vedere sexual în comparație cu un bărbat, pur și simplu din cauză că este femeie. Femeia singură este cea mai vulnerabilă dintre toate. Pentru o femeie măritată, un telefon obscen este ceva supărător. Pentru o femeie nemăritată, poate însemna o săptămână de nopți nedormite. Riscul ca o femeie măritată să fie molestată sexual sau violată este foarte redus. Pentru multe femei singure, posibilitatea acestor experiențe le însoțește permanent. Majoritatea copleșitoare a infracțiunilor sexuale împotriva femeilor implică victime necăsătorite, văduve sau divorțate.

Ce poate face o femeie pentru a se proteja?

Toți criminalii au probleme emoționale grave, dar infractorii sexuali au o structură psihologică cu totul aparte. Înțelegând mecanismele mentale ale celor care comit infracțiuni sexuale, orice femeie poate reduce aproape la zero riscul de a fi implicată personal.

Insulta sexuală cea mai obișnuită, la care sunt expuse femeile, este telefonul obscen. Acești bărbați infantili, înspăimântați, care încearcă să obțină satisfacție în acest mod, au nevoie de cooperarea victimei. Dacă ea nu vrea să le vorbească, ei nu pot face nimic. De îndată ce devine evident faptul că apelul are conotație sexuală, tot ceea ce are de făcut femeia este să trântească receptorul. În afara cazului în care cel care dă telefon se excită printr-un timpan perforat, de regulă, el nu va mai reveni. Dacă se dovedește insistent, doamna are totdeauna posibilitatea de a-i deranja și cealaltă ureche. Țipetele stridente, strigătele, *ascultarea* sunt exact ceea ce își dorește bietul psihopat — de ce să-i dați satisfacție? În plus, nu scrie nicăieri în regulamentul companiei de telefonie că o femeie trebuie să răspundă la telefon ori de câte ori acesta sună.

Ce se poate spune despre alte tipuri de infracțiuni sexuale?

De exemplu violul? Crezând numai pe jumătate istorisirile lugubre din revistele cu povești despre detectivi, faptele reale sunt fascinante. Majoritatea femeilor care sunt forțate să întrețină relații sexuale împotriva voinței lor sunt constrânse de bărbați pe care îi cunosc — și de obicei, chiar bine. Întâmplările neplăcute de pe străzi întunecate au cu siguranță loc, dar ele sunt deosebit de rare în comparație cu situațiile teribile ce se pot petrece în intimitatea propriului cămin. Dar înțelegerea stării mentale a violatorului îi poate da unei femei posibilitatea de a evita cele mai multe riscuri și de a trata efectiv cu cei care nu pot fi evitați.

Cum?

Majoritatea experiențelor sexuale nedorite rezultă dintr-o neînțelegere a dorințelor unei femei de către bărbat și din interpretarea eronată a intențiilor bărbatului de către femeie. Dacă o femeie se așteaptă să facă o plimbare cu mașina spre lac să privească luna și, poate, să negocieze câteva sărutări, iar însoțitorul ei (sunt la a doua lor întâlnire) crede că ea caută un loc romantic unde să meargă până la capăt, tragedia po-

tențială este aproape să se dezlănțuie. Prima regulă este ca o femeie să-l lase pe însoțitorul ei să știe exact ce așteaptă de la el — și cât de departe este dispusă să lase lucrurile să se desfășoare. Înainte să poată face asta, este necesar ca ea însăși să știe care vor fi limitele în acea ocazie. Cu prieteni vechi, spontaneitatea sexului este interesantă — cu prietenii noi, dacă lucrurile devin prea spontane, situația e cunoscută drept „cunoaștere carnală fără consimțământ". Este de ajutor evitarea amplasărilor izolate, prea multe băuturi și a considera situația sigură atunci când este vorba de cunoștințe noi. Desigur, nu fiecare caz de viol este un viol.

Ce înseamnă acest lucru?

Există și acel lucru care este violul retroactiv. Regretele din dimineața de după, vina de „a fi mers prea departe", teama de a fi rămas însărcinată și alte tipuri de gânduri, rezultate în urma unei mature chibzuințe, aduc cu sine acuzații care nu corespund cu adevărat realității. Acesta nu este un joc corect, și nu numai că reprezintă modul perfect de a distruge o relație minunată, dar poate fi și penibil. Procurorul (care hotărăște dacă să accepte sau nu depunerea acuzațiilor) nu este tocmai un băiat din cor, el știe cum se petrec lucrurile acestea. În aceste împrejurări, discreția este aspectul cel mai bun al curajului.

Cât despre celălalt gen de viol?

Violul prin forță pură poate fi evitat. Alei întunecate, ore târzii, întâlniri întâmplătoare cu străini „drăguți" — toate acestea inspiră necaz, iar majoritatea femeilor le evită pur și simplu. Dar există întotdeauna posibilitatea ca, în ciuda a orice, o femeie să se găsească în situația de a fi într-adevăr violată.

Există două lucruri pe care ea trebuie să le știe — unul este ascuns, celălalt, evident. Mai întâi cel ascuns. Mulți infractori violatori nu sunt orientați către actul sexual penis-vagin. Ei forțează victima pentru a o angaja în ceea ce rapoartele poliției numesc „copulație orală". Psihopatul își aplică gura la vaginul și clitorisul victimei sau forțează gura victimei cu penisul lui — sau ambele, dacă reușește.

De ce fac ei acest lucru?

Din punct de vedere emoțional, violatorii sunt bărbați bolnavi. Un aspect al bolii lor este imaturitatea pe orice plan, inclusiv cel sexual. Înlocuind actul sexual cu felația și cunnilingus (în loc să le folosească drept preludiu), ei manifestă aceleași simptome ale bolii, care i-au făcut din start să se decidă pentru viol.

Care este celălalt fapt?

Faptul evident este că fiecare raport sexual obișnuit necesită cooperarea activă a femeii (în afara cazului în care ea este inconștientă sau drogată — puține violuri au loc în asemenea împrejurări).

Există o veche poveste a ofițerului din Garda Regală, care a fost deferit Curții Marțiale sub acuzația de a o fi violat pe fiica colonelului. După ce fata a descris înlăcrimată din boxa martorilor siluirea sa, avocatul apărării a făcut un pas în față, ținând în mână sabia ofițerului acuzat. A scos sabia din teacă și a înmânat-o tinerei stupefiate. I-a poruncit acesteia să o pună în teacă. Chiar când era pe punctul de a introduce la loc vârful sabiei, el a mutat brusc teaca cu câțiva centimetri în lături. Ea a încercat din nou și încă o dată el a evitat ca teaca să se afle pe direcția sabiei, deviind-o cu foarte puțin. Când pretinsa victimă s-a îmbujorat, avocatul s-a întors către judecător și a spus: „Onorată instanță, apărarea și-a încheiat pledoaria." Clientul său a fost achitat.

Cum ajută acest lucru o femeie, pentru ca ea să se poată proteja împotriva amenințării cu molestarea sexuală?

Nici o femeie nu poate fi violată fără un grad minim de cooperare — dorit sau forțat. Violatorii se prevalează de avantajul cunoașterii acestui lucru, înspăimântându-și victima pentru ca ea să se supună dorințelor lor. Cheia se află în însuși mecanismul violului — infractorul trebuie să-și expună în fața victimei propriul echipament sexual. Pasul următor este descris de un ofițer de poliție veteran, care a investigat mii de infracțiuni sexuale: „Majoritatea femeilor nu cunosc

acest lucru, dar ele pot anihila un atacator în cel puțin 90% din cazuri, fără a se pune aproape deloc în pericol. Tot ceea ce au de făcut este să dea impresia că ar coopera până când el se expune. Dacă femeia ia apoi testiculele în mâna stângă și le lovește cât poate cu pumnul drept — o dată sau de două ori — el își va pierde tot interesul pentru sex. Ea trebuie să părăsească locul, să cheme poliția, iar noi vom fi fericiți să ducem subiectul la spital."

Trebuie ca o femeie să facă într-adevăr un lucru atât de groaznic?

Depinde de ea. Și faptul de a fi violată poate fi groaznic.

Este corect ca o femeie necăsătorită să fie nevoită să se ocupe ea însăși de toate aceste probleme?

Probabil că nu. Dar în pofida complexității civilizației noastre, din punct de vedere social și sexual, suntem expuși multora dintre pericolele care i-au amenințat și pe strămoșii noștri acum 25 000 de ani, în jungle și păduri sălbatice. Ei au supraviețuit doar datorită istețimii, inventivității și intensei lor înclinații pentru conservarea de sine. Femeia care se întâmplă să fie necăsătorită, văduvă sau divorțată trăiește într-o junglă modernă. Dacă ea se folosește în cel mai înalt grad de fiecare dintre capacitățile sale, nu numai că va supraviețui, dar are și o șansă la adevărata fericire.

8

Abisuri nesfârșite *sau* Bărbații au și ei problemele lor

Ce este un abis nesfârșit?

În zilele de început ale cinematografului, o trăsătură-standard a matineului de sâmbătă era serialul. În fiecare săptămână, frumoasa, dar întrucâtva istovita eroină era expusă unor locomotive bubuitoare, furtunilor pe mare, siluitorilor disperați și, cel mai rău dintre toate, abisului nesfârșit. De obicei, în episodul 17 — dintr-un total de 20 —, ea se găsea azvârlită într-un puț de mină, într-o prăpastie sau într-o imensă groapă de nisipuri mișcătoare. Dominanta acestui episod era lupta ei disperată, în timp ce dispărea încet sub nivelul de suprafață. După cum știa fiecare iubitor loial al filmului, episodul 18 avea s-o găsească ridicându-se cu curaj la suprafață, pregătită pentru oricare altă pedeapsă ce o aștepta.

În viața reală, nu este tocmai așa. Fata care se implică emoțional într-o relație cu un bărbat nepotrivit pentru ea se scufundă la fel de sigur ca și geamăna de pe ecran. Marea diferență este aceea că ea nu se va ridica la suprafață fix la ora 2 p.m. din sâmbăta următoare. Peste ani, este posibil ca ea încă să se mai zvârcolească, afundându-se mai adânc și mai adânc și mai adânc.

A alege un soț este hotărârea cea mai presantă și mai critică pe care o ia o femeie în întreaga ei viață. Fericirea ei viitoare depinde aproape exclusiv de bărbatul pe care-l alege. Indiferent cu ce lovituri crude ar întâmpina-o soarta pe măsură ce anii trec, dacă ea are un soț loial și iubitor, poate depăși dezamăgirea și tragedia. Pe de altă parte, indiferent ce șanse va avea în viață, un bărbat rău va face ca totul să se prăbușească. Nimeni nu trebuie să privească mai departe decât titlurile ziarelor pentru a constata ceea ce este evident.

De exemplu?

De exemplu, multe dintre cele mai bogate și mai frumoase femei din lume — moștenitoare, staruri de cinema, foste soții ale unor figuri publice — și-au distrus orice șansă de fericire alegând bărbați care erau „abisuri nesfârșite". În mod ironic, atunci când o femeie alege un bărbat care o târăște în jos, adesea nu este în întregime vina ei.

Cum așa?

Printr-o anume întorsătură a sorții, bărbații care sunt dotați pentru a-i face unei femei cel mai mare necaz sunt totodată și cei mai fermecători, cei mai fascinanți, cei mai irezistibili. Ca rezultat direct al defectelor lor emoționale lăuntrice, ei proiectează în exterior o imagine de suprafață care-l va face să pară pe tipul drăguț obișnuit ca un Chevrolet decapotabil parcat alături de un Rolls-Royce nou-nouț. Chevroletul te va duce la destinație în mod confortabil și sigur, însă Rolls-ul e țesut din visuri. Este mai mult decât o mașină, este un mod de viață. Este o dimensiune nouă. De asemenea, costă tot atât de mult cât o casă mare, este foarte costisitor de întreținut și poate fi dificil de înlăturat atunci când îi vine vremea.

„Abisul nesfârșit" care pășește în viața unei fete purtând un costum de 400 de dolari și o cămașă de mătase, lucrată manual, are în linii mari aceleași atribute. El îi poate promite lucruri care nici unui alt bărbat nu-i stau în putință: farmec, emoție, o întreagă lume nouă. (*Promite* este tocmai cuvântul potrivit, deoarece de cele mai multe ori, acești indivizi nu-și duc la îndeplinire promisiunile.) El o poate convinge să-și abandoneze scopul pentru care a muncit în schimbul unor vise frumoase, care au obiceiul de a dispărea treptat chiar în mijlocul drumului. Întotdeauna se sfârșește așa, fiindcă există un lucru pe care orice „abis nesfârșit" uită să-l spună celei mai recente iubite.

Care este acesta?

El nu se hotărăște niciodată să-i amintească fetei că la vreo 5 cm sub imaginea de suprafață, el este exact la fel ca oricare alt bărbat, poate doar puțin mai superficial. Acesta este unul dintre motivele pentru care un astfel de bărbat nu o poate emoționa decât pe cea mai recentă femeie apărută în viața lui. Cucerirea de dinainte este încă furioasă pe el, iar cele mai vechi și-au revenit suficient de pe urma atenției lui pentru a-l trata cu maximă indiferență. Cel mai bun exemplu de bărbat care operează în acest mod se întâmplă să fie tocmai cel pe care majoritatea fetelor nemăritate este cel mai probabil să-l întâlnească.

Care este acesta?

Bărbatul însurat. Pentru orice femeie singură, un bărbat însurat este o contradicție în termeni. El pur și simplu nu poate fi un client prezent pe piața produselor ei — dragostea *și* căsătoria. Soțul care se află în căutarea altei femei în afara soției sale dorește să încerce lucrurile într-un alt mod — un mod care efectiv nu poate rezolva pe termen lung problemele unei femei singure. El, în general, a renunțat la obiceiul de a face sex cu o altă ființă umană. Ceea ce-și dorește el acum este o păpușă computerizată, care îi va ține de urât când nu este nimic bun la televizor. Așa cum le spune prietenilor lui de la vestiarul clubului pe care-l frecventează — cel puțin celor care nu sunt deja prea scârbiți de el ca să-l mai asculte: „Am terminat-o cu responsabilitățile. Nu vreau să mă mai implic. Tot ceea ce caut este un pic de acțiune și o șansă de a mă distra când mă plictisesc." La încheierea discursului lui săptămânal, ceilalți filozofi ai clubului dau din cap în semn de aprobare, își stivuiesc bețele de golf și se grăbesc acasă, spre neveste și copii.

În aceeași seară, când iese în oraș cu iubita lui din acel moment, solemnul lui discurs se schimbă. De data asta, sună cam așa: „Ceea ce îmi doresc cu adevărat este șansa de a mă apropia de cineva. De cineva cu care să pot într-adevăr să am o viață deosebită. Cineva ca tine." Desigur. El dă invariabil la o parte fragmentul despre „distracție" când „se plictisește". În ce le privește pe fetele nemăritate, bărbații însurați dețin toate atuurile.

În ce fel?

De obicei, sunt doi contra unu. Fără să-și dea seama, soția bărbatului este aliatul cel mai credincios al soțului ei împotriva celeilalte femei. Ea îi furnizează un cămin, siguranță, cămăși curate și încredere în sine — toate armele de care are el nevoie

pentru a reuși în campania sa de „a o face cu puicuțele". Dacă ar fi fost nevoie ca el să se ocupe personal de toate acele mici detalii, nu ar mai fi nici pe jumătate atât de bine dispus și de șic. De fapt și de drept, cei mai mulți fărâmători de inimi însurați, dacă ar fi nevoiți să aibă singuri grijă de sine, ar arăta de la distanță ca vai de lume înainte de sfârșitul săptămânii. Ironia întregii situații este aceasta: *ar trebui să fie foarte evident.*

Ce ar trebui să fie atât de evident?

Dacă un bărbat nu poate menține o relație onestă cu o singură femeie, este puțin probabil ca el să aibă un comportament decent față de o altă femeie. Dar fiecare femeie singură dorește să gândească despre sine că este „excepția". Atunci ea devine deosebit de vulnerabilă la varietatea cea mai comună de parazit însurat.

El este cel care insistă: „Harababura din viața mea nu este din vina mea. Tot ceea ce îmi trebuie este cineva care să mă înțeleagă. Ca tine, și cu tine, cu tine..." Partenera lui curentă are dubioasa onoare de a fi aleasă „Alibiul Viu al acestei Luni". Când ea nu mai dorește — sau nu mai este în stare — să fie în mod constant de acord cu faptul că pentru problemele prietenului ei însurat este de vină numai nevasta lui, ea se trezește schimbată cu cineva care va fi de acord. Dintr-un punct de vedere, acest gen de om este mai puțin periculos decât celelalte varietăți, pentru că el se mișcă rapid de la o fată la alta — deoarece toate par să sufere de incapacitatea de a vedea lucrurile din punctul lui de vedere un timp mai îndelungat. Ceva mai înfricoșător este următorul vrăjitor însurat — cel a cărui soție *este* înțelegătoare.

Cum poate o soție să înțeleagă un astfel de bărbat?

Nu este ușor. Totuși, anumite femei înțeleg în mod instinctiv imaturitatea tovarășilor lor de viață și îi tratează cu o toleranță dușmănoasă. Ele cred că este mai bine să ierți și să uiți decât să destrami familia, să petreci câțiva ani prin tribunale și să întorci pe dos două vieți.

Soțiile care simt astfel își țin soții în lese lungi. După ce el s-a distrat cu o femeie care nu are un bărbat al ei, soția suflă din fluier după el. Ea ține cu grijă cont de ceea ce se petrece și, când hotărăște că el și-a scos-o pe cealaltă din sânge, are o mică discuție cu el, iar el are o mică discuție cu iubita lui și revine la nevastă. El promite solemn că nu se va mai abate niciodată de la calea cea dreaptă— până data viitoare.

Unul dintre tipurile cele mai periculoase de bărbați însurați cu care se poate combina o femeie este acela care își folosește iubita ca pe o armă împotriva nevestei.

Acești indivizi au în general peste 40 de ani, o situație confortabilă din punct de vedere financiar și se află sub influența unei concepții nepăsătoare, care poate fi considerată oricum, numai liniștitoare nu. Când se simt respinși de soțiile lor, ei aleg cu grijă o fată care este opusul ei. Spre exemplu, dacă soția a absolvit colegiul Radcliffe și provine dintr-o familie din înalta societate, este înaltă, subțire și brunetă, „arma" aleasă de soț va fi probabil o fată scundă și îndesată, care își decolorează părul, s-a străduit din greu să treacă prin școala de afaceri și este suficient de naivă să creadă că șeful ei este cu adevărat interesat de ea. De fapt, singura lui preocupare este să găsească o rachetă direcționată, pe care s-o lanseze asupra Doamnei Șef. De îndată ce soția lui primește mesajul: „Ți-ai făcut-o cu mâna ta. Te-ai purtat urât cu mine și acum ia uite asupra cui năvălesc!", iubita devine de prisos. În afara cazului în care fetei îi face plăcere să joace rolul unei telegrame vii, acest joc nu este pentru ea. Ironic vorbind, cel mai cinic bărbat însurat este acela care este cel mai amuzant.

Care este acela?

El este tipul care se bucură de lucruri așa cum sunt — adică, aproape. El își iubește nevasta, este atașat de copii, îi place slujba — și, singurul lucru care-i lipsește este un pic de distracție. Relația lui sexuală cu soția a devenit o rutină, așa cum tinde să se întâmple uneori după vreo zece ani, iar el este în căutare de senzații tari. Un lucru care-l face deosebit de dezarmant este disponibilitatea lui de a absorbi toate costurile unei aventuri extraconjugale. El promite cu înflăcărare orice unei fete. El cheltuiește banii fără restricții — cele mai bune restaurante, daruri costisitoare, excursii plăcute, deoarece

este hotărât să aibă parte de plăcere și are sentimentul că cheltuiește banii în principal pentru sine. Într-un fel, acest om este ca și tânărul de 20 de ani, student, care locuiește cu mama și face escapade în weekend cu majoretele. El este un butoiaș cu distracție, mai ales fiindcă nu-l neliniștește nimic. Știe că într-o bună zi se va așeza la casa lui — dar nu cu una dintre păpușele. Iar bărbatul însurat care este 99% mulțumit de căminul lui are un sentiment de seninătate. El știe că atunci când distracția s-a terminat, poate relua lucrurile exact de unde a dorit întotdeauna, cu soția lui, copiii lui și cockerul lui spaniel. În viitorul lui nu este loc pentru iubită. Ceea ce reprezintă, desigur, problema fundamentală.

În ce sens?

Relațiile cu bărbații însurați sunt ca și crusta de pe plăcinte, făcută pentru a fi sfărâmată. Toate ingredientele obișnuite — emoția lucrului interzis, emoția întâlnirilor secrete, împărtășirea unei conspirații — devin chiar mai acute prin realizarea inconștientă a faptului că într-o zi totul se va nărui.

Pentru femeia care insistă să se lupte cu morile de vânt în căutarea fericirii alături de un bărbat însurat, o memorie scurtă este un bun prețios. Ea trebuie să fie capabilă să uite instantaneu că banii pe care iubitul ei îi cheltuie ca s-o invite la cină și la teatru ar putea fi folosiți mai bine. De exemplu, să plătească un dentist, care să îndrepte dinții fetiței lui, pentru ca atunci când ea va crește să poată fi atrăgătoare în ochii propriului ei prieten — și să sperăm că nu ai unuia care va fi deja însurat. Este de asemenea de folos dacă ea poate trece cu vederea alte mici detalii supărătoare, inclusiv faptul că pentru fiecare cadou pe care i-l oferă, el trebuie să-i spună o minciună celeilalte femei (soția lui), care cu nu prea mulți ani în urmă asculta exact aceleași complimente. (Uneori, la aceeași masă din același restaurant.) Chiar dacă o femeie poate depăși toate aceste obstacole emoționale, cel mai mare dintre toate trebuie să o prindă din urmă în final.

Care este acesta?

Faptul imuabil că ființele umane sunt mașinării repetitive, obligate în mod inconștient să treacă prin viață repetând aceleași greșeli mereu și mereu. (Cu excepția acelora, puțini, care se trezesc dintr-odată și își dau seama de ceea ce își fac sieși.) Mai devreme sau mai târziu, bărbatul care își înșală nevasta îi va face exact același lucru femeii pe care a ales-o ca înlocuitor. Povestea Tinei este una tipică:

— Marea întrebare pe care vreau să v-o adresez, doctore, este de ce avem toate înclinația de a gândi că suntem excepția de la regulă? Sloganul rasei umane aproape că ar putea fi: „Mie nu mi se poate întâmpla una ca asta!" Credeți-mă, știu ce spun.

— Ce s-a întâmplat, astfel încât să te determine să simți astfel?

— Este încă dureros — chiar și după trei ani. Eram asistenta vicepreședintelui unui lanț de magazine universale din Vest — se întâmpla cam acum zece ani și era prima mea slujbă. Aveam — ia să vedem — 24 de ani pe atunci. Harold — șeful meu — nu era fericit acasă și am început să ieșim împreună. Apoi m-a instalat într-un apartament, și lucrurile au devenit și mai comode. Nici acum nu-mi dau seama cum de și-a prostit soția atâta timp, dar nu cred că ea a bănuit vreodată ce se întâmplă. În orice caz, după doi ani de furișat, într-o zi i-am spus: „Harold, ori ne căsătorim, ori îmi fac rost de un alt apartament, pentru care eu voi plăti chiria și tu nu vei avea cheie." El a încercat să iasă bâjbâind din situația asta, dar îl adusesem unde doream — sau așa credeam.

Tina dădu din cap.

— În orice caz, i-am forțat mâna — și alte părți ale corpului — ca să-l fac să divorțeze de nevastă-sa și am devenit doamna Stelzer — sau după cum obișnuia el să mă prezinte: „A doua doamnă Stelzer". Uh! Totul a fost perfect — cel puțin, așa am crezut — în primii doi ani. Mi-am părăsit slujba și am stat acasă. Apoi a venit Crăciunul celui de-al treilea an. L-am dus pe fiul nostru — avea doi ani și jumătate — la mama lui Harold pentru două săptămâni. Harold a trebuit să mai rămână la slujbă câteva zile după Crăciun, pentru a supraveghea marea vânzare din timpul sărbătorilor. Apoi mama lui s-a îmbolnăvit, nu l-am putut prinde la telefon și am pornit cu mașina spre casă. Nu erau decât vreo 130 km și l-am luat pe micul Rickie cu mine. Am intrat în casă pe la 3:30 după-

amiază și iată-l pe Harold încă în pat — cu noua lui asistentă. Ohhh, ce dezastru! Eram în ușa dormitorului, ținându-l de mână pe micuțul de 2 ani, iar soțul meu pe jumătate paralizat stătea în vârful patului cu blondina respectivă. Se părea că atunci când mi-a preluat postul, ea a dorit să o facă în stil mare. Îmi luase pantofii, cămașa de noapte și încă unul sau două lucruri. Aceasta a fost ultima dată când l-am mai văzut pe soțul meu în afara tribunalului. Trebuie să vă spun, doctore, că orice fată care iese cu un bărbat însurat nu face decât să țină patul cald pentru cea care o să preia ștafeta de la ea. Știu — mai am încă cicatrice.

Dar dacă o fată este cu adevărat îndrăgostită de un bărbat însurat?

Atunci poate că ar trebui să aștepte până când el va fi necăsătorit. Există în fizica clasică un principiu conform căruia un anumit punct din spațiu nu poate fi ocupat în același timp de două particule. Există o lege, mai profundă, a subconștientului care spune: „Două relații emoționale profunde nu pot exista în mod simultan." Un bărbat nu poate face dreptate altei femei cât timp este încă implicat afectiv în relația cu soția lui. Nici chiar în etapele finale ale unei căsnicii în destrămare — când emoția principală este ura reciprocă — nu are suficientă energie subconștientă pentru a sprijini o legătură de durată cu următoarea femeie din viața lui. În zilele noastre, în multe state, un divorț legal se poate pronunța într-o perioadă de timp de la șase săptămâni până la șase luni. Este mai bine să aștepți până când pulberea emoțională se decantează, decât să petreci anul următor încercând să descâlcești o hotărâre pripită.

Nu este niciodată posibil ca aventura cu un bărbat însurat să iasă bine?

Desigur că se poate. Și se mai poate ca o fată să câștige la „6 din 49" sau să devină prima femeie astronaut sau să spargă banca din Monte Carlo. Aceasta este adevărata problemă. În mod teoretic, aproape orice tip de relație poate să iasă bine — dar într-un cadru limitat de timp (sunt cam 20 de ani între vârsta de vot și menopauză), o fată trebuie să planifice cu obiectivitate și să selecteze situația cu cea mai bună șansă de a-i oferi atât ei, cât și soțului ei fericirea pe care o merită.

Ce se poate spune despre bărbații neînsurați care nu vor să se căsătorească?

Dintre toate „abisurile nesfârșite" peste care poate da o fată, burlacul convins este probabil cel care înșală cel mai mult așteptările. Ei sunt întotdeauna fermecători, întotdeauna atrăgători, dar în mod regretabil nu sunt niciodată vrăjiți și niciodată prinși într-o relație. Viețile lor sunt devotate fâlfâitului din floare în floare, savurând cel mai dulce nectar din fiecare petală. Acest lucru poate fi bun pentru bărbat, dar asemeni unei flori, o fată se poate ofili foarte tare dacă nectarul îi este savurat în mod constant. Există două mari probleme cu burlacii profesioniști — și nici una dintre ele nu devine evidentă decât mult mai târziu pe parcursul jocului.

Mai întâi, ei sunt grozav de atrăgători! Se îmbracă bine, cunosc toate locurile bune pentru a servi masa, vinurile bune și spectacolele bune. Conduc mașini minunate și nu au niciodată probleme în a obține o rezervare la cele mai bune restaurante din oraș. Tot ce are legătură cu ei este atrăgător, strălucitor și minunat. Euforia de a fi împreună cu unul dintre acești indivizi nu poate fi egalată de nici o altă experiență — cel puțin, pentru o vreme. Este ca și cum nu ar exista limite, nimic care să stea în calea plăcerii fără sfârșit. Aceasta, desigur, este problema. Acești zburători de unii singuri nu trebuie să se gândească niciodată la viitor, deoarece pentru ei nu există așa ceva — cel puțin în înțelesul obișnuit. Nu există niciodată perspectiva unei soții, nici griji legate de copii, nici ipoteca la o casă cu trei dormitoare, nici economii la fondul pentru facultate al copiilor. În mod întâmplător, nu există spațiu în planurile lor viitoare nici pentru fata cu care se întâlnesc în mod curent — fapt pe care de obicei ei fac tot posibilul să-l ascundă.

În plus, mai există o problemă. Acești flăcăi sunt profitori emoționali. Ei absorb afecțiune și înțelegere ca un burete de 50 de cenți — nici o femeie de pe pământ nu le poate oferi vreo-

dată destul pentru a-i satisface. Nu numai că se specializează în savurarea nectarului, dar pot să epuizeze rapid o fată până la uscare, ceea ce ne aduce la cea de-a doua problemă.

Probabil că cel mai valoros bun al unei femei singure este timpul. Iar cel mai dotat irositor de timp din lume este eternul burlac. Programul lui lipsit de presiuni nu este niciodată deranjat de întâlnirea îndepărtată cu judecătorul. De fapt, a stoarce ultimul moment delicios din fiecare relație amoroasă este una dintre metodele lui preferate de economisire a muncii. Cu cât poate să întindă mai mult timp de fiecare poveste sentimentală, cu atât trebuie să caute mai puțin în jurul său. Fiecare zi în care o femeie se dedică unui bărbat hotărât să evite căsătoria este o zi mai puțin în care ea se poate dedica încercării de a-și clădi viața pe care și-o dorește.

Cum poate o fată să-l deosebească pe burlacul profesionist de un bărbat eligibil?

Nu este ușor. Un burlac convins și omul care urmează să devină soțul ideal au uneori multe în comun — cel puțin, la suprafață. Diferența este adesea foarte subtilă. Cu burlacul convins totul este perfect — prea perfect. Lucrurile se petrec prea rapid și prea ușor. Deoarece el nu are intenția de a lega relații permanente, de-abia dacă există obstacole de depășit. Fiecare conflict poate fi dat repede deoparte sau amânat în mod indefinit. Bărbatul care nu numără căsătoria pe lista viitorului său poate să fie de acord cu orice, plin de înflăcărare, pentru că are certitudinea că nu va fi niciodată nevoit să ducă ceva la bun-sfârșit.

O altă caracteristică a tipului care intenționează să meargă de unul singur este reprezentată de toate celelalte fete pe care le cunoaște — sau care îl cunosc. El este favoritul fetelor de la garderoba cluburilor, fiecare chelneriță îl salută pe numele mic, iar telefonul lui sună continuu în acele seri liniștite când este singur acasă. Se prea poate ca fata obișnuită necăsătorită să nu insiste să se mărite cu cel mai bătrân fecior în viață, dar nici Playboy-ul Anului nu este un bărbat pentru ea.

Prin contrast, cărarea dragostei adevărate nu este niciodată o autostradă de mari dimensiuni. Un bărbat care intenționează cu adevărat să-și petreacă restul vieții alături de o femeie va fi atacat de multe ori de îndoieli de-a lungul drumului. Planurile sale de viitor vor intra în conflict cu alte sentimente subconștiente și este posibil ca din când în când el să-și schimbe dispoziția și să aibă ezitări. Uneori, el chiar are nevoie de ajutorul femeii pentru a parcurge perioadele de emoții amestecate și de ambivalență. Liniștirea și încurajarea din partea celei pe care o iubește îi permit de obicei să depășească aceste probleme de moment. În schimb, burlacul de profesie nu are niciodată dubii. El știe de la bun început că nu are de gând să se însoare, așa că nu trebuie să se mai gândească vreodată la asta.

Poate o fată să schimbe un burlac convins?

Este posibil. Dacă se sacrifică suficient, îl poate convinge să se însoare cu ea, dar asta nu înseamnă că îl poate schimba. Chiar și după căsătorie, acești bărbați se agață de vechiul lor mod de a face lucrurile. Ei sunt obișnuiți să trăiască pe o stradă emoțională cu sens unic — totul intră și nimic nu iese. Lumea lor este ca o cabină telefonică — confortabilă pentru o persoană, dar insuportabilă pentru două. Este aproape ca și cum fiecare dintre ei ar fi planificat în mod subconștient să sfârșească în propriul fel de a fi — să trăiască singuri, cu nasturii descheiați la cămășă, urmărind filme vechi la televizor. Este păcat, dar acesta este modul în care ei pun lucrurile la punct. Alcoolicii ajung în același punct, dar pe altă cale.

Este alcoolismul o problemă gravă?

Nu. Alcoolismul este numai o glumă — dacă unicul tău contact cu această stare este reprezentat de bețivanii cheflii de la televizor. Pentru fata care se mărită cu unul dintre ei, poate fi cea mai neagră tragedie a vieții ei. Faptele sunt greu de privit în față, dar fiecare femeie trebuie să le înfrunte. Dintre toate drogurile care alterează mintea omului — inclusiv marijuana, heroina, cocaina, hașișul și LSD-ul— alcoolul este sursa cea mai obișnuită de pericol mental și fizic și de moarte. Există, în conformitate cu Biroul Federal de Narcotice, circa 100 000 de toxicomani în Statele Unite. Există cel puțin

9 milioane de alcoolici. Alcoolismul costă țara circa 2 miliarde de dolari pe an; factura pentru infracțiunile legate de narcotice se ridică la circa o șesime din aceasta. După cum va certifica orice expert în droguri, un bărbat dependent de narcotice, atâta vreme cât își va obține porția zilnică la un cost rezonabil (pentru 50 de cenți pe zi, guvernul le oferă multor dependenți metadonă), își va trăi viața — așa cum poate ea să fie trăită în cazul lui —, își va păstra slujba, va întreține o familie și va rămâne un cetățean model din toate punctele de vedere, dacă nu are trăsături de personalitate care să interfereze. Sunt multe mii de bărbați care primesc droguri pe cheltuiala publică și se comportă astfel. Însă dacă el este dependent de băutură, în cele din urmă își va pierde slujba, va întoarce spatele familiei și, fără un sfanț, se va confrunta cu o moarte prematură. Cei care țin lecții despre cumpătare nu surprind punctul esențial; alcoolismul nu este o problemă de morală, este o problemă disperată, aceea de a fi dependent de un drog legal. Dovada poate fi văzută în orice oraș mare, în orice după-amiază, în purgatoriul viu cunoscut sub numele de „Skid Row". Bărbații și femeile care agonizează acolo nu sunt narcomani — sunt cu toții foști băutori, care, dintr-un motiv sau altul, și-au pierdut controlul.

Ce-are asta de-a face cu alegerea unui soț?

Doar atât: pentru fata care adoră ruleta rusească sau care acceptă să meargă 90 de pași pe autostradă cu ochii închiși, căsnicia cu un alcoolic va fi cea mai mare emoție a vieții sale. Pentru alte genuri de fete, nu aduce decât necaz.

Cum poate o fată să-și dea seama dacă un bărbat este alcoolic?

Uneori este ușor, iar alteori nu este. Nu toți cei care beau un pahar de Crăciun sunt niște beți. Dar un bărbat care bea mai mult de zece pahare pe zi — în fiecare zi — și este dependent de alcool — este în mod clar un alcoolic.

Viitorul dependent este mai dificil de sesizat. Un avertisment important este semnalat de tipul care nu poate trece peste un pahar. Testul este ușor. Când apare prima ocazie, spui pur și simplu: „Hai să bem numai o Coca de data asta, în regulă?" Dacă el poate accepta cu ușurință, lucrurile nu stau prea rău. Dacă nu poate, oferă-i o altă șansă peste vreo săptămână, în împrejurări diferite. Dacă el *trebuie* din nou să bea, fii atentă. El dovedește dependență emoțională față de acel lichid transparent, alcoolul etilic, care marchează începutul dependenței.

Un alt semn de pericol este indicat de cel care se simte în largul lui după câteva pahare. Adesea, el manifestă de timpuriu un semn că face din băutură o parte esențială a vieții sale.

Există opt semnale psihologice destul de temeinice, legate de potențialul alcoolic, de care orice fată trebuie să țină seama:

1. Nereușita sexuală datorată alcoolului. Dacă el bea suficient de mult pentru ca acest lucru să se reflecte în lucruri mai importante, cum este sexul, ambii parteneri sunt în pericol.
2. El insistă pentru o anume marcă de băutură și nu vrea să bea altceva, indiferent cât de multe neplăceri rezultă de aici. Aceasta este o măsură a controlului pe care băutul îl exercită asupra vieții sale.
3. El va bea orice marcă din orice. Acesta este uneori pasul care urmează celui cu numărul doi — și nu reprezintă o ameliorare.
4. El a intrat în necazuri din cauza alcoolului. Dacă un bărbat și-a pierdut vreodată slujba, a fost arestat în legătură cu băutul sau a lăsat ca acest lucru să-i pericliteze viața în vreun fel, probabil că acest lucru se va repeta.
5. A fost condamnat pentru conducere sub influența alcoolului. Adevărul nemilos este că bărbatul care bea și conduce automobilul riscă viața fetei la fel de mult ca și pe a lui.
6. Nu mai are răbdare ca să bea. Bărbatul care rămâne peste noapte acasă la fată și apoi zorește la 7 dimineața, când se deschid magazinele de băutură, îi spune astfel fetei ce este mai important pentru el — ar fi mai bine ca ea să-l asculte.
7. El neagă existența problemei. Tipul care se indignează atunci când se deschide subiectul și se enervează dacă discuția continuă mărturisește involuntar tocmai prin negarea sa vehementă.

8. Își sporește consumul când are probleme mai mari. Dacă femeia are unele îndoieli, este un lucru bun să introducă puțin conflict în relație. Dacă bărbatul începe să bea de-a binelea în această etapă, ar fi bine ca ea să dorească să evite cel mai mare conflict dintre toate și să-și facă ieșirea atunci și acolo.

Este acceptabil băutul ponderat?

Atunci când rasa umană va deveni perfectă, consumul de alcool va scădea brusc la zero. Până în acel moment, probabil că are rolul său de tranchilizant natural, atenuând laturile dure ale vieții și acționând ca un absorbant de șoc, un tampon la loviturile sorții. Ca formă de lubrifiant emoțional, băutul moderat poate fi relativ lipsit de pericole. Când bărbatul bea un pahar, răul făcut este mic. Când băutura îl bea pe bărbat, orice șansă de fericire se sfârșește exact acolo.

Poate o fată să-și ajute bărbatul să depășească alcoolismul?

Probabil că nu. În afara cazului în care ea dorește să joace la dublu sau nimic, a se angaja să fie soția unui alcoolic recunoscut este în mod garantat o opțiune pierzătoare. A trata un bărbat care este dependent de alcool este cel mai provocator lucru cu care s-au confruntat vreodată un psihiatru, asociația Alcoolicii Anonimi sau orice preot. Rata succesului celor mai bune metode depășește rareori 50%. În mâinile amatorilor — cum ar fi o soție — șansele sunt cam de 1 la 1 000. Există prea mulți alți bărbați disponibili ca să se justifice asumarea unui asemenea risc. Desigur, alcoolul nu este singurul drog periculos aflat prin preajmă.

Ce gen de probleme provoacă celelalte droguri?

Asta-i partea cea mai rea. Singurul avantaj al băutului în exces este acela că oamenii de știință știu cât de rele sunt efectele lui — și chiar sunt rele. Când este vorba despre celelalte droguri ale minții, precum LSD-ul, nimeni nu poate spune cu certitudine la cât se va ridica paguba pe termen lung. Ignorând obișnuitele povestiri de groază moralizatoare, există o

șansă reală ca LSD-ul să deterioreze cromozomii, să provoace defecte la naștere și uneori să atragă o psihoză care nu se mai vindecă. Heroina și alte derivate de opium determină o adevărată dependență psihică — mult asemănătoare alcoolului —, dar au dezavantajul suplimentar de a fi ilegale și, deci, foarte scumpe. Porția obișnuită a narcomanului costă de la 50 la 100 de dolari pe zi, ceea ce reprezintă un supliment greu de suportat pentru bugetul celor mai multe cupluri de tineri căsătoriți.

Amfetaminele nu sunt nimic mai mult decât obișnuitele pilule de slăbit scăpate de sub control. Doamnele grase care iau trei pastile pe zi sub supraveghere medicală pot beneficia substanțial, fără efecte secundare. Cel care ia 20, 50 sau chiar 100 pe zi se bagă într-un mare bucluc. Agitația, hiperactivitatea, cuvintele și ideile care vin și se rostogolesc cu frenezie sunt simptomele unui „monstru al vitezei".

La cealaltă extremitate a eșantionului drogurilor este bărbatul care folosește barbiturice. În locul unei singure tablete de diazepam la ora de culcare, el poate lua opt, zece sau o duzină în timpul zilei. Îl relaxează și îl ajută să se simtă bine, dar în același timp îl face dependent de drog și apatic față de lumea din jurul lui — ca să nu mai spunem că devine indiferent față de femei.

În fapt, bărbații care folosesc LSD-ul, heroina, amfetaminele și barbituricele reprezintă o problemă serioasă pentru fata care își caută un soț într-un mod metodic. Cei mai mulți dintre ei vor fi rapid eliminați din joc. Când este vorba de marijuana, problemele devin mult mai complicate.

În ce fel?

Deoarece există două curente de opinie complet diferite în ce privește marijuana. Pe de o parte, majoritatea miniștrilor, a funcționarilor care pun legile în aplicare (cel puțin public), a celor care concep legile și moraliștii profesioniști insistă că marijuana este un drog, iar consumarea lui devine un obicei periculos, care duce la decăderea fizică și morală și, în cele din urmă, la dependența de narcotice. De cealaltă parte se află majoritatea adulților sub 30 ani și cel puțin 90% dintre ex-

perții științifici pe probleme de droguri, inclusiv medici, farmacologi, toxicologi și psihiatri. Ei evidențiază că, din punct de vedere medical, *marijuana este mai puțin nocivă decât orice alt drog social folosit în mod curent, inclusiv alcoolul și tutunul.* La o recentă întrunire a Asociației Psihiatrice Americane, un renumit profesor de psihiatrie de la Facultatea de Medicină Harvard a exprimat următoarea opinie medicală despre marijuana:

1. Marijuana nu este un drog care induce dependență.
2. Nu există o psihoză provocată de marijuana.
3. Folosirea marijuanei pe termen lung nu conduce la schimbări de comportament.
4. Marijuana nu se asociază cu comportamentul criminal.
5. Marijuana nu conduce la exces sexual, dar poate să sporească plăcerea sexuală.
6. Marijuana poate avea beneficii medicale foarte importante.

Atunci, este în regulă să se folosească marijuana?

Cu siguranță. Dacă vrei să riști să-ți petreci de la unu la zece ani în închisoare după ce ai fost condamnat pentru vânzarea, folosirea sau chiar posesia țigărilor uscate de marijuana. Majoritatea legiuitorilor au ales să ignore dovezile științifice; drept urmare, nefericitul utilizator de marijuana este tratat prin lege ca un spărgător, prădător de bancă sau ucigaș nepremeditat. (Pedofilii sunt tratați întrucâtva cu mai multă bunăvoință.)

Fiecare fată necăsătorită trebuie să se hotărască în ce privește folosirea de către potențialul soț a marijuanei. Atunci când cunoaște faptele obiective — fără a fi influențată de strigătele stridente ale salvatorilor morali, pe de o parte, sau ale fumătorilor de marijuana, pe de alta — poate ajunge la o decizie rezonabilă. În același fel, cunoașterea și înțelegerea pot evita suferința fără sfârșit față de homosexuali.

Este aceasta o mare problemă pentru femeile singure?

Da, cu siguranță. Întâmplarea face ca o parte dintre cei mai atrăgători bărbați din lume să fie homosexuali — sau ca să o spun mai pe șleau, unii homosexuali sunt în aparență cei mai atrăgători bărbați din lume. Ei sunt prietenoși, fermecători, suavi și sofisticați. Adesea, știu mai multe despre ceea ce-i face plăcere unei femei decât chiar multe dintre femeile înseși. Nu este accidental faptul că unii dintre designerii vestimentari și stiliștii în materie de coafură pentru femei care au cel mai mare succes sunt homosexuali convinși (cu toate că aceasta este departe de a fi regula).

Bărbații care nu sunt atrași *din punct de vedere sexual* de femei se pot însă identifica cu ele în multe privințe. Bărbatul homosexual este adeseori deosebit de seducător și plin de farmec cu prietenele. El își amintește ziua de naștere a unei fete, băutura ei preferată, floarea care-i place cel mai mult, ba chiar și preferința în materie de ruj. În ceea ce privește toate acele lucruri mici față de care heterosexualul tipic este indiferent sau prea ocupat ca să-și pună problema lor, homosexualul poate să fie deosebit de atent.

La fel de important, mulți bărbați homosexuali își dedică mult timp unor mici detalii legate de dichiseală, care duc la apariții impresionante. Părul lor este aranjat într-un mod impecabil; hainele lor sunt croite perfect, se potrivesc divin și de multe ori anticipează moda de anul viitor. (Nu este o coincidență faptul că unele dintre starurile de film masculine cele mai atrăgătoare au mai curând înclinații homosexuale decât heterosexuale).

Combinarea acestor calități la anumiți homosexuali are un efect devastator asupra unei fete. Când un astfel de bărbat intră în viața ei, ea crede că a găsit în cele din urmă pe cineva care este sensibil, înțelegător și care o iubește cu adevărat, mergând până la a renunța la toți ceilalți. Ea ar putea avea dreptate în ce privește primele două dintre aceste presupuneri.

Dar de ce se înșală asupra celei de a treia?

Una dintre necesitățile principale într-o căsnicie fericită — fericirea sexuală a ambilor parteneri — este un lucru imposibil pentru un homosexual. În loc să-și găsească satisfacția sexuală în relația cu soția lui, sursa lui de mulțumire constă în masturbarea reciprocă, sexul oral sau actul sexual anal cu alți

bărbați. Nu e necesară prea multă imaginație pentru o fată ca să-și dea seama cum s-ar simți dacă ar ști că, după căsătorie, ceea ce se numește o noapte în oraș cu băieții înseamnă pentru soțul ei să iasă din patul lor și să intre în pat cu un bărbat. Homosexualul poate fi bărbatul ideal cu care să-ți dai întâlnire, dar este un soț groaznic.

Cum poate o fată să identifice un homosexual?

Nu este întotdeauna ușor. Unii homosexuali nu fac nici un efort să se ascundă. Însă homosexualul clandestin parcurge adesea etapele timpurii ale curtării într-un mod plăcut — câteodată cu un succes mai mare decât variantele heterosexuale.

Primul indiciu apare adesea atunci când el nu reușește să facă nici un fel de avansuri sexuale. La început, unele fete consideră aceasta o schimbare binevenită față de obișnuitele încleștări de lupte greco-romane care marchează faza de „acomodare" a celor mai multe relații noi. Apoi, după ce trece mai mult timp și nimic nu începe să tulbure apele, ușurarea face loc îngrijorării, eventual urmată de neliniște, care culminează cu conștientizarea șocantă, îndată ce realitatea nudă și completă o izbește pe față. Unele femei simt respingere și dezgust, dar sentimentele lor de vinovăție și revoltă nu sunt adecvate. Homosexualitatea este o problemă sexuală clară — nu este loc pentru judecăți morale. Pe de altă parte, nu este loc nici pentru continuarea relației — dacă o fată vrea într-adevăr să se vadă fericită în căsnicie.

Există și alte feluri de homosexuali?

Da. Homosexualitatea îmbracă mai multe forme. Cel mai periculos pentru femeia singură este genul de homosexual care poate răspunde destul de satisfăcător la cerințele sexuale limitate din perioada avansurilor. El face anumite avansuri sexuale, obține erecții în timpul fazelor preliminare și poate uneori finaliza actul sexual cu o potență satisfăcătoare sau chiar impresionantă. Atunci fata trebuie să caute repere mai puțin evidente.

Dacă iubitul ei are mulți prieteni homosexuali sau are o colecție de cărți și reviste pentru homosexuali, atunci merită

să verifice mai în profunzime. Dacă partenerul ei este homosexual, mai devreme sau mai târziu, ea urmează să afle — și cu cât mai curând înainte de căsătorie, cu atât mai bine. Bărbatul care are relații neobișnuite cu alți bărbați — cu un „văr" care nu este cu adevărat văr, sau cu un alt bărbat care este mai mult ca un frate decât ca un amic — necesită mai multe investigații. Orice mascul adult, care a fost adoptat din punct de vedere legal de un alt adult sau care adoptă un alt bărbat datorează o explicație complexă viitoarei sale soții — mai ales dacă ea primește drept cadou de nuntă un tată de-a gata sau un fiu deja ajuns la maturitate. Merită ca o fată să examineze cu multă atenție cadrul existenței oricărui potențial soț pe care îl suspectează cât de puțin de homosexualitate.

De ce?

Din două motive. Mai întâi, nu orice bărbat efeminat este homosexual și nu este cu adevărat corect față de ea însăși sau față de bărbat să-l depuncteze în baza unei impresii sau a unei mici bârfe malițioase.

În al doilea rând, bărbatul care face cerere pentru funcția de „soț" încearcă să cucerească cea mai importantă poziție din viața *ei*. Flăcăul care dorește să pună nituri la aripi în fabrica de avioane trebuie să se supună unei investigări minuțioase. Cel care dorește să joace rolul principal în viața ei pentru următorii 50 de ani merită să fie selectat cu cel puțin tot atâta discreție.

Un mod simplu de a afla dacă bărbatul ei este homosexual este acela de a-l întreba. Majoritatea homosexualilor sunt onești, ca oricine altcineva, și vor spune adevărul. Și cam asta este tot!

Poate o femeie înțelegătoare să ajute un homosexual?

Nu. Ea nu poate ajuta pe cineva a cărui problemă nu o înțelege și care este posibil să nu vrea să fie ajutat. Una dintre trăsăturile homosexualității este aceea că majoritatea homosexualilor sunt resemnați cu modul lor de viață. Cei care doresc cu adevărat să se schimbe au o șansă rezonabilă să pro-

cedeze în acest sens prin intermediul tratamentului psihiatric. Căsătoria nu este o vindecare pentru orice problemă sexuală — cu atât mai puțin pentru una atât de profundă și de perversă ca homosexualitatea.

Mai există și alte tipuri de bărbați în privința cărora o fată trebuie să fie precaută?

Da. Deși nu sunt atât de numeroși ca homosexualii, escrocii pot fi la fel de fermecători. Aceștia sunt cei care iau pe neașteptate o femeie singură. Majoritatea fetelor sunt atente față de bărbatul care este interesat să le exploateze sexual, ceea ce le face chiar mai vulnerabile față de cei care doresc să profite în plan financiar. Din fericire, majoritatea fetelor necăsătorite au o imunitate naturală față de escrocul profesionist. Ceea ce câștigă o secretară sau o asistentă într-o lună nu poate fi suficient pentru escrocul tipic nici pentru un weekend. Dar când vine vorba de o văduvă bine situată sau o femeie divorțată prosperă, lucrurile se schimbă. După cum calea spre inima unui bărbat poate fi stomacul, escrocul tipic caută drumul cel mai scurt spre cartea de credit a doamnei. Pentru a agrava lucrurile, zilele acelui gigolo cu părul vopsit și mustața desenată cu creionul sunt duse pentru totdeauna; echivalentul lui modern trudește în meșteșugul său pe plajă și la club, conduce o mașină sport și apare la fel de bine modelat ca și băieții din reclamele la țigări.

Cealaltă categorie de parazit financiar poartă costumul omului de afaceri de vârstă mijlocie cu stare. Abordarea lui este romantică, intențiile lui sunt „serioase" și el nu are nevoie decât de „un mic împrumut pentru a pune la punct o tranzacție în stil mare". „Marea afacere" constă cel mai adesea în a face un drum plăcut în Florida pentru *adevărata* lui iubită, care probabil lucrează în același fel asupra unui alt domn de vârstă mijlocie. Un răspuns bun la abordări de acest fel este o explicație simplă: „Oamenii ar trebui să facă ceea ce știu cel mai bine să facă." Bancherii negociază împrumuturi, iar femeile necăsătorite negociază parteneriate — căsătoria.

Unii dintre cei mai entuziaști și întreprinzători escroci chiar își fac publicitate prin anunțuri de genul: „Bărbat încântător caută femeie atractivă cu posibilități..." Traducerea sună: „Escroc caută femeie cu bani și fără experiență. Voi lua banii și voi furniza experiență (de neuitat)."

Cum se poate proteja o femeie împotriva escrocilor?

Uneori este de folos să fii puțin suspicioasă. Chiar și în fazele cele mai avansate ale relației, pe măsură ce ziua nunții se apropie, nu există într-adevăr nici un motiv pentru ca banii să se mute dintr-o mână în alta. Una dintre exigențele privitoare la bărbatul potrivit ce nu pot fi negociate este capacitatea lui de a se întreține pe sine și pe soția lui — măcar la nivel de subzistență. Dacă el nu reușește acest lucru fără a sorbi din contul ei de economii, ar fi o idee bună ca ea să continue căutarea până când găsește un bărbat care este capabil. Dacă o femeie este văduvă sau divorțată, și iubitul ei este cu mult mai tânăr decât ea, ea se poate simți flatată. La urma urmei, câte doamne de peste 40 de ani pot atrage un flăcău de 29 de ani? Oricât de incomod ar fi, ea trebuie să ia în considerare posibilitatea ca atracția principală să o reprezinte investițiile ei mai degrabă decât înzestrarea ei. Bărbatul care este dornic să respecte programarea nunții, dar îi tot reamintește de planurile *lui* pentru banii *ei* după căsătorie, trebuie să fie suspectat. Ea dorește un bărbat care vorbește despre planurile *lui* pentru *ea* — banii își pot purta singuri de grijă.

Orice femeie care deține sume importante de bani sau proprietăți are nevoie de o întrevedere cu un avocat și cu un bancher cu mult înainte de a se programa la starea civilă. Ei se vor bucura să discute care ar fi modalitățile convenabile pentru ea de a avea acces exclusiv la averea proprie. Mai târziu, când ea și soțul ei se vor cunoaște mai bine, ea poate să ia hotărâri proprii și să pună în practică schimbările adecvate.

Ea se poate de asemenea prevala de această ocazie pentru a întreba despre contractele premaritale și legile proprietății referitoare la femeile care se recăsătoresc.

Care sunt acestea?

Pe scurt, multe state au legi care specifică faptul că orice proprietate dobândită de partenerii unui cuplu căsătorit

după nuntă — indiferent cine o câștigă — este proprietate comună. Alte state îi oferă soțului o participare imediată la toate bunurile lumești pe care le posedă noua lui soție. În cazul în care căsătoria se destramă fie și după numai zece zile, o femeie poate trece prin experiența de a pierde o mare parte din puținul pe care-l are. În majoritatea regiunilor țării, testamentul unei femei devine invalid în ziua căsătoriei sale și indiferent de ceea ce va specifica ea în noul său testament, o mare parte din avere se poate duce după noul ei soț.

Dacă ea are copii dintr-o căsătorie anterioară, se poate ivi o adevărată dificultate pentru ei. Uneori, această prevedere poate fi anulată printr-un acord semnat înainte de căsătorie. Consilierea juridică este esențială, deoarece întreg demersul este plin de complicații. O femeie ar trebui să meargă la un avocat experimentat în domeniu, să-i plătească onorariul și să asculte fiecare cuvânt al acestuia. A afla povestea dintr-o perspectivă personală, de la fratele lăptarului, care a fost odată interesat de unele cărți de drept, poate însemna o economie de 25 dolari, dar rezultatul nu este chiar același.

Un alt mijloc de protecție împotriva escrocului profesionist este acela de a-i spune cu exactitate ce măsuri de apărare au fost luate.

Loretta a procedat astfel:

— La început, m-am simțit destul de stânjenită în privința asta, doctore, dar trebuia să procedez astfel. Nu am decât 48 de ani și doresc să mă recăsătoresc. Soțul meu mi-a lăsat aproape 50 000 de dolari în acțiuni când a murit, acum doi ani. Nu prea știu cum să mă ocup de investiții — mai ales când e vorba de atât de mulți bani. M-am dus la bancherul meu și el a sugerat să stabilim un fond de încredere, în care eu și banca să fim, după cum a spus el, coadministratori. Aceasta înseamnă că orice decizie trebuie luată împreună și că într-adevăr nu pot să iau din bani fără permisiunea lor. În mod obișnuit n-aș face asta, dar soțul meu s-a servit de această bancă timp de 40 ani, iar funcționarii sunt ca și cum ar face parte din familie. Știu că mă pot baza pe ei.

În ultimele șase luni am ieșit cu Walter. El are 51 ani și l-a cunoscut pe soțul meu înainte de a muri. Ne-am logodit

acum două luni, iar săptămâna trecută m-am gândit că ar trebui să-i spun despre aranjamentul cu fondul.

Loretta și-a scuturat capul în semn de uimire.

— El nu a mai apărut la întâlnirea noastră din următoarea seară, nu mi-a mai telefonat de atunci și nici măcar nu vrea să-mi răspundă la telefon. Credeți că încearcă să-mi spună ceva?

Ea a râs.

— Caut pe cineva care să fie interesat de o relație pe termen lung. De acum încolo, cred că le voi da vestile financiare din capul locului. Aceasta îmi va da șansa de a-i separa pe speculatori de investitori!

Celălalt tip de escroc este mai mult enervant decât periculos.

Care este acela?

Amatorul. Acesta este băiețelul prea mare pentru vârsta lui, care împrumută totdeauna sume mici de bani de la prietena lui „până la ziua de plată". Uneori, el nu vrea decât să împrumute mașina în timp ce a lui este la garaj sau să stea în apartamentul ei în timp ce ea este în vacanță. Cererile lui nu reprezintă niciodată prea mult, dar are tendința de a-i cere tot timpul câte cinci dolari. Obiecția reală față de escrocii amatori este aceea că ei reprezintă o mare pierdere de timp. În afara cazului în care unei fete îi face plăcere să dea burse pe viață unora fără viață în ei, ar fi mai bine să-i trimită pe drumul lor.

Ce se poate spune despre bărbații cărora le plac jocurile de noroc?

Primul lucru pe care-l învață o fată când se implică într-o relație cu un jucător este acela că un astfel de lucru nu există. „A juca jocuri de noroc" înseamnă a-ți asuma un risc când există o șansă matematică rezonabilă de câștig. Când există 12 cai într-o cursă, bărbatul care pariază pe unul dintre ei are șanse de 11 la 1 să piardă. Bărbatul care acceptă șanse de acest gen nu își asumă nici un fel de riscuri — el are realmente garanția că va pierde.

În general, aceleași probleme sunt și cu ruleta, zarurile, blackjack și automatele. Acele cazinouri extravagante de la Las Vegas n-au fost construite din banii pe care clienții i-au *câștigat*.

Unul dintre adevăratele neajunsuri când ești măritată cu un jucător de jocuri de noroc este acela că sunt rare ocaziile în care câștigă. Majoritatea interpretează acest lucru ca pe un semnal de a crește continuu mizele. Pe măsură ce starea de excitare se intensifică, el intră în contul de economii, în banii de prânz, apoi în banii de chirie și, în final, televizorul ia drumul casei de amanet. Pentru femeile cărora le place să joace aceste jocuri — asta înseamnă că le place să piardă — un jucător de jocuri de noroc reprezintă soțul ideal. Există, totuși, două excepții.

Care sunt ele?

Mai întâi, bărbatul care joacă poker sau pinacle cu prietenii pe mize mărunte. Toată lumea câștigă pe rând și este chiar o ocazie favorabilă relațiilor sociale. Același lucru se aplică unei deplasări ocazionale la un teren de curse și o vacanță în Las Vegas. Marea obiecție față de jocurile de noroc nu este una morală — oamenii trebuie să hotărască singuri asupra acestui lucru. Problema reală este aceea că pur și simplu este o investiție proastă. Vechea zicală: „Cei care pariază la curse le de cai mor faliți" nu spune că și soțiile jucătorilor care pariază pe cai sfârșesc în același mod — de obicei, fără a avea parte măcar de aerul proaspăt asociat cu lungile după-amieze petrecute pe terenul de curse.

Cea de-a doua excepție este jucătorul profesionist. El este cu adevărat un om de afaceri. Bărbatul care cunoaște regulile și știe jocul de parcă l-ar fi inventat el poate să trăiască bine profitând de pe urma ignoranței celorlalți. Dacă o fată nu are nici un fel de obiecții personale față de această idee, a fi măritată cu un jucător profesionist poate fi interesant. Ea ar trebui, totuși, să fie pregătită pentru vizitele bărbaților bruneți în costume negre de mătase pe la orele 2 noaptea și pentru apelurile ocazionale în interes de serviciu de la FBI.

Pentru fata care vrea să verifice mai profund alte aspecte ale caracterului potențialului soț, procesul este unul simplu.

Ce face ea?

Dacă vrea, poate descoperi cea mai mare parte din informația pertinentă despre bărbatul ei în circa o săptămână. Birourile de credit din fiecare oraș mare furnizează, contra cost, genul de informații de care are ea nevoie. În general, ele vor revela istoricul în plan profesional al bărbatului, dacă își plătește sau nu facturile, cât câștigă și ce economii a făcut. Ele furnizează uneori alte mici picanterii fascinante, cum ar fi, de exemplu, dacă el a mai fost însurat și menționează dacă s-a obosit să obțină un divorț.

Fata care dorește să afle mai multe poate folosi așa-numitele „agenții de raportare". Acestea sunt folosite pe scară largă de oamenii de afaceri pentru a-și verifica clienții sau furnizorii și oferă informații detaliate, revelatoare. Ele pot consta într-un istoric cronologic începând cu gimnaziul, înregistrează toate domiciliile și locurile de muncă avute, serviciul militar, orice arestare și chiar numele unor asociați și prieteni care au avut probleme în plan juridic sau emoțional. Un avocat sau un bancher poate ajuta la punerea la punct a oricăruia dintre aceste servicii — taxa urcă de la 5 dolari până la o sumă de 150 de dolari pentru verificarea creditului; un raport cuprinzător făcut de foști agenți FBI costă ceva mai mult. Dacă un bărbat a divorțat, uneori rentează să verifici transcrierea procedurii sale de divorț. Adesea, este pusă la dispoziție de către funcționarul districtual din locul unde s-a pronunțat divorțul o relatare detaliată a învinuirilor și ripostelor la acestea. A afla ce a spus despre el fosta soție poate reprezenta o lectură interesantă pentru femeia care are de gând să preia lucrurile de acolo de unde cealaltă le-a lăsat baltă.

Dar nu este greșit să spionezi un bărbat?

Aceasta este o decizie pe care fiecare fată trebuie s-o ia pentru sine. Totuși, în spaniolă există un proverb care spune: „Uită-te cu lupa la un pețitor și observă cu o jumătate de ochi un soț." Dacă există unele secrete groaznice ce urmează a fi dezvăluite, 30 de secunde înainte de nuntă sunt suficiente. 30 de secunde, după aceea, este prea târziu.

Ce se poate spune despre burlacul mai vârstnic?

Femeia care înțelege psihologia masculină își dă seama că ea va prelua rolul mamei bune față de soțul ei — însă nu vrea să exagereze în acest sens. Dacă un bărbat a ajuns la vreo 33 de ani și nu a fost niciodată căsătorit, există șansa ca el să nu fie dornic să lase pe cineva să intervină între el și mama lui. În afara cazului în care pubertatea a fost întârziată în mod neobișnuit, până în primii ani de după vârsta de 30 vor fi existat multe șanse pentru el să se gândească la căsătorie. Dacă a rezistat la toate, de obicei există un motiv bun pentru asta. Acest motiv bun poate avea 60 de ani, poate vorbi cu el în fiecare seară la telefon și poate purta rochii de vâscoză bleumarin, mărimea 48, cu picățele.

Există și alt gen de băiatul mamei, care este puțin mai greu de depistat. Acesta este bărbatul care a fost atașat de mamă, s-a rupt de ea de suficient de mult timp pentru a se însura și divorța, și acum este din nou cu mama. Este posibil ca el să folosească fiecare șansă care se ivește pentru a încerca să se rupă din această situație, dar pe măsură ce mai trece un an, șansele lui se diminuează din ce în ce. Uneori, acești oameni pot fi destul de greu de identificat până târziu. Tracy a trăit această experiență:

— Mă întâlneam cu Neil de aproape un an — de fapt, ne-am cunoscut la cea de-a douăzeci și patra aniversare a mea. El avea atunci 34 de ani și fusese căsătorit, apoi divorțase. Lucrurile au mers bine o vreme, cu excepția faptului că mama lui părea să se afle mereu prin preajmă. Jumătate din timpul în care ieșeam cu mașina, ea stătea pe unul dintre locurile din spate. Neil spunea întotdeauna: „Sper că nu te superi, dar nu pot suporta să o las pe mămica complet singură. Își face atât de multe griji!" Acum știu pentru ce își făcea ea atâtea griji — ea se temea că Neil și-ar putea da seama că poată să trăiască fără ea patru ore la rând. În orice caz, îmi tot spuneam: „A mai fost căsătorit — probabil va face schimbările necesare când va veni vremea." Aveam dreptate în privința asta, dar el a făcut schimbarea greșită — a hotărât să stea cu mămica. Totul a fost pus pe tapet în perioada Crăciunului. Mi-a trimis o felicitare în care scria: „Un Crăciun Fericit și Un An Nou Fericit de la Dna Anna Walton & Fiul."

Așa fusese tipărită! Ei au trimis această felicitare la sute de oameni! Nu mă mir decât că nu au trimis una dintre acele felicitări cu o poză pe prima pagină — poate un instantaneu cu Neil care stă în poala mămicii. Acela a fost momentul în care mi-am dat seama că nu pot concura cu o asemenea rivală, așa că m-am retras. Parcă vedeam felicitarea de anul viitor: „Un Crăciun Fericit de la Dna Anna Walton & Fiul & Tracy", cu „Tracy" scris cu creionul, astfel ca să se poată șterge și să folosească aceeași felicitare și anul următor, când nu mai eram prin preajmă. Nu, era acolo o poveste de dragoste pe care n-aș fi rupt-o.

Câteodată semnele nu sunt atât de evidente.

Ce face atunci o fată?

Ea încearcă să reunească indiciile bucățică cu bucățică. Semnalele de avertizare încep cu bărbatul care încă locuiește cu mama lui, împarte cealaltă parte a apartamentului cu mama lui sau locuiește vizavi, pe aceeași stradă. Ar trebui înălțat steagul roșu dacă un tip cere să participe la pelerinaje rituale regulate pentru a se împărtăși din ofrandele arse de către mamă, cunoscute drept *Cina duminicală cu mama*. Un bărbat trebuie să fie bun cu mama lui, dar există limite. O piscină, o vacanță de lux, o bonificație lunară, toate acestea sunt bune dacă tipul este un milionar la pensie, însă dacă o fată se gândește la căsătorie, ea trebuie să-și amintească de faptul că aceste bagatele vor lua din banii ei de gospodărie. Indiferent cât de îndrăgostită crede o femeie că este, dacă ea și soțul ei își petrec vacanța la Coney Island, în timp ce mama-soacră este tolănită în Bermude, ceva nu e în regulă pe undeva.

Cum devine un bărbat băiatul mamei?

Nici nu se întâmplă asta. Toți bărbații încep în acest fel la vârsta de o zi. În cursul celei mai practice perioade a vieții lor, de la vârsta de 0 până la 5 ani, ei sunt atașați aproape exclusiv de mamele lor. De la vârsta de 5 până la 12 ani, ei sunt dependenți de ele în mod semnificativ. În împrejurări corecte,

este un aranjament bun și oferă de obicei un fundament stabil pentru o relație strânsă cu succesoarea mamei, soția-care-va-fi. Dacă dintr-un motiv oarecare bărbatul nu dorește sau nu este capabil să-și transfere atașamentul emoțional către următoarea femeie din viața lui, lucrurile pot lua o întorsătură foarte proastă pentru ea. Sonny și mămica măcar se au unul pe celălalt — soția este lăsată de izbeliște. Amintiți-vă, ceremonia căsătoriei spune „...lasă pe tatăl tău și pe mama ta...", deci nu există o excepție specială pentru mame. În afara cazului în care ea urmează să fie cea mai importantă persoană din viața lui, o fată nu va dori să se implice într-o relație cu un bărbat. După cum a spus o fată deziluzionată: „De îndată ce am aflat că el era atât de legat de mama lui, pur și simplu m-am retras. La urma urmei, nu doream să rup o prietenie așa de frumoasă."

Apoi mai este bărbatul care a încercat să fie băiatul mamei și nu a reușit.

Care este acesta?

El este de obicei cel gras. Când erau mici, acești bărbați au căutat spre mamă pentru dragoste — iar ea și-a întors fața. Așa că ei s-au îndreptat spre înghețată, prăjituri, tort de ciocolată sau orice alt înlocuitor care s-ar fi prezentat sub forma a ceea ce-și puteau îndesa în gură, spre a pune lacăt la toată nevoia lor disperată de afecțiune. Partea cea mai proastă este că a mers. Ei au învățat repede să înlocuiască mângâierile prin calorii și au intrat într-un cerc vicios. 20 de ani mai târziu, când un adevărat obez ca acesta dorește dragoste, în loc să se îndrepte spre o altă ființă umană, spre o femeie, el are deja format obiceiul de a-și procura o pizza congelată. Cea mai mare parte a atenției lui se centrează mai curând pe sistemul digestiv decât pe cel reproducător.

Pentru fata care vrea să-și petreacă cea mai mare parte a timpului în bucătărie și nu în dormitor, căsnicia cu un bărbat gras este bună. Dar o căsnicie în care ea trebuie să concureze cu mâncarea pentru atenția soțului nu este ceea ce-și dorește cu adevărat. Există totuși o notă veselă în toată imaginea aceasta. Obezitatea este una dintre puținele situații în care o

femeie are o șansă rezonabilă să-l ajute pe bărbat să-și depășească problema înainte de căsătorie.

Cum poate ea să facă acest lucru?

Nu este ușor. Dacă ea dorește să facă sacrificiul, câteodată omul poate fi încurajat să înlocuiască caloriile cu dragostea și cu sexul. Cea mai eficientă rețetă de slăbit din lume poate fi dragostea adevărată. Sub influența femeii unice care ține cu adevărat la el, un bărbat care suferă de obezitate poate fi încurajat ocazional să reflecteze și apoi să mănânce, așa cum fac cei mai mulți oameni. Dar sunt implicate anumite riscuri reale. După cum va mărturisi orice om cu adevărat obez, obezitatea nu este o glumă. Este un simptom grav, jenant și care amenință viața, simptom al unei probleme emoționale fundamentale. Șansa de a ajuta un bărbat obez să-și revină este legată direct de gradul obezității sale. Dacă un tip cântărește peste 115 kg (presupunând că are o înălțime mai mică de 1,83 m), șansele lui de a-și reduce greutatea sunt destul de mici. Dacă însă cântarul indică peste 135 kg, este o misiune aproape complet lipsită de șanse.

Ar trebui ca o fată să încerce să ajute un bărbat obez să-și rezolve problema?

Depinde. Dacă tipul este dezirabil din orice alt punct de vedere, dacă personalitățile din cuplu se potrivesc perfect, dacă singurul lucru care stă între ei este reprezentat de vreo 20 kg de țesut adipos, ar putea merita riscul. Privind dintr-o perspectivă pozitivă, bărbații obezi sunt foarte aproape de a face transferul final. Dacă ei pot face transferul de la dragostea de mâncare la cea umană, se pot dovedi soți excelenți. Pe de altă parte, după căsătorie, dacă în drum apar spini, ei au tendința de a reveni la vechile obiceiuri și de a depune kilograme în plus în decurs de minute. Multe femei au reușit să ajute bărbați grași, dar cu greu găsești o femeie din 100 000 care să aibă talentul necesar pentru a trata un ipohondru.

Despre ce talente este vorba?

Patru ani de facultate cu profil medical. Bărbatul care are boli minore constante sau imaginare este candidatul care aduce cea mai mare frustrare și dezamăgire unei fete. Puținii care trec prin sita procesului preliminar de selecție nu pot niciodată să reziste tentației de a face în cele din urmă caz de simptomele lor. Conflictul de bază este complex. În loc să accepte dragostea mamei și, în consecință, să fie dispuși să-și transfere afecțiunea către o femeie, ei sunt angajați într-o poveste de dragoste clinică constantă cu ei înșiși. Bărbatul care își ia întotdeauna temperatura, își examinează farfuria cu mâncare căutând violări ale regimului său, face injecții și se spală pe mâini de 20 de ori pe zi irosește pe sine dragostea și atenția de care nu a avut niciodată parte când era copil. Din păcate, nici o femeie nu va avea permisiunea de a se amesteca — cu excepția cazului în care ea este medic și este pregătită să-și limiteze întreaga practică la un singur pacient.

Singurul pericol în a trata un ipohondru este tentația de a-ți fi milă. Fetele pline de compasiune simt în mod ocazional că dacă s-ar duce la doctorul potrivit, ipohondrul își va reveni spectaculos. Ele gândesc corect, dar doctorul *potrivit* este psihiatrul, iar starea pseudosuferindului cere ca el să nege orice boală, cu excepția celei fizice. Dacă el este vindecat întâmplător de un simptom de către un medic bine intenționat, mai răsar două boli care-și cer locul. Faptele dure ale realității sunt acestea: o cerință de bază inflexibilă în ce-l privește pe un viitor soț este o stare de sănătate strălucitoare. În afara banilor irosiți pe doctori și medicamente — care ar putea fi folosiți pentru lucruri mai plăcute, cum ar fi o mașină de spălat sau un automobil nou — mai există un risc. După căsătorie, ipohondrii au tendința de a se declara brusc inapți, în mod total și permanent, și se pensionează, să zicem la vârsta de 39 de ani. Ce face atunci o soție? Uneori revine la biroul de copiat acte sau la magazinul universal, pentru a întreține un soț care se bucură de o sănătate precară.

Ce se poate spune despre un bărbat cu o problemă sexuală?

Aceasta este zona cea mai dificilă și mai sensibilă dintre toate. Majoritatea tipilor cu probleme evidente, cum ar fi voyeurismul, exhibiționismul, travestirea și alte dificultăți similare sunt descalificați de timpuriu. Bărbatul cu o problemă de potență este diferit. Din cauza naturii stării sale, aceasta s-ar putea să nu fie evidentă decât cu puțin timp înainte de căsătorie, și simpla descoperire nu este sfârșitul poveștii.

Presiunea emoțională intensă resimțită de bărbat în perioada în care face curte, poate face ca defectele sexuale ocazionale să fie inevitabile. În timpul actului sexual de dinainte de căsătorie, el își poate pierde erecția din cauza neliniștii sau poate ejacula prematur din cauza acumulării unei excitații sexuale intense. Există trei rezolvări posibile ale impotenței înainte de căsătorie — situația se poate îmbunătăți, se poate agrava sau poate rămâne la fel. Dacă se îmbunătățește, nimeni nu are motiv de îngrijorare. Dar dacă nu, ambii parteneri suferă cu intensitate. Interesul real al fetei este de a distinge *cât mai curând posibil* între impedimentele care se vor rezolva în mod spontan și cele care nu o vor face. Este greu, dar există anumite repere.

Mai întâi, ea poate întreba cu compasiune dacă el a mai avut și înainte problema asta. Dacă da, *nu* este un semn bun. Repetarea impotenței cu câteva partenere succesive evidențiază o stare cronică, ce necesită timp și tratament pentru a fi depășită.

Al doilea indicator este frecvența. Dacă un bărbat suferă de impotență copulatorie sau impotență totală (sau lipsă completă de erecție), sau pierdere de erecție de trei ori în cursul unei perioade de 3 luni, este un avertisment că problema nu este doar una superficială. Dacă el are ejaculare prematură (adică dacă ejaculează în mai puțin de trei minute într-o relație nouă) de trei ori în trei luni, ambele părți vor avea necazuri după căsătorie. Tipul care trăiește experiența ejaculării întârziate — nu are ejaculare după 45 de minute sau mai mult într-un act sexual — sau nici măcar o dată — necesită de obi-

cei sprijin de specialitate. Partea următoare a situației este cea mai dificilă.

Care este aceasta?

Să hotărăști dacă pui capăt sau nu unei relații din cauza impotenței bărbatului. Dacă el este remarcabil din orice alt punct de vedere, dacă dorește să recurgă la tratament psihiatric pentru a-și trata acest defect de potență și dacă fata este dornică să aștepte până când el arată o ameliorare reală, există șansa unei căsnicii fericite. În același timp, există riscul ca, și în cazul în care se rezolvă, simptomele sexuale să reapară în mod spontan, fără avertisment și să-i nefericească pe toți. Ca toate deciziile critice, aceasta nu este ușor de luat. În mod realist, dacă are cea mai mică îndoială în mintea ei, probabil că cel mai bine este ca fata să se îndrepte spre următorul bărbat care întrunește cerințele.

Mai există și alte probleme referitoare la „abisurile nesfârșite"?

Mai este una. Uneori, o fată se poate întâlni cu un bărbat care nu are o problemă evidentă de caracter — se poate să nu fie homosexual, băiatul mamei, burlac convins —, dar dintr-un motiv oarecare, el nu este dotat (sau dornic) să reușească în lumea asta. Din încercările, năpastele și lupta lui disperată de a reuși ar ieși un film excelent. În versiunea cinematografică, nu este nevoie decât de o femeie devotată, care să apese pe butonul potrivit și el schimbă înfrângerea în victorie în ultimele 11 minute de pe ultima bobină.

În viața reală, nu este întotdeauna așa. Prea mulți dintre tipii aceștia sunt născuți ratați și insistă să repete aceeași greșeală din nou și din nou. Din motive proprii, ei nu doresc niciodată cu adevărat să învingă. Viața alături de ei este plină de inspirație, emoție, provocare și în cele din urmă de dezamăgire. Bărbații de felul acesta pur și simplu nu se comportă bine și există problema constantă de a încerca să le explici copiilor de ce Tăticul ajunge întotdeauna ultimul.

Dacă o femeie se implică într-o relație cu un „abis nesfârșit", ce poate face în această privință?

Să iasă din implicare, cât de repede poate. Este ca și cum ai intra într-o zonă cu nisipuri mișcătoare — cei care se luptă nu fac decât să se scufunde din ce în ce mai adânc. Câteva cuvinte pe pragul ușii pot pune în aplicare trucul:

— Arthur, pur și simplu nu o să iasă. După seara asta, haide să nu ne mai vedem.

Dimineața următoare, Arthur își recapătă toate lucrurile — fotografiile, jacheta de schi pe care a lăsat-o la ea, și dacă s-a ajuns în punctul ăsta, periuța de dinți. Fără apeluri telefonice, fără scrisori, fără împăcări înlăcrimate. Arthur nu devine „doar un prieten bun" — de îndată ce a fost respins, în adâncul său nu are de gând să se simtă prietenos.

Atunci femeia singură are nevoie de un înlocuitor imediat pentru bărbatul pe care l-a lăsat baltă. Acesta este momentul în care ea nu trebuie să lase loc de echivoc și să reintre în procesul de selecție fără ezitare. Din câte știe ea, fiecare femeie are doar o viață de trăit și este rezonabil să facă din ea tot ce se poate mai bun. Dacă își va alege bine bărbatul și cu atenție, va face un pas uriaș în direcția corectă.

Alegerea unui bărbat

Care este cel mai important lucru pe care trebuie să-l facă o fată dacă are de gând să găsească bărbatul potrivit?

Să înfrunte realitatea. În lumea modernă, lucrurile se schimbă rapid, iar dacă are de gând să obțină ceea ce-și dorește, o fată trebuie să se schimbe odată cu ele. Primul lucru de care trebuie să-și dea seama este că nu mai există Frontiera. Orașul din Vestul Sălbatic cu 150 de cowboy tânjind după două dansatoare mai apare numai în unele reluări TV. Punctul statistic de răscruce a fost atins în 1950, când, oficial, femeile au început să depășească din punct de vedere numeric bărbații la grupa de vârstă 20–64 ani. Timp de 200 de ani, femeile și sexul erau disponibile pe scară mică și, din orice punct de vedere, era o piață a celor care vindeau. Exista o grămadă de fete „drăguțe" care nu voiau să facă sex și doar câteva din „celălalt gen", care acceptau. În prezent, „noua libertate sexuală" s-a instalat deja, iar peisajul este supraîncărcat cu fete „drăguțe" care sunt dornice să facă sex în termeni oricât de rezonabili (și, adesea, nerezonabili). Împotriva femeii singure care dorește să-și găsească un bărbat pe care să-l țină pentru ea însăși s-a pornit o maree socială. Dar obstacolele interioare pot fi chiar mai teribile.

Care sunt obstacolele interioare?

Ele îmbracă forma atitudinilor emoționale negative, care pot interfera serios cu selectarea celui mai bun bărbat posibil. Cea mai mare parte dintre ele au stat în adormire de când mama le-a pus acolo cu cea mai bună intenție cu ani în urmă. Totul a început cu avertismentul șoptit — sau țipat: „Să nu

vorbești niciodată cu străinii!" În drum spre școală, în drum spre magazin, în drum spre parc, în drum spre plajă, mesajul era întotdeauna același: „Ferește-te de străini!" Mama nu a pronunțat niciodată motivele exacte, dar ideea a pătruns. Străinii le făceau lucruri cumplite fetițelor undeva între buric și genunchi. Câteodată, o fată ajungea să tremure numai gândindu-se la asta.

De fapt, era un sfat bun când era dat unei fetițe de 6 ani, pentru cazul în care un bărbat dintr-o mașină parcată pe dreapta i-ar fi oferit dulciuri. Dar este un sfat foarte prost când fata are 20 de ani și într-o după-amiază, un tânăr fermecător încearcă să înfiripe o cunoștință.

Mai există și un alt „nu-nu" ascuns adânc în subconștient, care mai târziu se poate ridica la suprafață pentru a aduce necazuri. Este ideea demodată și prețioasă potrivit căreia o fată nu-i vorbește niciodată unui bărbat până când nu li s-a făcut cunoștință în mod oficial. Regula se potrivește frumoaselor din Sud, care-i salută pe domnii ce vin în vizită la conacele mari, de dinainte de Războiul Civil. Mai este de asemenea potrivit pentru fiicele de regi care călătoresc incognito — sau în vechile filme de televiziune, care prezintă aceleași evenimente. Dar pentru o femeie care dorește să găsească un bărbat, ideea este otravă pură. Fiecare bărbat din lume este un străin pentru orice tânără până când ea îl cunoaște. Sau după cum se spune în Vestul îndepărtat: „Un străin nu este decât un prieten pe care nu l-ai cunoscut încă." Fata care are reticențe din cauza acestor concepte arhaice și nerealiste își îngreunează mult viața încă de la început. În zilele noastre, bărbații și femeile se întâlnesc, de obicei, din întâmplare. Societatea de azi este prea mobilă, prea flexibilă pentru ca o femeie să poată face o selecție rezonabilă în rândul bărbaților care se numără numai printre prietenii și cunoștințele ei. A insista în sensul unei prezentări oficiale, într-un cadru adecvat, nu garantează decât vârste avansate petrecute în singurătate.

Dar cum se poate proteja o fată de situațiile neplăcute?

În cea mai mare parte a timpului, folosindu-și bunul-simț. Fetele se pot confrunta cu situații neplăcute pe o scară foarte

largă, de la o seară cu un specialist în problemele sexului până la o întâlnire cu băiatul mamei cel alcoolic — uneori este dificil de spus care este mai rea.

În mod realist, aproape fiecare fată care a petrecut vreo seară de plictiseală, stânjeneală sau teroare fățișă poate privi înapoi și poate spune: „Trebuia să îmi fi dat seama. Fie și numai dacă mi-aș fi urmat primul impuls, și tot trebuia să nu accept." Când lucrurile urmează să iasă prost, ele de obicei merg prost de la bun început și nu se mai opresc.

Aproape orice fată care se avântă în mod impulsiv într-o relație problematică își amintește conversațiile cu sine din dimineața următoare, care sună cam așa:

„Când am văzut jucăriile alea pe bancheta din spate a mașinii lui, ar fi trebuit să-mi dau seama că este însurat."

„Când s-a oprit la patru baruri la rând, nu ai bănuit că ar putea avea vreo problemă cu băutura?"

„Când a început să vorbească despre bici în drum spre apartamentul lui — atunci era cazul să mă ia durerea de cap, nu după ce s-a terminat totul."

„La ce gen de seară m-aș fi putut aștepta, când a început cu cină într-un bufet cu autoservire?"

După 50 000 de ani de luptă pentru supraviețuire, rasa umană și-a dezvoltat un instinct de supraviețuire care permite fiecărei persoane să evalueze instantaneu și corect pe noii prieteni din primul minut al primei întâlniri. (Câinele familiei distinge „oamenii buni" de „oamenii răi" fără să se gândească prea mult.) Orice femeie are aceeași capacitate, cu condiția să învețe să și-o dezvolte. A identifica bărbații evident nepotriviți este destul de ușor — tehnica este acoperită detaliat în capitolul 8, „Abisuri nesfârșite". Selectarea celui mai bun bărbat dintr-o serie de bărbați dezirabili este însă o sarcină mai complexă.

De unde începe o fată?

De dinainte de prima întâlnire. Probabil cea mai obișnuită plângere a bărbaților necăsătoriți este următoarea: „Este atât de greu să cunoști o fată potrivită. Le văd tot timpul, dar cum să încep? Pur și simplu să merg spre ea și să-i spun «Bună»?"

Fata care și-a pus în gând să aibă succes în căutările ei trebuie să-i ușureze situația bărbatului potrivit care vrea să meargă spre ea și să-i spună „Bună". Nu este o tehnică ușor de învățat. După cum spunea o tânără: „E un fel de a-i goni cu o mână și a-i chema cu cealaltă, până când știi într-adevăr cu cine ai de-a face." Cheia reală spre succes este „calificarea instantanee".

Ce este „calificarea instantanee"?

Pur și simplu este o adaptare a metodei pe care fiecare psihiatru și psiholog o folosește în mod constant cu fiecare pacient — și, întâmplător, metoda pe care fiecare vânzător de elită o folosește cu fiecare client, iar detectivii isteți o folosesc cu suspecții. În psihiatrie, poartă numele de „evaluare a personalității proiective" și iată cum funcționează:

Orice ființă umană își revelează în mod constant secretele cele mai adânci ale ființei sale într-o sută de modalități diferite. Fiecare cuvânt, fiecare gest, fiecare articol de îmbrăcăminte, fiecare reacție vorbește enorm despre trăsăturile și intențiile unui individ. După ce a petrecut 15 minute cu un pacient, un psihiatru experimentat și sensibil poate ști la fel de mult despre el ca propria lui mamă — de obicei, chiar mai mult. Aplicând aceleași metode într-o manieră simplificată, orice femeie poate realiza o primă evaluare exactă a oricărui bărbat în timpul primului minut. Acest lucru îi dă șansa de a hotărî dacă să-l încurajeze să spună „Bună" sau să-l elimine ca posibilitate odată pentru totdeauna. „Calificarea instantanee" are și un alt avantaj. Este foarte eficientă în evidențierea riscurilor cele mai mari și nu descalifică aproape niciodată un bărbat cu calități dezirabile.

Întreaga concepție se bazează pe evaluarea rapidă a gesturilor personale și a caracteristicilor fizice. Așa cum cuvintele sunt citite ca reprezentări ale ideilor, trăsăturile de suprafață ale aspectului unui bărbat pot fi citite ca indicații ale funcționării sale interne. Acești indicatori nu sunt selecționați întâmplător și se bazează pe experiența cumulată a psihiatrilor și a altor observatori experimentați pe parcursul multor ani.

Există două categorii de semne — eliminatorii și care îndeamnă la precauție.

În general vorbind, eliminatorii sunt acele semnale de avertizare serioase, care justifică stoparea relației înainte ca ea să înceapă. (Pot exista excepții, dar sunt deosebit de rare.) Semnele care îndeamnă la precauție sunt acelea care sugerează că merită avut în vedere un grad înalt de suspiciune. Un individ care prezintă mai multe asemenea semne poate fi marcat ca prezentând un risc negativ semnificativ.

Cum este aplicată metoda?

Sunt evaluate trei grupe a câte trei caracteristici și în final este introdus un determinant special. Cele nouă calități sunt următoarele:

TRĂSĂTURI FIZICE: păr — ochi — gură
ÎMBRĂCĂMINTE: pantaloni — pantofi — armonie
EXPRESIE CORPORALĂ: mers — postură — mâini
Elementul determinant este: BIZAR.

Într-un exemplu practic, lucrurile se pot întâmpla după cum urmează:

Stând la rând la casă într-un supermarket, o femeie remarcă un bărbat, aflat la coadă în spatele ei. Ce ar trebui ea să facă? Să devină extrem de interesată de cutia cu ingrediente pentru prăjituri din căruciorul ei cu cumpărături? Să-i zâmbească? Să nu facă nimic?

Într-o seară, după serviciu, ea se află în parcare, iar mașina nu vrea să pornească. Un tip drăguț vine și găsește contactul slăbit. Începe să vorbească. Aflată în această situație, o fată ar trebui să fie în culmea fericirii? Să fie prietenoasă? Să-i accepte invitația la un pahar?

Un bărbat vine în cafenea în fiecare zi, la ora prânzului.

Este fermecător, rezervat, și... ce ar trebui să facă o fată? Prin aplicarea tehnicii de clasificare de la caz la caz, răspunsul la întrebare vine de la sine. Să le luăm pe rând:

Părul: Punctul esențial este *să fie potrivit*. Faptul că părul e lung sau scurt nu contează atât de mult cât părul „corect". Trebuie să fie curat, îngrijit și să corespundă cu restul aspectului său. Trăsăturile eliminatorii sunt părul decolorat în mod grotesc, părul vopsit la un bărbat sub 40 ani și părul ondulat artificial. Te îndeamnă la precauție capetele rase, părul foarte aranjat și cărările pe mijloc.

Ochii: Principala trăsătură eliminatorie poate fi întâlnită ca laitmotiv la scriitorii de nuvele misterioase, „ochii șmecheroși". Bărbatul care nu te poate privi în ochi îți spune astfel ceva despre el însuși — și ar fi mai bine să asculți. Te îndeamnă la precauție sprâncenele smulse și ochii miopi ai căror posesori nu poartă ochelari sau lentile de contact.

Gura: Aceasta este cea mai revelatoare dintre toate trăsăturile. Eliminatorii sunt zâmbetele inadecvate (a zâmbi când nu există un motiv evident pentru zâmbet), a vorbi din colțul gurii și, desigur, gura cu un tic nervos. Te îndeamnă la precauție dinții stricați, mușcarea buzei, respirația cronică și țuguierea frecventă a buzelor.

Grupul criteriilor vestimentare este al doilea ca importanță. Există atât de multe tendințe în cadrul modei, încât evaluarea în această sferă poate fi dificilă, cu toate că există trei elemente care rămân de bază:

Pantofii: Eliminatorii sunt pantofii prea uzați și orice gen de pantof care poate fi în mod rezonabil purtat de o femeie. Te îndeamnă la precauție pantofii cu talpa interioară groasă (pentru ca posesorul să pară mai înalt), asortarea evident inadecvată (pantofi de tenis la un costum de afaceri) și stilurile extreme.

Pantalonii: Eliminatorii sunt pantalonii foarte strâmți, în special între picioare sau pe șezut, și pantalonii lăbărțați. (În mod evident, în evaluarea pantalonilor, trebuie să se țină cont și de împrejurare: dacă ei au fost folosiți pentru a merge la plajă sau la vânătoare de rațe.) Te îndeamnă la precauție pantalonii al căror fermoar nu se închide până la capăt.

Armonia îmbrăcămintei: Mai importantă decât orice modă specifică în materie de îmbrăcăminte este armonia globală a garderobei unui bărbat. În aceste zile, în care regula este dictată de lipsa de formalitate, hainele unui bărbat ar trebui să se potrivească cu mediul și cu activitățile sale. Eliminatorii sunt acele lucruri care acționează ca încercări deliberate de a submina o ocazie — de pildă, a purta un tricou la o nuntă. Te pot îndemna la precauție hainele purtate doar cu intenția de a șoca și nimic mai mult. Un combinezon de parașutist, de un

albastru electrizant, alături de niște mocasini roșii din piele imitație de aligator și un fel de pălărie de pâslă de un verde aprins îl pot masca pe bărbatul ideal, dar șansele ca acest lucru să se întâmple sunt foarte reduse.

Grupul final de evaluare este în mod potențial cel mai revelator, dar în mod ironic cel mai dificil de a fi evaluat. Ca și celelalte criterii, expresia corporală are trei categorii importante:

Mersul: Felul în care un bărbat intră pe ușă spune ceva despre felul cum merge prin viață. Eliminatoriu este un pas feminin. Pasul afectat, legănatul șoldurilor, umeri care se ridică și coboară alternativ presupun necazuri mari. Te îndeamnă la precauții picioarele târșâite și pasul de „tip dur".

Postura: Aceasta este o altă caracteristică semnificativă, deoarece bărbații sunt rareori conștienți de felul în care stau. Mâna în șold îi comunică unei fete să o ia la sănătoasa, ca și mâinile în buzunare. Capul aplecat în față și spatele gârbovit sunt de asemenea eliminatorii. Te îndeamnă la precauții ambele mâini pe șolduri, ca și cocârjarea cronică.

Mâinile: În ciuda faptului că mama ne-a învățat să nu vorbim niciodată cu mâinile, orice bărbat face totuși acest lucru — dacă o fată vrea să asculte. Ronțăitul unghiilor, frângerea mâinilor, încleștarea și descleștarea pumnilor, frecarea mâinilor una de alta și mâinile care tremură ușor sunt semne eliminatorii. Mâinile care nu știu încotro s-o ia — spre revere, buzunare, în jos pe o parte, înapoi spre buzunare sunt semne de precauție, împreună cu mâinile care atârnă fără vlagă, cu palmele întoarse spre spate sau mai rău, în față.

Pe lângă toate aceste semne revelatoare, există elementul determinant capital, cel mai semnificativ. În cazul în care un bărbat înscris în etapa de calificare revelează o trăsătură *bizară*, femeia care dorește să se scutească de o grămadă de necazuri trage cortina chiar în acel punct. O caracteristică bizară înseamnă acel element care este discordant, inexplicabil, aiurea sau, în limbajul copiilor, „trăsnit". De exemplu, un bărbat care poartă mănuși în timpul verii ar trebui să aibă o bună explicație ca să evite să fie calificat drept bizar. Tipul care se rade în cap sau face o jumătate de duzină de dușuri pe zi sau se îmbracă întotdeauna în negru poate avea motive foarte bune

pentru toate, dar fata care se implică într-o relație cu el își asumă un risc pe care l-ar putea evita.

Dar oare nu sunt lucrurile duse prea departe cu acest exercițiu al calificării bărbaților?

Depinde de punctul tău de vedere. O femeie singură obișnuită trebuie să înfrunte viața pe cont propriu. Fericirea ei viitoare — sau nefericirea — depinde de realizarea celor mai bune alegeri posibile. Cel mai rău este că, de obicei, timpul lucrează împotriva ei. Anii se grăbesc tăcuți, iar ea pierde o parte din avantaj cu fiecare lună care trece. Dacă își poate îmbunătăți șansele de a găsi bărbatul care îi va aduce împlinirea prin utilizarea principiilor psihiatriei moderne, alegerea trebuie să fie lăsată la dispoziția ei. Cu siguranță că nici o metodă nu este infailibilă — după cum nici o ființă omenească nu este infailibilă — dar dacă în selectarea unui bărbat ea aplică aceeași metodă critică pe care o folosește la selectarea friptururii înăbușite, nu poate decât să se ajute pe ea însăși.

Dar este valabilă această metodă de calificare a bărbaților?

Da, în sensul că fiecare expresie și caracteristică umană exprimă personalitatea de bază. Când o fată își ascute simțurile până la punctul în care poate face instantaneu inventarul celor nouă puncte, ea obține un alt avantaj — cuvântul specific din psihiatrie este „structură globală". Conceptul de bază este acela că întregul este mai mare decât suma părților. De exemplu, cele șapte note ale unei game sunt doar tonuri muzicale până când sunt interpretate într-o succesiune din care să rezulte un cântec. Caracteristicile individuale ale unui bărbat care traversează o încăpere capătă o semnificație total diferită atunci când sunt strânse la un loc pentru a forma o impresie globală. După câteva luni de folosire a acestei metode, majoritatea femeilor, asemeni psihiatrilor experimentați, vor fi capabile să-și facă impresii rapide, fără a fi propriu-zis conștiente de componentele individuale.

După ce o fată decide că un bărbat s-a calificat, care este pasul următor?

În continuare, îi ușurează bărbatului sarcina primului pas, pe care îl face ea însăși. Ea îl privește direct. Fără să facă cu ochiul, fără zâmbete sfioase, doar o privire deschisă și calmă. După cum se spune pe Madison Avenue, mingea este acum în terenul lui. Dacă el nu face mutarea următoare, s-a descalificat singur, în cele din urmă, prin lipsă de inițiativă. Femeia a făcut tot ce se poate și este momentul să treacă la următoarea oportunitate. Dacă el vine și începe o conversație, ea este gata pentru faza a patra.

Ce este faza a patra?

Stabilirea precisă a ceea ce va reprezenta relația. Va fi prietenie fără sex; prietenie cu sex; sex — fără prietenie; sau, marea lovitură — prietenie, sex *și* dragoste? Cu cât un bărbat și o femeie pot pune mai repede la punct răspunsul la această întrebare, cu atât se pot dedica activității de a se bucura unul de celălalt. Mai întâi, femeia trebuie să hotărască ce așteaptă ea de la acel bărbat (sau de la *orice* bărbat, de fapt); apoi trebuie să afle ce caută el. Dacă amândoi se află pe același făgaș, lucrurile se simplifică imediat. Dacă nu caută aceleași lucruri, ambii vor economisi mult timp, cunoscând cu promptitudine acest amănunt.

Pentru o femeie, calea cea mai ușoară de a afla ce vrea un bărbat este aceea de a-l întreba. Este ca în povestea cu turistul pierdut în sălbăticiile Scoției, care a umblat ore în șir fără să întâlnească alt suflet. În cele din urmă, a dat peste un bătrân scoțian colțuros, care stătea pe o piatră. S-a grăbit spre acel bărbatul și a strigat: „Slavă Domnului că te-am găsit! Credeam că m-am pierdut!" Scoțianul s-a dat înapoi și a întrebat: „Există vreo recompensă pusă pe capul tău?" „Nu prea cred", a răspuns călătorul. „Atunci", a spus scoțianul, ridicându-se și plecând, „ești tot pierdut."

Dacă o fată caută dragoste și bărbatul este interesat de sex și, *poate*, de prietenie, nu este decât o chestiune de timp până când el să se ridice, să se îmbrace, să plece și s-o asigure că este încă pierdută.

Cum pune o fată o astfel de întrebare?

Nu este atât de ușor, dar e posibil. Cea mai bună metodă este învechitul obicei social cunoscut ca „întâlnire". În aparență, o întâlnire pare o modalitate plăcută de a petrece o seară, poate a intra la un film, a mânca ceva și a înfrunta apoi rutina zilnică în dimineața următoare. Nimic nu poate fi mai departe de adevăr. Fiecare întâlnire, de la cea mai formală până la cea mai critică, este o căsnicie — sau mai exact, o mini-căsnicie. Fiecare dintre componentele relației soț-soție este prezentă la fiecare întâlnire, fie literalmente, fie în formă simbolică. Se manifestă în forma hrănirii, a declarării publice a relației, a cooperării într-o privință oarecare, a sexului (fie explicit sau implicit) în forma unui oarecare acord asupra viitorului. Prost folosită, experiența întâlnirii poate conduce o fată la o căsnicie dezastruoasă la fel de sigur cum o felie de carne trece prin tocătorul de carne — și cu rezultate asemănătoare. Pe de altă parte, dacă fata se folosește de fiecare întâlnire în deplinul ei avantaj, poate dispune de o avanpremieră temeinică a ceea ce vor fi următorii 30 de ani cu acel bărbat. Anne și-a descris experiența astfel:

— Păi, am încercat metoda și, după cum ați prezis, mi-a spus multe.

— Ce s-a întâmplat?

— Dat fiind că am fost măritată și că, în fine, am 32 de ani, nu sunt tocmai adolescentă; am ieșit la multe întâlniri. Dar săptămâna trecută, când am ieșit cu Tim, a fost prima oară când mi-am ținut ochii — și mintea — deschiși în fiecare clipă. Bine, cu excepția momentului în care m-a sărutat de noapte bună.

Anne a făcut o grimasă.

— Dar de fapt a fost prima dată când m-am gândit la o întâlnire ca la un gen de căsnicie de încercare. Tim a venit la mine — a fost a doua oară când am ieșit cu el — și mi-a adus flori. Nu era decât un buchet de violete, dar era un început bun. M-a dus la cină, la un film, am băut apoi câteva pahare, după care ne-am întors acasă. I-am făcut niște cafea, am stat cu brațele încrucișate și — știți — ne-am giugiulit un timp, după care a plecat. M-am simțit grozav.

— Când ieși cu el din nou?

Anne a părut surprinsă.

— Din nou? Niciodată! N-aș mai ieși cu el niciodată.

— Dar nu ai spus că te-ai simțit bine?

— Ah, sigur, dar a fost exact același fel de timp plăcut petrecut împreună ca și data trecută. De fapt, prima dată mi-a adus margarete și am mers la un restaurant italienesc, în loc de unul chinezesc, dar în rest a fost copia la indigo a primei întâlniri — același gen de film, aceleași glume, același scenariu. Știți, unul dintre acele circuite turistice — 22 de orașe în 21 de zile? Pot să mi-l închipui după ce ne căsătorim: vine acasă de la serviciu, aruncă ziarul pe canapea, mă sărută mecanic, deschide televizorul, își aprinde pipa și apoi se uită de jur împrejur ca să vadă dacă a intrat în casa care trebuie. Nu, mulțumesc. Concepția mea despre căsnicie nu este reprezentată de 1 000 de săptămâni în genul unei comedii televizate. Doctore, continuu să caut.

Anne avea mult simț al perspectivei, care provenea din experiență și care-i dădea încredere în propria ei judecată. Dar nu este singura. Orice femeie poate ajunge repede în punctul în care își poate literalmente prezice viitorul de la primele întâlniri cu un bărbat.

Cum se face?

Prin adaptarea tehnicii testării personalității proiective la o relație pe termen lung. Acel geniu cinic, Sigmund Freud, a arătat drumul când a observat că: „Ființele umane transpiră trădare față de sine." Orice bărbat căruia i se acordă o posibilitate rezonabilă, va revela aproape fiecare detaliu al viitoarei sale relații cu o femeie în cursul primelor câteva întâlniri cu ea. Tot ceea ce are ea de făcut este să-l încurajeze să se exprime fără rețineri, să fie detașată și să vadă viitorul desfășurându-se. Dacă îi place ce vede, se poate angaja la mai mult. În cazul în care caută altceva, ea poate să se elibereze politicos și să continue să caute. Unul dintre cele mai bune prilejuri pentru a-și începe testarea proiectivă este masa de seară.

De ce?

Există două funcții ale ființelor umane care sunt doar parțial controlate în mod conștient — mâncatul și sexul. Indiferent cât de mult încearcă, bărbatul obișnuit nu-și poate ascunde defectele (și calitățile) nici la cină, nici în pat. Altfel spus, un bărbat își imprimă adevăratul caracter pe fața de masă și pe cearșafuri. Ca dovadă pentru cât de puțin își controlează bărbații (și femeile) comportamentul alimentar, merită să acordați câteva minute observării acestuia în cel mai apropiat restaurant. Priviți-i pe cei care se grăbesc și mănâncă singuri. Se apleacă spre mâncare, o îndeasă în gură, *și la fiecare 5 până la 15 secunde își ridică involuntar capetele și cercetează orizontul*! În mod ironic, puțini oameni conștientizează câtuși de puțin existența acestui comportament și majoritatea îl neagă atunci când le este adus în atenție. Nici măcar specialiștii în științe comportamentale nu înțeleg motivul acestei activități, cu toate că ea este comună tuturor animalelor și poate fi o remanență a timpurilor mai puțin cunoscute, când omul primitiv trebuia să fie atent la dușmani în timp ce se hrănea.

Pentru a observa cu exactitate un bărbat, determină-l să te scoată la cină. O seară în care îl supui unei observări atente într-un restaurant face cât luni întregi de mâini strânse în întunericul sălilor de cinema.

De îndată ce cuplul s-a așezat la masa de seară, începe adevărata muncă. Întreabă-l ce crede că ar trebui să mănânci și ascultă cu atenție. Iată câteva posibile răspunsuri cu posibilele lor traduceri:

„Orice. Orice te atrage." *„Vreau să fii fericită, indiferent cât mă costă."*

„De ce nu iei filet mignon sau friptură și homar?" *„Înseamnă mai mult decât banii."*

„Ohh, nu știu! Să întrebăm fata." *„Ascultă, copilașii ca mine nu știu nimic. Hai s-o întrebăm pe mama."*

„Am auzit că puiul *à la King* este bun aici." *„Am auzit că puiul* à la King *este ieftin aici."*

„Eu nu iau decât o omletă și o salată." *„Te-am luat aici doar ca să fac paradă. Nu încerca să mănânci."*

„Ce-ai putea tu să mănânci? Oh, tocmai mă pregăteam să te întreb ce mi-ai sugera tu mie." *„Ascultă, nu prea știu ce fac. Sper pur și simplu ca cineva să mă adopte înainte de a fi prea târziu."*

Pe parcursul desfășurării cinei, o fată isteață își ține ochii și urechile deschise. Privește ce comandă el și cum comandă:

„Doresc sardine, dar numai dacă sunt fără pielițe și fără oase. Sunt alergic la pielițe și la oase!"

Imaginați-vă o viață întreagă în care îndepărtați pielițele și oasele de la sardine, în timp ce soțul dv. dă târcoale și bate nerăbdător din picior.

Problema preferințelor alimentare este una importantă. Fără discuție, cel mai bun candidat este bărbatul care nu este prea mofturos la mâncare. Aceasta nu înseamnă că bietul suflet care trăiește cu piure instant sau mâncare congelată este cel mai bun soț — are și el propriile probleme. Dar pentru bărbatul care abordează masa într-o manieră normală, modalitățile prozaice relevă un grad semnificativ de sănătate mentală. Chiar mai important, o atitudine sănătoasă în ce privește mâncarea semnifică de obicei o atitudine sănătoasă față de sex.

Cum așa?

De vreme ce mâncatul și sexul sunt chemări fundamental primitive, bărbatul care își tratează nevoile nutriționale în mod rațional probabil că își va trata și simțămintele sexuale în același mod. Un tip care la cină insistă asupra ciupercilor malaieziene umplute cu melci poate avea preferințe exotice similare la ora de culcare. Bărbatului căruia ideea de paradis îi este dezvăluită de spaghetele la conservă probabil că nu-i pasă de ceea ce el — sau oricine altcineva — simte când este vorba de sex. Un bărbat care insistă ca vinul să fie la 24°C și supa la 43°C își poate petrece cea mai mare parte a nopții deschizând și închizând ferestrele, în loc să realizeze scopul pentru care se află acolo.

Dar asta nu înseamnă să duci lucrurile un pic prea departe?

Nu. Mamele, profesorii, asistentele medicale și psihiatrii știu de ani de zile că aceia care sunt cel mai ușor de satisfăcut și cei mai realiști la masa de seară sunt și cei mai comozi și plăcuți oameni din orice alt punct de vedere.

Un alt lucru care trebuie luat în considerare îl reprezintă manierele din timpul mesei — a merge prea departe în orice direcție este o veste proastă, iar fata care nu se încordează în ascultare acum, va avea de ascultat de trei ori pe zi după ce

s-a măritat. În cazul în care șterge argintăria pe fața de masă, mănâncă cu gura larg deschisă și își scobește dinții după masă, acestea sunt avertismente în ce privește lucrurile rele care urmează. În același timp, faptul că-și scobește gura după fiecare îmbucătură, ascunde sâmburii de măsline după salată și disecă mâncarea în fâșii microscopice înainte de a o consuma poate fi greu de suportat la fiecare masă.

Mai este și altceva?

Sfârșitul mesei este un moment important. Fiți atente la deserturi. Este posibil ca bărbatul ușor supraponderal care consumă două porții de prăjitură cu căpșuni să ajungă să-și cumpere hainele de la raionul pentru grași înainte de cea de-a treia aniversare a nunții. Este posibil ca cineva care „nu mănâncă niciodată desert" să fi uitat să-ți spună ceva despre sine — ceva legat de diabetul lui.

Momentul adevărului este acela când apare nota de plată. Dacă acela care te-a invitat o privește cu atenție, nu-ți face griji. Sunt banii lui și este un semn bun, că îi gospodărește cu atenție. Pe de altă parte, bărbatul care este tulburat pentru fiecare articol în parte — „Cum adică, taxați în plus un cocteil de creveți?" — poate avea problemele lui. Prețurile sunt înscrise pe meniu, comanda s-a făcut după acesta, iar a plăti nota este doar o parte a jocului. Ultimul și probabil cel mai revelator articol este bacșișul. Orice bacșiș cuprins între 10 și 20% nu merită o a doua privire, dar bărbatul care dă un bacșiș mai mic decât a zecea parte din nota de plată va fi greu de abordat când copiii vor avea nevoie de un palton nou. Tipul care-i lasă chelneriței un bacșiș de 5 dolari la o notă de 10 dolari va fi iubit și de băieții de serviciu de la hotel, și de șoferii de taxi. Probabil că nu va fi iubit de cei care încasează facturi, de cei care încearcă să-și încaseze cecurile și de cei care vor să-și ia mobila înapoi.

Dar cum poate o fată să fie într-adevăr sigură de toate aceste lucruri?

Nu poate. Fiecare trăsătură dezvăluită de un bărbat atunci când cinează în oraș nu este decât o piesă în plus din marele mozaic. Fiecare indiciu poate fi observat, indexat și luat în

considerare ca parte a imaginii de ansamblu. Însă informația ignorată de o femeie este aceea care va reveni s-o hăituiască mult timp după ce cadourile primite la nuntă au încetat să mai funcționeze: prăjitorul să mai prăjească pâinea sau deschizătorul să mai deschidă conserve. Câteodată, o fată parcurge tot traseul, ca Glenda:

— M-am gândit mult la ceea ce mi-ați spus, doctore. Adică la cât de important pot fi băutul și mâncatul în alegerea unui bărbat. Așa că m-am hotărât să procedez astfel odată pentru totdeauna. La început nu părea corect — părea un fel de joc murdar. Dar apoi am hotărât că nici a rămâne legată de bărbatul nepotrivit nu era corect. Miercurea trecută, imediat după ce am ieșit de la consultația cu dv., l-am făcut pe Dan să mă invite la cină. Am ales intenționat un loc unde sunt chelnerițe, deoarece mi-am amintit că mi-ați spus: „Dacă te gândești să te măriți cu un bărbat, să fii întotdeauna atentă la modul în care o tratează pe chelneriță, fiindcă dacă te măriți cu el, în următorii 30 de ani tu vei fi chelnerița!" Atunci am avansat cu un pas și l-am făcut să mă ducă la King's Castle, restaurantul acela în stil vechi englezesc. Nu fiindcă mi-ar plăcea mâncarea de acolo, dar prietena mea Dottie este chelneriță acolo. Înainte de a mă mărita cu Dan, doream să ies peste tot, ca să-l testez pe cât posibil. M-am întâlnit cu Dottie cu o zi înainte și am pus totul la cale.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu aș fi crezut niciodată, dar metoda dv. chiar a funcționat! În două ore am aflat despre Dan mai multe decât aflasem în cele trei luni de când îl cunoșteam.

După ce ne-am așezat, el a luat meniul și a spus: „De ce să nu luăm *Friptura Specială pentru Doi*? Primim vin gratis la asta." Nu am crezut că ar fi o bună mișcare pentru început, căci el de obicei nu bea vin și ar fi trebuit să știe că nimic nu este cu adevărat pe gratis. Mi-am amintit și altceva din ce ați spus: „Dacă el pare să dezvăluie un punct slab, oferă-i o șansă corectă, testând din nou aceeași zonă." Bine deci, el dădea impresia că ar dori să fie încolțit, așa că am cerut homar, cel mai scump articol pe care-l aveau. A părut că se înfioară, dar nu a spus nimic.

Apoi am spus: „De ce n-am lua cocteil de creveți?" El a spus: „Dar se taxează în plus!" Apoi și-a amintit probabil unde se afla și cu cine, așa că a rânjit și a spus: „Să fie două?" În acel moment am început amândoi să ne simțim mai bine. Atunci a venit Dottie să ia comanda și a fost minunată! L-a făcut să repete totul de cel puțin trei ori, iar de tot hazul a fost faptul că el nu s-a supărat deloc. Apoi ea a adus mâncarea și i-a dat lui homarul meu și mie friptura lui de vacă. El nu a gesticulat nimic, și după ce a plecat ea, a schimbat farfuriile. Nu mi-a prea plăcut. Apoi i-am dat o bucățică din homarul meu, la care m-a privit cam șocat. „Nu fac niciodată asta!", a spus.

L-am întrebat: „Cum așa?"

M-a privit nedumerit și a spus „Păi, nu știu! Nu este cam neigienic? Vreau să spun, nici maniera nu e prea elegantă, nu-i așa?"

Vă spun, doctore, bătrânul computer ticăia cu o viteză ametitoare. Nici nu începusem felul principal și deja se întâmplaseră o mulțime de lucruri: fusese prins la înghesuială cu vinul gratuit, ezitase asupra cocteilului de creveți, nu rugase chelnerița să ne așeze fiecăruia cina pe care o comandasem și fusese șocat să-mi guste mâncarea. Nu era prea grozav. Dacă nu voia nici măcar să-mi mănânce din farfurie, ce avea să se întâmple mai târziu, când ne apucam de treburi mai serioase? Ca aspect pozitiv, a acceptat homarul și cocteilul de creveți și a fost amabil în legătură cu orice aspect până în acest punct.

Am observat că avea o expresie comică pe față. Apoi mi-am dat seama ce se întâmplase. Comandase o friptură bine rumenită, iar Dottie i-a adus-o atât de în sânge, că nu mai văzusem vreodată o carne gătită astfel. Așa că i-am spus: „De ce nu o dai înapoi?"

N-a făcut decât să ridice din umeri și a răspuns: „Oh, cred că merge de data asta." Apoi a încercat să mestece bucățica cu care se lupta de cinci minute. Am chemat-o pe Dottie și i-am explicat problema, iar ea s-a întors cu carnea în cinci minute, gătită la fix. Cred că mi-a mulțumit de vreo zece ori. Totuși, nu m-am bucurat pentru asta.

După aceea, am uitat de cină și am început să vorbim despre unde aveam să mergem în noaptea aceea, ce aveam de gând să facem în weekend și alte lucruri de genul ăsta. Nu

prea am mai ținut cont până când am terminat. El a mâncat tot ce avea în farfurie, cu excepția legumelor — avea mazăre și morcovi. L-am întrebat de ce nu le-a mâncat și a spus: „Ce comic — mama obișnuia întotdeauna să mă întrebe acest lucru. Urăsc legumele, asta-i tot." Clic-clic — totul s-a înregistrat. Nu aveam de gând să irosesc nici un minut din timpul prețios. Apoi a scos o cutiuță cu pastile. Nu *o* mai văzusem niciodată. A înghițit câteva pastile — fără apă. Astea erau vești proaste.

— De ce spui „vești proaste"?

— Cred că învăț de la dv., doctore. Mie îmi este destul de greu să înghit o pastilă *cu* apă, așa că îmi închipui că cineva care ia pastile fără apă trebuie să aibă multă practică. Așa că l-am întrebat.

— Ce a spus?

— A spus: „Oh, le iau întotdeauna după cină, deoarece am un stomac sensibil." Apoi mi-a oferit și mie una! Nu știam ce să fac, așa că i-am dat un punct pentru că s-a oferit să le împartă cu mine și i-am scăzut un punct pentru că obișnuiește să le ia, la urma urmei!

Cam pe când ajunsesem la desert și eu eram gata să trag un pui de somn — capul mi se învârtea de-a binelea. Nu îmi dau seama cum reușiți voi, psihiatrii, s-o duceți la capăt o zi întreagă. Dar am rămas pe loc. L-am întrebat ce dorește ca desert, dar n-a făcut decât să zâmbească, a chemat-o pe Dottie și i-a șoptit ceva la ureche. Ea s-a întors la bucătărie și a revenit cu două prăjiturele Alaska așezate în niște ghivece de flori în miniatură, cu câte o margaretă înfiptă în fiecare. Aceasta era surpriza lui. Atunci m-am simțit vinovată pentru că pusesem totul la cale ca să-l încerc și mi-au venit lacrimi în ochi. El s-a întins spre mine și m-a sărutat în văzul tuturor oamenilor din restaurant și atunci am renunțat pur și simplu. Nici măcar nu-mi mai amintesc cum a plătit nota sau dacă măcar a plătit-o.

Glenda a zâmbit.

— Crezi că a meritat toată agitația?

— Sigur că da! Am aflat o grămadă de lucruri despre Dan, pe care nici nu le-aș fi bănuit — lucruri bune și lucruri rele. Nu mi-a plăcut felul în care s-a agitat în legătură cu costul fiecărui lucru din meniu, nici că s-a lăsat manipulat de chelneriță, nici pedanteria lui când a fost vorba să ia ceva din mân-

carea mea și nici faptul că nu a mâncat legumele și a luat acele tablete. Dar am fost impresionată de amabilitatea lui în legătură cu tot, de felul în care și-a revenit rapid când am reușit să reevaluăm lucrurile. Cel mai mult mi-a plăcut gestul lui de a mă surprinde cu desertul și tandrețea cu care m-a liniștit când am început să plâng. Asta a compensat totul. Cred că încă mai vreau să mă mărit cu el. Dar vreau ca mai întâi să cunosc mai multe despre el și sunt câteva lucruri pe care poate că voi reuși să-l ajut să le depășească. Vreau să spun că nu doresc să-mi mănânce din palmă, dar cel puțin să putem împărți aceeași farfurie.

Cum altfel mai spune un bărbat adevărul despre sine?

Prin automobilul său. Producția și modelul nu înseamnă la fel de mult ca felul în care arată și — mai revelator — felul în care conduce. O mașină rablagită, avariată, dezordonată sugerează o personalitate rablagită, avariată, dezordonată — în profunzime. Cauciucurile uzate și frânele care sfidează moartea indică nesăbuință chiar și în alte zone importante. Dar adevăratul reper este modul în care conduce. Majoritatea ființelor umane nu au niciodată atât de multă putere sub control ca atunci când propulsează un vehicul de 2 000 kg la 100 km pe oră pe o autostradă aglomerată. Modul în care ei folosesc (sau folosesc greșit) această forță uriașă este o indicație asupra felului în care vor folosi forța în relația cu viitoarele neveste. Bărbatul care aduce tot timpul argumente cu sens unic în relația cu alți șoferi nu-i oferă fetei decât o avanpremieră a atracțiilor care urmează în cazul în care se mărită cu el. Bărbatul care accelerează sau șofează nesăbuit se pare că nu are parte de destulă nefericire în viața de zi cu zi — are nevoie să o suplimenteze cu riscul zilnic de a fi omorât sau rănit. Bărbatul care-și ține mașina foarte curată, care revarsă o atenție nelimitată asupra ei, îi cumpără mici cadouri în fiecare săptămână (capace noi pentru roți, aspirator cromat, scrumieră de comandă) își aduce ofranda la un alt templu. O simplă femeie nu are nici o șansă în fața unui motor de 6 500 cm^3 și un carburator cu patru cilindri.

Șofatul în stare de ebrietate sau încasarea unor amenzi pentru trafic par să fie un joc copilăresc. Dacă iubitul rulează cu 130 km la oră la o întâlnire poate să-ți dea emoții — dar a merge la pușcărie la miezul nopții ca să plătești cauțiunea pentru soțul tău nu este la fel de distractiv.

Care sunt semnele bune care trebuie căutate?

O mașină *nu* este adevăr, frumusețe sau dreptate. O mașină *nu* este o navă spațială. *Nu* este o armă. *Nu* este o fortăreață împotriva crudei lumi exterioare. Este pur și simplu o cutie pe roți, cu care oamenii se pot deplasa mai rapid decât dacă ar merge pe jos — și să sperăm că beneficiind de aceeași siguranță. Cele mai bune note le primește bărbatul care înțelege acest lucru și își folosește mașina ca pe o unealtă utilă — nu ca pe un bilet pentru lumea cealaltă. Dacă un tip se arată cu un automobil curat și confortabil, în bună stare de funcționare și îl conduce cu o atenție rezonabilă, fata nu prea are de ce să-și facă griji în privința asta.

Mai există un punct final despre mașini. După casă, este cea mai mare investiție pe care o fac cei mai mulți bărbați. În acest sens, ea oferă o anume idee despre felul în care își gospodărește banii un bărbat. Poate că tipul care este asistent de manager la sucursala unei bănci și conduce un Cadillac decapotabil poate într-adevăr să și-l permită. Poate că doar reușește să se descurce cu ratele. Poate că nici asta nu reușește. Nu este dificil de aflat.

Cum?

În majoritatea statelor, legislația impune ca talonul mașinii să fie păstrat în interiorul mașinii — înfășurat de volan, îndesat la viziera de soare sau în compartimentul pentru mănuși. De obicei, există un spațiu în formular pentru proprietarul mașinii, urmat de un spațiu pentru cel care conduce mașina. Dacă posesorul mașinii nu este același cu tipul care conduce mașina, înseamnă că mașina nu este a celui din urmă. Poate că-i aparține unui văr — sau tăticului. Dacă posesorul mașinii este United Finance Company, mașina aparține acestei organizații. Desigur că nu e nimic rău în asta — dar

celor mai multe fete le place să știe cine ce are într-adevăr de la bun început.

Sunt banii atât de importanți?

Și da și nu. Una dintre cele mai mari surse de nefericire în căsnicie (și în general în viață) sunt banii insuficienți pentru a face tot ceea ce vrea cineva să facă imediat. Viitorul succes în căsnicie depinde mai puțin de suma de bani pe care o are un cuplu decât de felul cum îi administrează. Dacă soțul este cel care va aduce banii pentru familie după căsătorie, el trebuie să aibă ceva practică înainte de ziua nunții. O femeie care se mărită cu un bărbat care nu poate să-și mențină slujba, se angajează într-o carieră pe viață — aceea de a întreține un soț. Bărbatul care a avut opt slujbe în șapte luni și care pur și simplu nu pare să se regăsească va fi găsit de soția lui după căsătorie — în fața televizorului în fiecare seară, când ea vine acasă de la serviciu. Dar aceste semne sunt evidente, însă există altele, la fel de înfricoșătoare, care trebuie scoase la lumină.

De pildă, bărbatul care împrumută bani de la prietena lui — sau cel care-și uită portofelul când ies împreună la cină. Doar 2 dolari aici și 5 dolari acolo, dar poate că el are nevoie de un bancher în loc de o nevastă. Atunci când o fată vrea să se lămurească în privința banilor, cea mai grea situație prin care poate să treacă este aceea în care bărbatul este excesiv de generos cu ea și avar cu oricine altcineva. Ginny își relatează experiența:

— Ted era într-adevăr un tip grozav! M-a dus în locuri despre care doar citisem mai înainte și nu reușea să facă destul pentru mine. Ceea ce vreau să spun este că unele lucruri chiar mă stânjeneau. Cum ar fi faptul că mi-a trimis o duzină de orhidee de ziua mea de naștere — nu acasă, ci la birou. Șeful meu este un mare cheltuitor — lucrează în domeniul publicității —, dar chiar și el a fost uluit! Apoi a fost ceasul — aur de 18 carate — și cei doi porumbei. Păsările au venit efectiv într-o colivie aurită! Pur și simplu, nu-mi venea să cred; eram copleșită. Dar altceva mă deranja. Era vorba de secretara lui.

— Ce e cu ea?

— Ted se plângea de faptul că secretara lui dorise tot timpul o mărire de salariu, iar ea se furișa să plece la ora 5 fără 5 minute, în loc să facă „munca pentru o zi întreagă pentru salariul pe o zi întreagă"; și mi-a mai povestit că ea s-a supărat atunci când el i-a blocat banii pentru că întârziase zece minute într-o dimineață. Cu siguranță nu părea tipul care-mi trimitea orhidee cu brațul.

Cam atunci mi-am amintit de ceea ce mi-ați spus: „Pe termen lung, așteaptă ca un bărbat să te trateze doar la fel de bine ca pe cea mai puțin importantă persoană din viața lui." Nu mi-aș fi putut închipui că voi fi vreodată tratată ca secretara lui, dar după cum a ieșit până la urmă, nici nu am mai fost nevoită s-o fac.

— Nu a trebuit niciodată să ce?

— Închipuiți-vă! Cam două săptămâni mai târziu, am primit eu însămi „tratamentul secretarei". El îmi vorbise despre unul dintre clienții lui, care i-a trimis înapoi un număr mare de cântare de baie, pentru că pur și simplu nu funcționau cum trebuie. Oricum, a râs și mi-a spus că aceste cântare nu fuseseră bune de la bun început. O lună mai târziu, ghiciți ce mi-a adus cadou?

Ginny a oftat.

— Ați ghicit — un cântar de baie. Chiar mai rău, nici măcar nu și-a amintit să-mi fi vorbit despre asta. Dacă un bărbat are de gând să fie avar, trebuie cel puțin să aibă o memorie bună — sau are nevoie de o secretară bine plătită, care să-i amintească. Din acel moment, totul s-a dus de râpă. Am început să primesc pulovere cu eticheta tăiată, poleiala de pe ceasul meu de 18 carate s-a uzat până la aproape 3,5 carate, iar bronzul de dedesubt s-a făcut verde. Lovitura finală a venit în weekendul trecut. M-a scos la cină într-un loc obișnuit — nimic special —, iar când am terminat, a scos o cărticică și a decupat un cupon. Era genul acela de afacere cu „două-bucăți-la-prețul-uneia-singure"! Știți, cumperi o carte cu 4,95 dolari și apoi afacerea este „Plătiți o cină și o primiți pe următoarea gratis — valabil numai în zilele de joi și de duminică după 9 seara." Dacă tot veni vorba, m-am întrebat de ce mâncam așa de târziu în seara aceea. Am învățat ceva din acest lucru: fii atentă la străinii care au ceasuri *poleite* cu aur și cântare de baie defecte.

Dacă un bărbat trece de toate aceste obstacole, atunci este calificat?

Nu încă. Mai este un test — probabil cel critic. Numele acestui test este „mama". Chiar dacă își dă seama sau nu, în principiu, fiecare fată care se mărită cu un bărbat mai primește o personalitate în cadrul negocierii — chiar dacă unele femei nu o *consideră* o negociere. Gravată adânc în subconștientul oricărui bărbat — indiferent cât de dur sau de masculin ar fi el — stă imaginea atotputernicei sale mame. Fata care se mărită cu el se mărită și cu acea mamă — sau cel puțin cu acea parte din mamă care trăiește în interiorul soțului ei. Dacă există vreo posibilitate în acest sens, fiecare femeie ar trebui să facă pelerinajul simbolic, vizitându-și potențiala soacră. Fiecare femeie este suficient de deșteaptă pentru a nu-și lua un soț la prima vedere; de ce ar alege-o pe următoarea persoană ca importanță din viața ei în acest mod?

Cu totul regretabil, majoritatea femeilor se află în dezavantaj când au de-a face cu mama. Partenerul mai vârstnic în dezvoltarea emoțională a unui bărbat deține atuurile. Ea știe totul despre băiețelul ei, ea a fost deja căsătorită (măcar o dată) și știe cum să se poarte cu copiii — cum ar fi prietena fiului ei, de pildă. Acesta este locul în care radarul subconștient are o importanță capitală. Toate indiciile care au fost atât de utile în calificarea unui bărbat sunt aproape inutile în ce privește evaluarea mamei lui.

De ce este mama atât de importantă?

Din cauză că fiecare individ poartă amprenta nepieritoare a fiecăruia dintre strămoșii lui. Străbunica a modelat-o pe bunică, bunica a modelat-o pe mamă, iar mama l-a modelat pe fiu. Indiferent cât de neglijentă ar fi o femeie în procesul de calificare a soțului potențial sau cât de atent este el în a-și ascunde trecutul, prezentul sau viitorul, tema de bază începe și se sfârșește cu mămica lui.

Dacă prezumtiva soacră este în mod autentic caldă și iubitoare, dacă între ele circulă un fluid de deschidere și încredere reciprocă, o femeie poate să-și confirme judecata despre potențialul soț. Dar dacă există o notă discordantă, dacă mama

nu pare să fie cu adevărat sinceră, este momentul să privești situația cu mare atenție. Pe Penny a costat-o 4 000 de dolari ca să afle:

— Personal, cred că a meritat. Am 38 de ani și am fost măritată de două ori. Primul meu soț a fost ucis în Coreea — după război — și de al doilea soț a trebuit să divorțez. Ca să fiu cinstită, a fost o tranzacție parte-n parte: jumătate era el cu băutul și jumătate mă plângeam eu. În nici un caz, nu ar fi trebuit să mă recăsătoresc atât de repede. Dar asta e o altă poveste. Am vrut să procedez corect a treia oară, așa că v-am urmat sfatul și Jim părea chiar perfect. După ce-am ieșit împreună vreo șase săptămâni, am mers s-o văd pe mama lui. Am mers cu noul meu automobil — ea locuia cam la 800 km depărtare, într-un mic orășel. De fapt și de drept, nu arăta rău în primele câteva zile — întotdeauna zâmbitoare, întotdeauna veselă, întotdeauna gata să glumească. De ce — am aflat mai târziu, când gluma a fost pe seama mea.

Penny a tresărit.

— După vreo patru zile, am ajuns să fim prietene destul de bune și într-o zi, când Jim își vizita niște prieteni din liceu, ea a avut nevoie să facă unele cumpărături și m-a întrebat dacă se putea folosi de mașina mea. M-am oferit să conduc eu, dar nu a făcut decât să chicotească și a spus că nu dorea să mă deranjeze. Atunci când i-am întins cheile, m-am complimentat că am fost suficient de deșteaptă ca să aleg bărbatul potrivit — *și* soacra potrivită. Ce glumă! Așa că am rămas uitându-mă la televizor — nu prea puteai să faci multe în acel orășel — iar vreo oră mai târziu, a sunat soneria de la ușă. M-am dus să văd cine este și atunci m-ai fi putut doborî cu o pană! Erau doi polițiști cât se poate de nervoși! Și-au croit drum în casă și au început să mă supună unui interogatoriu sever: „Aveți un automobil verde de tip Dodge?" „I-ați dat permisiunea dnei Watson să îl conducă astăzi?" „Putem să vedem talonul?" „Este asigurat?"

Vă imaginați, doctore, că acele întrebări nu erau de natură să-i ușureze unei fete digestia de după prânz. Mi-a luat cam jumătate de oră să pun fragmentele la un loc — și era o cacialma. Bătrâna doamnă Watson era beția cea mai convinsă a orașului. *Acesta* era motivul pentru care era așa de veselă. Ea era aburită jumătate din timp. Jim n-a menționat niciodată acest lucru — din motive evidente. Cum să-i spui logodnicei tale că mama ta este o beție? Pusese stăpânire pe mașina mea — permisul îi fusese ridicat cu trei ani în urmă — și făcuse ravagii pe strada principală. Bietul și micuțul meu automobil era complet zdrobit, iar compania de asigurări nu a vrut să-mi dea nici un cent. Din fericire, au plătit ei paguba — după ce mi-au amintit de o grămadă de ori că nu erau obligați să o facă în plan legal. Pe ei i-a costat 12 500 de dolari, pe mine m-a costat 4 000 de dolari, și am scăpat ușor. Am început să întreb prin oraș și am descoperit o adevărată controversă în plan local — oamenii nu reușeau să cadă de acord cine bea mai mult, Jim sau mama lui. Se pare că el se lăsase de băut de șase luni și zece zile — nu se mai îmbătase din săptămâna de dinainte de a mă cunoaște pe mine.

După cum am spus, m-a costat o grămadă de bani, dar iată de ce m-am scutit! Imaginați-vă cum ar fi fost să fiu măritată cu Jimmy și mămica Watson în următorii 20 de ani.

Cum se poate proteja o fată?

Aplicând principiile evaluării proiective a personalității și în cazul mamei bărbatului.

Prima întâlnire cu o viitoare soacră este probabil și cea mai revelatoare. În acea fază, ea încă își planifică apropierea față de viitoarea noră și stratagemele ei, vorbind la modul relativ, încă nu sunt clar stabilite. Există două aspecte vitale legate de prima întâlnire — primirea și prima declarație despre fiul ei.

Dacă mama o salută pe tânăra doamnă cu grație și căldură — așa cum ar saluta-o pe prietena unui vechi prieten — totul este pe drumul cel bun. Dacă urarea de bun-venit nu ar face dreptate nici unui vânzător de aspiratoare, lucrurile nu stau așa bine. Dacă mama bărbatului o privește pe fată de parcă ar fi friptura de porc care se vinde cu reducere săptămâna asta, la 99 de cenți, toți vor participa la o seară tensionată.

Un alt indiciu important se dezvăluie la momentul gustărilor. Din moment ce mâncarea reflectă în mod direct perspectiva unei persoane asupra vieții, alegerea pe care o face mama în ce privește băuturile ilustrează în mod inconștient

alegerea valorilor ei, precum și a valorilor pe care ea le-a selectat — și injectat — fiului său.

Mama care oferă prăjiturele de casă și limonadă servită dintr-un ulcior pe balansoarul de pe verandă nu poate fi chiar atât de rea. Din păcate, puține fete sunt atât de norocoase în zilele noastre. Mai probabil ea le va oferi Cola sau cafea. Aceste băuturi nu prezintă probleme și de asemenea nu oferă nici o informație.

Romanii sunt cei care au spus „In vino veritas" — „În vin se află adevărul". Când vine vorba de băuturi alcoolice, subconștientul vorbește cu mai multă elocvență. Prezumtiva soacră care îi oferă tinerei domnișoare o bere direct din cutie comunică ceva despre opinia ei despre sine, despre însoțitoarea fiului ei — și despre fiul ei. Mama care oferă un cocteil de șampanie se include de asemenea pe sine într-o categorie socio-emoțională specifică. Este posibil ca diferența dintre soacra cu berea și soacra cu șampania să nu fie importantă, în măsura în care o fată recunoaște cu precizie cu ce are de-a face. A anticipa un lucru și a da peste altul este ceea ce provoacă ulterior probleme.

Există două tipuri de situații legate de aperitive, care ar trebui să semnalizeze lumină roșie. Este posibil ca soacra care în mod evident a consumat câteva pahare înainte ca petrecerea să înceapă să încerce să le spună tuturor ceva. Poate că nu suportă gândul de a-și pierde băiețelul sau poate că trece prin tensiunea de a întâlni *fata* la fiecare circa șase săptămâni. În orice caz, soacra care nu poate să aștepte are nevoie de o noră care poate.

Cealaltă problemă apare atunci când mama îi oferă viitoarei mirese un fel de băutură și ea preferă altceva. De exemplu, dacă mama îi oferă unei fete o sticlă de bere, în timp ce ea soarbe un lichior, mesajul poate fi: „Mărcile de calitate sunt pentru adulți. Sonny și prietenii lui beau chestii spumoase." Un alt semn rău apare atunci când mama băiatului începe prin a da de perete ușile bufetului cu băuturi, pentru a scoate la iveală 71 de mărci faimoase, aliniate pe rafturile cu oglinzi. „Și acum ce ai dori?", ciripește ea. Indiferent cât de grea a fost ziua, indiferent cât de bine ar merge un Martini gustos, aceasta este momentul în care e bine să alegi o ceașcă neutră de cafea. Când soacra începe să-și înțeleagă intuitiv nora, toate previziunile își pierd valabilitatea.

Cât despre remarcile ei despre fiul său?

Acest lucru apare de obicei puțin mai târziu. După ce toată lumea s-a instalat cu băutura sa, iar vremea a fost analizată, poluarea aerului a fost dezbătută iar alte probleme esențiale au fost tratate, va exista un scurt moment de tăcere, timp în care mama schimbă viteza mentală. Atunci, ea se va apleca și va spune una sau două propoziții, care fac ca întreaga seară să fi meritat deranjul.

Dacă ea se întoarce către fiul ei și îi spune ceva de genul:

„Măi, măi, măi! Aceasta este fetița despre care am auzit atât de multe?", este timpul să te trezești cu o durere de cap (dacă „fetița" nu are una deja) și să părăsești scena. Nu se anunță nimic bun pentru nimeni dacă o femeie adoptă o atitudine condescendentă în ce-o privește pe logodnica fiului său. Mai mult ca sigur, ea a jucat rolul Maicii Stareță față de fiul ei în toți acești ani și anticipează o expansiune a auditoriului. Dacă nu e nici o plăcere de prima dată, imaginați-vă cum va fi a mia oară.

Mama care-și atacă băiatul găsind aliați începe adesea astfel:

„Acum, Gloria, există câteva lucruri pe care ar trebui să le știi, dacă ai de gând să-l suporți pe William. Eu sunt în măsură să știu; sunt mama lui și a trebuit să-i suport atât de multe în decursul anilor!" Fata care este tentată să arate compătimire ar trebui să-și amintească faptul că nu este decât o chestiune de timp înainte ca mama să spună altcuiva: „Să nu-ți vină să crezi ce a trebuit să suport de la noră-mea!" S-a spus destul.

Cealaltă față a monedei este mama care face corp comun cu fiul ei împotriva noului membru al micuței familii. Poate începe cu ceva de genul:

„Acum, dacă ai de gând să te măriți cu băiatul meu, va trebui să-ți dai seama că el are niște nevoi foarte speciale. El este mult mai sensibil decât alți băieți..." Cam acesta e momentul în care să nu mai asculți nimic și să aștepți nerăbdătoare o șansă s-o ștergi acasă. Singura introducere de mai rău augur decât aceasta este abordarea de gen mafiot: „Trebuie să

înțelegi aceasta de la bun început. Suntem o familie foarte apropiată și dacă ne place cineva, nu există nimic ce n-am face pentru acea persoană. Dar trebuie s-o merite."

Cum? Conducând mașina care fuge de la locul crimei?

Cât despre potențialul socru?

Cu siguranță că merită să-l cunoști și să vorbești cu el, cu toate că valoarea lui în ce privește prezicerea evenimentelor viitoare este întrucâtva limitată. Dacă tatăl unui bărbat este încrezător în sine, mulțumit și sigur, asta înseamnă note bune pentru potențiala lui soție. Dacă soțul este un robot supus, care se poticnește în încercarea de a goli scrumierele și e obligat să ducă gunoiul, se pare că fiul nu dispune tocmai de o figură masculină ideală cu care să se identifice. Personalitatea tatălui unui bărbat este mai puțin hotărâtoare în procesul de selecție decât influența mamei lui.

Mai presus de orice, atunci când e vorba de prezumtivele soacre, primele impresii sunt vitale. De îndată ce o mamă simte că face impresie proastă asupra prietenei fiului ei, ea își poate schimba stilul cât ai clipi. La interviul inițial, ceea ce contează sunt primele cinci minute. Orice interval care depășește acest timp poate fi considerat o simplă conversație de societate.

Cum poate evalua o fată informațiile pe care le află de la mama unui bărbat?

Cu grijă. Există două tipuri majore de informații care pot fi adunate de la prima întâlnire hotărâtoare. Mai întâi, o femeie poate să-și facă o părere despre atitudinea soacrei față de noră. Acest lucru îi permite să-și formuleze o idee mai mult sau mai puțin clară asupra a ceea ce va avea de înfruntat dacă și când se va mărita cu acel bărbat. În cea mai mare parte a cazurilor, aceasta este o informație utilă, dar nu critică, deoarece există întotdeauna metode de a te apăra și de a reacționa la influența oricărei soacre. În al doilea rând și cel mai important, este modul în care mama și-a modelat fiul și cum continuă ea să-l controleze. Dacă ea l-a îmbibat cu suficientă încredere în sine pentru a-i permite să se ducă și să se

întoarcă zilnic de la serviciu (în condițiile în care el își reîncarcă bateriile sunând-o la telefon în timpul pauzei de prânz), fata care-și punea problema de a se mărita cu el trebuie să știe. Dacă mama l-a prelucrat pe junior să creadă că celelalte femei sunt bune pentru sex, dar când îți dorești cu adevărat afecțiune, vino acasă la mama și la o cină bună cu pui, atunci fata trebuie să știe și acest lucru. Pe de altă parte, dacă relația dintre ei se bazează pe recunoașterea faptului că amândoi și-au îndeplinit responsabilitățile și acum este momentul să-și urmeze destinele separat, veștile sunt mai mult decât bune. Treaba mamei este de a pregăti calea pentru succesoarea ei — soția — și într-un mod care să facă viața mai fericită pentru toată lumea.

Mai există numai un mic obstacol pe care o fată trebuie să-l depășească.

Care este acela?

Atitudinea unui bărbat față de mama lui este cu siguranță transferabilă asupra viitoarei lui soții. Tipul care își consideră mama o sfântă dorește să facă din soția lui o adevărată credincioasă. Bărbatul care-și consideră mama un bun amic se așteaptă probabil ca soția lui să-și petreacă fiecare seară de sâmbătă periindu-l sau prăjind floricele de porumb. Tipul care nu are încredere în mama lui s-ar putea să nu fie niciodată capabil să aibă încredere în soția lui.

Este cu adevărat necesar pentru o femeie să se chinuie să-și evalueze viitorul soț?

Nu, nu este necesar. Ea va afla totul despre el oricum, mai devreme sau mai târziu. Pe de altă parte, dacă dorește să cunoască câteva lucruri *înainte* de căsătorie, poate folosi tehnicile psihiatriei moderne pentru a se ajuta pe sine și pe viitorul soț. Dacă are o bună reprezentare a genului de persoană cu care dorește să se mărite și dacă se folosește de bunul-simț și de cunoștințele asupra psihicului uman pentru a se asigura că alege acel tip de bărbat, șansele de fericire pentru cele două persoane cresc considerabil.

10

Pasul următor

Este dificil să fii fericită în căsnicie?

Nu neapărat. Tot ceea ce are de făcut o fată este să își facă apariția în ziua nunții și va găsi un tânăr chipeș, prosper, inteligent care o așteaptă să trăiască împreună fericiți până la adânci bătrâneți. Acele mici detalii sâcâitoare cum ar fi găsirea unui bărbat, să ajungi să-l cunoști, să te îndrăgostești de el și în cele din urmă să-l determini să te ceară în căsătorie sunt lucruri care se petrec de la sine. Tot ceea ce are de făcut mireasa îmbujorată este să ajungă la timp la biserică, purtând rochia cea mai frumoasă, zâmbind cu zâmbetul ei cel mai drăguț și așteptându-se la o viață de extaz neîntrerupt.

Unde au loc astfel de căsătorii?

În telenovele. În mod inevitabil, ele sunt urmate de o reclamă la pastă de dinți. (Reclamele care arată mizeria ce trebuie curățată zilnic sau copiii care murdăresc dușumeaua bucătăriei sunt eliminate din această secvență sacră.) Pentru fata care nu crede în scenele de nuntă gen „văzut-plăcut-luat" portretizate la TV, a te căsători poate fi ceva mai complicat. Mai întâi, există o grămadă de întrebări ce urmăresc examinarea propriei conștiințe, care trebuie puse și la care trebuie găsit răspuns, cum ar fi, de pildă: „*Vreau* cu adevărat să mă mărit?"

Nu vrea fiecare fată să se mărite?

Nu este chiar atât de simplu. Aproape fiecare femeie, încă de pe vremea când este o fetiță, gândește că se va mărita „cândva". Dar atunci când acel „cândva" devine „mâine", se pot petrece o mulțime de lucruri, ca în cazul lui Laurene. Ea

are 25 de ani, lucrează ca recepționer la o agenție de promovare a tinerelor talente și... — dar s-o lăsăm pe ea să povestească:

— Privind înapoi, este greu de crezut. Iată-mă cu o seară înaintea nunții, înconjurată de toate prietenele mele, cu hainele împrăștiate, repetiții peste repetiții, vasele și paharele de la furnizorii de alimente îngrămădite peste tot și pur și simplu nu mă simțeam bine. Acesta era scopul spre care mă îndreptasem toată viața mea. Acesta era visul oricărei fete, devenit realitate. Mâine nunta, pe urmă luna de miere, pe urmă o viață nouă cu Rick. Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât mă întristam. Dintr-odată, am început să plâng. Mătușa mea Helen s-a precipitat și a spus: „Știu cum este, toată starea asta de excitare este peste puterile tale." Doctore, nu era deloc vorba despre asta. Pur și simplu mi-am dat seama că nu știam ce fac. Mai aveam numai câteva ore până la ceremonia nunții mele și nici măcar nu știam de ce mă mărit!

— Ce ai făcut?

— Nimic, slavă Domnului! N-am făcut altceva decât să mă duc în camera mea, să mă arunc pe pat și să plâng până n-am mai putut. Apoi am început să mă gândesc. De când eram mică, ideea de a mă mărita era ca o minunată piatră de hotar în viața mea — era ceva ce făcea fiecare fată, dacă era normală. Genul acela de combinație între Prima Împărtășanie și Balul pentru Absolvenți și imaginea de Albă-ca-Zăpada. Dar nu știam de ce mă mărit și nu eram sigură că doresc s-o fac. Apoi a venit Rick pe la mine.

— La tine acasă?

— Da, știu că se presupune ca mirele să nu vadă mireasa chiar înainte de nuntă, dar acum înțeleg și de ce — este posibil ca el să se trezească dintr-odată și să dea nas în nas cu realitatea. Când Rick s-a năpustit pe ușă, i-am citit pe față! Nici el nu voia să se însoare! Ne-am căzut unul altuia în brațe și, cu adevărat, am râs și am plâns în același timp. Apoi toate rudele mele au intrat și noi le-am spus: „Nu vă faceți griji — totul este în regulă! Noi nu ne mai căsătorim!" Bine, cred că nu au înțeles acest lucru! Dar noi l-am înțeles și era singurul care conta. Am anulat toată treaba și a fost o adevărată ușurare.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— Nimic. Și nu se va întâmpla nimic până când Rick și cu mine nu vom fi siguri că vrem cu adevărat să ne căsătorim. Nu am de gând să fiu una dintre acele micuțe mirese perfecte din plastic, așezate deasupra unui micuț tort de nuntă.

Laurene era deșteaptă — și norocoasă. Multe alte fete nu se descurcă așa de bine.

Prea multe fete fac ceea ce pare să fie corect — măritișul — dintr-un motiv greșit.

În ce sens?

Motivul greșit este să folosești căsătoria ca soluție la toate problemele vieții. De vreo 20 de ani, celor mai multe fete li s-a spus că sexul fără căsătorie înseamnă o soartă mai rea decât moartea. Când ele încep să simtă primele impulsuri sexuale puternice, au deja schițat viitorul — căsătorie pe loc sau vinovăție copleșitoare. Rezultatul? O întreagă nouă industrie, bazată pe acele mici anunțuri din coloana de mică publicitate: „Căsătoriți-vă în două ore. Fără așteptare. Fără publicitate. Sunați la 996-1877."

Când dinamita culpabilității primește scânteia flăcărilor sexualității, explozia care rezultă ia forma căsătoriei instantanee. (Nu este o coincidență că centrele pentru căsătorie „instantanee" cum ar fi cele din Tijuana și Juarez, care își fac reclama „Căsătoriți-vă într-o oră", oferă și facilitatea „Divorțului în două ore". Aceiași clienți, câteva luni mai târziu?)

Un alt motiv greșit este presiunea subtilă (și mai puțin subtilă) din partea părinților și a rudelor. Dacă ei nici măcar nu au știut ce ți-ai dorit de ziua ta de naștere acum 15 ani, cum ar putea să știe că Chester este astăzi omul potrivit pentru tine?

Plictiseala datorată rutinei zilnice o poate determina pe o fată să ia hotărârea nesăbuită de a se căsători. Multe fete obosite să meargă la birou ar considera că o vacanță în Bermude este o soluție mai bună decât o lună de miere grăbită.

În loc să se căsătorească cu genul de bărbat cu care doresc într-adevăr să se căsătorească, unele femei sfârșesc prin a se mărita cu bărbatul care se întâmplă să se afle prin preajmă. Comoditatea este un concept important în viața modernă, dar a te mărita cu cineva din cartier numai ca să eviți drumul până în centru înseamnă a împinge lucrurile un pic prea departe. Și totuși, majoritatea femeilor sfârșesc prin a se căsători cu un bărbat care locuiește la opt cvartale depărtare de locuința lor. După cum s-a exprimat o pacientă: „Cred că cea mai mare greșeală pe care am făcut-o a fost să mă mărit cu băiatul de peste drum. Dacă aș fi mers vreo două case mai departe..."

Cele mai multe căsătorii sunt accidentale și cele mai multe divorțuri sunt intenționate. Ar fi mult mai puțină nefericire dacă lucrurile ar sta exact pe dos.

Există vreun lucru anume pe care să-l poată face o fată ca să se mărite cu bărbatul potrivit?

Da, sunt multe lucruri. Primul și cel mai important este să înțeleagă, din capul locului, de ce se căsătoresc bărbații și femeile. Dacă o femeie poate privi întreaga imagine de la bun început, nu este decât o chestiune de timp și de tactică înainte ca ea să se mărite cu bărbatul potrivit în modul potrivit.

De ce se căsătoresc oamenii?

Aflarea răspunsului nu este atât de ușoară. An de an, 5 milioane de americani plătesc suma, se înfățișează la preot sau la judecător și fac jurăminte solemne. Dacă cineva i-ar opri în drumul spre parcare și i-ar întreba de ce, ei ar veni cu 5 milioane de motive diferite: „Să întemeiez un cămin... Să am copii... Fiindcă suntem îndrăgostiți... Fiindcă se așteaptă de la mine... Fiindcă sunt însărcinată... Ca să locuiesc într-un cartier mai select... Părea lucrul cel mai indicat" și așa mai departe, pentru alte 4 999 993 de motive. Majoritatea explicațiilor faptului de a te căsători se aseamănă cu un bikini — ceea ce revelează este interesant, dar ceea ce ascund este vital.

Ce ascund ele?

Motivul real care stă la bază, cel fundamental. Din momentul în care a început lumea, în fiecare civilizație, pe fiecare continent, în fiecare țară, bărbații și femeile au ales căsătoria ca mod de viață. Adolescenta Ubangi din Africa, fermecătoarea cu pantaloni evazați din Beverly Hills și sora eschimos

cea cu obrajii roz din înghețatul Nord, toate au același scop: un bărbat și o casă (sau iglu) ale lor. În subconștientul oricărei femei de pe pământ se află gravată dorința arzătoare de a găsi un bărbat pe care să-l iubească și care să o iubească.

Totul începe în salonul de maternitate. Din primul moment în care ridică privirea și își vede mama privind-o, micuța fetiță (la fel ca și echivalentul ei masculin) își începe ucenicia pentru căsătorie. În decursul următorilor cinci ani — cel puțin — ea este dependentă din punct de vedere emoțional de o singură ființă omenească — mama. (Sau de oricine care se află pe postul de mamă.) Ele mănâncă împreună, locuiesc împreună, dorm împreună, se ceartă și se împacă împreună și sunt pe rând plictisite sau încântate una de cealaltă. Ele sunt forțate de realitate să facă tot se poate mai bun din relația lor involuntară. După cum observa o fată fermecătoare: „Poți oricând să te descotorosești de un soț, dar nimeni nu a divorțat vreodată de mamă."

Încă din copilărie, fiecare relație este o reluare instantanee a celei inițiale. Profesor-elev, angajator-angajat, gazdă-musafir, iubit-iubită sunt, toate, versiuni atenuate ale relației dintre mamă și copil. Din păcate, nici unul dintre acești înlocuitori nu oferă vreodată satisfacția originară, beția originară, recompensarea originară a primei relații. Până într-o zi, când toate semnalele sunt la locul lor, bărbatul potrivit apare la momentul potrivit și fiecare fată își vede (subconștient) șansa de a avea tot ceea ce și-a dorit vreodată — fericirea perfectă și armonia perfectă, pe care le-a avut — *sau a dorit să le aibă* — cu mama ei. Pentru o femeie, cu cât soțul ei se apropie mai mult de rolul de „mamă ideală", cu atât căsnicia va fi mai fericită. Iar pentru un bărbat, cu cât soția lui se apropie mai mult de „mama ideală", cu atât va fi mai fericit.

Dar o căsătorie nu se stabilește între doi adulți?

Ba da, așa scrie și în certificatul de căsătorie. Dar dacă judecăm după ceea ce se întâmplă efectiv, imaginea este întrucâtva diferită. Într-o căsnicie tipică reușită, lucrurile stau cam în felul următor:

Soția pregătește mâncarea și își hrănește soțul — exact ca mama. Soția îi spală lucrurile și îi face patul — exact ca mama. Soția îl înveselește când este trist, îl răsplătește când a reușit și îl dojenește când nu a fost cuminte — exact ca mama. Ca și mama, o soție știe toate lucrurile pe care un bărbat nu le spune niciodată altui bărbat — cele mai profunde speranțe, temeri și aspirații ale lui. Unii bărbați mai avansează un pas și chiar își numesc soțiile după numele predecesoarelor lor: „mamă". La bine și la rău, o soție preia lucrurile exact de unde le-a lăsat mama.

Dar atunci cum este un soț ca o mamă?

La modul ideal, un soț are grijă de soția lui — așa cum mama are grijă de copiii ei. El o orientează și o protejează, o trimite la medic când este bolnavă, îi cumpără cadouri, îi furnizează hrană, adăpost și lucrurile legate de necesitățile vieții. În mod ideal, o ține în brațe, o dezmiardă, o sărută și îi spune ce fată bună este și cât de mult o place pe ea față de toate celelalte fete pe care le vede zi de zi. Totuși, există o diferență importantă.

Rolul unui soț nu este niciodată la fel de direct și de puternic în plan emoțional ca acela al soției. El îi poate da bani să cumpere produse de la băcănie, dar este mai probabil ca ea să pună mâncare pregătită cu propriile mâini în farfuria din care mănâncă el. Ea îi spală efectiv rufele și i le pregătește ca să le îmbrace de dimineața.

De ce este acest lucru atât de important?

Deoarece cu cât o femeie se apropie mai mult de reproducerea relației ideale dintre un bărbat și prima femeie pe care a cunoscut-o vreodată — mama lui —, cu atât mai mult ea se apropie de obținerea a exact ceea ce își dorește (și, în mod întâmplător, de a-i da bărbatului exact ceea ce *el* își dorește) din relația lor. Înțelegerea acestui lucru este deosebit de importantă atunci când o fată se află într-adevăr pe calea către căsătorie. De fapt, fundamentul emoțional pentru cele mai multe căsătorii de succes se bazează pe complotul intenționat al ambilor parteneri de a se face fericiți unul pe altul.

Dacă o fată face aceste lucruri *înainte* de căsătorie, nu este numai o bună practică, dar instituie și un exemplu bun pentru viitorul soț.

Cum începe propriu-zis o fată să pornească pe calea căsătoriei?

Există o vestită rețetă pentru deliciosul fel de mâncare românesc numit „Pui Țigănesc". Instrucțiunile încep așa: „Mai întâi, furați un pui..." Pentru fata care dorește să se mărite, instrucțiunile încep astfel: „Mai întâi, găsește un bărbat..."

Nu este atât de ușor pe cât pare. În ciuda faptului că jumătate dintre oamenii din lumea asta sunt bărbați, a-l găsi pe cel potrivit la momentul potrivit este o sarcină dificilă, care consumă timp și adesea este frustrantă. Potrivit cuvintelor vechiului cântec: „Un bărbat bun este greu de găsit — întotdeauna dai peste *celălalt* gen de bărbat..."

Cele mai multe fete se bazează pe „tehnica modificată a mingii de biliard" pentru selectarea unui soț. Ca o sferă de fildeș pe masa de biliard, ele așteaptă mai mult sau mai puțin răbdătoare pe măsură ce bărbații din viețile lor vin și pleacă — pendulând între o cunoștință întâmplătoare și alta, până când într-o zi dau peste bărbatul care pare să fie cel potrivit. O tânără atrăgătoare care fusese divorțată de două ori a ascultat cu atenție această comparație și scuturându-și capul a făcut observația: „Asta sunt eu — cu excepția faptului că am sfârșit întotdeauna cu bilele cu numărul opt."

Majoritatea mamelor încurajează acest gen de abordare pasivă a căsătoriei, liniștindu-și astfel fetele: „Ai răbdare. Într-o bună zi va apărea omul potrivit și pentru tine." *Există* posibilitatea ca Făt-Frumos să vină într-o zi călare până la ușă și să se îndrepte agale către brațele întinse ale fetei. Dar toate legile probabilității sunt împotriva acestei abordări. Până și Cenușăreasa a fost nevoită să depună ceva efort. *Există* o șansă slabă ca tânăra domnișoară care este purtată încolo și încoace ca o minge de biliard să poată găsi bărbatul pe care speră să-l întâlnească. Dar între timp va trebui să țopăie mult de jur-împrejur și să dea în calea ei peste o grămadă de mingi cu numărul opt. Există tehnici superioare.

Ca de pildă?

De exemplu, stabilirea cu exactitate a scopului și apoi găsirea celei mai bune căi pentru a-și atinge ținta. Când este vorba să te căsătorești, 12 minute de gândire *creativă* fac cât 12 luni de gândire *inspirată de dorințe*. În loc să meditezi: „Hmm, cu siguranță mi-aș dori să se întâmple ceva...", este mai util *să pui* lucrurile în mișcare.

La început, proiectul selectării exacte a omului potrivit din 100 de milioane de bărbați pare o sarcină copleșitoare — aproape la fel de copleșitoare ca aceea de a propulsa trei omuleți la 527 000 km spre Lună și a-i readuce pe Pământ. Însă o fată își poate simplifica problema, folosind aceeași tehnică pe care oamenii de știință din domeniul spațial (și mulți alți cercetători) o folosesc când se confruntă cu o sarcină monumentală. Este denumită *analiza sistemelor*. De fapt, aceasta constă în punerea de acord asupra problemei și a ingredientelor necesare soluționării, asamblarea lor în ordinea adecvată, iar sistemul este lăsat să se desfășoare de la sine. Monitorizând proiectul pe măsură ce el funcționează și corectând în mod constant orice erori care apar, este asigurată eficiența maximă.

Dar nu este acesta un gen de abordare rece și mecanică pentru găsirea unui soț?

Poate. În același sens în care educația sexuală este un gen de abordare rece și mecanică a înțelegerii sexului. Calea eliminării succesive este cu atât mai fierbinte — și mai catastrofală. Pe de altă parte, a rămâne fată bătrână sau a te mărita cu bărbatul nepotrivit poate fi de asemenea o chestiune destul de rece și de mecanică.

Cum se aplică analiza sistemelor în selectare a unui soț?

Primul pas este acela de a pune sarcinile pe hârtie. Enunțate simplu, ele sunt:

1. A găsi un bărbat.
2. A-l face să te placă.
3. A-l motiva să te ia de nevastă.

Procesul în sine este unul fascinant și chiar în fazele de început poate fi plin de surprize plăcute.

Becky a plonjat în această tehnică de îndată ce i-a fost explicată — dar s-o lăsăm pe ea să ne spună ce s-a întâmplat:

— Sincer vorbind, doctore, când mi-ați explicat totul pentru prima dată, situația m-a făcut să mă simt teribil de stânjenită. M-am gândit: „Iată-te, Becky, la 28 de ani, niciodată măritată — cu toate că te-ai jucat de-a mama și tata foarte mult — și consultând un psihiatru care trebuie să-ți dea lecții despre cum să-ți găsești un bărbat." L-am perceput ca pe un fel de Monopoly Matrimonial — știți, de fiecare dată când zici „Merg", primești o cartelă bună pentru un iubit nou. Apoi, ca din senin, m-a izbit! Să-mi găsesc un soț este cel mai important lucru pe care am de gând să-l fac în toată viața mea. Efectiv, cea mai mare parte din ceea ce mi se va întâmpla de acum înainte depinde de găsirea celui mai bun om posibil și de faptul de a mă ține de el pe cât posibil, iar această realizare este nimic în comparație cu următoarea! Pe măsură ce vă parcurgeam metoda, am început să recunosc că nimeni nu mă mai pregătise pentru vânătoarea-de-soț. Am învățat să dactilografiez, să schiez pe apă, să mă machiez, să vorbesc franceza, toate la modul atent și metodic. La naiba, dacă aș fi gătit cina cu aceeași lipsă de îndemânare cu care mi-am căutat însoțitorul pentru o viață, aș fi murit de foame de mult. Și când a fost nevoie, m-am putut descurca și cu mese de seară în fața televizorului. Din câte știu eu, știința modernă încă nu a venit și cu soți congelați în întregime, ambalați pe pătucuri de aluminiu — să fie nevoie doar să-i încălzești și să-i servești.

Becky a suspinat și și-a scuturat capul.

— Când v-am luat ideile acasă și am început să le analizez, am avut cu adevărat o revelație. Mai întâi, am notat toate calitățile pe care le doream la un soț — fiecare mic detaliu, exact așa cum se presupunea să fac.

Iată lista:

VÂRSTĂ: între 32 și 34
ÎNĂLȚIME: cel puțin 1,83 m
GREUTATE: 81–88 kg

TRĂSĂTURI ȘI ATRIBUTE: Blond, ochi albaștri, musculos și atletic; să se îmbrace bine — la modă.
EDUCAȚIE: Cel puțin o facultate terminată, inginerie sau arhitectură, la o universitate bună.
SITUAȚIE ECONOMICĂ: Să aibă propria lui afacere și să câștige cel puțin 25 000 de dolari pe an, cu perspective foarte bune.

Ea a râs.

— Trebuie să recunoașteți, am un gust fără cusur! Apoi am făcut pasul următor. Sunt vreo 500 000 de persoane care locuiesc pe o rază de 45 de kilometri față de apartamentul meu. După cum ați spus, cam jumătate sunt femei, rămânând 250 000 de bărbați. Am eliminat 90% ca fiind copii, bătrâni, oameni căsătoriți, neinteresanți sau nepotriviți într-un fel sau altul. Astfel mi-au rămas 25 000 de bărbați din care să aleg. Urmând în continuare instrucțiunile, am tăiat 90% dintre aceștia ca fiind — greu de admis — neinteresați de persoana mea. Acum terenul meu de prospectare se rezuma la 2 500 de bărbați. Nu părea nici pe departe pe-atât de încurajator ca 25 000, dar aveți dreptate, nu am nevoie decât de *unul*. Apoi am început să înțeleg de ce m-ați făcut să trec prin toate calculele acestea. *Soțul meu perfect*, inginerul blond cu ochi albaștri de 25 000 de dolari pe an și cu mușchi avea de zece ori mai multe șanse să se afle în cei 22 500 pe care a trebuit să-i scot din calcul decât în cei 2 500 care erau într-adevăr eligibili. Știu că cifrele nu pot fi decât aproximative, dar când mesajul a ajuns la mine în cele din urmă, am avut senzația că trebuie să-mi lovesc capul tâmpit de birou! Mă tot gândeam la toți acei tipi pe care i-am umilit fiindcă nu se ridicau la înălțimea „idealului" meu. Ca să vezi ce înseamnă prostia!

Încheieturile lui Becky se albiseră din cauza forței cu care își încleștase pumnii.

— Așa că încă o dată, după cum ați sugerat, mi-am făcut bucățele lista și am conceput alta. În locul unui model masculin dintr-un vechi film musical produs de „Metro Goldwin Mayer", noua descriere se potrivea unui bărbat:

VÂRSTA: între 28 și 38 (mai pui sau mai iei câțiva ani în cazuri speciale)

GREUTATEA: După cum pretind companiile de transport aerian, „proporțională cu înălțimea"

ÎNĂLȚIME: Cel puțin 1,65 m (înălțimea mea). De fapt 2,5 cm mai puțin sunt în regulă — pentru bărbatul potrivit, aș trece prin viață fără tocuri.

TRĂSĂTURI ȘI ATRIBUTE: Cinstit, devotat, muncitor și îndrăgostit de mine.

EDUCAȚIE: Între noi fie vorba, nici că poate să-mi pese mai puțin. Atâta vreme cât este inteligent și adaptat lumii din jurul său, putem învăța amândoi, pe măsură ce trecem prin viață.

SITUAȚIE ECONOMICĂ: Capabil să întrețină o soție sau se pregătește pentru asta. Capacitatea și ambiția sunt mai importante decât funcția; slujbele pot să treacă, dar important este talentul.

Îmi este greu să recunosc, dar prima mea listă a reprezentat exact genul de bărbat cu care ar fi vrut mama să mă mărit. Uhh! Un infatuat perfect! Mi-a luat o săptămână de gândire intensă ca să pun cap la cap lista numărul doi și trebuie să recunosc că am învățat o grămadă de lucruri despre mine în acest răstimp.

— Ca de pildă, ce?

— De exemplu, faptul că poate nu fusesem într-adevăr atât de dornică să mă mărit. Bine, asta-i altă poveste. Ca să fiu cinstită, cu cea de-a doua listă în fața mea, m-am simțit brusc mai bine. Știam că am o șansă reală să găsesc un astfel de bărbat și știam că devenisem destul de matură ca să-l apreciez. Eram gata de pornire.

În decurs de o săptămână, Becky își sporise enorm șansele de a se mărita — de a avea o căsnicie fericită. Anulând restricțiile nerealiste privind calificările viitorului său soț, ea își sporise nemăsurat posibilitatea de a da peste bila de biliard potrivită. Acum era pregătită pentru pasul următor.

Care este pasul următor?

Testarea validității teoriei, prin raportare la bărbații pe care-i întâlnea în cursul programului său zilnic. Becky era recepționer-secretar la o companie de asigurări de dimensiuni

medii. Din multe puncte de vedere, era slujba perfectă pentru a-și pune la încercare o parte dintre noile sale tehnici.

— Câți bărbați întâlnești într-o zi?

— Bărbați? Doctore, nu întâlnesc nici unul, asta este problema! De aceea mă aflu aici!

— Vreau să spun — cu câți bărbați vorbești la serviciu?

— Ah, așa! Aș spune cam 20, dar ei nu sunt bărbați — sunt clienți sau agenți de vânzări sau oameni care lucrează pentru companie.

— Sunt cu toții căsătoriți?

— De unde să știu? Cred că unii dintre ei sunt necăsătoriți; cea mai mare parte a agenților de vânzări sunt burlaci.

Ca multe alte fete, Becky a făcut o distincție clară între bărbații pe care-i întâlnea la serviciu și „bărbați". Procedând astfel, ea elimina într-o săptămână circa 50% din posibilități în procesul preliminar de selecție.

Ce este un „proces preliminar de selecție"?

Procesul Preliminar de Selecție (sau, pe scurt, PPS) este pasul următor. Fiecare bărbat care își intersectează calea cu aceea a unei fete necăsătorite trebuie să fie raportat la lista de calificări și evaluat ca soț potențial. Becky elimina în mod automat clienții și angajații firmei ca posibilități — când ei erau, de fapt, sursa cea mai bogată de bărbați eligibili. Într-o singură zi de serviciu, vorbea cu mai mulți bărbați decât întâlnea într-o lună în timpul liber. Ea a apreciat că vorbește cu 20 de bărbați pe zi la serviciu — de fapt, numărul se apropia de 30. La vizita următoare, a adus o listă detaliată.

— Doctore, trebuie să spun că întreaga acțiune mi se pare extrem de științifică. Am biroul plin cu liste și întrebări și nume — apartamentul meu începe să arate ca o agenție de detectivi.

— Dar nu asta încerci să faci — să depistezi un soț?

— Ba da. Dar de ce nu pot să las ca acest lucru să se întâmple pur și simplu?

Ea s-a încruntat.

— Așteptați — voi răspunde eu însămi la asta. Am tot încercat să găsesc un bărbat bun mai bine de opt ani și „pur și

simplu nu s-a întâmplat". Nu este nimic în neregulă să folosesc isteţimea pe care o am pentru a face să se întâmple. Trebuie să-mi amintesc acest lucru. În regulă, iată lista:

Zi obişnuită la serviciu:
Vorbit personal cu nouă agenţi de vânzări, şase necăsătoriţi (patru burlaci, doi divorţaţi). Salutat 11 vizitatori la birou: patru femei, şapte bărbaţi. Mi s-au dictat materiale de către patru directori executivi: doi căsătoriţi, doi nu. Vorbit cu 17 bărbaţi la telefon: trei păreau grozavi. I-am dat voie să intre omului de la telefoane, de adăugat reparatorul calculatorului, trei zugravi, băiatul de la băcănie care venise cu cafea şi am expediat trei bărbaţi care nimeriseră din greşeală la biroul meu (unul dintre ei era cu adevărat atrăgător). Număr total de persoane: 50!
Posibilităţi nete: 22. (Inclusiv doi dintre zugravi şi telefonistul. Băiatul cu cafeaua are 15 ani, cel care repară calculatorul cântăreşte 110 kg şi mestecă tutun.)

Am făcut ce mi-aţi spus şi cu această listă. Am eliminat 90% ca fiind nepotriviţi în mod potenţial. Aceasta înseamnă totuşi cel puţin două perspective reuşite pe zi. Cât de snoabă am putut să fiu! Toţi aceşti bărbaţi disponibili se învârteau prin jurul meu, iar eu nu am vrut să „mă implic la serviciu". Am sentimentul că pot continua după capul meu, dar întreg conceptul este atât de fascinant, încât doresc să-l pun în practică până la capăt.

Fiecare fată are aceleaşi şanse ca şi Becky de a întâlni bărbaţi la serviciu?

Depinde de felul cum priveşte lucrurile. De fapt, înainte să înceapă să folosească PPS, şansele lui Becky de a întâlni un bărbat la serviciu nu erau la fel de bune. Hotărârea de a nu „se implica" la serviciu apărea dintr-o concepţie nepotrivită despre loialitate. Ea s-a exprimat în felul următor:

— Mi-am închipuit că atâta vreme cât mi se plăteşte un salariu nu era cinstit să încerc să-mi rezolv problemele în timpul serviciului. Apoi am folosit una dintre ideile pe care le-am învăţat de la dv. — am analizat timpul pe care-l petrec

la slujbă. Când mi-am dat seama că îmi petreceam la compania de asigurări jumătate dintre orele în care eram trează, cinci zile pe săptămână, am hotărât că a face o mică selecţie preliminară între preluarea apelurilor telefonice — şi uneori *în timpul* convorbirilor telefonice — era în regulă. Nu am de gând să mai las să treacă alţi opt ani, în care eu să fiu tot singură cu amintirile mele — puţinele pe care le am.

Există unele fete care pur şi simplu nu au oportunitatea de a întâlni bărbaţi acolo unde lucrează. O fată care lucrează într-un birou de copiat acte sau într-un magazin de îmbrăcăminte pentru femei este serios dezavantajată când vine vorba despre contactele cu bărbaţii în timpul serviciului. Potrivit legii probabilităţii, ar trebui să-i ia de două ori mai mult timp să găsească un bărbat potrivit — şi o mulţime de fete nu prea pot să aştepte atât de mult. Pentru ele ar fi mai indicat să se gândească să-şi schimbe slujba. Fata care vinde haine de damă ar putea să se transfere la secţia de cravate a unui magazin universal sau poate la raionul cu tutungeria. Imediat îşi va aranja şansele în favoarea ei. Dactilografa îşi poate găsi o slujbă la o agenţie de recrutare sau la un departament de resurse umane — nu numai că va întâlni bărbaţi, dar chiar de la început va avea o evaluare completă asupra formaţiei şi calificărilor lor profesionale.

Ce se întâmplă dacă o fată nu poate întâlni bărbaţi la serviciu şi nu vrea să-şi găsească alt serviciu?

Există întotdeauna o altă cale de abordare. Natalie avea această problemă. Ca tehnician la laboratorul unui spital, nu putea fi prea flexibilă în a-şi găsi o carieră nouă. Slabă, cu un păr blond ca paiul şi ochi cenuşii, ea vorbea pe un ton scăzut al vocii:

— Am auzit despre metoda dv. de la o prietenă, doctore, şi am încercat-o şi eu. Am făcut listele şi m-am pregătit pentru selecţia preliminară, dar nu mai pot avansa — pur şi simplu nu întâlnesc nici un bărbat la slujbă. Mai sunt încă trei fete în secţie cu mine şi singurii masculi cu care mă intersectez vreodată sunt cei de amibă, care îmi întorc privirea de la

capătul celălalt al microscopului. Când *ei* vor începe să arate bine, voi realiza că am dat de necaz!

A râs.

— Chiar m-am gândit să îmi iau o slujbă de chelneriță cu normă redusă, dar ar însemna ca uneori să lucrez nopțile și pur și simplu, nu aș face față. Mă puteți ajuta?

Natalie își făcuse o idee corectă. Uneori, o slujbă cu normă redusă este răspunsul. Nu doar pentru bani, dar și ca o șansă de a întâlni un eșantion mai bun de bărbați. Nu doar o singură fată cu diplomă de chimist a găsit bărbatul pe care-l căuta umplând pahare într-un club elegant de seară, în loc să umple eprubete în laboratorul de chimie. Dar acest lucru nu era valabil pentru Natalie, așa că a trebuit să treacă la Faza a Doua.

Ce este Faza a Doua?

Faza a Doua depinde de aplicarea unei perechi de principii științifice de o importanță vitală, pe care majoritatea femeilor le urmează cu meticulozitate când cumpără roșii, dar pe care le neglijează complet când caută bărbați în viețile lor. Faza a Doua este unealta cea mai valoroasă a fiecărui matematician, inginer de aeronave, fermier zootehnic și a femeii singure. Funcționează în felul următor:

Dacă la supermarket se primesc roșii joia, femeia care se aprovizionează cu leguma cea roșie miercurea depinde de principiul *selecției adverse*. Cea mai proaspătă roșie pe care poate spera s-o găsească va fi veche de șase zile... dacă nu cumva au trecut 12 zile de când a fost culeasă. Femeia care ajunge la magazin vineri dimineața practică *selecția la prima mână* — ea are de ales între cele mai proaspete legume înainte ca ele să fi fost luate din raft de cei cu care se află în competiție. Cumpărătoarea care ajunge în orice altă zi a săptămânii — oricând se întâmplă să se afle în împrejurimi — practică *selecția la întâmplare* și ia ce găsește. Dar cea mai isteață ajunge la raionul cu respectivul produs joi seara târziu și pune mâna pe cele mai frumoase legume care au fost descărcate. Ea este geniul cumpărăturilor, care a descoperit *selecția intensificată la prima mână*.

Cum se aplică aceasta la găsirea unui bărbat?

Una dintre ironiile vieții este că majoritatea femeilor fac o afacere mai bună cu roșiile decât cu soții. *Selecția la prima mână* este la ordinea zilei la băcănie și excepția rară în jocul vieții. Majoritatea fetelor necăsătorite tratează în termenii *selecției la întâmplare* — acesta este modul în care au fost crescute. Ele așteaptă cu răbdare (mai mult sau mai puțin) până când un bărbat „le descoperă", preia inițiativa și le cere o întâlnire. Depinzând de factori cum ar fi șansa, ele se aleg cu un bărbat bun, un bărbat rău sau fără nici un bărbat. Majoritatea femeilor divorțate sau văduve practică *selecția adversă*. Ele caută bărbați în momente și în locuri care tind să sporească șansele contrarii. Cele mai istețe fete necăsătorite dau singure peste ideea *selecției la prima mână* și se căsătoresc de tinere, făcând o alegere fericită.

Când lui Natalie i-a fost explicat acest lucru, ea a făcut o grimasă și a spus: „M-am prins. Fata care nu face decât să aștepte ca un bărbat s-o ceară de nevastă este precum doamna care-și cumpără roșiile marțea — ia ce se poate. Nu, așteptați o clipă! Ea este mai curând ca roșia — stă pur și simplu acolo, în timp ce diverși bărbați vin prin preajmă și o ciupesc și o pocnesc, până când, după un timp, ajunge să fie răscoaptă și nu o mai dorește nimeni. Nu acesta este felul în care vrea să sfârșească această roșie!"

Dar cum se aplică mai exact selecția la prima mână *în ce privește găsirea unui bărbat?*

Aspectul mecanic este relativ simplu. Tot ceea ce are de făcut o fată este să-și consulte lista de calificări, să-și imagineze unde-și petrec timpul bărbații care se califică și să intre în mediu. Este ca și cum ai căuta o cheie pierdută. După o jumătate de oră în care a căutat prin toate sertarele și pe sub mobilă legătura de chei care nu se află acolo unde ar trebui, căutătorul epuizat al cheilor se prăbușește într-un fotoliu și începe să se gândească: „Unde m-aș afla acum dacă aș fi o legătură de chei?" Apoi răspunsurile încep să vină: „De la ușa din față până la capătul mesei, apoi afară în garaj, pe urmă înapoi pe televizor, pe urmă... pe urmă... pe urmă în scrumiera

mare de sticlă de pe pian! Asta e!" O cursă rapidă la pian și cheile sunt găsite!

Natalie a procedat astfel:

— Primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă gândesc. Dacă există un lucru pe care l-am învățat aici, atunci a fost acela de a-mi folosi creierul înainte de a mă precipita în toate direcțiile: „Unde m-aș duce dacă aș fi genul de bărbat pe care-l doresc?" Nu, asta e pentru mai târziu. Prima întrebare era: „Unde aș locui?" Există un întreg grup de apartamente noi de-a lungul plajei — moderne, cu piscine și curți interioare —, genul de locuri pe care le-ar alege un tip deschis la minte. Mi-am notat acest lucru. Apoi am scos cartea de telefoane și m-am uitat în Pagini Aurii la capitolele „Cluburi", „Asociații", „Organizații" și orice alte înregistrări similare care mi-au trecut prin minte. Am scris tot ceea ce m-a interesat și mi s-a părut rezonabil și apoi am defalcat lista în 25 de posibilități, cele mai probabile. Asta da experiență de învățare!

— Ce vrei să spui?

— Păi, mai întâi, n-am știut niciodată că există atât de multe grupuri. Cred că am parcurs cel puțin 250 dintre ele. În al doilea rând, nu mi-am dat niciodată seama că existau atât de multe oportunități grozave pentru a avea atâția bărbați numai pentru mine.

Lista mea finală de lucru a inclus organizații ca: Tinerii Oameni de Afaceri pentru Ameliorare Urbană, Clubul Civic Universitar, Clubul de Tenis Homewood și chiar Prietenii Pădurii. Ah, da, o idee care mi-a venit mai târziu a fost să adaug Tinerii Democrați și Tinerii Republicani.

Pe urmă, am pus mâna pe telefon. La început, am vorbit cu secretarele, dar nu părea să iasă nimic — primele dintre ele erau în mod evident fete necăsătorite, care căutau o șansă de a ieși în evidență și nu prea mi-au fost de ajutor. Din acel moment, am acționat pur și simplu în spirit comercial și am cerut să vorbesc direct cu președintele sau cu vicepreședintele. Ce descoperiri am făcut! Doctore, există acolo mii de *super* bărbați care nu așteaptă decât să fie descoperiți! Acești bărbați erau cu toții atât de drăguți — până și cluburile la care în mod normal nu aș fi avut ce căuta m-au invitat la întrunirile lor și a ieșit bine.

— Ce cluburi nu ar fi vrut să te accepte?

— Oh, Clubul Soarelui de la Miezul Nopții, de pildă. Numele părea atât de romantic, încât a *trebuit* pur și simplu să-i sun. S-a dovedit a fi o organizație pentru inginerii scandinavi — *dar* m-au invitat la întrunirile lor.

Natalie a zâmbit.

— În caz că sunteți interesat, iată rezultatul: am reperat 261 de grupuri pe o rază de 45 km față de apartamentul meu. Am ales cam 10% dintre acestea, deoarece sunau promițător — 23 de grupuri. Șase erau numai pentru femei sau cupluri căsătorite, patru pur și simplu nu mergeau — Societatea Vișinului Înflorit era pentru veteranii de război japonezi. Erau foarte politicoși, dar puțin tensionați în privința acestui apel din partea unei fete americane pline de energie. Așa că am rămas cu 13. De asemenea, acest lucru nu mi-a lăsat deloc timp să mă îngrijorez asupra găsirii bărbatului potrivit. Fiecare seară a săptămânii era plină cu întruniri și activități, cu excepția zilelor de vineri, sâmbătă și duminică.

— Ce era cu aceste seri?

Sprâncenele lui Natalie s-au arcuit, exprimând o uimire sfidătoare.

— Doctore! O fată are nevoie de viață socială! În aceste zile, ies la întâlnire cu bărbații pe care-i cunosc în cluburi.

— Ai spus ceva mai devreme despre noile apartamente amplasate de-a lungul plajei.

— Ah, da! Știți, trebuie să-mi fac undeva cumpărăturile, așa că m-am hotărât să-mi cumpăr produsele de băcănie — și orice alt gen de provizii de care am nevoie — de acolo. Se mai adaugă un plus de 15 minute de mers cu mașina ca să ajung acolo, dar merită. Ajung la supermarket pe la 6 p.m., când burlacii își fac cumpărăturile. Merge de minune.

Tehnica folosită de Natalie va funcționa în cazul fiecărei fete?

Cu siguranță că nu strică. În mod natural, abordarea specifică trebuie să fie adecvată zonei, condițiilor de viață ale fetei și calităților pe care dorește să le aibă un bărbat. Pentru Rhoda, lucrurile erau un pic diferite. Ea avea 41 de ani și fusese

măritată și divorțată deja o dată. Cu doi băieți, de 9 și 10 ani, și o slujbă de asistent de casier la o bancă, abordarea-țintă care i se potrivea Nataliei nu era pentru Rhoda. *Selecția la prima mână* era o idee bună, dar ea avea nevoie de *selecția intensificată la prima mână* ca să-și rezolve problemele speciale.

Ce gen de probleme speciale avea ea?

Din păcate, există un număr relativ limitat de bărbați care caută o femeie divorțată de 41 de ani, cu doi băieți aproape adolescenți. Dar ei există undeva și problema pe care Rhoda o avea de înfruntat era aceea de a-i găsi — și a-i găsi într-un mod special. După cum a explicat ea:

— Întâlnesc un bărbat potrivit la un anume interval de timp, doctore. Să spunem, la fiecare lună sau șase săptămâni apare la bancă cineva care este interesat de mine și ieșim împreună la una sau două întâlniri, dar nu asta este ceea ce doresc. Știu pur și simplu că undeva acolo există mai mulți bărbați care caută o femeie ca mine — și pe cei doi fii ai mei. Ei, cum să fac să-i găsesc mai repede decât într-un ritm de 12 pe an?

În cursul discuției care a urmat, Rhoda a luat notițe cu atenție. O săptămână mai târziu, a revenit cu un zâmbet:

— Sunt fericită să prezint, în premieră absolută, tehnica PEPIR.

— Sună interesant. Hai să auzim.

Rhoda a râs.

— Înseamnă, de fapt, „Planul de Expansiune Personală Imaginat de Rhoda" și funcționează în felul următor. Am conceput în linii mari genul de bărbat care este cel mai probabil interesat de ceea ce am eu de oferit: este un tip de vârstă mijlocie, care tocmai și-a pierdut propria familie — de obicei, prin divorț. Așa că i-am verificat pe bărbații divorțați în ultimele șase luni din districtul meu. Am găsit acest lucru în cartoteca cu ziare. Apoi i-am căutat în registrul municipal și i-am notat pe cei care aveau copii cam de aceeași vârstă cu băieții mei. Apoi am trișat. Având acces la computerul băncii, am introdus numele pe care le-am selectat pentru a vedea care dintre ei sunt clienți ai filialei principale — adică a

aceleia la care lucrez eu. Am introdus 187 de nume și am preluat 44 de clienți. I-am spus casierului nostru șef să mă anunțe când vine unul dintre ei pentru afaceri, ca să ne putem uita împreună peste conturile pe care le aveau și să vedem dacă sunt mulțumiți. Se presupune ca noi să facem acest lucru oricum, în mod periodic, dar poate că este posibil să fac doi oameni mulțumiți în același timp. Dar nu mă opresc aici. Dacă ei doresc să continue discuția în timpul cinei, eu nu-i descurajez niciodată.

Din majoritatea femeilor, Rhoda avea un avantaj unic, și s-a folosit de acest avantaj. Pe de altă parte, *orice* femeie are un anume talent specific sau acces la informații pe care le poate utiliza pentru a intensifica ulterior atingerea magică a *selecției la prima mână*. Rhoda a mai avansat un pas:

— Fostul meu soț era un pescar înverșunat. Îmi amintesc cum mă plângeam de weekendurile pe care le petrecea de unul singur cu undița. El mă ruga să-l însoțesc, dar nu era un lucru de care să îmi pese mai puțin — *pe atunci*. Dar în weekendul trecut am sunat la Clubul Undiței și Aripioarei și am vorbit cu președintele. I-am vorbit despre cei doi fii ai mei fără Tătic — nu i-am spus de mine că sunt fără soț, partea asta vine mai târziu — și cum le plăcea lor să meargă la pescuit. Ca să scurtez povestea, el a luat totul foarte în serios și a căutat jumătate de duzină de membri ca să meargă pe rând la pescuit cu băieții. Primul a sunat ieri și toți patru vom merge la pescuit în weekendul ăsta.

Rhoda radia de parcă îl și găsise pe acela.

Selecția la prima mână și în special *selecția intensificată la prima mână* au anumite beneficii suplimentare, mai puțin cunoscute.

Care sunt acestea?

Orice femeie care-și petrece mare parte din timp departe de atențiile unui bărbat începe treptat să-și piardă încrederea în sine ca femeie. Simțăminte vagi de îndoială și inferioritate se furișează în viața ei. Încet, aproape imperceptibil, strălucirea de optimism și căldura care sunt esența însăși a atractivității feminine încep să pălească. În cazul în care nu se întâmplă repede ceva, ea poate deveni una dintre milioanele de fe-

mei singure care s-au resemnat cu propria soartă, târându-se prin viață oarbe la oportunitățile pierdute, care le trec pe dinainte de o duzină de ori pe zi.

Dar în momentul în care o femeie — orice femeie — începe să preia controlul asupra propriei existențe, totul se schimbă. Stimularea emoțională constantă furnizată de întâlnirile zilnice cu bărbați, de glumele de bun-gust, de complimentele neașteptate, toate contribuie la noua ei viață. Maxine a trecut în mod dramatic prin această experiență:

— Aveam 54 de ani când am luat totul de la început. Soțul meu murise cu un an în urmă și după ce am trecut peste șoc — și, cinstit vorbind, peste autocompătimire — eram într-o formă destul de proastă. Eram grasă, deprimată și nu tocmai copleșită de încredere în mine. Sincer vorbind, nu am crezut că lucrurile despre care mi-ați vorbit ar putea da rezultate. În plus, unde și-ar fi putut găsi locul o bunică de 54 de ani? Împachetam niște zaț de cafea ca să-l arunc la gunoi într-o după-amiază, când am zărit un articol în ziar. Clubul Kiwanis din orașul nostru vinde clătite la fiecare trei luni, pentru a dona fonduri, și căutau voluntari care să-i ajute. Eu mă simțeam atât de rău în ziua aceea, încât eram gata să sar în cutia de gunoi împreună cu zațul, așa că mi-am spus — „Nu mă pot simți mai rău de-atât și cel puțin știu să fac clătite." Am mers spre parc în dimineața următoare și m-am apucat zdravăn de treabă. Destul de curând, un tip mai vârstnic — nu avea decât 68 de ani — a venit spre mine și a început să-mi vorbească. Mi-a făcut complimente în legătură cu coafura — acesta era cam singurul lucru cu care încă mă mai mândream — și m-am simțit brusc ca și cum soarele ar fi ieșit la iveală. N-ați mai văzut pe nimeni făcând clătite așa de repede cum le făceam eu în acea dimineață! Încă mai eram purtată de impulsul dat de acea conversație când m-am înscris la un curs seral de dactilografie. De atunci, am avut cale liberă până la capăt. Am întâlnit un tip drăguț la cursuri, câteva luni mai târziu mi-am luat o slujbă cu normă redusă, de dactilografă la o companie cu comenzi prin poștă, iar lucrurile încep să se schimbe. Încă nu l-am întâlnit pe bărbatul visurilor mele, dar vorbesc zilnic cu o duzină de bărbați, am grijă de mine însămi

și fac ceea ce n-am făcut de 31 de ani — ies la întâlniri. Chiar dacă nu mă mărit, sunt din nou o parte a seminției umane.

Ce se poate spune despre selecția adversă?

Aceasta este partea ușoară. Ca în vechiul cântec „Trebuie să ai 1 milion de dolari ca să fii milionar, dar poți să fii sărac fără să ai un cent." Majoritatea soluțiilor oferite de societate femeilor singure fac parte din această categorie. Întâlnirile prin computer sunt un exemplu bun. În ciuda reclamei iscusite și vânzării fără probleme, „fixarea de întâlniri prin potrivirea pe calculator" înseamnă să cumperi roșiile de joia trecută miercurea asta. Birourile de întâlniri acționează în general ca un magnet pentru cei paralizați din punct de vedere social. Bărbatul care este prea pasiv pentru a intra în interacțiune cu cele 100 de milioane de femei din jurul lui își introduce mintea și trupul în calculator. Femeile care caută un bărbat prin această metodă găsesc că minunile epocii electronice au captat o mare proporție de deșeuri culturale, care au darul să le tulbure și să le uimească. Probabil că bărbatul care se ascunde în spatele cardului IBM este la fel de plin de găuri emoționale ca și bucata de carton care-l reprezintă.

Aberația de bază a agențiilor de întâlniri, computerizate sau de alt tip, este ipoteza că cineva poate alege bărbatul potrivit pentru o fată mai bine decât o poate face ea însăși. Dacă vânzătorul de la magazinul de încălțăminte de cele mai multe ori nu îi nimerește numărul corect de la pantofi, cum poate domnul de la „Electronic Romances, Inc." să-i găsească unei femei ființa bărbătească perfect pe potrivă?

Alte exemple izbitoare de selecție adversă sunt jalnicele pledoarii din coloanele „Matrimoniale" de la mica publicitate:

„Bărbat atractiv, puțin peste 30, 1,83 m, caută femeie sinceră, 25-50, cu posibilități. Scop matrimonial. Căsuța 236."

Dacă domnul este atât de atrăgător, cum a fost capabil să-și ascundă farmecele atât de mulți ani? De ce numărul de la căsuța poștală? Oare pentru ca soția lui să nu știe unde își petrece el în realitate acele seri în care nu vine acasă de la serviciu? 1,83 m este chiar înălțimea lui sau este distanța cea mai mică la care s-a apropiat vreodată de o fată? Și „scop matri-

monial"? Să însemne asta că el pune la cale ca în cele din urmă să se însoare, când deja i-au răspuns la anunț destule femei „cu posibilități" și l-au ajutat să finanțeze o lună de miere cu vechea lui iubită din liceu? Femeile care pariază de obicei pe cursele lungi la Hialeah, se bucură de jocul de Loto Irlandez și trec strada pe roșu să facă bine să răspundă la anunțurile din ziare. Ele vor avea parte de emoțiile de care se bucură atât de mult. Pentru cele care vor să se mărite, există modalități mai bune.

Mai există și alte forme de selecție adversă?

Mai există două, care sunt încărcate de pericol. Recomandările de la prieteni sunt în capul listei. Când o altă fată necăsătorită se oferă să te prezinte unui bărbat burlac, întrebarea evidentă este: „De ce face ea acest lucru pentru mine?" Uneori, răspunsul nu este atât de evident. În mod ocazional, o femeie poate rupe legătura cu un bărbat, transferându-l celei mai bune prietene a ei. A ceda titlul în acest fel poate fi bine pentru toată lumea — totul rămâne în familie, cum se spune. Pe de altă parte, este întotdeauna bine de știut ce anume a mers prost între ei înainte de a-i călca pe urme. Dacă binefăcătoarea nu este dornică să spună toată povestea romanței sale dezumflate, poate că este mai bine să cercetezi ce pică în propria ta plasă. Din când în când, puțin ajutor de la prieteni îi ajută mai curând pe ei, decât pe tine. I s-a întâmplat lui Patty:

— O cunosc pe Rhonda de aproape doi ani. Lucrăm în aceeași încăpere — biroul ei este lipit ca un motan de biroul meu sau aș putea spune lipit perfid-pisicește, după ceea ce s-a întâmplat. Ea m-a prezentat lui Ken; obișnuia să iasă cu fratele lui mai mare și mi l-a lăudat mult. Deci, o cunoșteam pe ea, ea îl cunoștea pe Ken și mi-am închipuit că știe ce este bine pentru amândoi. Ceea ce știa ea de fapt era ce este bine pentru Rhonda.

— Ce s-a întâmplat?

— Exact ce și-a dorit ea să se întâmple — nimic! Vă urmam planul și funcționa — prea bine ca să-i convină ei, îmi imaginez! Toți bărbații din birou au început să mă remarce și s-o ignore pe ea, așa că mi-a făcut cunoștință cu Kenny. Ne-am înțeles nemaipomenit în primele două luni, până când el a avut tupeul să-mi spună ceea ce Rhonda știuse tot timpul — se pregătea să plece în armată pentru patru ani și dorea să știe dacă pot să-l aștept. Rhonda tocmai mă scosese două luni din circulație și încerca să facă lucrul acesta și pentru următorii patru ani. Am trecut totul pur și simplu la capitolul experiență și am început din nou să caut — de astă dată pe cont propriu.

Și mai periculoase sunt recomandările rudelor. Majoritatea încă își amintesc de tine când aveai 6 ani și îți plăceau acadelele pe băț. Nici cei mai buni dintre ei nu-și pot imagina într-adevăr că micuța Margaret poate fi interesată de ceva precum sexul. Băieții cu care vor mătușile și unchii tăi să te lipească sunt în mod garantat alegerile lor, nu ale tale. Dacă ești nebună după o combinație de pistrui, cămăși hawaiene, obezitate și păr pe cale de dispariție — și o scară de valori pe măsură — pornește înainte cu încredere.

Ultima mare capcană este ghiveciul cunoscut ca „activități ale celibatarilor". Ca și întâlnirile computerizate, arată bine pe hârtie. Tot ceea ce ai de făcut este să umpli un podium de dans sau un hotel de vacanță sau o croazieră pe un vas cu 500 de bărbați și femei necăsătoriți și fiecare va găsi exact ceea de dorește. Și la fel ca întâlnirile prin computer, majoritatea relațiilor sentimentale ale burlacilor operează ca *selecție adversă*. Ele tind să atragă o categorie specifică de bărbați — în special, pe cei care găsesc siguranța în numărul mare de cuceriri. Mulți dintre ei nu știu cu adevărat de ce se află acolo. Unii sunt singuri, unii nu doresc să „se implice", alții nu doresc decât ca toți să *creadă* că ei sunt interesați de fete. Chiar mai descurajator, aceleași fețe (cu trupurile atașate) tind să-și facă apariția săptămână după săptămână și loc după loc. În mod treptat, ei formează mici grupuri-în-grupuri și cluburi-în-cluburi compacte. Uneori se manifestă în felul următor:

Un tip înalt, slab, la vreo 40 de ani, care poartă un costum de catifea maro, întrucâtva șifonat, strigă spre capătul celălalt al camerei:

„Hei, Morrie, ce făceai cu blonda aia la picnicul Tonicilor Celibatari de luna trecută?"

(Răspuns corect: „Nu făceam nimic cu blonda aia la picnic — ca de obicei, nu voiam decât să mă vadă cineva cu o fată.")

Omul de vârstă mijlocie cu aspect obosit, în jachetă sport de tweed de un verde strălucitor, care stă singur la o masă, este întrebat de unul dintre prietenii lui care dansează prin zonă cu o fată foarte grasă într-o rochie de cocteil cu paiete:

„Care-i treaba, Hank, nu-ți găsești o fată care să danseze cu tine?"

(Răspuns corect: „Nu, nu reușesc să găsesc o fată care să danseze cu mine. Acesta este motivul pentru care tot revin aici și îmi pierd timpul cu rataţi ca tine.")

Toată treaba poate deveni destul de jalnică și demoralizatoare. Există, desigur, excepții, dar aceasta ne aduce înapoi la selecția întâmplătoare și la lunile nesfârșite de cernere prin sita socială în speranța găsirii aurului. Pentru femeia care este conștientă de metodele științifice de a găsi bărbații, lumea întreagă este un mare club al celor necăsătoriți, care nu așteaptă decât ca ea să aleagă membrii cei mai rafinați pentru sine.

Ce urmează după ce o fată creează oportunitatea de a cunoaște bărbați?

În continuare, ea încearcă să-l selecteze pe acel bărbat unic, care este cel mai potrivit pentru ea. Scopul acestei etape este: ALEGERE — NU ÎNTÂMPLARE. Prin utilizarea unei combinații de principii științifice sănătoase alături de bunul-simț, ea face ca șansele să fie în mod copleșitor de partea sa.

Succesul depinde de înțelegerea felului în care gândesc bărbații și de învățarea diferenței vitale dintre ceea ce un bărbat *spune* că vrea și ceea ce dorește *într-adevăr*. Unul dintre aspectele cele mai importante ale acestui proces unic de selecție este cantitatea de timp economisit. În loc să irosească luni valoroase sau chiar ani „încercând să cunoască" un soț potențial, beneficiind de o pregătire adecvată, o fată poate elimina rataţii încă de timpuriu în cursul jocului. Pe măsură ce ea își dezvoltă încrederea în judecata proprie și îngustează domeniul la câteva alegeri rezonabile, poate trece la pasul următor.

Care este acesta?

Să facă astfel încât alesul ei s-o aleagă pe ea. Până în acest moment, ea trebuie să fi asamblat toate elementele importante: o femeie atrăgătoare și fermecătoare, un bărbat interesat și dezirabil și o relație socială între ei. Sarcina ei este de a transforma aceste componente într-o legătură emoțională, care să satisfacă ambele părți. După cum s-a exprimat o pacientă: „Ultimul și cel mai important pas este să pregătești lipiciul." Dacă este alcătuit cum trebuie, adezivul emoțional va dura cam 50 de ani și va lega bărbatul și femeia în mod trainic și încântător pentru tot restul vieții lor. Acesta este momentul în care orice tânără poate să priceapă una dintre aluziile acelor maeștri ai psihologiei practice, bărbații din publicitate, care își amintesc cu bucurie: „Slujba noastră este de a crea o nevoie umană fundamentală — și apoi să ne oferim să o satisfacem."

Când se ajunge la cimentarea unei relații pe viață cu un bărbat, sarcina este: „Să înțelegi nevoile fundamentale ale bărbatului pe care-l dorești — apoi să le satisfaci așa cum nu poate să o facă nici o altă femeie."

Unde poate începe o fată să afle aceste lucruri?

Pe pagina următoare.

11

Căsătoria

Când o fată găsește bărbatul potrivit, care este pasul următor?

Presupunând că dorește să se mărite, următoarea etapă a proiectului este aceea de a-l determina pe viitorul soț să se însoare cu ea. Așa cum a descoperit aproape orice fată modernă, spre marea ei dezamăgire, nu orice bărbat dorește să se însoare. Sau cel puțin ei nu cred că doresc să se însoare, ceea ce din punctul de vedere al fetelor înseamnă același lucru. Principala ei sarcină constă în a-i comunica prin vorbă sau faptă că el efectiv nu poate să trăiască fără ea — și apoi s-o dovedească. Din păcate, treaba aceasta este mult mai grea decât era acum 40 de ani.

Cum așa?

Pe vremuri, majoritatea burlacilor locuiau cu chirie, își duceau cămășile la spălătorii chinezești și își petreceau serile din timpul săptămânii citind paginile sportive sau ascultând radioul — dacă aveau radio. Pentru ei, căsătoria însemna o reală îmbunătățire a standardului lor de viață — aveau un stimulent puternic pentru a găsi o fată drăguță și a se „așeza la casa lor". Lucrurile s-au schimbat mult de atunci.

Burlacul modern poate trăi într-un apartament pentru celibatari, cu saună, piscină și două fete și jumătate pentru fiecare bărbat. Cele mai multe haine ale lui sunt în majoritate dintre acelea care nu trebuie călcate după spălare, calitatea cinelor în fața televizorului se îmbunătățește în fiecare lună, iar serile îi sunt împărțite între televizorul în culori, plimbarea încolo și încoace în noul său Mustang, înotul în piscină și ascultarea combinei muzicale. Acestea sunt câteva dintre micile probleme cu care trebuie să concureze o fată. Cele mari sunt chiar mai rele.

Care sunt cele mari?

Ele sunt de trei feluri — blonde, brunete și roșcate. Poate fi greu de recunoscut, dar există multe tinere dornice să se „joace de-a familia" — furnizând toate avantajele obișnuite ale căsniciei, fără dezavantajele obișnuite. Acest lucru se rezumă îndeobște prin sex la cerere. Unul dintre stimulentele cele mai puternice care l-a motivat vreodată pe un bărbat să pună întrebarea despre căsătorie este spulberat de trei până la cinci ori pe săptămână de valul femeilor aflate în competiție. La modul realist, un băiat care găsește gratificație sexuală cu efort puțin este mai puțin înclinat să se însoare. El se tot întreabă — și are un motiv întemeiat: „Ce aș mai putea obține de la căsătorie?" Larry descrie acest lucru cu precizie:

— Am 30 de ani și cred că nu am nici un motiv să mă plâng. Sunt tânăr asociat la firma de avocatură la care lucrez — chiar ajung să folosesc avionul firmei, când nu-l vrea altcineva, de obicei, după miezul nopții sau când ninge. Am un apartament drăguț, un Jaguar nou, haine frumoase și mult timp liber, în care să mă distrez. Și fete. Doctore, când vine vorba de fete, nu am pur și simplu suficient timp ca să le fac pe toate fericite. Punând la socoteală stewardesele de pe linia aeriană, fetele pe care le întâlnesc în weekendurile la schi și cele care trăiesc în apartamentul meu, aș putea avea o altă fată în fiecare noapte timp de o lună și tot nu aș epuiza lista. Am tot ceea ce și-ar putea dori orice tânăr burlac! Cu excepția...

Larry s-a încruntat.

— Exceptând ce?

— Asta e. Nu prea știu. Cea mai mare parte a timpului totul este în regulă, dar la un moment dat pur și simplu mă obosește ceea ce fac și îmi doresc să pot... nu știu. N-aș vrea decât să fie într-un fel diferit. Ar trebui să mă însor sau ceva de genul ăsta? Vreau să spun, este mai bine?

Larry a ridicat din umeri.

În această ridicare din umeri stă cheia convingerii unui bărbat să renunțe la existența lui luxoasă și senzuală de bur-

lac și să o schimbe pe o căsnicie care să fie (în cel mai bun caz) luxoasă și senzuală.

Cum se face?

În adâncul inimii celui mai convins burlac pulsează îndoiala sâcâitoare că el pierde ceva prin faptul că nu se însoară. Cu cât un bărbat este mai decis să-și semene orzul lui sălbatic, cu cât mai frenetică este goana sa după emoții noi, jocuri noi și fete noi — cu atât este mai vulnerabil la această nesiguranță interioară.

De ce?

Faptul că se simte constrâns să caute forme noi de distracție și de amuzament este o manifestare a temerii interioare că îi lipsește ceva important. Un bărbat care încearcă mai întâi un gen de fată, apoi altul, apoi altul este în căutarea unei soluții finale în materie de satisfacție sexuală. Tipul care face parașutism, schi nautic, scufundări cu tuburi de oxigen în spate, vânează cu arcul și săgeata — totul, cu excepția captării Cascadei Niagara într-un butoiaș — este genul care dorește să încerce totul pentru a se asigura că nu rămâne pe dinafară. Căsătoria este singura experiență pe care nu o poate avea pe baza unei oferte de tipul încearcă-acasă-pe-timp-de-30-de-zile-iar-dacă-nu-ești-mulțumit-îți-iei-banii-dublu-înapoi. Din acest motiv, dacă o fată joacă cum trebuie, bărbatul pe care îl selectează va fi obligat din interiorul său să se însoare cu ea — în proprii ei termeni și înclinându-se în fața unor forțe mai presus de controlul lui. Mai important, când se ajunge la plăceri conștiente — lucruri materiale — nici o femeie nu poate concura cu ceea ce fiecare burlac are la îndemână. Când este vorba de satisfacție *emoțională* subconștientă, dacă înțelege regulile, ea preia controlul fiecărui pas pe acest drum.

Se aplică acest lucru și femeilor mai vârstnice — divorțate și văduve, de pildă?

Chiar mai accentuat. Pentru majoritatea bărbaților, bucuriile burlăciei sunt ca o pereche de pantofi de nouă dolari — cu fiecare pas, ei se tot subțiază. În mod ironic, acei bărbați

care au mai fost însurați — chiar în mod nefericit — au tendința de a-și aminti cele mai bune aspecte ale căsniciilor lor și plini de indulgență permit ca momentele mai neplăcute să se estompeze. În același timp, femeile mai vârstnice au avut mai multă experiență cu bărbații și au un cadru extins de referințe din care să selecteze. Ele au consumat întreaga relație bărbat-femeie cel puțin o dată și sunt adesea conștiente (uneori chiar prea puternic) de greșelile trecute.

Cum începe o fată?

Ca de obicei, prin analizarea și înțelegerea problemei cu care se confruntă, pentru a aplica soluția cea mai sigură care o va ajuta să-și atingă scopul. Pentru a alimenta nevoile emoționale ale bărbatului ei, ea trebuie să realizeze cu claritate care sunt aceste nevoi. Pentru a-i oferi ceea ce-i lipsește, trebuie să știe cu precizie în ce constă lipsa. Cea mai bogată sursă de informații de care dispune este bărbatul însuși. Burlacii au o nevoie — uneori chiar o nevoie stringentă — de a spune oricui îi ascultă exact care sunt temerile și speranțele și anxietățile lor. Paul este bărbatul tipic în această situație — iată ce spune el:

— Știu că arată bine din afară, doctore, și nu vreau să mă plâng, dar am și eu problemele mele. Sunt manager districtual pentru o mare companie de cauciucuri și am o slujbă bună — câștig cam 22 000 de dolari pe an, plus toate beneficiile suplimentare obișnuite. Pentru un tip de 29 de ani, cum sunt eu, nu este prea rău.

Dar muncesc pentru fiecare bănuț și chiar mai mult. Hai să vă spun cum stă treaba. Mă trezesc pe la 6:30 și ies din casă înainte de 7:00 — am de făcut un drum cu mașina de 45 de minute până la birou și mă străduiesc să ajung acolo înainte ca telefonul să înceapă să sune. Nu am timp pentru micul dejun, așa că iau o cafea la birou. Încep să citesc rapoartele din ziua precedentă și destul de curând încep telefoanele. În zilele noastre, tot timpul merge ceva rău în afacerea cu cauciucuri. Încerc să rezolv lucrurile până la 11, când avem ședința, apoi vine prânzul de la 12–14 cu șefii cei mari. Urăsc prânzurile astea, dar nu am de ales — fac parte din slujba mea. Apoi mă întorc în birou, apar și mai multe probleme cu care să dau

piept, iar dacă am noroc, plec înainte de 16:30, ca să înfrunt traficul. Sau mai bine-zis ca să mă blochez pe autostradă împreună cu toate celelalte genii în posturi de mici manageri care pleacă devreme să înfrunte traficul.

Când ajung acasă, petrec cam o oră încercând să-mi revin după ziua respectivă. Dacă am o întâlnire în acea seară, mă pregătesc pentru ea. De cele mai multe ori, am întâlnire și ies cu o fată la cină — cea de-a doua masă importantă a zilei pentru mine; de obicei, sunt atât de obosit, încât sfârșesc prin a mânca și a bea prea mult. Îmi spun că este în regulă, fiindcă nu beau niciodată la prânz — politica firmei, știți.

Paul și-a scuturat capul.

— Dacă nu am întâlnire, iau un sandviș de la magazinul din colț sau dacă simt că mai am suficientă energie, îmi prepar o friptură. Fiindcă am ieșit din Aviația Militară acum șase ani, am învățat trei moduri delicioase de a face o friptură: la 232°C, la 260°C sau mă pun pe treabă și învârt butonașul cuptorului până la „FRIGERE"! Nu este o mâncare gătită tocmai de un expert gastronom, dar este mai bine decât să mănânci tot timpul în oraș. Uneori, vin băieții în vizită și jucăm cărți, bem câteva pahare și ascultăm muzică. De obicei, nu mă străduiesc să impresionez fetițele din barurile de hotel — pur și simplu, nu mi se potrivește. Apoi — la culcare, înainte de miezul nopții, ca să pot să o iau de la capăt a doua zi dimineață.

— Nu sună prea rău.

Paul s-a încruntat.

— Nu, nu asta este partea urâtă a lucrurilor. Partea urâtă apare când încep să mă gândesc la ceea ce fac. Am în supraveghere 12 magazine de cauciucuri în două state, dintr-un total de 307 magazine din 50 de state. Sunt 22 de manageri districtuali, 14 manageri regionali și 37 de vicepreședinți în fața mea — sunt al 74-lea pe listă, la rând. Dacă îmi joc cartea cum trebuie, în 20 de ani voi fi vicepreședinte. Asta înseamnă 58 000 de dolari pe an și mult mai mult în materie de prime și opțiuni pentru acțiuni. Este o șansă măreață — nu-mi pot permite să o ignor. Nu m-aș descurca mai bine nicăieri în altă parte, dar este de muncit din greu, o stare de tensiune foarte puternică și mai există și o mulțime de tipi care se luptă pentru același lucru. Totul se rezumă la un singur lucru. Am totul, cu excepția...

— Satisfacției?

— Da. Cum ați știut? Am totul în viață, cu excepția satisfacției. Vreau să spun că pur și simplu nu mă poate impresiona faptul că-i fac pe toți din țara asta să ruleze pe un set de pneuri extrem de silențioase, garantate împotriva pericolelor de pe drum pe toată durata de întrebuințare. Este un mod de a-mi câștiga existența, dar cu siguranță sper ca viața să însemne mai mult decât atât.

Ce înseamnă acest lucru pentru o fată?

Înseamnă că Paul este pregătit. El este pregătit pentru emoție, farmec, poveste de dragoste. El este pregătit pentru euforia emoțională pe care numai o femeie plină de viață o poate aduce în viața lui. El este obosit să fie un super-robot pentru Cauciucurile Super-Silențioase și este pregătit să răspundă presiunii interioare care-i cere să fie un bărbat.

Fiecare bărbat are setul său specific de frustrări, iar femeia care dorește să se mărite cu el trebuie să-i furnizeze exact ceea ce-i lipsește lui din viață. Cel mai bun mod de a afla ce crede el că-i lipsește este să-l întrebi. Într-o seară liniștită pe plajă sau după o cină plăcută, ea ar putea spune *întâmplător*:

„Spre ce te îndrepți? Vreau să spun, ce vrei cu adevărat de la viață?"

sau

„Ești mulțumit cu felul în care stau lucrurile acum?"

sau

„Spune-mi, este viața ta așa cum te așteptai să fie, să zicem, acum cinci ani?"

Acestea sunt întrebările „deschise", cum le numesc psihiatrii și ele aduc aproape întotdeauna răspunsuri evazive. *Apoi*, psihiatrul (sau tânăra) aruncă ceea ce se numește „momeala". Aceasta este întrebarea la care nici o ființă omenească nu poate rezista să nu răspundă cu detalii complete și chinuitoare. Indiferent cât de discret și de rezervat a fost el până în acel moment, aceasta este întrebarea care literalmente stârnește momeala conversației. Întrebarea este simplă: *„Ce vrei să spui cu asta?"* Bărbații (și femeile) pot tolera orice formă de

tratament greșit, cu excepția posibilității de a nu fi înțeleși. Chiar și cel mai timid și mai retras dintre bărbați va plonja instantaneu într-o clarificare, atunci când este confruntat cu întrebarea magică: „Nu înțeleg. Poți să-mi explici ce vrei să spui cu asta?" Pentru femeia care are nevoie de convingere, câteva încercări la petrecerile sau la barurile hotelurilor ar trebui să fie o dovadă suficientă.

Ce va răspunde bărbatul?

Fiecare bărbat va da un răspuns bazat pe propria sa lume interioară, dar există patru nevoi nesatisfăcute, comune tuturor bărbaților necăsătoriți. Acestea sunt exact acele dorințe pe care o femeie necăsătorită le poate satisface în momentul în care abdică de la statutul de necăsătorită. Deficiențele, în ordinea urgenței, sunt:

1. Lipsa de mâncare
2. Lipsa de sex
3. Lipsa de dragoste
4. Lipsa de identitate

Nu este o coincidență că acestea sunt aceleași necesități pe care mama trebuie să i le satisfacă unui copil.

Mama le satisface copiilor nevoile sexuale?

Răspunsul la această întrebare este lung și complex, dar, ca să vorbim mai simplu, copiii au nevoi sexuale infantile, cum ar fi nevoia de a fi ținuți în brațe, dezmierdați, încălziți și îmbrățișați de mama. Acestea sunt predecesoarele sexualității adulte și nu au nimic de-a face cu stimularea organelor sexuale. Sexualitatea adultă, pe de altă parte, are mult în comun cu organele sexuale, după cum știe orice fată.

Un bărbat nu poate să-și satisfacă singur necesitățile legate de hrană?

Da și nu. El se poate hrăni cu suficiente calorii pentru a-și ține corpul în funcțiune. Dar nu asta este problema. Singura hrană cu adevărat satisfăcătoare este reprezentată de calorii *plus* vibrații pozitive, calorii *plus* emoții umane calde. În timp

ce experiența *fizică* cea mai importantă pentru fiecare bărbat este mâncatul, experiența *emoțională* cea mai importantă pentru fiecare bărbat este relația cu mama lui. Fata care poate combina conceptele de „mâncare" și „mamă" a construit o bombă psihologică cu hidrogen care spulberă implacabil orice rezistență. Este aproape garantat că o femeie care servește odată cu aperitivele sentimente emoționale reale îl va cuceri pe bărbatul ei. Și partea cea mai bună este că nici nu trebuie să fie o bună bucătăreasă.

Cum așa?

Păi, mai întâi de toate, mama nu a fost o bucătăreasă așa de grozavă. Nu demult, o brutărie cu spirit de inițiativă a etalat un sortiment de plăcinte cu notița: „Plăcinte ca la mama acasă — 1 dolar". Alături, era un alt sortiment, la care scria următoarele: „Plăcinte așa cum mama a încercat să le facă și nu a reușit — 1,25 dolari". Cea de-a doua ofertă s-a vândut mai bine decât prima, adică dublu.

În interiorul fiecărui bărbat adult trăiește băiețelul care își amintește o bucătărie plină de aroma prăjiturelelor de casă sau a puiului fript, făcut numai pentru el de singura femeie din viața lui. La vârsta de 9 ani, el nu a dat atenție faptului că puiul era un pic cam unsuros sau că prăjiturelele erau puțin necoapte. Tot ceea ce conta era că le făcuse mămica.

Nici măcar în această lume modernă, în care aproape totul este de vânzare, un burlac nu poate cumpăra mâncare pregătită cu dragoste doar pentru el — și numai pentru el. Acesta este unul dintre motivele pentru care meniurile destinate seducției care apar la fiecare câteva luni în unele reviste abile sunt sortite eșecului. Acele cine intime pentru doi la lumina lumânărilor care arată așa de bine în poze posibil să atragă mai mult indigestia decât orgasmul. Joyce a încercat în ambele feluri:

— De unde era să știu? Arăta grozav pe copertă. Era într-una dintre revistele acelea pentru femei — ceva de genul „O cină care să-l predispună pentru dragoste." M-am gândit: „De ce nu?" Am decupat rețetele — arătau așa de bine în revistă! În poză era un bărbat care stătea la masă în fața unei fete într-o rochie elegantă, pe o terasă cu luminile Manhattanului în fundal. L-am sunat pe Bill, l-am rugat să ieșim la cină

și am început să pun totul la punct. Încă îmi mai amintesc meniul: un aperitiv cu crab și avocado, carne de vită Stroganoff, sparanghel cu sos olandez, totul încununat cu un desert din portocale feliate, nucă de cocos și vișine. Am avut vin roșu și coniac după cină — în doze mari. Vă spun, am avut nevoie de patru ore și jumătate ca să pregătesc totul și a trebuit să împrumut paharele de coniac de la florar — creștea cactuși în ele. Am pus masa în curtea exterioară și imediat a ajuns și Bill. Exact când a sunat clopoțelul, am avut o temere de ultim moment — oare mâncarea aceea nu era puțin cam prea grea? Dar deja era prea târziu.

Joyce și-a ridicat mâinile cu putere în sus.

— Nu știu cum l-a afectat pe Bill, dar în momentul în care carnea de crab s-a întâlnit cu Stroganoff-ul în stomacul meu, seara s-a sfârșit, din punctul meu de vedere. M-am oprit din mâncat. Bill a mâncat din toate și cred că s-a simțit destul de bine. După vin și coniac, era foarte relaxat. Am curățat masa, am pus niște muzică bună la combină, m-am dus la baie ca să-mi liniștesc stomacul cu ceva și... cred că am făcut totul prea bine. Articolul ar fi trebuit să se intituleze: „O cină care să-l predispună la somn." Bill s-a trezit pe la 2 noaptea, exact când începeam să-mi diger cina. A fost o noapte de uitat — pentru amândoi.

Acest gen de abordare plastică impersonală a alimentației este sortit întotdeauna să aibă un final catastrofal. Joyce a analizat unele dintre principiile psihologice ale combinării hranei și afecțiunii și a încercat din nou:

— Nu spun că a fost din cauza mâncării — sunt convinsă că acesta a fost doar un alt semn că nu suntem potriviți unul pentru celălalt — însă Bill și cu mine ne-am despărțit câteva săptămâni mai târziu. Cu Les am încercat să procedez în stilul dv. — sau mai bine-zis în „stilul nostru", și a fost o experiență memorabilă.

Am încercat să-mi amintesc ce obișnuia mama să facă pentru frații mei și am imitat-o cât am putut de bine. Am început cu cocteil de creveți, apoi am avut pui fript cu pesmet proaspăt (nu din acela congelat, care se trimite în pachete mici prin poștă), miere de flori sălbatice, porumb, piure de cartofi cu sos de friptură, salată de lăptuci și roșii cu ulei de lemn, oțet, muștar și tort de căpșuni cu frișcă bătută proaspăt pentru desert. A fost cu adevărat ciudat modul în care s-au petrecut lucrurile. Les lucrează în televiziune — este asistent de producător și se presupune că este un tip sofisticat. Călătorește mult prin Europa și cunoaște cele mai bune vinuri și cele mai bune restaurante. Eram îngrijorată că-i ofer ceva atât de simplu, dar explicația dv. părea logică.

Joyce s-a oprit și și-a strâns buzele.

— De fapt, totul mersese prost. În seara aceea ploua, așa că a trebuit să mâncăm înăuntru, la masa din nișa care ținea loc de sufragerie — eu nu am sufragerie. Am ars prima porție de pesmet; știți, nu e ca atunci când faci în fiecare zi. Când el a ajuns cu un buchet de orhidee, eram lângă cuptor și transpirasem cu părul în ochi. Mi-am spus: „Joyce, iar ai dat-o-n bară!" Dar nu a fost așa. Până în acel moment se făcuse destul de cald în încăpere, așa că el și-a scos haina, și-a răsucit mânecile și s-a așezat să mănânce. Pe măsură ce mânca din fiecare fel, era ca și cum nu i-ar fi venit să creadă. Continua să mănânce și să-și scuture capul. După desert — două porții — a venit la mine și m-a sărutat — așa transpirată cum eram — și chiar cred că avea lacrimi în ochi. A spus: „Joyce, nimeni nu a avut atâta grijă de mine încât să-mi pregătească o cină ca asta de când aveam 10 ani. Îți mulțumesc." Vorbea din suflet.

— Ce s-a întâmplat apoi?

— Apoi am mers în camera de zi, am vorbit și am ascultat discuri și totul a durat până la 5 dimineața. A fost una dintre cele mai reușite seri din viața mea. Și sunt sigură că și lui Les i-a făcut plăcere.

În dimineața următoare, mi-a trimis trei duzini de trandafiri roșii cu tulpină lungă și un frumos șorț din import, lucrat de mână. Mergem la munte în weekendul ăsta și știu că ne gândim altfel unul la celălalt după acea seară grozavă petrecută împreună.

Este atât de puternic efectul mâncării asupra bărbatului?

Acesta este numai începutul. Hrana este cea mai eficientă metodă cunoscută pentru controlarea comportamentului uman. Cu cât hrana sau circumstanțele hrănirii se apropie mai mult de

experiențele lui cele mai timpurii, cu atât acestea exercită mai multă putere asupra laturii subconștiente emoționale. Dacă o femeie vrea să se facă indispensabilă pentru un bărbat, ea poate îndepărta toate obstacolele și declanșa arma finală — *laptele*.

Ce este unic în privința laptelui?

Doar atât: din primul moment petrecut pe pământ, cea mai importantă substanță din viața fiecărei ființe umane este *laptele*. Fie că îl obține de la mamă, de la o vacă, de la o cămilă sau de la o capră, laptele lasă o impresie de neșters, gravată în creierul fiecărui bărbat. Conceptul subconștient al laptelui este că reprezintă un aliment hrănitor vital, sinonim cu dragostea. Când mama și-a dat sânul (sau sticla), ea a dat în același timp dragostea și afecțiunea. Pentru fiecare bărbat, lumea subconștientului este condusă de simbolul laptelui. Băuturile din lapte, înghețata, băuturile nealcoolice de mai târziu și berea (adesea dintr-o sticlă care seamănă într-un mod suspect cu o sticlă de lapte), chiar și băuturile alcoolice (Alexander, lichiorurile-cremă, „spuma" de sherry, spuma aceea lăptoasă la bere) poartă tema laptelui matern pe parcursul fiecărei zile. Bărbatul de 1,83 m și 90 kg care soarbe dintr-o ceașcă de cafea cu frișcă este, din punct de vedere emoțional, la numai câteva momente depărtare de copilașul de 9 kg care bea fericit din sticluța lui. Poate că acesta este motivul pentru care atât de mulți sportivi de performanță — care-și câștigă existența jucând — încă mai beau patru sau mai multe pahare de lapte neprelucrat, direct de la vacă.

Dacă o femeie se poate impune ca *furnizoarea laptelui*, ea devine literalmente parte a subconștientului bărbatului ei. Chiar mai important, este improbabil ca ea să fie dată la o parte de orice altă concurentă feminină. Picioarele frumoase, silueta plăcută, conversația strălucită, lingușirea feminină pot suci capul majorității bărbaților, dar nu pe al aceluia a cărui femeie îi furnizează din abundență lapte și dragoste.

Cum se poate folosi o fată de aceste cunoștințe?

Depinde de ceea ce dorește. Dacă ea se află în faza în care dorește ca bărbatul din viața ei s-o ia în căsătorie, tot ceea ce

are de făcut este să injecteze suficient lapte (sau simboluri ale laptelui) în relația lor și să aștepte rezultatele. În mod specific, funcționează în felul următor:

Cu fiecare ocazie când sunt împreună, ea trebuie să-i ofere lapte (sau echivalentul simbolic) într-o formă oarecare. Dacă ies să se întâlnească în oraș, după ce o aduce acasă, ea îl poate invita să intre la o ciocolată caldă sau la o cafea *cu frișcă*. Este chiar mai bine dacă ea lasă frișca să plutească deasupra oricăreia dintre băuturi. Dacă el are o marcă preferată de „lapte" — adică de bere sau vin, ea ar trebui să i-o servească *exact așa cum îi place*. (La urma urmei, așa îi servea și mama băutura.) Înghețata este un bun înlocuitor, iar înghețata cea mai eficientă este cea făcută cu propriile mâini. Amintiți-vă, mama făcea tot laptele ea însăși — sau cel puțin așa credea copilașul.

Dar dacă bărbatului nu-i place laptele?

De obicei, aceasta nu este o problemă. Cei mai mulți bărbați și-au transferat atașamentul emoțional de la acel lichid alb numit lapte la înlocuitori obișnuiți ai laptelui, cum ar fi cafeaua, ceaiul sau berea și vinul. Dar trebuie reținut un lucru — cu cât o fată se apropie mai mult de furnizarea băuturii originare, cu atât va reuși să exercite mai mult control. Ciocolata cu lapte, budinca făcută cu lapte și crema de zahăr ars au o influență subconștientă mai mare comparativ cu un pahar de bere sau o ceașcă de cafea.

Bărbatul rar întâlnit care nu poate tolera laptele sub absolut nici o formă reprezintă o situație mai complicată. Deoarece acest lucru reflectă adesea o negare și o renunțare completă la relația de hrană mamă-copil, unei fete nu-i rămâne nimic pe care să clădească. Cu siguranță trebuie luate în considerare toate faptele, dar un bărbat care respinge totalmente laptele este o perspectivă îndoielnică de căsătorie.

Fiecare element de hrană (în mod rezonabil, desigur) va fi mult mai eficient în stabilirea unui atașament emoțional dacă fata îl poate pregăti ea însăși. În această epocă a „hranei de-a gata" cu cartofi instant, supă la plic, budinci pregelatinizate și amestecuri pentru prăjituri care seamănă la gust cu cutia de carton în care sunt ambalate, fata care este dornică să-și

consume un pic de timp are un avantaj enorm în loteria emoțională. O femeie care-și hrănește bărbatul cu o felie de pâine proaspăt coaptă și unsă cu unt aproape că-și poate stabili data nunții.

Ea îl hrănește?

Da, dacă își dorește într-adevăr rezultate. Hrănirea cu mâna este o tehnică supraîncărcată emoțional, cunoscută îmblânzitorilor de animale, triburilor primitive și mamelor de copii mofturoși. Există o ciudățenie în modul de operare al minții omenești, care are tendința de a-i face pe oameni să creadă că ei înșiși furnizează tot ceea ce au sau dobândesc. Un individ care mănâncă într-un restaurant uită că există o bucătărie plină de oameni care fac să existe mâncarea de pe masa lui. Bărbatul căruia îi este servită cina de către iubita lui nu prea face conexiunea subconștientă cu faptul că ea a pregătit cu mânuțele ei fiecare îmbucătură. Aproape fiecare femeie a fost întrebată cu inocență de un bărbat (de obicei, după ce ea a muncit ore întregi în bucătărie): „Asta ai făcut-o chiar tu?"

Chiar și cel mai feroce leu, după o perioadă în care a fost hrănit cu mâna de dresorul lui, devine docil și supus — dar numai în raport cu dresorul. În subconștientul animalului, dresorul a luat locul singurei ființe pe care până și regele fiarelor o respectă — mama lui.

Dacă o femeie se folosește de fiecare ocazie ca să-și hrănească bărbatul cu mâna, va fi uimită de puterea pe care i-o conferă acest gest— literalmente va vedea cum el „îi ciugulește din palmă".

După cină, odată cu cafeaua, ea poate să rupă o bucățică de prăjitură cu ciocolată făcută de ea (ciocolată *cu lapte*) și să i-o îndese în gură. „Ia, încearcă asta, tocmai am făcut-o." O altă ocazie apare atunci când bărbații zăbovesc în bucătărie în timp ce se pregătește cina. Fata care avertizează: „Nu atinge nimic până când nu e gata" va fi norocoasă dacă va primi o invitație la nunta celei care zâmbește spunând: „De ce nu guști un pic din asta?" atunci când îi bagă o bucățică în gură viitorului ei soț.

Chiar și cina la restaurant oferă ocazii cuiva care este în alertă. Fata care spune: „Ia uită-aici, ia un pic de la mine" și își hrănește însoțitorul cu o furculiță de friptură din propria ei farfurie este la kilometri întregi în fața altor tinere domnișoare din aceeași generație.

Atingerea finală este „mesajul care mai zăbovește". De fiecare dată când servește o mâncare, ea trebuie să împacheteze o parte din ea, pentru ca bărbatul din viața ei să o ia acasă — și cu cât conține mai mult lapte, cu atât mai bine. În ziua următoare, când el revine în culcușul său cu o pungă plină de mâncare congelată și pâine albă ca de bumbac în folie de plastic, acea porție mare de plăcintă cu mere făcută în casă sau cea de lasagna îl face să-și amintească așa cum n-ar putea-o face nimic altceva. Îi spune că există o ființă care ține la el, care dorește ca el să fie fericit și este dornică să-și traducă sentimentele în însuși fundamentul vieții, hrana, *numai pentru el*. Chiar și acela care deține cea mai înceată gândire primește rapid acest mesaj.

Ce se poate spune despre sex?

În procesul complex de a-l face pe bărbatul pe care l-ai ales să te aleagă, sexul ia lucrurile de unde le lasă hrana. Nevoia unui bărbat de hrană se amestecă în mod aproape imperceptibil cu nevoia lui pentru sex. Printr-o ciudată coincidență, ambele nevoi își au originea la sânul femeii.

Nu există nici o altă structură a corpului uman care să semene cu sânii. Printr-un miracol al diversificării, sunt destinați să mulțumească pe toată lumea. Furnizează hrană pentru copilași, excitare sexuală pentru bărbați și satisfacție sexuală pentru femei. Nevoile primare ale ființelor umane — calorii și orgasm — se desfășoară în jurul acestor două glande minunate, sânii femeiești.

Fiecare băiețel are primul său contact cu o femeie la sânul mamei sale. Chiar mai important, momentul hrănirii este și momentul dragostei. În timp ce el suge, mama îi șoptește, îl dezmiardă și îl copleșește cu afecțiune în toate modurile. El recepționează mesajul: hrana și dragostea merg împreună și vin de la o femeie. Din acel moment, sânii reprezintă o atrac-

ție aproape irezistibilă pentru fiecare bărbat. 25 de ani mai târziu, consolidat cu hormonii sexuali masculini care-i curg prin vene, femeia plus sexul plus sânii devin forța motrice din viața lui. Dar confuzia copilului persistă.

Confuzie în ce privință?

Cei mai mulți bărbați sunt atrași de sânii mari în virtutea ideii eronate că mai mult sân înseamnă mai mult lapte. Tipii care la vârsta de 6 luni se uitau la sâni în fiecare zi la ora mesei cheltuiesc acum un dolar ca să se holbeze la reviste cu postere înfățișând tinere cu glande mamare uriașe. În subconștientul fiecărui bărbat de pe fața pământului, sânii *și sexul* înseamnă lapte, iar laptele înseamnă dragoste, siguranță și tot ceea ce le mai însoțește. (Bărbatul care-și strigă iubita „Dulceațo", „Zăhărel", „Plăcințico" și variază în general pe teme culinare spune adevărul despre sine.) Pentru o femeie, sexul înseamnă o expresie a dragostei pentru bărbatul pe care îl iubește *și* un mijloc de a-și furniza sieși dragoste, siguranță și tot ce are legătură cu acestea. Modul în care ea tratează partea sexuală a relației sale cu un bărbat nu numai că determină dacă se va mărita sau nu cu el, dar are mult de-a face cu fericirea sa sexuală de după căsătorie. Dacă ea îi poate furniza satisfacție sexuală totală — întrunind nevoile lui emoționale cele mai profunde, îi furnizează în același timp gratificația fizică maximă — singurul rezultat posibil poate fi o viață de fericire pentru amândoi. Pentru a reuși în această sarcină formidabilă, ea trebuie să fie conștientă de doi factori.

Care sunt aceștia?

Mai întâi, trebuie să înțeleagă ce cred bărbații cu adevărat despre sex. Impulsul sexual la bărbați este un mister pentru majoritatea bărbaților și, în principiu, pentru fiecare femeie. Puținele femei care au intuit corect ce doresc bărbații cu adevărat de la sex au intrat în istorie pentru realizarea lor. Elena din Troia, Madame de Pompadour, Maria Antoaneta și alte câteva au schimbat cursul istoriei, deoarece au ghicit adevărata natură a sexualității masculine.

De ce anume au nevoie bărbații de la sex?

În mod ironic, răspunsul la această ghicitoare este la dispoziție în orice anticariat, pentru un preț de vreo 1,98 dolari. Orice manual de endocrinologie de liceu descrie producerea hormonului sexual masculin, testosteronul, de către testicule. Acest hormon acționează direct asupra creierului pentru a produce simțăminte sexuale intense. Cu cât se acumulează mai mult hormon, cu atât mai necontrolat este impulsul sexual. Printr-un mecanism încă necunoscut, orgasmul și ejacularea acționează asupra creierului și glandelor endocrine asociate pentru a reduce nevoile sexuale. Fiecare bărbat își dezvoltă propriul „ciclu sexual" — pentru majoritatea bărbaților, 48 de ore fără orgasm într-o formă oarecare determină un disconfort fizic remarcabil.

Au într-adevăr bărbații
o stare de disconfort în lipsa sexului?

Da. Aceasta este una dintre diferențele majore între simțămintele sexuale ale băieților și cele ale fetelor. Lipsa activității sexuale produce frecvente erecții involuntare (uneori, în circumstanțe jenante, cum ar fi la birou), un sentiment de durere și greutate în testicule, iar după perioade prelungite, inflamarea prostatei. Necazurile la prostată nu sunt de joacă — poate determina o scurgere continuă din penis și multă durere. Că veni vorba de durere, excitarea sexuală la bărbați, dacă nu duce la ejaculare, poate deveni rapid intens de dureroasă. O erecție puternică poate să determine rapid pulsația și durerea penisului, printre alte lucruri. În final se ajunge la concluzia că simțămintele sexuale ale bărbaților sunt cu mult mai presante decât cele ale femeilor. Când un bărbat are o erecție, treaba nu se poate amâna până mâine seară — este o chestiune ce trebuie rezolvată pe loc, altfel aduce suferință. Ceea ce conduce în mod direct la următorul lucru pe care o femeie trebuie să-l cunoască despre sexualitatea masculină.

Care este acela?

În ceea ce-i privește pe bărbați, stimulentul cel mai puternic de pe pământ este sexul. Bărbații vor suferi privațiuni in-

suportabile, vor lupta, vor ucide, atâta vreme cât, în cele din urmă, o câștigă pe fată. Dintr-un punct de vedere comercial, sexul vinde orice, de la crema de ras la pudra pentru tălpi. Mesajul implicat este întotdeauna același: „Folosiți produsul nostru și veți ajunge la orgasm cu fata pe care ați ales-o." Uneori, sloganul este actualizat astfel: „Folosiți produsul nostru îmbunătățit și veți ajunge la un orgasm mai bun cu fata pe care ați ales-o." (Imaginați-vă ce se întâmplă dacă fata folosește același produs.) Prin comparație, bancnotele cu multe zerouri pentru o soție casnică, medaliile pentru un general și insignele de merit pentru un cercetaș sunt simple confetti. Dar dacă e să funcționeze un stimulent, acesta trebuie acordat la momentul potrivit. Generalul își primește medalia *după* bătălie, soția casnică intră în posesia bancnotelor după cumpărături, iar salvamarul zâmbitor de pe ecranul TV obține fata *după* ce cumpără apa de gură. Sexul dintre bărbați și femei este inevitabil; temporizarea adecvată este cea care face diferența dintre fericire și disperare.

Atunci sexul premarital este în regulă?

Fiecare fată trebuie să hotărască răspunsul la *această* întrebare pentru sine. Dar fie că este bine sau nu, sexul premarital în sens de atracție sexuală este inevitabil. Interacțiunea sexuală este de obicei bine demarată până în clasa a cincea, când copiii joacă jocuri cu sărutări la petrecerile cu ocazia aniversărilor. Raportul sexual efectiv intră în scenă ceva mai târziu, dar la momentul în care o fată este suficient de apropiată în plan emoțional de un bărbat pentru a se gândi la căsătorie, ea este suficient de apropiată și pentru a lua în considerare sexul — sub toate formele lui.

Pentru unele femei, soluția este ușoară — din cauza convingerilor religioase sau din alte motive, ele trebuie să amâne raportul sexual până când cerneala s-a uscat pe certificatul de căsătorie. Cu toate că probabil nu mai mult de 10% dintre femeile adulte simt în acest fel, ele sunt îndreptățite să ia hotărârea cu care se simt bine. Pentru celelalte 90%, alternativele sunt întrucâtva mai periculoase, deși oferă recompense, în mod potențial. Sexul, în semnificația lui cea mai deplină, dacă este folosit în

mod constructiv, poate fi cea mai eficace unealtă a unei fete pentru obținerea unei căsnicii durabile și dătătoare de satisfacții.

Cum procedează ea?

Prin combinarea urgenței disperate a necesității sexuale masculine cu principiul stimulentului; combinația trebuie folosită pentru a furniza ceea ce nici o altă femeie nu poate oferi: sexul autentic. Diferența dintre sexul obișnuit de fiecare zi și sexul autentic este asemeni diferenței dintre bancnota autentică de 100 de dolari și un fals bine executat. Ambele bancnote arată la fel, dar numai una dintre ele dă cu adevărat satisfacție și are valoare durabilă. Sexul contrafăcut, ca și banii contrafăcuți, se aseamănă doar în mod superficial cu originalul. Aspectul mecanic este același, senzațiile pot fi adesea similare, însă sexul contrafăcut nu cumpără nimic — sexul *autentic* cumpără fericire durabilă. Genul corect de hrană alimentează spiritul în vreme ce hrănește trupul. Sexul autentic satisface nevoile emoționale cele mai profunde în același timp în care furnizează satisfacție sexuală. Orice femeie normal dotată poate oferi sex contrafăcut — însă numai femeia unică din viața unui bărbat poate oferi sex autentic.

Chiar există o diferență?

Da. Majoritatea burlacilor dispun de mai mult decât pot folosi din sortimentul contrafăcut. Și în mod regretabil, sexul, ca oricare alt sport, dacă este jucat prea des sau cu prea multă sârguință, își poate pierde valoarea. Ascultați punctul de vedere al lui Al:

— Domnule, dacă cineva mi-ar fi spus asta pe când eram în liceu, aș fi murit de râs. Acum s-a întâmplat și nu reușesc nici măcar să zâmbesc.

— Ce vrei să spui?

— Păi, e cu adevărat o nebunie. Sunt managerul unei agenții de angajări temporare — știți: „Închiriați o secretară, închiriați o recepționeră, cu ora, săptămâna sau luna." Cred că prin biroul meu trec vreo 30 de fete pe zi și am de unde alege. În primul an, cred că a fost alta în fiecare noapte. Am crezut că o să-mi ies din minți. Dar acum este *aceeași* fată de fiecare dată. Și înnebunesc de-a binelea!

— Aceeași fată?

— Da. Aceeași fată. Același trup, aceeași rutină, numai o față diferită și un nume diferit. Vreau să spun că mie acum mi se par toate la fel, și chiar mai rău, toate îmi lasă aceeași impresie că fac aceleași lucruri. Vă pot spune cu anticipație scenariul pentru diseară și pentru săptămâna viitoare. Luăm cina, mergem la mine acasă, prepar niște băuturi în timp ce ea se strecoară în pat. Mă alătur ei, trecem prin aceeași rutină, apoi ne spunem unul altuia aceleași minciuni...

— La ce minciuni te referi?

— Știți: „Ai fost grozavă, iubito!", iar ea îmi spune „Oh, tu știi exact ce-și dorește o fată!" Odată, eram atât de plictisit de chestia asta, încât am spus, cu multă gentilețe: „Uau, a fost de-a dreptul extraordinar!" Fetița doar a zâmbit și a torsca pisica: „Da, mi s-a părut perfect..." Partea cea mai rea vine în dimineața următoare, când mă trezesc, o privesc pe fata care stă întinsă lângă mine și mă gândesc „Uh! De ce am făcut din nou asta?"

— Cunoști răspunsul?

Al a zâmbit.

— Sigur că-l știu. Cred că este timpul să-mi găsesc o fată care să țină la mine — cel puțin una care să-și amintească numele meu. Da, cred că acesta este un bun punct de pornire. De acum încolo, dacă fetele nu-și amintesc numele meu, o să le duc direct la ele acasă.

Cum procedează o fată ca să ofere sex autentic?

Ea începe prin a-și menține bărbatul într-o stare constantă de excitare sexuală de nivel scăzut. Puține femei fac acest lucru în mod instinctiv — ele numesc asta „a-l menține pe bărbat interesat". Această formă de sex premarital este aprobată din punct de vedere social, legal în locuri publice, iar dacă este utilizat cum se cuvine, poate face ca viața fiecăruia să devină cu mult mai plăcută.

Cum funcționează?

Ideea fundamentală este contactul trupesc. Multe dintre triburile primitive comunică rareori prin acele simboluri abstracte pe care le numim cuvinte. Ei vorbesc cel mai mult prin intermediul mâinilor — atingându-se. Limbajul mâinilor este

de o mie de ori mai eficient în comunicarea mesajului. Acele dulci nimicuri șoptite în urechea unui bărbat sunt evaluate și filtrate cu atenție prin milioane de celule cerebrale înainte de a-și atinge obiectivul și a-și face treaba. O atingere sau o dezmierdare poate să ocolească creierul aproape complet și se grăbește către măduva spinării, unde declanșează reflexul adecvat într-o clipă. Avantajele sunt evidente și pot fi măsurate chiar în laborator:

Un subiect masculin este conectat la aparate de înregistrare a bătăilor inimii, a tensiunii arteriale și a ritmului respirator. Iubita lui stă de cealaltă parte a mesei și spune: „Tony, știi că te iubesc."

Există o întârziere de o secundă, urmată de o creștere foarte ușoară a bătăilor inimii, o ridicare semnificativă a tensiunii arteriale și nici o modificare în ritmul respirației.

Acum, ea stă pe canapea alături de el, își așază mâna pe pieptul lui, cu brațul în jurul gâtului și îl ține de mână. Ea nu rostește un cuvânt. Instantaneu, ritmul lui cardiac crește, tensiunea se ridică teribil, iar ritmul respirator aproape se dublează. Cu toate că majoritatea laboratoarelor nu sunt echipate în mod curent pentru a măsura acest lucru, probabil că Tony este pe punctul de a avea o erecție chiar în acest moment.

Important este că a fost declanșată o modificare fizică spectaculoasă în interiorul lui Tony, ca rezultat direct al acțiunii fetei. Literalmente el nu deține controlul asupra răspunsului său — fie că dorește sau nu, el reacționează. Nu există nici o șansă pentru bărbatul care se împotrivește, reflectând asupra consecințelor sau asupra înțelepciunii a ceea ce se petrece. Mult mai eficient este efectul subconștient al atingerii. Bărbatul care este atins în mod constant cu afecțiune de femeia lui își dezvoltă în mod inconștient un sentiment de căldură și atașament — fie că o dorește sau nu. În această lume competitivă, femeia care știe efectiv cum să-și manipuleze bărbatul are un avantaj imens.

Care sunt acele metode subconștiente prin care o femeie poate face asta?

Acele femei care își ating instinctiv bărbații oferă cea mai bună demonstrație. Când se îndreaptă spre bărbatul lor, ele

își încolăcesc un braț în jurul taliei lui sau își așază o mână pe pieptul lui. Ele îl pot atinge cu blândețe pe umăr sau îl pot apuca în liniște de mână. Femeile care înțeleg această idee fără ca măcar să se gândească la ea își dezmiardă bărbatul exact în felul în care o mamă îl atinge pe bebelușul pe care îl iubește. Orice ființă umană înțelege acest lucru. Nici un gest fizic nu este irosit. A-l ajuta cu pardesiul la film, a-i slăbi cravata când este obosit, a-i scoate pantofii și a-i pune papucii, toate contribuie la impresii mentale de neuitat. Fata care-i oferă bărbatului ei un masaj pe spate după o zi grea la birou face mai mult pentru ea însăși (și pentru el) decât o săptămână întreagă de după-amieze petrecute la coafor.

Ce se poate spune despre bărbatul căruia nu-i place să fie atins?

O fată ar trebui să-l asculte atent pe un astfel de bărbat, deoarece el îi comunică ceva important. Este puțin probabil ca bărbatul care respinge apropierea fizică înainte de căsătorie să o caute după căsătorie. În afara cazului în care femeia așteaptă cu nerăbdare să petreacă o viață întreagă în postura de însoțitoare a unui băiețel veșnic nemulțumit, ar putea fi o idee bună pentru ea să schimbe partenerii — înainte de a se mărita, când este mai ușor.

Desigur, există și cealaltă față a monedei. Fata care se agită în mod constant în jurul însoțitorului ei, îndepărtând scame imaginare de pe reverele lui, aranjându-i părul și așezându-i batista joacă un alt joc. Ea personifică un alt gen de mamă — genul de care el se poate lipsi. Orice gen de bărbat ar fi, el va avea grijă să se descurce fără ea de îndată ce îi poate găsi o înlocuitoare. N-ar trebui să-i ia prea mult.

Cum altfel mai poate o femeie să folosească sexul înainte de căsătorie în avantajul ei?

Revenind la principiul stimulentului. Aproape orice manifestare imaginabilă a sexului funcționează în avantajul unei femei, exceptând actul sexual propriu-zis. Până în momentul respectiv și inclusiv în momentul orgasmului, ea deține toate atu-urile. Imediat după orgasmul bărbatului, întreaga balanță a puterii se mută asupra acestuia. În cursul fiecărui stadiu sexual preliminar ea intensifică controlul asupra relației — explozia orgasmică îi disipează puterea în fragmente inutile.

Mult prea multe femei măritate au avut această experiență. „De îndată ce Jim ajunge la punctul culminant, el nici măcar nu mai știe că sunt acolo — se întoarce pe partea cealaltă și se culcă." Deoarece penisul este legat direct de creier (prin măduva spinării), de îndată ce tensiunea fizică este eliberată prin orgasm, se risipește și tensiunea emoțională. Odată cu aceasta, dispare orice influență pe care o poate avea o femeie asupra gândirii unui bărbat. După actul sexual, bărbații se gândesc la femei ca la niște ființe asexuate — formă sub care nici o femeie sub 90 de ani nu-și va dori vreodată să se afle în gândurile cuiva.

Pe de altă parte, când el este disperat să-și descarce excitarea sexuală, o femeie — și ceea ce poate oferi ea — devine centrul întregii lumi a unui bărbat. El îi va promite orice — de la o haină de nurcă la un cuptor nou. Dacă ea insistă, el se va executa anticipat — atunci și acolo — doar pentru atâta timp cât poate găsi o cale de a fi din nou liniștit. După actul sexual, dacă ea îi cere o țigară, s-ar putea ca el să fie prea indiferent pentru a se ridica și a-i aduce pachetul de pe măsuța de toaletă.

Ce are asta de-a face cu căsătoria?

Totul. Pentru femeia care vrea cu adevărat să fie sigură că se va căsători cu bărbatul pe care și l-a ales, motoul poate fi: „Promite-i orice, dar execută-te în noaptea de după nuntă." Sexul premarital este ca și benzina — dat picătură cu picătură, furnizează puterea care ține laolaltă bărbatul și femeia. Împrăștiat fără discriminare, poate declanșa focul și poate consuma orice șansă de căsătorie sau fericire viitoare. Femeia care iubește un bărbat vrea aproape întotdeauna să-și exprime dragostea pe deplin — adică în plan sexual. Dacă ea se dăruiește complet — până la punctul actului sexual — distruge cel mai important stimulent existent pentru căsătorie. Multe femei procedează pe dos. Ele le oferă bărbaților lor sex nelimitat înainte de căsătorie și sex foarte limitat după căsătorie. Fundamentată pe înțelegerea minții omenești, calea cea mai eficientă pentru o femeie de a-și asigura fericirea în căs-

nicie este aceea de a refuza satisfacția sexuală completă înainte de căsătorie și de a nu o refuza *niciodată* după căsătorie.

Dar nu este o atitudine demodată aceea de „a aștepta până ne căsătorim"?

Acest lucru este într-adevăr în afara subiectului. A fi „modern" și „sofisticat" nu este neapărat scopul cel mai important din viață. A-și afla fericirea și a-și face bărbatul fericit contează mult mai mult pe scala valorilor. În mod realist, bărbatul care are satisfăcută orice nevoie posibilă, în plan emoțional, social, sexual, nu are nici o dorință de a se căsători. Fata care-i dă totul rămâne pe dinafară.

Atunci, cât de departe poate ea să meargă?

Cât de departe dorește. Genurile de activitate sexuală pe care nimeni nu le poate descrie vreodată într-un mod mai specific decât prin „a te combina" furnizează spațiu larg pentru satisfacția sexuală parțială. Acesta include orice formă de preludiu lipsit de act sexual, inclusiv eufemisticul „mângâierea erotică până la orgasm", mai exact, masturbarea reciprocă până la declanșarea orgasmului. După cum poate mărturisi oricine le-a experimentat, aceste tehnici satisfac până la un punct, dar nu vor înlocui niciodată treaba adevărată.

Dar nu este dăunător acest gen de sex?

Nu. De fapt, pregătirea pentru o viață sexuală completă presupune toate varietățile rezonabile de comportament sexual. Jocul sexual până în pragul orgasmului face ca acomodarea sexuală de după căsătorie să fie mai ușoară și mai satisfăcătoare prin revigorarea reflexelor sexuale.

Există și anumite dezavantaje legate de abținerea de la actul sexual complet înainte de căsătorie?

Da. Unii bărbați reacționează cu violență dacă nu au totul cum vor. Ei insistă asupra actului sexual, care este, în termenii lor, „dovada" că o fată îi „iubește". Femeia care folosește abordarea stimulentului poate pierde acest gen de bărbat în

perspectivă. În multe cazuri, a pierde un astfel de om atunci și acolo este mai ușor decât să-l aibă mai târziu ca soț.

Un alt dezavantaj este acela că pentru o femeie, sexul restricționat este mai dificil decât sexul nelimitat înainte de căsătorie. Ea trebuie să folosească tactul, diplomația și reținerea. Trebuie să-i amintească în mod constant bărbatului că ea nu refuză sexul — *ea nu face decât să-l amâne*. Ea trebuie să accentueze prin cuvânt și faptă că nu este decât o chestiune de timp înainte ca acesta să aibă loc. În acest sens, cuvântul „NU" nu trebuie să-și facă niciodată apariția în vocabularul ei sexual. Mult mai bine este „Nu chiar acum", „Poate data viitoare" sau „Hai să mai așteptăm un pic". Trebuie evitată orice sugestie că decizia este finală — bărbatul trebuie să simtă întotdeauna că el are puterea de a o face să se răzgândească.

Mai există și o altă problemă. Așa cum știe orice fată, și femeile au simțăminte sexuale și uneori este dificil să aștepte îndepărtata zi a nunții. În anumite împrejurări, chiar și o lună poate părea un interval lung, foarte lung. Dar pentru femeia care dorește să încline balanța psihologică în favoarea ei, aceasta este metoda care funcționează.

Însă nu cumva fata care se abține de la actul sexual își exploatează bărbatul?

Dar bărbatul care insistă asupra actului sexual ca o condiție a relației lor nu exploatează fata? Orice femeie care consideră conceptul stimulentului sexual o „capcană-pentru-bărbați" urmează să aibă o dezamăgire. Nici un bărbat în toate mințile nu poate fi convins să se căsătorească numai pentru privilegiul de a se bucura de acea noapte măreață care i-a fost refuzată. Femeia care utilizează sexualitatea într-o manieră constructivă este decisă să se orienteze pe sine și pe bărbatul pe care l-a ales către o căsnicie fericită și dătătoare de satisfacții. Dacă asta e exploatare, atunci n-ar strica să fie mai multă.

Ce se poate spune despre femeia care nu dorește să se abțină în plan sexual?

Atunci nu trebuie s-o facă. În special în această zonă de maximă importanță și intimitate din viața ei trebuie să-și ur-

meze propriile sentimente, cu condiția să fie conștientă de pericolele implicate. Unele femei ar putea fi surprinse să descopere că riscurile nu sunt acelea despre care a auzit în predicile moralizatoare. Graviditatea nedorită și bolile venerice pot fi de obicei evitate cu puțină inteligență și bun-simț. Adevăratul pericol este acela de a se lipsi de singurul lucru care nu poate fi înlocuit — avantajul competitiv asupra altor femei.

Femeia care este prea dornică din punct de vedere sexual începe să semene cu tot restul fetelor de la agenția de angajări temporare. De fapt și de drept, ea se găsește adesea în postura de a furniza propria versiune a „angajării temporare" — și la fel ca oricine altcineva din această branșă, poate fi înlocuită.

Mai există și un alt aspect. A stabili o relație sexuală satisfăcătoare pentru ambii parteneri este probabil cea mai dificilă sarcină la care se pot angaja două persoane. A adăuga această provocare la toate celelalte provocări ale perioadei de dinainte de căsătorie poate însemna chiar prea mult pentru un cuplu care vrea să depășească problemele. Problemele legate de atingerea orgasmului de către ambii parteneri, evitarea frigidității și a impotenței în fazele inițiale, dar și a competiției din partea terților pot reprezenta mai mult decât pot suporta legăturile emoționale în curs de înflorire. Dar, ca de obicei, decizia finală aparține femeii, iar dacă ea dorește relații sexuale în această etapă, le poate folosi pentru a se ajuta să-și realizeze scopul.

Cum?

În două moduri. Mai întâi, trebuie să fie partenerul sexual cel mai bun posibil. În același timp, trebuie să rețină ideea stimulentului, asigurându-se că bărbatul ei știe că acel gen de relație nu va dura decât dacă se căsătoresc. Acest gen de a păși pe frânghia emoțională întinsă poate fi dificil pentru oricine și nu este un joc de amatori. Necesită sensibilitate, înțelegere și să simți momentul în care trebuie să te oprești — și când să nu te oprești. Femeia care are o relație sexuală completă cu un bărbat intră uneori în panică atunci când căsătoria pare a se îndepărta din ce în ce, în loc să se apropie. Dacă reacția ei seamănă cu abordarea de la spălătoria chinezească — nu ai tichet, nu speli — tichetul fiind în acest caz certificatul de căsătorie, ea poate pierde tichetul, spălatul, precum și un soț potențial — toate deodată. A face sex în afara căsătoriei este ca și cum ai arunca o friptură unui tigru — ușor de dat, dar greu de recuperat.

O tehnică eficientă este aceea ca fata să aranjeze o separare în punctul cel mai satisfăcător al relației. Uneori o călătorie este foarte potrivită pentru a pune în practică această tehnică. Dacă ea cere să iasă temporar din joc și pleacă două săptămâni în Tahiti, bărbatul capătă șansa de a simți că va avea de suferit. Când ea revine, este timpul pentru o discuție serioasă asupra căsătoriei.

Cum procedează o fată pentru a satisface nevoia de dragoste a bărbatului ei?

Furnizând-o într-un mod în care nimeni altcineva nu o poate face. Fiecare bărbat necăsătorit are o mare problemă, care îi provoacă o nesfârșită nefericire. Lumea lui suferă de lipsă de dragoste. El nu are nici o sursă de admirație sau de înțelegere lipsită de critici. Toți cei cu care are de-a face doresc ceva de la el — de obicei, mai mult decât este el dornic sau capabil să ofere. Șeful lui vrea mai mult profit pentru companie, secretara lui vrea mai mult timp liber, clienții lui vor prețuri mai scăzute, iar competitorii doresc ca el să dea faliment. Chiar mai descurajator este faptul că, de obicei, tot ceea ce este el capabil să realizeze are o speranță de viață limitată. Dacă el reușește să devină cel mai bun vânzător al anului, titlul îi expiră pe 31 decembrie la miezul nopții. Apoi lupta se reia de la capăt. Dacă în cele din urmă reușește să ajungă la 30 000 de dolari pe an, întotdeauna de cealaltă parte a holului există un tip care câștigă 31 500 de dolari. Într-un fel anume, toți cei din viața lui îl evaluează întotdeauna și găsesc că pot dori ceva mai mult de la el. Aceasta este oportunitatea aurită a unei femei — numai dacă va ști să se folosească de ea.

Ce are ea de făcut?

Cel mai bun lucru posibil pe care îl poate face o femeie pentru bărbatul ei — și pentru sine — este acela de a-și îndeplini rolul de însoțitoare iubitoare necritică în lupta lui zilni-

că cu viața. Lumea pe care o înfruntă bărbatul obișnuit devine mai materialistă și mai impersonală cu fiecare zi. Amenințările care-l asaltează sunt din ce în ce mai dificil de înfruntat. Dacă femeia lui îi oferă o sursă inepuizabilă de liniște și consolare, singurul rezultat posibil este fericirea și siguranța pentru amândoi. Totul poate fi rezumat într-o propoziție: *Indiferent ce se întâmplă, femeia trebuie să fie de partea bărbatului ei.* În orice dispută, indiferent despre ce este vorba sau cu cine se înfruntă, ea trebuie să fie cea pe care el se poate baza. Când șeful îl dă afară, el se poate îndrepta către ea. Când clienții își cumpără produsele de la altcineva, ea îl liniștește *și* îl ajută să se descurce mai bine. Bătăliile lui sunt bătăliile ei și problemele lui sunt problemele ei. Ea nu este niciodată prea obosită sau prea ocupată pentru a-i fi alături, încurajându-l și sprijinindu-l. Chiar dacă lumea întreagă s-ar întoarce împotriva lui, el trebuie să simtă că poate conta pe ea. Nu există decât o singură femeie în viața lui care poate juca acest rol, iar atunci când un bărbat o găsește, nu există nimic pe lumea aceasta care să-l poată împiedica să se însoare cu ea.

Vreți să spuneți că o femeie n-ar trebui să-l corecteze niciodată pe bărbat, nici atunci când greșește?

A greși este un cuvânt relativ. Din cea mai timpurie copilărie, bărbatul nu a dus lipsă niciodată de femei care să-i explice cum să devină mai bun. Mai întâi a fost mama, apoi verișoarele mai mari, mătușile și poate sora mai mare. O duzină de ani, profesorii au preluat sarcina de unde au lăsat-o ele, urmați de o cohortă de prietene. Pe parcursul scurtului său răstimp de viață, tot ce-i aparține lui — începând cu gesturile de la masă și până la cunoștințele legate de evenimentele recente — au fost cercetate pe rând și considerate cumplit de inadecvate. Bărbatul obișnuit absoarbe o doză incredibilă de critici în fiecare zi lucrătoare. Începe de dimineață, în drumul spre serviciu:

Șoferul de autobuz: „Nu știți să citiți, domnule? Tre' să aveți banii potriviți!"

Secretara șefului: „Dl. Heller este foarte nemulțumit de tine astăzi."

Șeful: „Ascultă, va trebui să reușești să ataci mai în forță operațiunea asta. Nu merge cum trebuie!"

Operatoarea telefonică: „Dacă nu știți prefixul interurban, nu pot să vă fac legătura."

Gazda din restaurant la ora prânzului: „Îmi pare rău. Nu am nici o dovadă a rezervării dv."

Chelnerița: „Nu vedeți cât sunt de ocupată? Va trebui să vă așteptați rândul, domnule!"

Funcționarul de la magazinul universal: „Nu-mi pasă ce a spus soția dv. — noi nu schimbăm marfa după zece zile."

Reclamele de la televizor: „Aveți mătreață, respirația vă miroase urât, fumați prea mult, ați răcit, aveți dureri de cap, sunteți prea gras, ați început să cheliți, transpirația vă miroase urât, picioarele vă put, îmbătrâniți."

Bărbatul modern este bombardat cu elemente care-i amintesc cât de multe defecte are. Fata care este suficient de deșteaptă să-i aducă aminte cât este el de perfect poate să câștige fără doar și poate loialitatea și dragostea lui pentru eternitate.

Orice bărbat va reacționa astfel?

Numai vreo 99% dintre ei. Procentul rămas din populația masculină aparține acelei minorități care confundă în mod greșit bunătatea și generozitatea cu slăbiciunea. Cumva, ei au alunecat prin năvodul procesului de selecție primară și este bine să fie depunctați înainte de etapa finală — căsătoria. Pentru câinele care mușcă mâna care-l hrănește, pasul următor este să fie încarcerat. Singurului bărbat dintr-o sută care nu apreciază faptul că este tratat cu dragoste, i se cuvine să se întoarcă la carcera umană — să se alăture acelui grup de burlaci veșnici, care sunt condamnați să aștepte zadarnic să-i adopte cineva.

Mai există vreo nevoie pe care trebuie s-o împlinească o fată care vrea să se mărite?

Da. În afara cazului în care bărbatul ei este acel 1 la 1 milion care suferă de lipsă acută de identitate individuală. Numărul

lui de înregistrare de identitate este 352-91-6492; locul lui pe pământ se situează chiar înaintea numărului 352-91-6493 și chiar după numărul 352-91-6491. El mănâncă dintr-o farfurie de plastic, poartă pantofi din polivinil și își înnoadă cu grijă cravata lui de nailon în jurul gulerului cămășii sale de poliester — exact ca și alte 50 de milioane de alți bărbați din jurul lui.

Orice bărbat se face mic în fața perspectivei de a fi doar un nume ca oricare altul în organigramă, doar o altă persoană fără chip, înghesuită în metroul de 5:15, doar o altă victimă neajutorată ce se strecoară prin încâlceala de mașini la mâna a doua de pe autostradă. Din păcate, în lumea noastră de producție la scară industrială, nu există mijloc prin care el să se facă unic. Până și articolele „de comandă" sunt toate ștampilate cu același model. El poate cumpăra o mică etichetă pentru costumul lui, pe care să scrie „Făcut special pentru..." sau poate cumpăra o marcă de țigări care costă cu zece cenți în plus și este fumată de numai 9 milioane de bărbați în loc de 14 milioane. Bărbatul modern și-a pierdut identitatea individuală din orice punct de vedere, cu excepția unuia singur.

Care a mai rămas?

Relația cu femeia lui — *dacă* ea știe cum să se poarte. Timp de zece ore pe zi, toată lumea îi spune că nu este mai bun decât oricare altul. O femeie sensibilă își rezervă timp cât de mult poate pentru a-i reaminti necontenit că nu mai este altul ca el pe lumea asta. Ea o spune prin cuvinte și prin fapte.

Cuvintele pot suna cam în felul următor:

„Dick, nu am crezut niciodată că voi întâlni vreodată un bărbat ca tine."

„Dar tu înțelegi lucrurile mult mai repede decât oricine altcineva."

„Mă simt mai relaxată cu tine decât cu orice altă persoană pe care am întâlnit-o vreodată."

„Nu mai e nimeni ca *tine* pe lumea asta."

Faptele concretizează vorbele, adică este bine să faci diferite lucruri special pentru el. Ai prilejul să tricotezi de mână un pulover sau să coși o cravată cu acul. Chiar și o față de pernă brodată manual prinde bine. Nu este necesar ca obiectul să fie operă de artă, dar trebuie să fie un obiect unic — singurul de acel fel —, făcut special pentru el și pentru nimeni altcineva.

Împlinirea acestor patru necesități ale bărbatului garantează faptul că el se va însura cu fata?

În mod regretabil, când este vorba de ființele umane, nu există garanții. Dar dacă o femeie reușește efectiv să satisfacă nevoile unui bărbat în materie de mâncare, sex, dragoste și identitate, ea a avansat foarte mult pe calea de a le face pe toate celelalte femei din lume de prisos pentru el. Dacă ea a ales bărbatul potrivit și și-a dus planul la lucru conform planificării, va exista numai o singură întrebare fără răspuns în mintea ei. Dar se poate lămuri oricând asupra acestui aspect:

„Am tot vrut să te întreb, iubitule, vom avea o nuntă mare sau numai cu cei din familie?"

12

Alternative la căsătorie

Ar trebui ca o fată să se mărite?

Aceasta este întrebarea pe care o dezbătea Louisa. Ea este decan al femeilor la o binecunoscută școală de fete din Est. A început prin a glumi:

— Doctore, când aveam douăzeci și ceva de ani — acum mai bine de 40 de ani — a pune o astfel de întrebare era un lucru fără sens. Noi presupuneam întotdeauna că singurele fete care *nu* se măritau erau acelea care *nu se puteau* mărita. Orice americancă viguroasă și-a petrecut ani întregi făcând repetiții pentru acel salt de 100 m de la ceremonia de absolvire a liceului la capela pentru nuntă. Iată motivul pentru care, dacă în acele zile una dintre prietenele mele i-ar fi spus mamei sale că nu vrea să se mărite, ar fi fost o situație de urgență familială. Mama i-ar fi așezat o pungă cu gheață pe cap, i-ar fi pus un plasture cu muștar pe piept și și-ar fi trimis băiatul mai mic să fugă până la colț să aducă doctorul. Fiecare fată sănătoasă se mărita și *cu asta basta*. Dar lucrurile s-au schimbat.

— În ce fel credeți că s-au schimbat?

— Păi, dintr-un punct de vedere, pe vremea când eu eram la școală, majoritatea fetelor alegeau căsătoria nu numai fiindcă doreau acest lucru, ci și fiindcă așa *trebuia*. În societate, pur și simplu, nu era loc pentru o femeie singură. Sunt în măsură să spun asta. Mi-a luat un an ca să-mi găsesc o slujbă cumsecade, după ce am terminat școala pedagogică și a trebuit s-o accept pe singura pe care am găsit-o. Era o școală cu o singură încăpere în Arkansas și eram plătită cu 300 de dolari pe an și tot laptele pe care puteam să-l beau de la vaca orașului. Dacă nu aș fi fost atât de hotărâtă să predau, m-aș fi măritat cu primul bărbat care ar fi apărut, din pură frustrare!

Louisa era norocoasă — cel puțin ea dispunea de o educație. Fata obișnuită din acele timpuri avea trei soluții: să lucreze, să stea acasă sau să se mărite. Oportunitățile legate de slujbe nu erau tocmai genul care să o scoată din minți pe o fată. Pentru o fată inteligentă și capabilă, programul prelungit, salariul scăzut și lipsa oricărei șanse de a avansa erau pe puțin spus neatractive.

Ce se poate spune despre a sta acasă?

A sta acasă era chiar mai rău. Louisa a încercat și acest lucru:

— După un an de muncă în Arkansas, am renunțat pur și simplu. Trebuia să tai eu însămi lemnele pentru soba sălii de clasă, să scot toată apa de care aveam nevoie cu pompa și am băut atât de mult lapte, încât în cele din urmă am ajuns ca numai uitându-mă la o vacă să mă umplu de urticarie. M-am mutat din nou cu mama.

Ea se cutremură.

— Am curățat casa, am spălat vase, am călcat cearșafuri și am făcut toate acele lucruri pentru care mama era prea bătrână pentru a le mai face. Nu aveam bani, nu aveam prieteni și aveam mai puțin decât perspectiva de pe vremea când eram exilată în Arkansas. Eram eu, mama și două mătuși, ambele fete bătrâne. Într-o după-amiază, stăteam toate pe veranda din spate, bând ceai; și cum le priveam pe toate trei, mi-am dat seama că mă priveam pe mine însămi — peste 30 de ani. În acea noapte, mi-am făcut bagajele și am plecat la New York, să stau cu o prietenă.

Louisa a privit în podea.

— Mi-e foarte greu să recunosc acest lucru, dar m-am măritat șase săptămâni mai târziu.

Lucrurile s-au schimbat mult de atunci.

În ce fel s-au schimbat?

În ziua de azi, nici măcar o singură fată nu trebuie să se mărite decât numai dacă dorește acest lucru. Cu o planificare inteligentă, ea își poate trăi toată viața ca un liber profesionist — mă rog, pe-aproape. Abby ne spune ce a făcut ea. Trecută puțin de 30 de ani, ușor supraponderală, avea o față rotundă

și un zâmbet amabil. Fusta sa gri din lână, de calitate, și puloverul roșu cu guler colant erau scoase în evidență de lanțul greu de aur pe care îl purta în jurul gâtului. Impresia pe care o lăsa era una de inteligență, echilibru și succes.

— Doctore, nu mă întrebați. Cred că am răspuns la această întrebare deja de 1 000 de ori.

— La ce întrebare te referi?

— „Ești o fată atât de drăguță. Cum se face că nu te-ai măritat niciodată?"

— Să știi că nu aveam de gând să te întreb asta. Dar dacă tot ai adus vorba...

Ea a zâmbit și și-a clătinat capul cu înțelegere.

— Pur și simplu nu pot să vă învinge pe voi, psihiatrii, nu-i așa?

— Ideea nu este să ne învingi pe noi.

Ea a devenit instantaneu serioasă.

— Desigur că aveți dreptate. Hai să trecem la lucruri serioase. Am hotărât să nu mă căsătoresc când am văzut ce i s-a întâmplat mamei mele. Tatăl meu a murit când aveam cinci ani și ea a rămas fără un sfanț și cu șase copii. Nu putea să coasă nici măcar un nasture fără să se înțepe și am traversat niște vremuri într-adevăr grele. Îmi amintesc că pe când aveam șase ani, mergeam în curtea în care erau încărcate mașinile cu cărbuni și adunam de pe jos cărbunii care căzuseră, ca să avem ce arde în sobă pe timp de iarnă. După câțiva ani de luptă, n-a mai rezistat. Și-a luat o slujbă, făcând singurul lucru pe care știa să-l facă.

— Care era acela?

— Să fie soție. Mama mea a fost o femeie frumoasă.

Abby s-a îmbujorat.

— Cred că eu semăn cu tata — el era cel deștept. În orice caz, s-a măritat cu un bărbat pe care nu-l iubea, ca să ne asigure nouă un cămin și șansa de a crește așa cum trebuie. Atunci am hotărât că nu vreau să ajung niciodată în acea postură.

— Ce ai făcut în această privință?

— Am muncit mult în timpul liceului și am luat note foarte bune. Apoi am încercat să aleg o carieră în care o femeie să poată concura cu succes cu bărbații. Nu a fost ușor să găsesc

așa ceva. În caz că nu ați observat, aceasta este încă o lume a bărbaților.

Abby și-a strâns cu putere dinții.

— Este în regulă, Abby, nimeni nu te contrazice.

— Îmi pare rău, dar veți vedea imediat de ce m-am ambalat așa. Deci, ce o așteaptă pe o fată deșteaptă de 19 ani? Am luat în considerare toate posibilitățile. Doream o slujbă în care să fiu complet egală cu bărbații — din punct de vedere fizic și emoțional. Aveam nevoie de ceva în care să nu fie prea multă competiție. A fi cântăreață sau dansatoare era exclus — sunt prea multe tinere speranțe și nu e destulă speranță pentru toată lumea. Să conduc un autobuz sau să mă ocup de o fermă nu era pentru mine, cu toate că știam că unele femei făceau astfel de lucruri. Pilot pe o linie aeriană suna destul de bine — vreau să spun că știam că mă pot califica, dacă aș fi încercat — dar bărbații pur și simplu nu lasă o femeie să pătrundă în anumite domenii — probabil că le calcă vanitatea în picioare. Nu cred că ați observat să existe vreo femeie care să zboare cu acele avioane cu reacție uriașe, nu-i așa?

— Trebuie să recunosc că nu.

— Și mi-am mai dat seama că șansele mele ar fi fost cele mai mari dacă aș fi putut găsi genul de slujbă unde n-ar fi trebuit să dau comenzi directe bărbaților. Patronajul femeilor este contra firii unui bărbat.

Avea Abby dreptate în privința bărbaților?

Se afla pe aproape. Majoritatea bărbaților nu au reușit niciodată să treacă peste acei primi 15 ani în care au fost comandați de o femeie — mama lor:

„Henry! Ridică-ți jucăriile!"

„Unde ai fost până acum? Am fost moartă de îngrijorare din cauza ta! Du-te direct la tine în cameră!"

„Ascultă, dacă nu-ți mănânci toți morcovii, poți să uiți de plăcinta cu vișine de diseară!"

Atunci când același bărbat, 20 de ani mai târziu, este convocat pentru a primi un perdaf de la doamna vicepreședinte, cei 15 ani de resentimente își croiesc drum la suprafață. Femeile pot reuși în afaceri și industrie, dar drumul este greu.

Planul atent al lui Abby a încercat să evite toate piedicile din cale. Ea a continuat:

— În cele din urmă, m-am hotărât să devin grefier. Dacă aș fi putut învăța să scriu după dictare 200 de cuvinte pe minut, aș fi fost capabilă să-mi scriu propria amendă. Tot ce are de făcut un grefier este să stea în sala de tribunal șase sau șapte ore pe zi, cinci zile pe săptămână și să consemneze tot ceea ce spune fiecare. Plata este grozavă — cam 14 000 de dolari pe an, zilele cu sărbători legale sunt libere și de obicei postul este de funcționar. Și sunt mai multe slujbe decât persoane calificate. Așa că am pornit la drum. Timp de trei ani de zile, ziua lucram la o agenție imobiliară, iar noaptea mă pregăteam pentru a deveni grefier. Doi ani mai târziu, am trecut examenul și am început să lucrez pentru tribunalul municipal. Dar nu am încetat să învăț. Seara mergeam la colegiu și m-am înscris la orice curs de drept sau de afaceri pe care l-am putut găsi. Trei ani mai târziu, mi-am deschis propria afacere — stenograf public. Acum am nouă fete care lucrează pentru mine și realizez cea mai mare parte a muncii de grefierat privat din întregul ținut. În cele din urmă, am reușit.

— Ce ai reușit în cele din urmă?

— Am tot ceea ce aș fi putut obține vreodată de la o căsătorie — și mult, mult mai mult. Am bani — anul trecut am realizat 33 000 de dolari, așadar, am siguranță financiară, afacerea mea se dezvoltă cu fiecare an, am o casă, un Mustang roșu nou, tocmai mi-am făcut piscină, îmi iau o vacanță de o lună în fiecare an — luna viitoare mă duc la Hong Kong — și, mai presus de toate, am satisfacția de a ști că pot să reușesc într-o lume a bărbaților.

Poate oricare femeie să facă ceea ce a făcut Abby?

Desigur, dacă este dispusă să facă sacrificii. Abby a renunțat la multe ca să aibă propria ei casă, propriul Mustang roșu nou-nouț și călătoriile ei anuale. Toți acei ani în care, lucra ziua și se ducea la școală seara în timp ce alte fete lucrau ziua și aveau întâlniri seara o costă ceva. Acum, la 33 de ani, se apropie de punctul fără întoarcere în care este vorba de căsătorie. Nu numai că își pierde motivația pentru căsătorie, dar,

la modul realist, devine din ce în ce mai puțin atrăgătoare pentru bărbați cu fiecare an care trece. Ea cunoaște prețul.

— Sunt mulțumită cu târgul pe care l-am făcut. Știu că nu voi fi niciodată în situația în care a fost mama — să mă vând ca să am ce să le dau copiilor să mănânce. Îmi dau seama în același timp — nu mă amăgesc, doctore — că orice șansă aș fi avut vreodată de căsătorie se îndepărtează zi după zi. Vreau să spun că știu să citesc un cântar și văd că am început să mă îngraș puțin. Dar mai important este faptul că devine tot mai greu ca bărbații să aibă o legătură cu mine. Săptămâna trecută cinam cu un tip când chelnerul ne-a întrerupt. S-a precipitat spre însoțitorul meu și a spus: „Am un telefon urgent pentru dl. Abby!" Fața bietului Don s-a făcut roșie ca homarul din farfurie și a îngăimat: „Cred că vreți să spuneți dra Abby — vreau să spun, simplu, Abby — adică, *ea*!" Era un mesaj important de la biroul meu în privința programului pentru ziua următoare. Ați fi surprins dacă v-aș spune că nu l-am mai revăzut niciodată pe Don? Nu l-am mai revăzut.

Abby s-a încruntat.

Sunt multe fete ca Abby?

Din ce în ce mai multe, cu fiecare an. Pentru prima oară într-un secol există șansa de a se evada din ceea ce multe femei consideră o fundătură: căsătoria. Multe femei încearcă cel puțin să o probeze. Nu orice femeie care pune căsătoria pe planul doi o face la un mod atât de complet cum a făcut-o Abby. Sally a avut un plan diferit:

Sally era micuță, nu mai mult de 1,52 m și probabil că nu avea mai mult de 43 kg. Părul blond și ochii de un verde intens o făceau să arate ca cineva dintr-o comedie de situații transmisă la televizor. Dar ea avea și o minte ascuțită ca briciul, care o menținea cu două trepte mai sus față de majoritatea bărbaților cu care intra în contact. S-o lăsăm să-și spună povestea:

— Am mers la un colegiu pentru femei și am avut mult timp să observ și să mă gândesc. Pe vremea când mă aflam în primul an, știam că nu era o problemă să mă mărit. Eram

populară în relațiile cu băieții și îmi plăcea să ies în oraș, dar existau anumite lucruri care mă reținеau.

— Ce anume, de pildă?

— Să zicem că aș fi ales calea cea simplă și m-aș fi măritat de îndată ce terminam școala. Tot ce ar fi trebuit să fac ar fi fost să conduc un mic restaurant, un internat — care să se poată transforma într-un motel în weekenduri și vacanțe, când rudele veneau în vizită — și o spălătorie manuală, cu servicii speciale: „Cămășile dv. — gata într-o oră, la cerere". În afară de asta, ar fi trebuit să fiu un cumpărător care prospectează bine piața și face comparații, un expert în nutriție și psiholog. A, da, aproape că uitasem. Ar fi trebuit să mă ocup de relațiile publice pentru întreaga familie și să am fler pentru alimentația publică — „noi garantăm satisfacția, persoane individuale sau grupuri de până la 25 de persoane. Imediat urmează specialitatea noastră."

Apoi se ajunge la sex. O nevastă trebuie să fie o combinație între amantă-însoțitoare-persoană-foarte-sexi-dragoste-sclavie, rămânând concomitent o singură persoană. Dacă ea reușește în acest sector, este răsplătită cu o casă plină de copii. Atunci are șansa de a-și extinde toate vastele sale operațiuni — alimentație publică, spălătorie, restaurant și relații interumane — pentru a face loc nou-veniților. După vreo 40 de ani de astfel de distracție, soțul ei iese la pensie. El stă acasă și privește la televizor — și știți ce face ea? Ea nu face decât să gătească și să spele și să calce și să conceapă noi modalități de a-l împiedica *pe el* să se plictisească. Nu cred că patru ani de colegiu reprezintă o pregătire suficientă pentru toate astea!

Sally a râs.

— Nu este chiar așa de rău, doctore. Știu că a fi soție și mamă poate însemna împlinirea reală ca femeie. În decursul celor cinci ani în care m-am aflat în lumea afacerilor, nu am putut să nu recunosc că fiecare bărbat de succes și fericit datorează cea mai mare parte din aceste lucruri soției sale. Cei care sunt cinstiți recunosc acest lucru. Iar perspectiva de a crea noi ființe umane și de a le pregăti pentru o viață bogată în semnificații, pe cont propriu — iată lucrul cel mai minunat pe care-l poate face cineva. Dar când stai să analizezi în mod

logic toate treburile pe care trebuie să le ducă la capăt o nevastă, poți să te simți copleșit.

— Acesta este motivul pentru care nu te-ai măritat?

— Nu, acesta este motivul pentru care am hotărât să nu mă mărit imediat. Știam că pot avea orice carieră dintr-o dușină — și știam că pot să mă realizez foarte bine. Așa că am vrut să fac o încercare înainte de a mă hotărî. Nu doream să am regrete pe nici o parte. Așa că am avut cariera mea și a fost un succes răsunător. De fapt, un succes prea mare.

— Succes prea mare?

— Da, domnule. Eram un magnat în domeniul mașinilor de închiriat. Nu râdeți.

— Nu râd.

— La prima mea slujbă de după colegiu am lucrat pentru o companie financiară și am ajuns să le văd cifrele privind închirierea de mașini. Știți, lucruri de genul costurilor, profitului și toate astea. Erau de-a dreptul imbecili — vreau să spun că nu vedeau esențialul. Așa că am luat avionul spre Detroit, am convins una dintre micile companii auto să mă introducă în branșă cu mașinile lor și am preluat treaba din acel punct. Am oferit spre închiriere mașini la un preț cu 12% mai mic decât oricine, iar mai târziu m-am extins, închiriind camioane, autobuze și orice altceva. În punctul de vârf al carierei mele, am avut nouă birouri în întreg statul și peste 100 de angajați. În ultimul an în care am fost în afacere am realizat aproape 100 000 de dolari. Apoi am hotărât că era timpul să mă retrag.

— Cum așa?

— Păi, nu era vorba de bani. Am început să mă îngrijorez, fiindcă slujba mă înlănțuise. Eram literalmente îmbătată de putere. Am plecat într-o vacanță de trei săptămâni și am fost nevoită să mă întorc după cinci zile. Aveam o nevoie obsedantă să merg la birou în fiecare dimineață, în costumul meu de director și să-mi văd secretara particulară stând și dactilografiind în neștire. Eram chiar pe punctul de a-mi lua ca secretar un *bărbat*, dar m-am oprit la timp.

— Ce încercai să dovedești?

Sally a făcut o grimasă și a dat din cap.

— Asta este întrebarea pe care mi-am pus-o și eu, doctore. Atunci am simțit că e timpul să mă retrag. De fapt, nu am plecat de-a binelea. Am făcut un fel de fuziune.

— O fuziune?

— Da. La un an după ce am plecat de la compania financiară, l-am angajat pe unul dintre tinerii lor vicepreședinți. Era un tip strălucit; el m-a ajutat să-mi construiesc compania literalmente din nimic. M-a mai ajutat și într-o mulțime de alte feluri, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Cred că este o presimțire pe care o au femeile, doctore, dar când l-am rugat prima oară pe Jay să se mute la compania mea, am știut că el este bărbatul cu care mă voi căsători. M-am retras — sau, mai bine spus, mi-am schimbat cariera — el a preluat firma ca președinte și am fuzionat. El m-a obținut pe mine și compania, eu l-am obținut pe el și tot restul pe care mi-l dorisem. Când vreau uneori să glumesc cu el, îi spun: „Să știi, Jay, că ultima mea afacere a fost cea mai profitabilă din câte am făcut."

— Și el ce spune când aude asta?

— Jay este prea deștept ca să răspundă. Nu face decât să dea din cap și să zâmbească.

Orice femeie poate să facă ceea ce a făcut Sally?

Da. Este posibil ca rezultatele să nu fie la fel de impresionante, iar cifrele la fel de mari, dar orice femeie își poate testa priceperea în lumea comerțului. Ea poate avea o carieră experimentală și poate să se realizeze ca femeie independentă, ca să vadă în ce măsură îi place. Dacă este ceașca ei de ceai, poate dori să meargă până la capăt, precum Abby, sau să „fuzioneze", ca Sally. Sau poate alege una dintre alte câteva alternative aducătoare de recompense.

Care sunt unele dintre celelalte alternative posibile?

Una dintre cele mai populare este „bigamia legală". Dacă este aplicată corect, această soluție este infinit mai flexibilă și le oferă tuturor — soț, soție și lumea afacerilor — exact ceea ce-și doresc. O femeie care alege această cale se mărită pur și simplu cu soțul și cu cariera în același timp. Își distribuie

atenția între responsabilitățile ei conform cu nevoile lor și cu nevoile *ei*. Când familia are nevoie de mai multă atenție, slujba se mulțumește cu mai puțin. Când soțul și copiii se descurcă bine pe cont propriu, ea poate plonja mai în profunzime în slujba ei. Dar este nevoie de o planificare atentă pentru ca bigamia legală să funcționeze bine.

Ce fel de planificare?

Trebuie să fie o slujbă care se pune de acord cu schimbările survenite în responsabilitățile familiale. O femeie trebuie să o poată lăsa baltă în orice moment și apoi s-o reia o lună sau un an mai târziu, fără să fi avut nimic de pierdut. La modul ideal, ar trebui să fie o slujbă care să fie plătită suficient de bine pentru a deveni o slujbă adevărată, nu doar un hobby, și ar trebui să ofere suficientă provocare pentru a-i menține interesul treaz.

Există slujbe de acest fel?

Mai multe decât își imaginează majoritatea femeilor. Gloria a găsit una dintre ele și mai există multe altele. Dar ascultați ce spune Gloria:

— Doctore, mi-am găsit slujba dintr-o adevărată disperare. Înainte de a mă căsători, am lucrat ca secretară a unui producător de televiziune. A fost o slujbă pasionantă, fermecătoare, fascinantă. Am cunoscut toate personalitățile de vârf din branșa spectacolelor și eram plătită destul de bine.

Îmi doream cu adevărat să fac o carieră în televiziune și chiar să progresez până la a face producție, dacă era posibil. Dar atunci l-am cunoscut pe Larry, mi-am pierdut mințile după el și ne-am căsătorit. După șase luni de căsnicie, mi-am pierdut mințile dintr-un alt motiv. Era ca și cum nu aveam nimic de făcut. Marele eveniment al săptămânii mele era o deplasare la supermarket.

În fiecare dimineață de joi, îmi spuneam: „Gloria, ce eveniment senzațional te așteaptă astăzi? Va fi cafeaua la prețul special de 69 de cenți? Sau va fi «Săptămână hawaiiană» la reduceri, cu o orhidee de zece cenți pe gratis pentru fiecare doamnă norocoasă? Sau poate îți poți îneca amarul în băutu-

ră cu acele eșantioane gratuite de punci Orange-Vite, la pahare de hârtie de 50 de grame." De fapt, chiar Orange-Vite mi-a salvat sănătatea mintală.

— Cum așa?

— Am intrat în vorbă cu fata care oferea eșantioanele și am descoperit o nouă carieră. Ea mergea la diferite piețe cu eșantioane din diferite produse. Lucra pentru o agenție care făcea tranzacții cu fiecare dintre producătorii din domeniul alimentar; era plătită cu 3,5 dolari pe oră, plus cheltuielile de transport. Putea să lucreze în fiecare zi a săptămânii sau nu mai mult de o dată pe lună, dacă așa voia. M-am angajat în aceeași după-amiază și în ziua următoare eram deja la lucru. Este o slujbă atât de grozavă, încât mă simt aproape vinovată că o am.

— De ce îți place atât de mult?

— În afara motivelor evidente, am ocazia să vorbesc cu o mulțime de oameni, nu mă plictisesc niciodată și am tot ce e mai bun din ambele lumi. Le văd pe toate celelalte femei casnice dând ocol pieței, dorindu-și să aibă ceva care să le stimuleze și iată-mă. Dar când ziua s-a încheiat, îmi împachetez măsuța de cartele, dau deoparte aluaturile cu brânză și mă întorc acasă la Larry. Ce mai afacere!

Dar dacă o femeie nu poate obține o astfel de slujbă?

Există multe altele. Femeile calificate în domenii speciale pot lucra ca infirmiere pentru o zi sau pentru o săptămână. Profesorii suplinitori sunt aproape întotdeauna căutați. Orice femeie se poate califica, dacă dorește, ca infirmieră și în câteva luni poate folosi această meserie ca pe ruta ei reversibilă de salvare din căsătorie. Chiar și femeia fără experiență de lucru anterioară își poate găsi locul potrivit cu un pic de planificare. Perioade scurte de instruire o pot califica pentru postul de asistent pedagog sau funcționară. De îndată ce poate dactilografia, sorta documente sau stenografia la nivel de bază, nu ar trebui să fie o problemă să primească de lucru de la agențiile de angajare provizorie.

Dar acestea sunt slujbe fără perspective, nu-i așa?

Asta este și ideea. A fi infirmieră, profesor suplinitor sau a avea o slujbă de birou provizorie oferă mare parte din avantajele unui serviciu cu normă întreagă, fără a depăși limitele posibilului în ce privește viața obișnuită a unei femei. Marlene a rezumat ideea cu limpezime:

— A fi profesor suplinitor este o soluție excelentă pentru mine, doctore. Lucrez numai când am dispoziția necesară sau când am nevoie de bani. Când am impresia că voi exploda dacă mai stau acasă încă o zi, îi sun și le spun că le stau la dispoziție. După câteva săptămâni de predat în școală, ajung să apreciez cu adevărat ce îngerași sunt propriii mei copii, prin comparație. În plus, simplul fapt de a ști că nu trebuie să-mi fac griji în privința unui viitor în plan profesional face ca lucrurile să stea mult mai bine. Comitetul școlii mă lasă să procedez aproape în întregime cum îmi convine mie, fiindcă își dau seama că ei au nevoie de mine mai mult decât am eu nevoie de ei.

Există totuși o cerință foarte specială pentru a avea succes într-o slujbă cu normă redusă.

Care este aceea?

Un nume potrivit pentru aceasta este „schizofrenie controlată". (Termenul „schizofrenie" provine de la două cuvinte grecești: *schizein* — a împărți, și *phren* — minte.) Prin folosirea acestei tehnici, o femeie își împarte cu grijă gândurile și energiile între slujbă și soț. Atunci când lucrează, poate da uitării orice altceva. În momentul în care se întoarce acasă, slujba ei se distanțează undeva la 1 milion de kilometri depărtare. Atunci când lasă căsnicia să-i invadeze slujba, toată lumea are de suferit. Chiar mai important, atunci când viața ei profesională începe să lezeze relația cu soțul, este timpul ca lucrurile să fie readuse sub control. Beverly a făcut această greșeală:

— Într-o seară, m-am întors târziu acasă de la serviciu, doctore. Sunt infirmieră la chirurgie și lucrez cam patru zile pe lună. Am avut o urgență și eram în picioare de exact 12 ore. Când am ajuns acasă, Ben era cam iritat. Nu mâncase nimic în seara aceea și a fost nevoit să culce chiar el copiii. Mi-a aruncat niște vorbe la supărare și mi-am ieșit din fire. Am ți-

pat: „Ascultă, pot să-mi câștig singură existența oricând! Cine are nevoie de tine?"

Dintr-o privire aruncată spre chipul lui, am știut răspunsul: *Eu*! Când m-am calmat, i-am spus acest lucru. La naiba, pot oricând să-mi iau o slujbă, dar nu voi mai găsi niciodată alt bărbat ca Ben!

Acesta este pericolul schizofreniei controlate. Dacă slujba începe să preia controlul în detrimentul căsniciei, femeia trebuie să fie dispusă să apese butonașul care indică: DISTRUGE! și să elimine cariera o dată pentru totdeauna. Ea trebuie să fie judecătorul final în ce privește faptul dacă merită sau nu să facă acest sacrificiu. Însă o slujbă, la urma urmei, este numai o slujbă, iar un soț bun este o ființă umană care trăiește, respiră și iubește. Unele femei sunt dispuse chiar să rămână alături de un soț care aparține alteia.

Cum pot face ele acest lucru?

Francezii numesc acest lucru a fi amantă. În acele romane franțuzești romantice din secolul al XIX-lea, amanta este o figură ușor misterioasă, ispititoare, care intră și iese pe neașteptate din budoarul luxos, cu un pas înaintea soției suspicioase. În vremurile moderne, treburile nu mai merg în felul acesta, cu toate că amanta este încă o prezență proeminentă pe scena socio-sexuală.

Naomi este un bun exemplu. Are 42 de ani, păr negru ca pana corbului și ochi de culoare închisă. Este subțire și liniștită și nu pare a avea mai mult de 35 de ani. Ea chicotește:

— Partea comică a situației, doctore, este aceea că nu m-am gândit niciodată la mine ca la o amantă. Nu am nici măcar o singură pereche de chiloței negri de dantelă! Cel mai mult m-aș apropia de imaginea asta dacă mi-aș pune o cămășuță de noapte gen baba-mija, pe care fetele de la birou mi-au făcut-o cadou de ziua mea de naștere, în glumă.

Apoi a devenit serioasă.

— Dar aceasta este problema mea. Arthur — Senatorul — nici măcar nu știe că sunt astăzi aici. Crede că am ieșit la cumpărături. Sunt secretara lui personală de aproape 18 ani, iar în ultimii 15 am fost... cred că ați putea spune amanta lui. Soția lui este alcoolică încă de când s-au căsătorit, acum 20 de ani, și nu a fost cu adevărat nimic între ei pe plan emoțional sau în ce privește sexul. Arthur și cu mine ne-am apropiat mult în decursul anilor și își petrece cel puțin cinci nopți pe săptămână în apartamentul meu. El devine tot mai important în Senat cu fiecare an și orice personalitate din viața publică ce dorește să fie reales nu se poate gândi să divorțeze. Nu m-am căsătorit cu altcineva pentru că îl iubesc — și știu că și el mă iubește. Dacă i s-ar întâmpla ceva soției lui — și este posibil, știți cum sunt alcoolicii — sunt sigură că atunci ne-am căsători.

Este acesta un tip de relație obișnuit?

Mai obișnuit decât poate să-și imagineze o persoană obișnuită. Este cu adevărat uluitor cât de mulți procurori, medici, dentiști și directori de frunte s-au implicat în legături emoționale și sexuale cu secretarele sau asistentele lor. În multe cazuri, ele le-au devenit mai apropiate decât soțiile. Arnold este mai înverșunat decât majoritatea, însă el exprimă o atitudine comună atunci când spune:

— Ascultați, doctore, mă simt mai apropiat de Edna, asistenta mea, decât de soția mea. Edna luptă alături de mine de peste 30 de ani. În timp ce ea și cu mine luptam cu mâinile goale să ținem compania pe linia de plutire, soția mea era pe undeva, cumpărând două haine de blană odată și făcând pe doamna cea generoasă cu „Susținătorii orchestrei simfonice" — cu banii munciți de mine pe brânci. Ne puteți învinovăți pe mine și pe Edna dacă împărtășim ceva mai mult decât biroul? Cred cu sinceritate că ea este unica femeie din lume care mă înțelege cu adevărat — și are grijă de mine.

Ce obține o femeie atunci când este amantă?

În multe cazuri, răspunsul la această întrebare este evident. Pentru cele mai multe „soții de afaceri", rolul lor înseamnă o ocazie unică de a împărtăși o viață pasionantă cu omul pe care-l iubesc. În loc să-și asume riscul de a găsi bărbatul potrivit printre agenții de vânzări și funcționarași, pornesc chiar din vârf. Ele așteaptă de asemenea — și multe dintre ele găsesc — securitatea financiară prin acest demers. Ma-

joritatea bărbaților le întreține bine pe amantele lor de la birou, asigurându-se că dispun de o pensie generoasă și introducându-le adesea în drepturi pentru acțiuni și afaceri „interne". În plus, multe femei găsesc o satisfacție interioară în a-și atrage un bărbat foarte dezirabil de la o soție care se consideră superioară din punct de vedere social și intelectual.

După cum a spus Naomi: „Tatăl meu a fost oțelar și n-am mers decât la institutul superior de afaceri, dar știu că i-am oferit lui Arthur mai multă fericire într-o zi decât i-a dat soția lui din înalta societate, de la Radcliffe, în toți acești 20 de ani."

Dar există un factor mai semnificativ decât toți ceilalți.

Care este acela?

Puține femei își stabilesc în mod deliberat să devină amante de birou. Majoritatea fetelor care au această alternativă la căsătorie se află în postura de a se lăsa în voia acestei sorți pe parcursul anilor. De obicei, situația implică un bărbat și o femeie care lucrează din greu la același proiect — de afaceri sau în plan profesional; ei se implică emoțional tot mai mult, pe măsură ce soția bărbatului devine mai distantă. Înainte să apuce să-și dea seama, amanta și soțul sunt încătușați de acea relație. În mod frecvent, amândoi găsesc că este un gen de încătușare plăcută și nu se luptă prea tare ca să se elibereze.

Dacă le place așa de mult, de ce bărbatul nu divorțează, ca să facă lucrurile cum trebuie?

Poate că ei fac lucrurile „cum trebuie" — pentru ei înșiși. După cum a spus Naomi: „M-am întrebat adesea cum ar fi dacă Arthur ar obține un divorț, în cele din urmă. Pur și simplu, nu cred că lucrurile ar putea merge mai bine de-atât între noi. După cum stau lucrurile acum, am tot ce este mai bun: independență, siguranță și un sentiment de împlinire. Nu aș putea cere nimic mai mult."

O amantă nu este decât o persoană oportunistă în plan sexual?

Nu chiar. Fata care se vinde din punct de vedere sexual în drumul spre vârf intră într-o altă categorie. Ea este de obicei

o persoană rece, care calculează în mod planificat, care-și selectează obiectivul cu deliberare calmă. De îndată ce a obținut tot ce se poate de la un bărbat în drumul ei spre privilegii, promovări și oportunități, îl aruncă deoparte ca pe o sticlă de bere nereturnabilă și se îndreaptă spre următoarea victimă. Cel mai mare pericol cu care se confruntă aceste doamne sunt acele victime masculine, care promit totul și nu realizează nimic. La fel ca în cazul oricărei relații construite pe exploatare, ambii participanți sfârșesc de obicei prin a primi exact lucrul pentru care au făcut târgul. Unele femei devin amante dintr-un motiv aproape opus.

Pentru motivul opus?

Da, din sacrificiu de sine sau pentru ceea ce trece drept sacrificiu de sine. Acestea sunt fetele copleșite de responsabilități personale zdrobitoare. Poate fi vorba de o mamă bolnavă sau de un frate care nu se descurcă singur, care îi solicită în mod constant timp, bani și atenție. Ele își petrec atât de mult timp ca asistente sociale familiale, ocupându-se de cei bolnavi, scoțându-și rudele din necazuri și furnizând bani, încât nu le mai rămâne energie pentru propriile lor vieți. Multe dintre ele își consideră satisfăcător rolul de „soție cu normă redusă" sau de amantă, și cu mult mai puțin solicitant. Adesea, aleg bărbați aflați într-o situație asemănătoare în ce privește „responsabilitățile familiale". Aceste fete sunt complet diferite de amantele din categoria „cu încercare-gratuită-acasă".

Ce este o „amantă cu încercare-gratuită-acasă"?

Recent, din ce în ce mai mulți bărbați și femei s-au îndreptat către o abordare de genul „încearcă-înainte-de-a-cumpăra" a căsătoriei. În locul preliminariilor obișnuite ale extazului nunții, ele selectează o abordare mai solicitantă. Gwen o descrie cu franchețe:

— Doctore, Ernie și cu mine suntem căsătoriți de trei ani și continuu să cred că a fost o idee bună.

— Ce idee a fost bună?

— Să trăim împreună înainte de a ne căsători. Știți, nici atunci nu eram copii — eu aveam 22 de ani, iar Ernie 26, și nu

era chiar prima relație. Vechea rutină a întâlnirilor, care vine tocmai din anii '40, pur și simplu nu ne-a încântat.

— Rutina întâlnirilor?

— Sigur, știți ce vreau să spun. Începe cu ieșitul la film și un sărut de noapte bună. Apoi este îmbrățișatul în mașină și poate chiar ceva cutezător, atunci când colegii de cameră nu sunt acasă. Când în cele din urmă inelul de logodnă ajunge să fie dat, este momentul s-o ștergi pentru un weekend sălbatic la un motel și urmează o nuntă frumoasă, cu toate garniturile de rigoare. E groaznic!

— În ce sens?

Gwen și-a înălțat sprâncenele.

— În cel mai rău sens posibil. Bieții copii care procedează astfel sfârșesc prin a avea atât de puțin în comun unul cu celălalt, încât se aseamănă cu mirele și mireasa din ghips care stau în vârful tortului lor de nuntă cu 17 straturi. Cred că drumul nostru este diferit.

— Care este acest drum?

— De îndată ce Ernie și cu mine am început să fim cu adevărat interesați unul de celălalt, am închiriat un apartament împreună. Era exact ca și cum am fi fost căsătoriți, cu excepția faptului că ne-am fi putut răzgândi oricând. După vreo șase luni, am hotărât pur și simplu că ne place și ne-am căsătorit.

— Cum s-a întâmplat să „hotărâți pur și simplu că vă place?"

Fața lui Gwen s-a înroșit.

— Uh, păi... ca să vă spun adevărul, m-am gândit că șase luni ar trebui să fie suficiente pentru Ernie ca să se hotărască, așa că i-am spus: „Acum sau niciodată, iubitule." Vreau să spun că orice bărbat are nevoie de un pic de încurajare, nu-i așa?

Este într-adevăr o idee bună „amanta cu încercare-gratuită-acasă"?

Există anumite dezavantaje evidente. Mai întâi, este departe de a fi romantică. Fata este tratată la fel ca un aspirator de la un magazin universal: „Nici un risc, nici o obligație, testare în intimitatea căminului dv. Dacă nu sunteți satisfăcut în 30 de zile, întorceți-vă pentru o rambursare completă, nu se pun întrebări." Este evidentă, de asemenea, o lipsă de încredere reciprocă, factorul care constituie suportul căsniciilor solide.

Cea de-a doua deficiență este mai serioasă. A te juca de-a căsătoria nu are absolut nici o valoare în prezicerea rezultatului final al relației bărbat-femeie. Ca în cazul multor aspiratoare, cea mai mare parte a defectelor importante nu apar decât atunci când perioada de probă rămâne doar o amintire îndepărtată. Ambele părți se comportă la modul cel mai bun, iar aranjamentul lor de-a căsnicia este uneori numai o întâlnire de mai mare anvergură.

Problema numărul trei este cu deosebire dificilă pentru fată.

Care este aceea?

Dacă prima ei relație ca amantă nu conduce la căsătorie, atunci de obicei încearcă din nou. Dacă acel efort nu duce la nimic, ea se poate simți obligată să încerce o altă rundă. Până la momentul în care a practicat jocul de-a gospodăria cu trei bărbați în 18 luni, mulți oameni — inclusiv unii soți potențiali — ar putea crede că nu urmărește decât să dea lovitura. Majoritatea fetelor nu doresc acest lucru. Și aici apare marea capcană. Gwen ne spune restul poveștii sale:

— Cred că trebuie să fiu complet sinceră cu dv., doctore. Ernie nu a fost primul bărbat cu care am trăit. Am fost amanta — bănuiesc că așa m-ați numi — altor trei bărbați înainte. La momentul în care a apărut Ernie, mă simțeam un pic disperată. Nu puteam continua să mă văd cu câte doi tipi pe an pentru următorii cinci ani, dacă înțelegeți unde bat. Poate dacă aș fi fost într-o poziție mai bună, m-aș fi întins spre ceva mai mult decât Ernie.

Apoi Gwen și-a ridicat umerii și a zâmbit.

— Dar, când e vorba să privim lucrurile în față, cine se pricepe la genul acesta de lucruri?

A fi amantă într-un plan de achiziții în rate poate fi un chin. Ca în cazul celor mai multe achiziții în rate, nu e vorba atât de costul inițial, cât de banii de întreținere.

Își propun multe femei în mod deliberat să devină amante?

Nu în mod obișnuit. Cărarea spre profesia de amantă este de obicei presărată cu oportunități pierdute, regrete, atacuri de nehotărâre în cele mai critice momente și multe nopți nedormite. Nu este chiar genul de viață pe care și l-ar planifica o femeie pentru sine. Dar pentru un număr redus de femei, poate fi singura soluție pe care o pot alege.

Din nou, după cum s-a exprimat Naomi, „Pentru unele dintre noi, doctore, o jumătate de bărbat este mai bună decât nici unul."

Apoi, există anumite femei care nu pot ajunge nici în acest punct.

Care sunt ele?

Acestea sunt „mătușile" onorifice. Fiica sau sora care pur și simplu n-au ajuns niciodată să se mărite pot deveni un membru auxiliar al familiei. Ea ajută la creșterea copiilor, are grijă de oricine se îmbolnăvește și, în general, se află acolo pentru a face orice este nevoie să fie făcut.

Aproape oricine își poate aminti unul dintre aceste chipuri binevoitoare, devotate, întrucâtva tragice, atenuând asperitățile familiei pe măsură ce copiii creșteau. Mătușa onorifică era foarte populară pentru soț, deoarece el economisea cheltuiala cu o dădacă. Soția era încântată de prezența ei, fiindcă făcea ca munca în gospodărie să meargă mai rapid. Singurele deficiențe erau acelea evidente pentru victimă — fata care nu s-a măritat niciodată. Ea era condamnată (în cea mai mare parte de sine) să-i privească pe toți ceilalți bucurându-se de ceea ce ea n-ar fi trebuit să-și refuze.

Din fericire, așteptările în creștere ale femeilor moderne au eliminat aproape în totalitate această variantă ca alternativă la căsătorie. Acest lucru se întâmplă fiindcă oricum nu prea era o soluție viabilă. În zilele noastre, femeile își doresc tot ceea ce au ceilalți și la care ele sunt îndreptățite. Acest concept a adus în existență anumite stiluri de viață, aparent noi, inclusiv non-soția profesionistă.

Ce este o non-soție profesionistă?

O non-soție profesionistă este o femeie hotărâtă să fie femeie în întreg înțelesul cuvântului, fără a trebui să devină vreodată soție. Sunt multe doamne care simt astfel, risipite prin țară, în special în locuri cum ar fi New York, San Francisco, Miami și Chicago. Tema fundamentală a vieții lor este cel mai bine exprimată de Maureen, care face parte dintre ele. Are 35 de ani și păr scurt, castaniu. Rochia ei italienească tricotată este scumpă și bine croită, pantofii ei din piele de șarpe se asortează cu geanta. Statura sa medie și proporțiile ample îi dau o aparență compactă. Vorbește cu vioiciune:

— Nu văd, doctore, de ce un certificat de căsătorie trebuie să fie biletul de intrare spre lucrurile bune din societatea noastră. Doresc tot ce se poate obține de la această lume și nu ar trebui să mă mărit ca să mă calific în acest sens.

— Nu pare că te-ai descurcat prea rău, Maureen.

Ea a atins cu degetele împletiturile colierului său de perle.

— Nu, nu m-am descurcat rău și tocmai asta-i chestia. Sunt la fel de deșteaptă ca orice bărbat și am fost dornică să muncesc ca s-o dovedesc. Lucrez în branșa tipăriturilor și am tipografia cea mai modernă și mai eficientă din sud-vest. Am o casă în oraș, la numai câteva cvartale de biroul meu din centru, am o casă de vară în golf, am un autoturism T-Bird pentru oraș și un Maserati pentru la țară. În plus, dețin peste 100 000 de dolari investiți în acțiuni și obligațiuni.

Buzele ei s-au strâns.

— Ce părere aveți de asta?

— Cred că este o realizare remarcabilă pentru o femeie atât de tânără.

Ea a zâmbit.

— Vă mulțumesc.

— Vreau să spun că ai dobândit o grămadă de lucruri materiale într-un timp scurt.

Zâmbetul ei a pălit.

— Da, dar ăsta e numai un aspect. Am o viață socială plină, care include prieteni de ambele sexe. Sunt vicepreședintele Asociației Naționale de Arte Grafice — acesta este grupul comercial al tipografilor. Ei doreau să mă pună secretar al asociației, dar asta e treabă de femeie.

— Maureen, am numai o întrebare care nu-mi dă pace. Nu ți-a trecut niciodată prin cap că poate te-ai străduit un pic prea tare?

— Nu, doctore. Acesta este modul de viață pe care mi-l doresc. Nu aș putea fi mai fericită. Nu trebuie să depind de nici un bărbat pentru nimic. Dacă ies cu un bărbat și mă satur de el, găsesc pur și simplu altul. Nici măcar nu-mi trece prin cap să gândesc: „Ce se întâmplă dacă nu mă mărit?" Nu vedeți că am rezolvat problema? Nu trebuie *niciodată* să mă mărit. Ce-*mi* poate oferi un bărbat?

Are dreptate Maureen?

Poate — cel puțin în ce o privește pe Maureen. În aparență, singurul lucru pe care nu i l-au adus banii și succesul este cel reprezentat de copii. Până în prezent, nimeni nu a descoperit o modalitate de a tipări copii la o tiparniță. Dar unele femei nemăritate reușesc să depășească și această problemă.

Cum reușesc ele acest lucru?

În ultimii 500 de ani, cele mai multe femei necăsătorite au considerat graviditatea o zonă de dezastru biologic. Un ciclu menstrual care întârzia cu una sau două săptămâni era cam la fel de binevenit ca un caz de febră tifoidă. Însă lucrurile s-au schimbat. Un număr redus de fete nemăritate rămân însărcinate mai mult sau mai puțin deliberat și încearcă să-și crească propriii copii. Dar rămâne ca anumite neajunsuri să fie îndreptate. Pamela descrie unul dintre ele:

— M-am gândit foarte bine înainte să am copilul, însă nu am regretat nici un moment. Sunt mândră să fiu și mamă și tată pentru fetița mea!

— Ce se întâmplă când te duci la serviciu? Nu pleacă și mama și tatăl în același timp de lângă copil?

Pamela s-a încruntat.

— Trebuie să recunosc că aceasta este una dintre probleme. Dar mă gândesc la o soluție. Nu vă puteți aștepta să rezolv toate problemele din primul an, nu-i așa? Vreau să spun că e greu să fii pionier.

Dar dacă o fată nemăritată nu vrea să parcurgă pașii obișnuiți pentru a rămâne însărcinată?

Nici o problemă. Inovatorii sociali moderni au venit cu o soluție chiar și pentru acest gen de dilemă. Acum, o tânără hotărâtă poate ocoli complet ritualul tradițional de fertilizare de către mascul și să aibă totuși copilul pe care și-l dorește. Tehnica distrugătoare de precedente este numită „familia pseudo-partenogenetică".

Ce este o familie pseudo-partenogenetică?

De decenii, oamenii de știință știu că femeile pot deveni însărcinate fără a fi supuse unui jet de spermă. În condiții adecvate, oul poate efectiv „să se auto-fertilizeze". De exemplu, dacă un singur ou de broască este înțepat cu un ac însângerat (cu sângele broaștei), din el se poate dezvolta o broască pe deplin matură. Același lucru este posibil cu un iepure. Există totuși un neajuns — toate vlăstarele sunt femele sterile. Până în prezent, tehnica nu a fost perfecționată la ființele umane, cu toate că cercetarea modernă este îndreptată spre astfel de concepte exotice, cum ar fi fertilizarea oului în afara corpului femeii și implantarea sa în uterul altei femei, unde se poate dezvolta un copil matur la termen. Dar luptătoarea feminină pentru libertate nu trebuie să se deranjeze cu astfel de idei îndepărtate. Revoluția socială a venit spre salvarea ei.

Cum așa?

Deoarece în ultima vreme numărul copiilor disponibili pentru adopție, în special din grupurile minoritare, a crescut, multe agenții locale de adopție își schimbă regulile. Acum, o femeie necăsătorită poate adopta un copil. Fata care este hotărâtă să aibă tot ceea ce are o femeie măritată — cu excepția unui soț — are un traseu clar în față. În condițiile în care ea poate întruni cerințele minime — și multe fete necăsătorite pot acest lucru —, ea este eligibilă să aibă propriul său copil. Nu este tocmai partenogeneză, dar e următorul lucru bun posibil.

Nu ar trebui ca un copil să aibă
și mamă și tată?

Cu siguranță. Dar există mii de copii singuri, dornici de iubire pe această lume, care nu vor avea pe nimeni, cu excepția directorului orfelinatului, dacă regulile de adopție nu sunt puțin lărgite. Din punct de vedere practic, un copil rezultat dintr-o combinație rasială, handicapat sau trecut de faza de „drăgălaș" nu are șanse prea mari în competiția pentru părinți acceptabili din clasa de mijloc. A crește cu o mamă care te iubește, chiar dacă ea nu a ajuns niciodată să se mărite, este mai bine decât să stai stingher în ziua de vizită, desenând cercuri în praf, în timp ce alți copii sunt aleși să trăiască într-un cămin nou. În același timp, îi oferă unei femei care nu poate sau nu vrea să se mărite șansa de a-și umple viața — dar și viața unui copil — cu acel lucru de care cu toții avem cea mai mare nevoie: dragostea.

Mai există și alte alternative la căsătorie?

Au fost sugerate multe altele. În căutarea constantă a unei formule care să garanteze fericirea bărbaților și a femeilor, în principiu, fiecare combinație și variantă a relației bărbat-femeie a fost pe undeva probată. În multe locuri din lume, o căsătorie acceptabilă încă se bazează pe conceptul a două sau mai multe soții pentru fiecare soț. Poligamia este un pilon central al credinței musulmane și milioane de astfel de căsnicii conferă satisfacție și siguranță atât pentru bărbați, cât și pentru femei.

Nu mai demult decât în 1890, mulți americani obișnuiau să-și ia mai mult de o soție — ca parte a credinței lor, fiind membri ai Bisericii lui Isus Cristos a Sfinților Ultimelor Zile, cunoscuți mai bine sub numele de mormoni. Ca în cazul majorității căsniciilor multiple, aceste relații erau marcate de fidelitate și devotament reciproc. Cei care au trăit această experiență vor aduce mărturie că bărbatul cu două soții și 12 copii tinde să aibă mai multă responsabilitate și implicare. În aceste căsnicii, cele două soții se ajută una pe cealaltă la gospodărie și creșterea copiilor. La fel de important, un copil cu două mame rareori ajunge să sufere de lipsă de dragoste și atenție. Poligamia nu a fost niciodată declarată ilegală în Statele Unite — a fost pur și simplu făcută de nesuportat.

Este legal ca un bărbat să aibă
mai mult de o soție?

Da, atâta vreme cât face acest lucru în mod consecutiv. Dacă el trece prin fragila formalitate de obținere a unui divorț sau a unei anulări, poate avea o jumătate de duzină de soții. Într-adevăr, poligamia este tolerată în cultura noastră, dacă părțile pot dovedi că monogamia este un eșec. Dacă și ea joacă după aceleași reguli de autoapărare, o femeie poate avea șapte sau opt soți. Dar lucrurile au început să se schimbe. Există câțiva pionieri cu spirit de inițiativă, care experimentează din nou căsătoria multiplă — numai că ei nu o numesc astfel.

Cum o numesc ei?

Titlul social acceptabil este căsătoria în grup. În această formă de renaștere a unei idei foarte vechi, toată lumea este căsătorită cu toată lumea. Trei bărbați pot fi căsătoriți cu două femei sau cinci femei cu doi bărbați sau doi bărbați cu două femei. Gospodăria este realizată de obicei conform unor linii directoare poligame. Toată lumea se apucă zdravăn de treabă pentru a realiza ansamblul activităților de sprijinire a grupului, de întreținere a gospodăriei și de creștere a copiilor. Există anumite avantaje teoretice de luat în considerare și anumite probleme practice dificil de depășit. În mod întâmplător, majoritatea celor care aderă la căsătoria în grup se revoltă în mod simultan împotriva societății moderne, care adaugă o povară suplimentară la experimentul lor. Până în prezent, nu există consemnate cazuri în care farmacistul orașului, vicepreședintele băncii și judecătorul local să-și fi combinat familiile într-un mic grup marital. Când și dacă acest lucru s-ar întâmpla, rezultatele ar fi senzaționale din mai multe puncte de vedere.

Mai există și alte probleme legate de căsătoria în grup?

Există anumite probleme foarte spinoase. Dacă un cuplu hotărăște să părăsească grupul după câțiva ani, care copil aparține cărui cuplu? Dacă unul dintre soți sau una dintre soții moare, presupunând că ei au acumulat (sau moștenit) proprietăți, cine ce anume ia? Deoarece nu există nici o prevedere în societatea noastră pentru căsătoria de grup, complicațiile pot deveni fără sfârșit. Pentru majoritatea femeilor singure, căsătoria de grup și poligamia nu merită luate în considerare ca soluții. Ele sunt experimente sociale fascinante, interesante pentru sociologi, psihiatri și filozofi, dar încă potențial periculoase pentru cei care se angajează în ele.

13

Văduvele au probleme aparte

Au cu adevărat văduvele probleme aparte?

Da, fără îndoială. Din acea fracțiune de secundă în care o femeie devine văduvă, poziția ei în societate se modifică permanent și dramatic. Multe femei hinduse nu au fost nevoite să înfrunte niciodată această problemă. În loc să aibă parte de funeraliile obișnuite, soțul decedat era incinerat într-un morman de bușteni arzând. La apogeul vâlvătăii, trebuia ca proaspăta văduvă să se arunce în mijlocul focului dezlănțuit în aer liber, pentru a se alătura soțului ei în viitoarea lui viață. Acest obicei neobișnuit, cunoscut ca *suttee**, era o soluție perfectă din multe puncte de vedere. Soțiile indiene făceau de obicei tot ceea ce era posibil pentru a prelungi speranța de viață a soților lor, nu exista povara economică a soțiilor lăsate în urmă, nu exista singurătatea supraviețuitorului și nici șansa de izolare socială și sexuală pentru femeia care rămânea în urmă. Exista doar o mică problemă.

Care era aceea?

Irosirea fără sens a vieții umane. Numai fiindcă soțul ei avea nenorocul să moară, o femeie, mai mult sau mai puțin de bunăvoie, renunța la propria sa existență. Crudă, barbară și inumană, o formă de *suttee* a fost declarată ilegală în 1826. Cealaltă formă rămâne legală și este practicată pe scară largă în fiecare țară din lume, având cea mai mare popularitate în Statele Unite.

Ce formă de **suttee** *este aceasta?*

Varietatea emoțională. Majoritatea femeilor sunt pregătite, într-un fel sau altul, pentru fiecare rol pe care-l vor juca în

* Arderea soției odată cu soțul decedat. (*N. trad.*)

viață, cu excepția văduviei. În fiecare an, peste 500 000 de femei americane de toate vârstele își pierd soții în favoarea neîndurătoarei Mașini de Cosit. Prea multe dintre ele răspund printr-un salt *emoțional* în mormânt, alături de el. Pur și simplu nu trebuie să fie așa.

Ce poate face o femeie?

Ea poate încerca să-și analizeze situația, s-o înțeleagă și să-i poată face față efectiv. Probabil că cel mai frustrant aspect al faptului de a fi văduvă a fost exprimat de o femeie care a trăit acea experiență. Jane și-a pierdut soțul cu trei săptămâni înainte de a veni la cabinetul meu:

— Doctore, am un masterat în sociologie, am crescut patru copii, am lucrat ca asistent social timp de 12 ani și am 41 de ani. Nici una dintre aceste experiențe nu m-a ajutat în vreun fel să rezolv harababura în care mă găsesc. Există ceva ce aș fi putut face mai dinainte pentru a ușura lucrurile pentru mine — și pentru copiii mei?

Majoritatea proaspetelor văduve își deprind rolurile în maniera cea mai dificilă: prin instruire pe loc. Există o modalitate mai bună.

Care este modalitatea mai bună?

Pregătindu-se pentru acea zi înainte ca ea să vină. Dar modalitatea mai bună nu este calea cea mai ușoară. Societatea noastră și-a condiționat membrii să gândească cu cel mult două luni în avans. Un bărbat cumpără un aparat de aer condiționat în iunie, repară cuptorul în octombrie și își face aprovizionarea de Crăciun pe 24 decembrie pe la ora 6 p.m. Femeile moderne nu-și pot permite să fie atât de delăsătoare. Este aproape sigur că femeia tipică, cea care este astăzi căsătorită, urmează să rămână văduvă cel puțin o dată în viața ei.

De ce acest lucru?

Primul motiv ar fi acela că bărbații moderni se ucid pe ei înșiși. Combinația dintre fumat, tensiunea nervoasă insuportabilă, băut (mai ales când este combinat cu șofatul), respirarea aerului poluat și atacurile cardiace decimează ca o sabie rândurile bărbaților de vârstă mijlocie. Din ce în ce mai multe femei se găsesc în postura de a rămâne singure cu actul pentru o parcelă din cimitir într-o mână și o poliță de asigurare în cealaltă.

Alte două avantaje pe care femeile le au asupra bărbaților tind să lucreze împotriva lor.

Care sunt acestea?

Mai întâi, femeile trăiesc în general mai mult decât bărbații. Se pare că numai faptul de a fi femeie, într-un anume mod misterios, oferă o protecție spectaculoasă împotriva bolii de inimă. Hormonul sexual feminin, estrogenul, în curgerea sa prin venele unei femei, parează problemele cu inima care îi lovesc implacabil pe soții lor. De fapt, diagnosticarea unui atac de inimă la o femeie înainte ca aceasta să ajungă la menopauză este o curiozitate medicală.

Cel de-al doilea avantaj pe care-l au văduvele moderne este chiar mai ironic. Pe vremuri, majoritatea femeilor care-și pierdeau soții aveau, de obicei, două variante: se refugiau în confecționarea de îmbrăcăminte sau se mutau cu rudele, pentru a supraviețui. În zilele noastre, întrucât multe văduve beneficiază de buletin de identitate, pensie oferită de companie, indemnizații pentru veteran și asigurare de viață, cea de-a doua problemă a lor ca importanță este rezolvată. Majoritatea sunt capabile să continue pe cont propriu. Dar problema numărul unu, aceea a felului în care să se *bucure* de viață, rămâne. Desigur că întotdeauna există câteva excepții.

Care sunt acelea?

Excepțiile sunt reprezentate de femeile care găsesc că evenimentul care le face văduve — moartea soților lor — le direcționează către fericire. O proporție redusă de soții care și-au dorit o cale de ieșire dintr-o căsnicie nefericită — alta decât divorțul — realizează dintr-odată că visul lor s-a înfăptuit. Ceea ce nu au putut realiza în zece ani de gândire întemeiată pe dorințe se înfăptuiește instantaneu, prin blocarea cu un mic cheag de sânge a arterelor fine ale mușchiului ini-

mii. În mod ironic, majoritatea acestor femei se simt mai nefericite decât erau înainte.

Dar n-ar trebui să fie încântate?

Teoretic, da. După toți acei ani în care ele spuneau „Numai de s-ar întâmpla ceva care să mă scoată din această situație...", se întâmplă ceva și dintr-odată ele tind să fie deprimate și chiar deznădăjduite, în loc să fie eliberate și încântate. Uită să ia în considerare un mic detaliu: *vina*.

Există o ciudățenie în mintea oricărei ființe umane, pe care psihiatrii o numesc „megalomanie". Este o iluzie copilărească la care aderă fiecare adult, bazată pe ideea stupidă că gândurile unei persoane influențează rezultatul unui anumit eveniment. De exemplu, mulți jucători la jocurile de noroc cred cu adevărat că pot influența destinul universului făcând zarurile sau roata de la ruletă să se oprească la numărul care-i va face mai bogați cu nouă dolari. În adâncul subconștientului său, fiecare femeie care și-a dorit moartea soțului ei se teme că, asemeni înfigerii unor ace într-o păpușă prin ritualul vrăjitoresc, gândurile ei au avut ceva de-a face cu oprirea inimii unei alte ființe omenești. Din fericire pentru noi toți, pur și simplu așa ceva nu se întâmplă. Dar să crezi în așa ceva — chiar și subconștient — te poate face să te simți vinovat, sentiment care declanșează luni de depresie și anxietate atunci când se produce moartea.

Ce procent de văduve au de înfruntat o astfel de problemă?

Aproape sută la sută. Într-un moment sau altul, efectiv fiecare femeie și-a dorit ca soțul ei să moară. De obicei, această dorință apare în mod fulgerător — în mijlocul unei certe aprige, după o dezamăgire, când descoperă implicarea lui într-o relație sexuală cu o altă femeie sau pur și simplu din cauza groaznicei monotonii a vieții de zi cu zi alături de un bărbat obtuz. Această dorință poate varia pe toată gama, de la dorința idealistă — „Hmm, mă întreb cum ar fi fără Tom", până la aluzia răutăcioasă dezgolită: „Te urăsc! Vedea-te-aș mort!"

Cu luni — sau ani — mai târziu, când dorința devine în cele din urmă o realitate, femeia rămâne cu sentimentul subconștient că gândurile și cuvintele ei au atras cumva groaznicul eveniment. Cele mai multe văduve ar putea să se scuteasă de multă suferință dacă ar reuși să conștientizeze acest mers subconștient al lucrurilor. Singurul antidot pentru vina lor este adevărul. Din fericire pentru toată lumea, nici o ființă umană nu are puterea de a ucide cu gândul. Mai merită amintit faptul că nu există nici o crimă pe care fiecare să n-o fi comis în mintea noastră. Într-un moment sau altul, fiecare copil a dorit moartea părinților săi, și fiecare părinte a dorit (cel puțin subconștient) moartea copiilor săi. Însuși faptul că încă suntem vreo 4 miliarde care cutreierăm planeta este o dovadă elocventă că gândurile, indiferent cât de „diabolice" ar fi ele, nu sunt încă letale.

Care este cea mai mare problemă pe care o înfruntă o văduvă?

Este greu de spus, fiindcă totul se întâmplă dintr-o dată. Donna descrie bine acest lucru:

— A fost ca și cum ar fi dispărut fundamentul tuturor lucrurilor. Eram acasă într-o seară, coseam și îi așteptam pe copii să vină de la școală, când a sunat telefonul. Era Poliția Statală, care mi-a spus că Roger avusese un accident. M-am speriat îndeajuns atunci când mi-au spus acest lucru, însă bărbatul a adăugat: „Voi trimite un ofițer să treacă pe la dv. în câteva minute." Atunci am știut că murise. Și nostim este că nu mai eram speriată — eram pur și simplu amorțită. Era ca și cum aș fi stat la jumătate de metru de mine însămi, privind totul și spunând: „Nu-ți face griji, asta nu se întâmplă cu adevărat. Nu se poate să se întâmple așa ceva."

Donna și-a scuturat capul.

— Dar s-a întâmplat. Următoarele patru săptămâni au fost lipsite de consistență. Aveam 40 de ani, eram mama a doi copii, soția, vreau să spun văduva unui om de afaceri de succes și dintr-odată a trebuit să conduc casa, să mă gândesc la afaceri, să fiu mamă și tată, să mă îngrijorez în legătură cu testamentul și cu situația casei, să mă ocup de înmormântare și să mă împiedic să n-o iau razna. Era foarte, foarte greu, dar cumva am reușit. Și știu că veți gândi că este o prostie să spun

acest lucru, dar uitându-mă înapoi — asta a fost acum aproape un an —, mi-a fost mai ușor atunci decât acum.

— Prin ce treci acum?

— Exact asta este, doctore. Ca să fiu dureros de cinstită, rolul de „văduvă îndurerată" este unul cu care te acomodezi ușor. Toată lumea te compătimește și dorește să te ajute — cel puțin cu sfatul. Dar atunci când toată agitația s-a sfârșit și trebuie să-ți reiei locul ca femeie, lucrurile devin brusc mai dificile.

În ce sens lucrurile devin mai grele?

Probabil că aspectul cel mai dificil al văduviei — după ce primele săptămâni sau luni de tulburare s-au sfârșit — îl reprezintă izolarea sexuală. În anumite perioade din viața ei, fiecare femeie se găsește în situația de a fi mai mult sau mai puțin izolată din punct de vedere sexual. Pentru unele fete, asta se întâmplă în timpul anilor de colegiu, pentru altele, căsniciile nefericite interferează cu șansa lor de fericire sexuală, divorțul paralizează multe femei din punct de vedere sexual, iar unele preferă pur și simplu să nu se căsătorească. Dar pentru o văduvă, izolarea sexuală rănește cel mai profund și cel mai repede. Într-o seară, ea este dna Walter Miller, cu toate nevoile ei sexuale satisfăcute (mai mult sau mai puțin), fără nici un fel de conflicte sexuale serioase (mai mult sau mai puțin) și privind cu nerăbdare spre o viață întreagă de sex cu soțul ei. În dimineața următoare, ea este dna *Harriet* Miller. Din punct de vedere sexual, rămâne aceeași, nevoile ei rămân aceleași, dar după cum a remarcat cu cinism o văduvă: „Peste noapte, soțul meu a fost adus într-o stare totală și permanentă de impotență de către moarte."

Înfiorător, dar adevărat. Proaspăta văduvă se găsește lipsită instantaneu de orice mijloace acceptabile din punct de vedere social de satisfacție sexuală. Cu toate acestea, necesitățile ei sexuale rămân aceleași sau chiar cresc.

Nevoile ei sexuale cresc?

Oricât de ciudat ar părea, se poate întâmpla și așa. Darlene ne spune cum a fost ea afectată:

— Soțul meu a murit acum doi ani într-un incendiu la uzină. Atunci aveam 28 de ani și eram căsătoriți de vreo șase ani.

Când mi-au dat vestea, pur și simplu m-am prăbușit. Doctorul mi-a făcut o injecție și m-am dus la culcare. M-am trezit pe la 3 dimineața, cu cea mai năvalnică dorință de a face sex pe care am avut-o vreodată în viața mea. Nici chiar în perioada de început cu Dick nu mai simțisem ceva asemănător. Vă jur, în acel moment aș fi dat orice numai pentru șansa unui orgasm. Nu am știut niciodată ce înseamnă „a te urca pe pereți" până în acea noapte. Nu mai puteam să suport, așa că în cele din urmă m-am masturbat și am reușit să adorm la loc. Când m-am trezit de dimineață, nici că puteam fi mai puțin interesată de sex și așa a fost timp de o lună și ceva.

— Ce s-a întâmplat după aceea cu simțămintele tale sexuale?

— Păi, cam după o lună, au revenit încet și treptat. Era aproape ca și cum aș fi avut din nou 13 ani.

A fost neobișnuită experiența Darlenei?

Nu chiar. Multe văduve trec prin aproximativ aceeași stare. Deoarece nevoia sexuală este una dintre nevoile primitive de bază care îi afectează pe membrii rasei umane, în momentele de stres sau teamă sau izolare poate apărea o nevoie bruscă și copleșitoare de activitate sexuală. O femeie care cunoaște dinainte acest lucru poate să se descurce cu ușurință și în același timp să evite sentimentul de vinovăție. Pentru femeia care nu este pregătită, discrepanța dintre ceea ce simte — pasiune sălbatică — și ceea ce se presupune că ar trebui să simtă — durere — poate provoca multă suferință inutilă. Chiar mai important, aceste impulsuri sexuale copleșitoare nu apar întotdeauna în toiul nopții. Ele se pot ivi în încăperea preotului, după înmormântare, în biroul avocatului sau la o întâlnire cu bancherul. Femeia care le înțelege adevărata natură își dă seama că nu au nici o legătură cu bărbatul care poate fi de față și că le poate controla înainte de a face ceva regretabil pentru toată lumea.

Ce poate ea să facă în privința acestor impulsuri?

Lucrul cel mai important este să se aștepte ca ele să apară. Dacă o femeie poate să spună: „Oh, da! Despre asta era vor-

ba", a câștigat jumătate din bătălie. De obicei, acest lucru este suficient pentru a o face stăpână pe situație. Dacă situația persistă, soluția Darlenei, masturbarea, poate fi o soluție temporară satisfăcătoare la o problemă temporară.

Ce se poate spune despre faza următoare — când toate simțămintele sexuale dispar?

În timpul primelor câteva săptămâni de văduvie, celor mai multe dintre femei nici că le-ar putea păsa mai puțin de sex. Ele sunt atât de preocupate să revină la o viață normală, încât de-abia au timp să treacă peste fiecare zi. În mod obișnuit, cam între a patra și a zecea săptămână după moartea soțului și adesea ca răspuns la o experiență specifică, se furișează înapoi primele zvâcniri ale simțămintelor sexuale.

Cel mai adesea, experiența constă în faptul că văduva este catapultată înspre un bărbat familiar — poate unul care a ajutat-o să depășească recentele zile dificile. Un moment de liniște împreună, o fulgerare instantanee de tandrețe, un impuls sentimental și atunci aproape uitata bătaie rapidă de inimă, plăcuta neliniște și tensiunea care se instalează încet semnalizează începutul emoției sexuale. I s-a întâmplat lui Eileen:

— Tocmai începusem să cred că am totul sub control și mă pregăteam pentru o dulce viață liniștită. La urma urmei, aveam 52 de ani și Henry trecuse pe lumea cealaltă cu vreo două luni înainte. Ward, agentul nostru — ar trebui să spun *al meu* — de asigurări era în vizită în acea seară, și-mi explica detaliile poliței de asigurare a lui Henry. Cu Ward eram prieteni de familie de cel puțin 25 de ani. El nu se căsătorise niciodată și noi toți l-am considerat ca pe un văr. Fusese de mare ajutor la înmormântare și iată-l acolo, la 10 seara, încercând să facă chiar mai mult. M-am simțit pur și simplu foarte *apropiată* de el. M-am ridicat de pe scaun și m-am așezat alături de el pe canapea. Probabil că a intuit ce simțeam, fiindcă după câteva momente a împăturit actele și a spus: „Eileen, îmi pare atât de rău că te-am ținut trează până la ora asta! Lasă-mă să mă întorc mâine, după ce reușim să ne odihnim. Ce spui, să zicem, pe la 11 dimineața?"

— Ce ai simțit în această privință?

— Cinstit?

Eileen și-a umezit ușor buzele.

— Desigur.

Ea a zâmbit.

— Eram cât se poate de mânioasă — atunci. Mă simțeam groaznic și respinsă. Dar în dimineața următoare, mi-am dat seama ce om minunat este Ward. El trebuie să fi trecut prin aceeași fază — și mai rău — cu o mie de văduve în ultimii 25 de ani și știa exact ce era mai bine pentru ele când sentimentele lor începeau să scape de sub control. Au trecut șase luni din acea seară, iar Ward vine acum la cină cel puțin de două ori pe săptămână. Nu știu dacă va ieși ceva din asta, dar dacă mă hotărăsc vreodată să mă recăsătoresc, aș putea nimeri mult mai rău decât cu Ward.

Unele văduve nu sunt atât de norocoase.

Ce se întâmplă cu ele?

Mulți bărbați știu că văduvele, ca femei divorțate, au tendința de a fi vulnerabile din punct de vedere emoțional în primele luni de văduvie. Pentru acești ulii ai sexului, o văduvă nefericită este floare la ureche. Ei se alimentează din slăbiciunea femeii și o exploatează sexual. Din cauză că astfel de întâlniri sexuale sunt în general impulsive și supraîncărcate din punct de vedere emoțional, ele produc o recoltă foarte bogată de sarcini nedorite și copleșitoare sentimente de vinovăție. Reacțiile emoționale din dimineața de după variază pe toată gama, de la „De ce-oi fi făcut asta?", în cazuri mai acceptabile, până la „Nu am fost atât de rușinată și umilită în viața mea! Mă simt groaznic!" Cel mai important este că nu trebuie să se întâmple niciodată. Văduva care este avertizată poate să evite cu grijă situațiile cu grad mare de risc și pe însoțitorii care nu-i merită încrederea.

Care ar fi situațiile cu grad mare de risc?

Evident, acelea în care ea, aflată într-o accentuată stare de stres emoțional, rămâne singură cu un bărbat după lăsarea întunericului. Este probabil ca întâlnirile de seară, reuniunile de acasă sau de la prieteni sau chiar și „numai o discuție liniștită" într-un mic restaurant să se sfârșească în dormitorul

cuiva. Printre însoțitorii pe care nu te poți baza se numără bărbații căsătoriți cu alte femei — cum ar fi soțul celei mai bune prietene. Unii bărbați căsătoriți cred că ei sunt un dar divin pentru văduve și se bizuie că vor fi la adăpost, în virtutea presupunerii că proaspăta văduvă se va rușina să se plângă față de soțiile lor. Aceasta este, desigur, cheia. În cazul unui soț în cel mai bun caz rătăcit, uneori poate fi de ajutor o remarcă întâmplătoare, de genul: „Aș fi dorit ca Evelyn (soția lui) să fi fost aici, să se bucure alături de noi, *tu* nu?" *El* nu, dar de obicei va prinde ideea.

De departe cea mai bună metodă de a trata redeșteptarea sexuală care are loc de îndată ce văduvia devine un mod de viață este aceea de a o omogeniza în mod treptat în noua existență.

Cum pășește o văduvă în noua ei viață?

Cu grijă. Prima ei sarcină este aceea de a-și analiza — cu o onestitate dureroasă — vechiul mod de viață. Cu cât poate să treacă mai repede prin procesul de autoevaluare și autodescoperire, cu atât mai curând poate începe să trăiască din nou — sau, în unele cazuri, să trăiască pentru prima oară. Mai întâi, trebuie să înfrunte faptul dificil că din punct de vedere emoțional și sexual o văduvă nu poate nici să meargă înapoi și nici să rămână așa cum este. Forțele irezistibile ale timpului și schimbările din lumea din jurul ei o obligă la progres. După aceea, va înțelege că următorul pas este mai ușor de făcut.

Care este pasul următor?

Pregătirea unei scurte liste de întrebări cu răspunsuri foarte scurte și foarte sincere. Cam în felul următor:

1. A fost căsnicia mea cu adevărat fericită? (Numai două posibilități: Da sau Nu)
2. Chiar am găsit satisfacția sexuală cu soțul meu? (Din nou, Da sau Nu)

În cazul în care răspunsurile la întrebările 1 și 2 sunt „Nu", atunci următoarea întrebare este:

3. Sunt dispusă să fac ceea ce este necesar pentru a începe de la zero cu scopul de a pune temelia unei noi relații cu un bărbat?

Dacă răspunsul la întrebarea 3 este „Nu", atunci e timpul să cauți un balansoar, un șal și o pisică mare și blănoasă. Dacă răspunsul este „Da", o întreagă viață de emoții și bucurii este pe punctul de a se deschide.

Dar dacă răspunsurile la întrebările 1 și 2 sunt „Da"?

Atunci întrebarea 2, punctul 2 este: „Doresc să am același lucru din nou?" Dacă răspunsul este „Da", întrebarea 3 este „Cum să fac ca să am același gen de relație cu un alt bărbat?"

Dacă răspunsul la întrebarea 3 este „Da"
în ambele cazuri, ce face o femeie în continuare?

Nimic. Absolut nimic. Orice chirurg știe că perioada minimă pentru ca o rană chirurgicală să se vindece este de șase săptămâni. Mecanismele naturale de apărare ale organismului au nevoie de acest timp pentru a acționa. Când este vorba de răni emoționale — cum ar fi pierderea unui om drag — se aplică aceeași regulă. Dacă o femeie poate pur și simplu să supraviețuiască în timpul acestei perioade, ea este în avans pe calea începerii noii sale vieți. Dacă va fi foarte fericită prea curând, acea văduvă umblă după necaz.

Ce fel de necaz?

Veselia nepotrivită la cineva care a suferit o asemenea pierdere nu înseamnă că va scăpa fără a fi nefericită. Nu înseamnă decât că a amânat momentul nefericirii. Fenomenul se numește „doliu întârziat" și i s-a întâmplat Sylviei:

— Nu puteam să cred că este adevărat, doctore. Leo și cu mine am fost căsătoriți mai mult de 30 de ani și, totuși, când a murit, nu m-am simțit tristă decât câteva zile. Aveam aproape 60 de ani și m-am gândit că poate atunci când ajungi la această vârstă încetezi să mai pui lucrurile la suflet. Ce mult greșeam! Cam zece luni mai târziu, am avut o depresie groaznică — nici măcar nu mă puteam da jos din pat dimineața. Pur și simplu, nu mai doream să trăiesc. Vreo trei săptămâni

m-am târât în halul ăsta, până când, într-o după-amiază, a venit să mă viziteze cumnata mea. Vorbeam despre asta și dintr-odată s-a uitat la mine și a spus: „Sylvia, crezi că are vreo legătură cu faptul că nu te-ai simțit tristă când a murit Leo?" Nu m-am mai putut abține. Am izbucnit în lacrimi și cred că am plâns cu sughițuri ore întregi. Până la lăsarea nopții, m-am simțit mult mai bine, iar în ziua următoare totul se terminase. Cred că pur și simplu, nu poți amâna inevitabilul.

Sylvia avea dreptate. Când ajungi să rămâi văduvă, apare acea stare, de a fi *prea* curajoasă.

Starea de a nu face nimic se aplică la tot restul vieții unei văduve în cursul primelor șase săptămâni?

Ar trebui, pe cât posibil. Imediat după un accident de automobil, victima se poate simți uimitor de bine — fără dureri, fără suferințe, fără disfuncțiuni. Apoi, în decurs de o zi sau două, toate simptomele încep să se acumuleze. Persoana care urmează sfatul doctorului de a se odihni și relaxa o scoate la capăt cu mult mai bine decât cea care încearcă să-și continue viața ca de obicei.

Și a deveni văduvă este un accident (cu excepția acelor rare ocazii când este o situație provocată). Chinul sufletesc perturbă echilibrul mental și emoțional al unei femei și *toate* hotărârile care pot fi amânate trebuie amânate. Aceasta se aplică la lucruri cum ar fi tranzacțiile financiare, vânzarea unei case, mutarea într-un alt oraș și, cel mai important, primirea de sfaturi.

Ce se întâmplă după ce s-au sfârșit cele șase săptămâni?

Atunci este momentul să se înceapă luarea de decizii. Dacă o văduvă își pregătește lista de întrebări asupra viitorului ei, cam după o lună și jumătate de meditare la răspunsuri, ar trebui să fie gata să ajungă la unele concluzii. Pentru femeia care se simte ușurată prin eliberarea de responsabilitățile căsniciei și este dornică să-și petreacă restul zilelor singură, după cum a spus o văduvă cinică, „În pace și libertate fără bărbați", serviciul ei s-a terminat.

Pentru femeia care dorește să revină alături de rasa umană, este altă poveste. Ea are o treabă pe măsura ei.

Ce face mai întâi?

Mai important este ceea ce ea nu trebuie să se obosească să facă. Ea nu trebuie să hotărască dacă vrea sau nu să se recăsătorească. Acesta este unul dintre puținele avantaje de a fi văduvă. Spre deosebire de persoana de 19 ani care cu adevărat nu are o alternativă acceptabilă în plan social la căsătorie (legală sau de drept comun), văduva poate să aibă relații cu bărbații în felul în care dorește ea. Cu excepția cazului în care ea este deosebit de tânără sau deosebit de atractivă, poate să fie ușurată găsind că societatea și-a pierdut interesul pentru comportamentul ei sexual. Nimeni nu acordă prea mare atenție reputației sau moralității ei. Una dintre ironiile moraliștilor profesioniști este preocuparea lor pentru viețile sexuale ale tinerelor fete atractive în plan erotic.

De ce se întâmplă astfel?

Motivul de bază nu este greu de dezvăluit. Un individ, care manifestă un interes morbid față de activitățile sexuale ale altor oameni și privește prin ferestrele dormitoarelor acelora pentru a-i cerceta, sfârșește de obicei în închisoare. Pe de altă parte, expertul în „ghidare morală", care are aceeași fascinație morbidă pentru ceea ce fac alți oameni în plan sexual, dar se ascunde în spatele măștii „moralității", o încasează și el. Din fericire, cei mai mulți cruciați morali nu sunt prea preocupați de ceea ce fac văduvele — sau de ceea ce ele nu fac. Poate că ei nu-și pot lărgi propriile mici visuri erotice astfel încât să le includă în plan mental pe văduvele care se dezbracă. Acest lucru face ca femeile ai căror soți au murit să fie unul dintre puținele grupuri din societatea noastră care este imun la înțepătura acestor țânțari preacucernici.

Dar n-ar trebui ca o văduvă să se mărite, dacă are de gând să fie activă sexual?

Poate că ar trebui și poate că n-ar trebui, dar decizia trebuie să-i aparțină. Ideea este că cea mai mare parte a motive-

lor care *obligă* la căsătorie — acceptare socială, transfer legal de proprietate, protecția copiilor — nu mai sunt considerente pregnante. Propria ei fericire viitoare este — și va continua să fie pentru restul vieții ei — numărul unu pe listă. Pentru unele văduve, aceasta înseamnă că actul căsătoriei este obligatoriu. Pentru altele, va fi opțional. Un grup restrâns de femei poate alege în mod înțelept sexul fără căsătorie — dacă acest lucru este cu adevărat cel mai bun lucru pentru ele.

În ce situație sexul fără căsătorie este cea mai bună soluție?

Cazul lui Helen poate fi un exemplu bun. Înaltă, blondă, cu un ten creol, ea a pășit sigură de sine în cabinet. Alunecând cu grație într-un scaun, și-a îndepărtat părul din ochi și a vorbit cu o voce calmă și gravă:

— Doctore, cred că sunt una dintre excepțiile dv. Am 59 de ani și l-am pierdut pe Jack, soțul meu și... și, ei bine, și inspirația mea odată cu el, să spunem, acum șase ani. Sunt scriitoare — scriu articole și cărți despre tot felul de animale sălbatice și călătoresc mult. Îmi realizez singură materialul fotografic și de fundal și îmi place. Cred că acesta este unul dintre lucrurile care m-au menținut.

S-a oprit o clipă, și-a dres glasul și a continuat:

— Viața mea e destul de trăsnită. Tocmai m-am întors după șase luni din Tanzania și nu s-ar putea spune că am stat la Hilton. Am locuit în pădure, unde trăiesc animalele mele. Plec săptămâna viitoare în Australia, ca să fac un editorial despre un animal înrudit cu cangurul. Știu sigur că nu există nici un bărbat de vârstă apropiată cu a mea care să poată începe dintr-odată să trăiască în colibe de băștinași, să mănânce carne de caribu și să meargă 27 de kilometri pe zi prin iarba înaltă. Nu doresc să renunț la modul meu de viață, deoarece este într-adevăr tot ce mi-a rămas din ceea ce eu și Jack am construit. Așa că îmi tratez problemele sexuale în cel mai bun mod în care pot.

— Ce faci?

— Să-mi permiteți să fiu sinceră, fiindcă acesta este motivul pentru care mă aflu aici. Am călătorit cu soțul meu timp

de aproape 25 de ani. Cunosc bărbați din întreaga lume. Sunt piloți de linie din Nigeria, proprietari de ferme din Australia, bărbați cu plantații în Brazilia. Ei au crescut odată cu mine și cu Jack și mulți dintre ei și-au pierdut soțiile în cursul anilor. Avem multe în comun — ca să nu menționăm singurătatea —, iar sexul cu ei este cu adevărat cea mai bună soluție la problemele noastre. Nu facem rău nimănui, ne facem reciproc viețile mai fericite și asta este cu adevărat ideea, nu-i așa?

Are dreptate Helen?

În ceea ce o privește, s-ar putea să aibă dreptate. Dar abordarea ei nu trebuie să fie în mod necesar cea mai bună pentru toată lumea. Dorothy are un punct de vedere diferit:

— Poate că adevărata mea problemă este aceea că am avut o căsnicie perfectă. Cu Neil era ca și cum am fi fost uniți într-o singură persoană. Știu că nu voi mai putea avea aceeași relație cu nimeni altcineva și pur și simplu nu vreau să mă gândesc la ideea de „a fi căsătorită". Sunt încă tânără la 43 de ani și am nevoie de sex, dar asta-i tot ce vreau — nu responsabilitățile și poverile căsniciei. Îi am pe iubiții mei și ne înțelegem bine unul cu celălalt — dar sunt numai prieteni, și nu poate fi nicicând altceva.

Cât despre văduva care dorește să se recăsătorească?

Ea dispune de anumite oportunități unice, pe care nu le-a mai avut niciodată înainte. Să luăm, de exemplu, văduva de peste 40 de ani. Când avea 20 de ani, era de obicei condiționată să se mărite cu un bărbat de vârstă apropiată. Un băiat de 15 ani nu apela la ea, iar un bărbat de 30 și ceva era efectiv „prea bătrân".

Atunci când trece și ea de 40, toate problemele matematice se schimbă. Deși un bărbat de vârsta ei poate să fie încă bun, ea are opțiunea realistă de a-l alege pe individul a cărui vârstă emoțională se potrivește cu a ei. Un tip care este cu 10 sau chiar cu 15 ani mai în vârstă poate fi perfect. Pe de altă parte,

un bărbat abia trecut de 30 de ani are anumite avantaje incontestabile.

Vreți să spuneți că poate fi bine pentru o femeie să se mărite cu un bărbat mai tânăr?

Există anumite beneficii evidente. Probabil că un bărbat mai tânăr are o condiție fizică mai bună decât unul cu zece ani mai bătrân. Și mai important, el va fi probabil într-o condiție sexuală mai bună. În cazul majorității bărbaților, potența sexuală se diminuează treptat, odată cu vârsta. Când un tip spune posac: „Nu mai sunt omul care eram", el nu se referă la activitatea de pe terenul de golf. Faptul că încetinirea activității sexuale este în mod fundamental emoțională mai curând decât fizică este o slabă consolare pentru o femeie. Dacă nu există erecție, nu este și basta.

În schimb, odată ce teama de sarcină a trecut, iar responsabilitățile împovărătoare de zi cu zi au rămas în urmă, multe văduve constată o bruscă creștere permanentă a nevoilor și dorințelor lor sexuale. Vicky a făcut această descoperire uluitoare:

— Am împlinit 42 de ani luna trecută, doctore, și sunt văduvă deja de doi ani. Voi fi sinceră cu dv. Când George trăia, sexul nu însemna chiar atât de mult pentru mine. O dată pe săptămână era mai mult decât suficient și uneori numai mersul la culcare avea darul să-mi dea o durere de cap. Cred că nu ajungeam la orgasm mai des decât într-un sfert din cazuri.

Ea a ridicat din umeri.

— Dintr-odată, bubuitura! Acum nu mă mai descurc fără asta. Dacă trece o noapte fără act sexual, încep să tremur literalmente. Iar masturbarea nu este de ajuns — am nevoie de un bărbat. Am ieșit cu mulți bărbați înainte să-l găsesc pe Clint — și la început nici măcar nu doream să ies cu el. Are 35 de ani, e divorțat și, pentru că veni vorba de coincidențe, fosta lui soție este așa cum *eram* eu! În fiecare noapte la ora de culcare, în loc să-i dea ceea ce avea el nevoie, îi dădea o listă de simptome. Acum știți că un bărbat nu are nici o satisfacție din asta. Este cu adevărat perfect pentru amândoi. El primește ceea ce n-a mai primit niciodată înainte — o viață sexuală satisfăcătoare — iar eu primesc același lucru plus șansa de a

recupera 20 de ani în care am fost o tâmpită. N-am știut niciodată că poate fi atât de bine!

Mai există și alte avantaje. Pe măsură ce timpul trece, vârstele sexuale și biologice ale lui Vicky și Clint vor deveni tot mai apropiate. Când ea va avea 60 de ani, el va avea 53 de ani și s-ar putea să apară o încetinire a activității sexuale pe măsură ce ea începe să-și îngusteze înclinația pentru această activitate. Deoarece supraviețuirea bărbaților este legată direct de vârstă, este mai puțin probabil ca o femeie să devină văduvă a doua oară dacă se mărită cu un bărbat mai tânăr. Beneficiul suplimentar final este maturitatea și experiența de viață sporită pe care o femeie mai vârstnică le aduce unui bărbat mai tânăr.

Este obligatoriu ca în cazul oricărui bărbat ritmul sexual să se încetinească pe măsură ce îmbătrânește?

Nu, bineînțeles. Dar până când majoritatea bărbaților se vor folosi de oportunitățile de a-și menține funcționalitatea sexuală, o văduvă trebuie să presupună că un bărbat mai vârstnic va fi mai puțin potent decât competitorul său mai tânăr.

Există și neajunsuri legate de faptul de a alege un bărbat mai tânăr?

Da. Unul dintre cele mai mari este reprezentat de alte femei. Un bărbat mai tânăr și posibil mai dezirabil este căutat de mai multe femei. În afara cazului în care o femeie este dispusă să se străduiască constant să fie în cea mai bună formă, ea poate găsi că anii încep să se scurgă în detrimentul ei. Pe de altă parte, orice femeie concurează cu adevărat întotdeauna din punct de vedere emoțional și sexual cu oricare altă femeie pentru bărbatul ei. Acesta este felul în care se joacă jocul.

Desigur, există posibilitatea ca bărbatul să se răzgândească brusc și să decidă că el vrea cu adevărat să se însoare cu o fată tânără. Dar acest lucru i se poate întâmpla aproape oricărui bărbat la orice vârstă, iar în plan statistic nu este cu adevărat un risc semnificativ.

Apoi, există dezaprobarea socială. Cloștile bătrâne de la supermarket pot începe să cotcodăcească: „Știai că soțul lui

Charlotte este *mai tânăr* decât ea?" Acest lucru este însoțit întotdeauna de mărirea ochilor și întreruperea respirației, ca și cum tocmai ar fi înghițit un ou în loc să-l clocească. Majoritatea ar fi încântate să aibă un bărbat al lor — de orice vârstă.

Care este diferența de vârstă potrivită în cazul în care o femeie se hotărăște pentru un bărbat mai tânăr?

Depinde de împrejurările și de oamenii implicați. În general, o femeie de peste 45 de ani poate selecta în mod rezonabil un bărbat cu până la 7 ani mai tânăr. Între 40 și 45, ea ar trebui să se gândească de două ori la întregul concept. Sub 40, balanța se schimbă și un bărbat de aceeași vârstă sau mai mare devine o idee mai atrăgătoare. Desigur că fiecare este diferit, iar în ultimă instanță, fiecare femeie trebuie să decidă singură.

Care sunt avantajele căsătoriei cu un bărbat mai în vârstă?

Primul avantaj este acela care a reprezentat un punct de atracție în cazul taților tinerelor fete în decursul secolelor: un bărbat mai în vârstă este de obicei mai capabil să întrețină o soție. Pentru o femeie care nu mai este la fel de interesată de sex precum fusese, este posibil ca un bărbat mai vârstnic să fie mai puțin pretențios din punct de vedere sexual. Dar el poate avea de asemenea tendința de a fi mai pretențios în plan emoțional și devine de obicei mai rigid și inflexibil pe măsură ce îmbătrânește. Pentru femeia care dorește să construiască o viață nouă și aducătoare de satisfacții pentru sine, combinația dintre mult sex și o mulțime de pretenții poate deveni rapid inconfortabilă. O văduvă ar trebui să folosească toată flexibilitatea și libertatea pe care i le aduce noua ei situație pentru îmbunătățirea propriei vieți. Dacă ea simte că poate găsi o mai mare fericire alături de un bărbat mai tânăr decât alături de unul mai bătrân, trebuie să aibă încredere în a-și pune în aplicare propria hotărâre.

Care este pasul următor pentru o văduvă?

Să-și dea seama de puterea pe care i-o conferă noua ei situație. Indiferent cât de mult și-a iubit soțul, odată ce el a murit, ea are responsabilitatea de a realiza cea mai bună viață posibilă pentru sine — și pentru copiii săi. Uneori, a deveni văduvă este oportunitatea de aur în vederea obținerii a ceea ce își dorește cu adevărat de la viață. Poate fi cea de-a doua șansă, pe care atât de mulți oameni o doresc și pe care atât de puțini o fructifică realmente atunci când devine disponibilă. Trudy a fost una dintre cei care și-au îmbrățișat oportunitatea:

— Mult timp după ce Glen s-a prăpădit, doctore, am tăiat frunză la câini, plângându-mi de milă. Am absolvit facultatea, dar m-am specializat în filozofie. Unde-și găsește o femeie-filozof de vârstă mijlocie, ușor supraponderală, adevăratul rol în viață — în epoca spațială? Spre sfârșit, am început cu adevărat să fiu deprimată. Trebuia să iau tranchilizante în timpul zilei și pastile de dormit noaptea.

— Ai spus „spre sfârșit". Ce s-a întâmplat?

Trudy a zâmbit.

— În ciuda pastilelor de dormit, într-o noapte nu puteam să dorm, așa că m-am sculat și m-am uitat la filmul de la televizor. Era un film groaznic — despre un bărbat care înfigea ace în gândaci. Dar a fost o reclamă fantastică, ce mi-a înfipt mie un ac, de-a binelea. Descria un program de recalificare în meseria de profesor pentru persoanele cu titluri academice greu de fructificat. Au arătat un ofițer pensionar, un inginer și —din atâtea posibilități — o văduvă, care s-a înscris la cursuri și a început aproape imediat să predea. Nu am putut dormi deloc în noaptea aceea, dar nu din cauza nervilor — ci de emoție. Dimineața la nouă fără un minut am sunat la numărul afișat pe ecran și înaintea orei 10 eram acolo și completam formularele. Toată viața mi-am dorit să fiu profesoară — și acum visul a devenit realitate. Și numai fiindcă cineva a înfipt un ac în acest gândac mare și leneș.

Trudy nu este decât un exemplu. Multe văduve au fost capabile să-și împlinească cu ușurință ambițiile secrete. Majoritatea au timpul, banii și, desigur, răbdarea pentru a le investi în orice carieră pe care și-ar putea-o într-adevăr dori. Terapia fizică și vocațională, infirmeria practică, profesoratul, asistența medicală, secretariatul, munca de reporter de ziar (cel puțin la un săptămânal local), activitatea socială și o mie de alte munci utile și interesante stau toate la dispoziția multor vă-

duve. Uneori, numai faptul de a lucra într-un magazin de îmbrăcăminte sau la băcănia din cartier câteva ore pe săptămână este suficient pentru a injecta din nou semnificație și activitate în viața unei văduve.

Cum începe o văduvă să facă ceva de genul acesta?

Ca și mai înainte, a nu face nimic o vreme este uneori calea cea mai bună de a începe. După ce dificilele prime șase săptămâni s-au scurs, o scurtă excursie pentru a dobândi un pic de perspectivă asupra vechiului mod de a face lucrurile poate să facă minuni. Nu trebuie să fie un tur al Europei sau al Orientului. Câteva zile la țară, într-un loc liniștit sau un lung weekend pe o plajă pot fi de ajuns pentru a vedea lucrurile așa cum sunt ele cu adevărat. Apoi, de îndată ce ea are o idee asupra a ceea ce vrea să facă cu propria viață, citirea atentă a cotidianelor pentru a găsi idei, apelurile la agențiile locale de servicii sociale, o discuție cu Consiliul de Educație și urmarea tuturor reperelor care provin din informațiile inițiale o conduc de obicei acolo unde dorește să ajungă.

Ce se poate spune despre munca de voluntariat?

Are rolul ei. Uneori este o bună cale de a încerca o carieră nouă fără a te implica efectiv în ea. A lucra ca voluntar în spital oferă o oarecare idee asupra felului cum sunt celelalte slujbe. A fi ajutorul unui profesor oferă o privire din interior asupra vieții de profesor. Dar munca de voluntariat nu oferă niciodată aceleași recompense, emoționale și financiare (ambele fiind importante pentru majoritatea văduvelor), ca faptul de a fi o profesionistă în propriul domeniu.

Se aplică același lucru văduvelor mai tinere?

Chiar și mai accentuat. Prea multe văduve tinere, cele între 30 și 40 de ani, cedează tentației de a „ține familia la un loc". Ele se comportă de parcă soțul lor urmează să intre pe ușă în orice moment. Adevărul este că el nu va face acest lucru. Viteaza mamă tânără care se luptă să-și crească singură copiii este un subiect grozav pentru un serial de televiziune. În viața reală, rolul nu reușește nici pe departe atât de bine.

Cum așa?

Pentru că toată lumea este trasă pe sfoară. O mamă este o mamă și indiferent cât este ea de bună în acest plan, nu poate fi și tată. Chiar, mai important, după cum știe orice femeie, o amintire nu este un înlocuitor pentru un bărbat — mai ales noaptea, când luminile dispar. O femeie care își aruncă propria fericire și pe aceea a copiilor ei, ca pe un fel de sacrificiu nobil, nu va primi niciodată mulțumirile lor sau pe ale oricui altcuiva. Cel mai bun lucru pe care îl poate face orice văduvă tânără pentru copiii ei este să le găsească un tată bun — și în felul acesta să-și găsească și pentru ea un soț bun.

La început, poate fi dificil. A reintra în circulație necesită, printre altele, să-și lase copiii cu o dădacă în timp ce mămica cinează cu însoțitorul ei într-un restaurant drăguț. Uneori s-ar putea ca ea să fie nevoită să-i lase acasă în timp ce ea iese cu barca, joacă tenis sau doar se tolănește pe plajă.

Este bine să facă asta?

Nu o face doar ca să se distreze. Dacă ea are un scop clar în minte, va lucra din greu în beneficiul întregii familii. Poate ajuta mult dacă le explică celor mici exact ceea ce face și de ce face lucrul respectiv. Claudine a avut îndoielile ei atunci când a încercat prima oară acest lucru:

— Doctore, efectiv nu știam de unde să încep. Ca, de pildă, cum poți să-i spui unui copilaș de patru ani că te străduiești cu adevărat să găsești un bărbat care să-i ia locul tăticului său, mai ales când tot ceea ce știe el în privința asta este că tăticul nu mai vine acasă? Mi-a luat mai mult de o lună ca să-mi adun curajul să încerc.

— Cum a mers?

— Am fost uimită. Nu știusem că există atât de mulți copii de 4 ani cu minte practică pe lumea asta. L-am așezat pe Timmy la mine în poală, după ce-și făcuse somnul de după-amiază, și l-am întrebat: „Timmy, cum ți s-ar părea să ai un tătic nou?" El și-a strâmbat fețișoara și a spus: „Nuu! O vreau pe mămica mea!" Acest lucru m-a izbit câteva clipe, până când mi-am dat seama ce voia să spună. Bietul copil credea că aveam de gând să-l părăsesc și să pun un bărbat străin în

locul meu. Am spus: „Vreau să spun, cum ți-ar plăcea să ai și o mămică *și* un tătic?" El a zâmbit și a spus „În regulă", mi-a sărit din poală și a aprins televizorul.

— Ce s-a întâmplat pe urmă?

— Asta a fost tot. Nu a mai adus vorba de asta. Ori de câte ori am ieșit în oraș după aceea, nu-i spuneam decât că sunt în căutarea altui tătic, așa că el ar putea avea și o mămică și un tătic. El zâmbea întotdeauna când plecam și continua să se joace cu dădaca. Din când în când, în timpul dimineții următoare, obișnuia să întrebe: „Ai reușit să-mi găsești un tătic?" Vă spun, doctore, cu siguranță că putem învăța multe de la copiii noștri.

În esență, modul în care reacționează copiii la ideea unui tată nou depinde de felul în care mamele lor le explică acest lucru. Dacă bărbatul nou este prezentat drept o persoană care va aduce dragoste și unitate în familie, cooperarea lor este aproape certă. Pe de altă parte, dacă ei se așteaptă ca noul bărbat să atragă toată dragostea mamei lor, lucrurile pot fi destul de tensionate pentru toți cei implicați. Ca de obicei, cinstea este cea mai bună politică, iar tinerii ies din încurcătură de obicei victorioși.

Ce se întâmplă în cazul în care un copil refuză să accepte situația?

Atunci, cea mai mare parte a timpului înseamnă a lua medicamentul neplăcut pentru a preveni o boală chiar mai neplăcută. Văduva care sacrifică totul martirizându-se pentru copilul ei de șapte (sau de 17) ani poate să-și găsească răsplata amânată la o dată nedefinită. Este improbabil ca vlăstarul recunoscător să spună la cea de-a douăzeci și una a sa aniversare:

„Mamă, îți mulțumesc că ai rămas necăsătorită pentru mine. Cu siguranță că apreciez acest lucru. Să ajungi la o vârstă frumoasă."

De obicei este cam în felul următor, mai curând:

„Oh, mamă, ce-ai mai îmbătrânit! Cum se face că nu ți-ai mai găsit niciodată alt tip cu care să te măriți? Spune-mi, pot să iau cheile de la mașină?"

Este important pentru o văduvă mai vârstnică să se recăsătorească?

Da. Este aproape sigur că o femeie de peste 40 de ani se va deteriora emoțional (și sexual) dacă se va afla în afara circuitului emoțional (și sexual) prea mult timp. Chiar mai rău, cu cât îmbătrânește, cu atât mai rapid acționează deteriorarea. Ființele umane sunt ființe sexuale, iar fără stimularea constantă a sexului frecvent și regulat, ele tind să se veștejească și să se usuce.

De ce este sexul atât de important?

Pentru că orice femeie este dotată cu un set complex de structuri sexuale, destinate unui scop specific — iar acel scop depășește cu mult problema reproducerii. Fiecare experiență a excitării sexuale și a orgasmului afectează fiecare organ și țesut al corpului. Pentru o persoană normală, schimbările nervoase și circulatorii care însoțesc actul sexual sunt benefice mușchilor, inimii, glandelor suprarenale, hipofizei, tiroidei și, în ultimul rând, dar nu cel de pe urmă, creierului. Chiar mai important, văduva mai în vârstă care trece prin experiența satisfacției sexuale complete cu un bărbat pe care îl iubește așteaptă cu nerăbdare fiecare nouă zi cu emoție și cu anticipări. Acest lucru în sine merită fiecare efort pentru ca ea să activeze din nou în plan sexual. După cum a spus cândva un medic bătrân și înțelept: „Dacă toate beneficiile care provin din actul sexual ar putea fi integrate într-o tabletă, ar fi medicamentul cel mai puternic și mai minunat din lume."

Dar cum începe o femeie mai vârstnică?

Mai întâi, prin faptul de a lua hotărârea. Câteodată, aceasta este partea cea mai grea. O văduvă de 51 de ani a exprimat acest lucru în felul ei: „Știu că ceea ce spuneți dv., doctore, este adevărat. Trebuie să reîncep să fiu o femeie completă. Dar este greu să reiau lucrurile de unde le-am lăsat acum 30 de ani. Chiar vreți să spuneți că trebuie să încep din nou să am *întâlniri*?"

Multe văduve au aceeași reacție la început. Când se ridică problema de a merge la întâlniri, ele se gândesc imediat la neliniștea și frământările sfârșitului de adolescență. Sunt readu-

se amintiri ale așteptărilor de la petreceri, sperând că un băiat le va ruga să danseze, meciurile de lupte corp la corp de pe scaunul rabatabil al automobilului sport cu două locuri și dorința melancolică de a primi o ofertă la Balul de Absolvire. Dar fiecare văduvă ar trebui să realizeze că s-au schimbat multe de atunci, inclusiv propria evoluție și capacitate de a se simți confortabil alături de bărbați. În afară de asta, ea dispune de arma secretă a văduvei.

Care este arma secretă a văduvei?

Avantajul ei invizibil asupra altor femei este înțelegerea asupra bărbaților. Multe fete bătrâne cred că bărbații sunt niște fiare ciudate, majoritatea femeilor divorțate au părăsit căsătoria cu sentimente neplăcute, dar cele mai multe văduve tocmai au încheiat 20 sau 30 de ani de relație strânsă, afectuoasă cu un bărbat. Ele știu ce le place bărbaților, știu cum să mulțumească un bărbat, știu cum să se ajusteze capriciilor și specificului masculin. Chiar mai important, fiecare bărbat singur știe acest lucru. Dintr-un punct de vedere masculin, o văduvă este soția ideală, ale cărei calități au fost dovedite prin utilizare efectivă. Tom descrie bine acest lucru:

— Doctore, sunt avocat. Am 56 de ani și am practicat avocatura timp de 31 de ani. De fiecare dată când un client de-al meu mi-a cerut sfatul în legătură cu faptul de a se căsători, i-am spus întotdeauna să-și găsească o văduvă atrăgătoare. Obișnuiam să spun „Văduvele sunt cele mai bune soții. Ele deja știu cu ce se mănâncă o căsnicie și iau bărbatul așa cum este. Ele știu să coacă o plăcintă cu mere, să-ți coasă un nasture la cămașă și să se cuibărească alături de tine într-un pat cald, toate în același timp. Știu cum să țină o gospodărie, să-ți economisească banii și să te facă fericit." Dacă ar fi s-o iau de la capăt, m-aș însura cu o văduvă într-o clipă!

— Știe soția ta ce simți în privința văduvelor?

— Ar trebui, doctore. Soțul ei a fost primul meu client, iar la un an după ce el s-a prăpădit, Louise și cu mine ne-am căsătorit. Am fost fericiți din prima zi — și asta a fost acum 25 de ani, care se împlinesc săptămâna viitoare.

Mai există și alte surprize plăcute atunci când o văduvă începe să iasă din nou cu bărbații. Jeanette nu era cu adevărat pregătită pentru ele:

— Unul dintre lucrurile care m-au făcut atât de nefericită când a murit Jim, doctore, a fost acela că el tocmai se pregătea să se bucure de viață. Muncise din greu încă de când avea 20 de ani — și amândoi ne pregăteam să facem toate lucrurile pe care le așteptasem cu nerăbdare.

— De pildă?

— Păi, copiii erau pe picioarele lor și nu mai aveam într-adevăr nici un fel de responsabilități financiare. Tocmai începusem să ne simțim mai degajați, să mâncăm la restaurante drăguțe, să ne facem planuri pentru excursii și Jim avea de gând să facă ceva ce-și dorise de ani de zile — avea de gând să cumpere un vas mare cu pânze. Și atunci, în ultimul moment, a avut atacul de cord și a ieșit din orice plan.

— Ce-mi poți spune despre tine?

Jeanette a părut surprinsă.

— Despre mine?

— Nu ai fost și tu scoasă din orice plan, lăsată pe dinafară?

Ea și-a mototolit nervoasă fusta, și-a netezit părul, apoi și-a ridicat privirea. Acum avea lacrimi în ochi.

— Cred că aveți dreptate. Așteptam cu nerăbdare toate acele lucruri și acum șansa mea a dispărut. Nu mă plâng, dar am renunțat la atât de multe lucruri în toți anii aceștia.

— Poate că încă mai ai o șansă de a te bucura de ele.

Trei luni mai târziu, Jeanette a revenit. Slăbise, părul revenise la culoarea lui inițială castaniu-aurie și avea un bronz strălucitor.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu foarte multe, doctore. M-am gândit la unele dintre lucrurile pe care mi le-ați spus și am hotărât că nu există nici un motiv pentru care să nu mă pot bucura de ceea ce Jim și cu mine am pus la cale împreună. Știu că el și-ar fi dorit asta. Așa că am intrat din nou în circulație, iar în ultimele câteva luni am fost în toate locurile pe care plănuiserăm împreună să le vizităm — numai că în loc de Jim, am mers cu Frank.

— Cine este Frank?

— Este chiar vărul lui Jim din Illinois. Este cu doi ani mai mare decât Jim și sunt uimită cât de mult se aseamănă. De fapt, unul dintre motivele pentru care s-a mutat în California

când s-a pensionat a fost acela de a cumpăra — dintre toate lucrurile — un vas cu pânze.

— Atunci asta explică bronzul feței?

Jeanette a schițat un surâs.

— Desigur. Și explică și zâmbetul.

Este în regulă pentru o văduvă să devină atât de prietenoasă cu prietenii și rudele fostului soț?

Nu numai că este în regulă, dar adesea este lucrul cel mai bun pe care-l poate face. Precedentul a fost stabilit acum câteva mii de ani în Biblie, în *Deuteronom* 25, 5: „Dacă frații trăiesc împreună și unul dintre ei moare și nu are copii, soția decedatului nu se va mărita cu un străin: fratele soțului ei va merge către ea și o va lua ca soție a lui și se va purta ca fratele soțului pentru ea."

Deși o femeie poate să nu fie dornică să se mărite cu cumnatul ei, conceptul de bază presupune o înțelepciune incontestabilă. Dacă o văduvă își poate găsi următorul soț printre prietenii apropiați ai soțului ei decedat sau chiar (dacă ea dorește) în interiorul familiei lui, ea evită cea mai mare parte a elementelor necunoscute ale unei relații absolut noi. Uneori, în decursul anilor, s-a stabilit o legătură emoțională intimă între ei, care oferă un cadru bun pentru căsătorie. Pentru ca acest gen de relație să aibă succes, o văduvă ar trebui să aplice aceeași evaluare riguroasă asupra unui prieten vechi ca în cazul unui bărbat pe care tocmai l-a întâlnit. Câștigul real al luării în considerare a unui prieten vechi ca posibil soț este acela că atât calitățile cât și defectele lui sunt chiar acolo, la suprafață, unde sunt ușor de văzut.

Atunci o văduvă are șansa de a fi din nou fericită?

Desigur. Dintre toate categoriile de femei singure — necăsătorite, divorțate și chiar acele femei care sunt singure, deși măritate — văduva este cea mai bine pregătită pentru o viață nouă completă și dătătoare de satisfacții. Majoritatea văduvelor știu cum să realizeze o căsnicie fericită. Tot ceea ce au de făcut este să tragă adânc aer în piept, să ia taurul de coarne și să înceapă să facă acest lucru.

14

Secrete ale sexualității masculine

Este adevărat că sexul este numai pentru femeile măritate?

Ar putea fi adevărat dacă certificatul de căsătorie ar fi cel care determină hormonii sexului să tălăzuiască prin circuitul sangvin al femeilor. Dar nu este așa. Fiecare femeie, măritată sau nu, este luată cu asalt de doze masive de estrogen (și progesteron) pe la vârsta de 12 ani. Din momentul primului său ciclu menstrual, dacă nu mai înainte, ea este pe deplin o ființă funcțională în plan sexual. Mai puțin din punctul de vedere al societății. Pentru următorii aproximativ 10 ani, de fiecare dată când are o pornire sexuală, se presupune ca ea să-și încrucișeze picioarele și să scrâșnească din dinți. Printr-o contorsionare bizară a logicii, eliberarea biologică și emoțională care este disponibilă pentru oricare altă ființă de pe pământ — inclusiv pentru adolescenți — ei îi este refuzată. Chiar atunci când ajunge la vârsta magică de 18 (sau de 21 de ani, depinde unde locuiește), dacă cerneala nu este uscată pe certificatul de căsătorie, se presupune că nici o femeie, indiferent de vârstă, nu poate nici măcar să se gândească la sex. Nu este corect.

Atunci sexul fără căsătorie este în regulă?

Depinde de cine hotărăște acest lucru. În majoritatea statelor, pentru orice femeie este o infracțiune să aibă relații sexuale în afara cazului în care este căsătorită. Dacă este condamnată pentru concubinaj, coabitare sau adulter, își poate petrece cei mai buni ani din viață în spatele gratiilor. Din fericire, această lege primitivă și discriminatorie nu este pusă în aplicare — dacă ar fi fost, multe tinere ar merge de la colegiu direct la închisoare.

Dar faptul că legea nu este pusă în aplicare nu înseamnă prea mult, nu-i așa?

Cu excepția faptului că există. Ciudatul obicei vechi de a stigmatiza adulterul cu o literă artistică „A" nu se mai practică, cu toate că există un echivalent legal modern.

Care este acela?

În cea mai mare parte a țării, o femeie care a divorțat de soț primește custodia copiilor săi. Totuși, dacă ea se angajează în raporturi sexuale cât timp copiii încă locuiesc cu ea, judecătorul care a acordat divorțul este împuternicit să-i ia copiii. În loc să aibă prima literă a alfabetului gravată pe frunte, ea este catalogată ca „mamă nepotrivită" pentru întreaga lume. Nimeni nu a explicat vreodată de ce exprimarea ei în plan sexual ca ființă omenească o descalifică din calitatea ei de mamă. Printr-o coincidență, tocmai sexul este cel care a făcut-o mamă. Dacă întreaga idee nu este suficient de nebunească până în acest punct, există un singur bărbat cu care ea poate avea relații sexuale nelimitate fără nici un fel de riscuri legale. În mod ironic, acesta este adesea singurul bărbat din lume pentru care ea nu mai are nici un fel de interes — fostul soț. Dar femeile necăsătorite sunt cele care trebuie să preia cea mai mare parte a presiunii.

Cum așa?

După ce a fost obligată să-și nege sexualitatea timp de vreo zece ani, femeia necăsătorită este dintr-odată constrânsă să-și facă datoria. Același judecător care ar fi putut s-o trimită la închisoare pentru că a avut relații sexuale înainte de nuntă poate să-i dizolve căsătoria dacă nu are relații sexuale după aceea. Totul este pe deplin legal — refuzul de a „consuma" o căsătorie este o bază adecvată pentru anulare. Femeia este aceeași, actul sexual este același — însă în cazul respectiv bagheta magică a căsătoriei a fost fluturată doar de judecător. Uneori lucrurile devin de necrezut. Să luăm ca exemplu o fată care se mărită la prânz. Dacă ea „face acel lucru" antemeridian, este infractoare. Dacă ea „nu face acel lucru" în aceeași după-amiază, eșuează ca soție. Este ca și cum ai pretinde de la o fată care nu a avut nicio dată voie la bucătărie să iasă de acolo cu Premiul I la Super-Plăcinta cu brânză. Ea va fi norocoasă dacă va ști cum să pună o prăjitură în cuptor. Văduvele și femeile divorțate înfruntă aceeași problemă, însă într-un mod ușor diferit.

În ce mod?

O femeie al cărei soț moare este împinsă brusc într-o lume complet nouă. După ani de căsnicie (de obicei) și un grad oarecare de satisfacție sexuală și siguranță, ea este forțată să ia totul de la început, și de această dată cu un dezavantaj. În timp ce ea a stat pe tușă timp de 5, 10 sau 20 de ani, multe dintre regulile jocului s-au schimbat. Din multe puncte de vedere, este ca actrița de film pensionată, care dintr-odată are nevoie de bani și trebuie să se lanseze într-o revenire. Pe data de întâi a lunii este posibil ca o femeie să-i pregătească micul dejun soțului ei. Pe data de 31, ea se află în postura de a decide dacă poate să sărute un bărbat străin pe obraz la prima întâlnire. Nu este ușor.

Și divorțul are problemele lui. Pe măsură ce soțul și soția se îndepărtează în plan emoțional, ei se îndepărtează și în plan sexual. Uneori, satisfacția sexuală este prima care dispare, alteori este ultima, dar în cazul divorțului, aproape întotdeauna dispare. Atât văduva, cât și femeia divorțată trăiesc în umbra nesiguranței — vor fi ele capabile să găsească fericirea sexuală cu următorul bărbat care intră în viața lor?

Care este soluția?

Când vine vorba de sex, primul pas către o soluție este cunoașterea. Fie că o femeie se pregătește pentru căsătorie, încercând să se reajusteze vieții fără soțul ei (decedat sau divorțat) sau caută satisfacție sexuală fără căsătorie, ea are cu disperare nevoie să cunoască tot ceea ce este posibil despre secretele cele mai profunde ale bărbaților. Ea are nevoie să știe ce simt bărbații în plan sexual, ce așteaptă ei în plan sexual și de ce se tem ei în plan sexual. De îndată ce este înarmată cu această informație, ea poate să facă față în principiu cu încredere oricăror probleme sexuale.

De unde poate obține o femeie aceste cunoștințe?

De obicei, nu de la bărbați. Așa cum a aflat aproape orice persoană de sex feminin de peste 12 ani, bărbații sunt ciudați când vine vorba de sex. Cei mai mulți dintre ei trăiesc într-o lume de vis, în care fiecare bărbat este superpotent și hotărât în mod implacabil să-și reverse favorurile asupra oricărei fete aflate în trecere. Se presupune că fiecare penis este un baston de dinamită falică, pregătit perpetuu pentru performanțe care doboară recordurile. S-a construit un întreg cult magic pe visurile erotice și exotice din timpul zilei ale adolescenților. Vorbim aici de paturi electrice, copii-femei cu piele de un roz strălucitor ca de plastic și priviri fugare asupra interzisului păr pubian. Aceste culturi stranii au propriile lor embleme, tricouri și eroi. Ele pot avea chiar o vastă mitologie a cuceririlor sexuale imaginare. Pentru femeia cu simțul percepției, toate acestea se rezumă la un singur lucru.

Care este acela?

Majoritatea bărbaților sunt nesiguri în plan sexual. Imaginea bărbatului foarte viril, fanfaronada sexuală a lui Don Juan sau Casanova, reprezintă o apărare elaborată împotriva incertitudinii sexuale. Ceea ce nu va recunoaște niciodată un bărbat față de o femeie — și rareori față de alt bărbat — este faptul că el se dezvăluie zilnic psihiatrului său. Din sute de studii de cercetare, din mii de interviuri personale, din zeci de observații științifice extinse a devenit indiscutabil faptul că bărbatul tipic se simte în dezavantaj în plan sexual. Astfel că o mare parte din comportamentul lui sexual este destinat acoperirii, compensării deficiențelor sale — reale sau imaginare.

A cui este vina nesiguranței sexuale masculine?

Cu siguranță nu a bărbatului. Vorbind în mod obiectiv, când vine vorba de sex, bărbaților li s-a dat o parcelă dificil de săpat. Rezultatul fiecărui act sexual depinde aproape în întregime de performanța bărbatului. Pentru a face lucrurile mai dificile, totul depinde de capacitatea lui de a obține și de a menține o erecție. Indiferent cât de priceput poate fi în plan sexual, dacă penisul lui nu este transformat dintr-o anexă

moale într-un conductor rigid pentru fluidul spermatic, satisfacția sexuală a fiecăruia dintre parteneri este imposibilă. Fie că îi place sau nu, succesul lui sexual și într-o mare măsură satisfacția lui emoțională în viață depinde de fragila funcționare a baghetei lui falice magice. Ca și cum acest lucru nu ar fi fost de ajuns ca să-l îngrijoreze, cea mai mare parte a timpului, reacția penisului său este dincolo de controlul lui conștient. Dacă funcționează corect, el nu știe de ce — și nici nu îi prea pasă. Dacă nu funcționează corect, nici atunci nu știe de ce, însă *îi pasă*. Cele mai multe probleme sexuale masculine sunt intensificate de experiențele din adolescență.

Cum așa?

Între vârsta de 14 și cea de 18 ani, o cantitate incredibilă de testosteron, hormonul sexual masculin, este produsă de testicule și de glanda suprarenală. Pe măsură ce se revarsă în organism, se îndreaptă spre cele două organe țintă principale, penisul (și testiculele) și creierul. Rezultatul este preocuparea aproape constantă pentru sex, însoțită de puternice erecții durabile. În principiu, toți adolescenții se masturbează cu regularitate și entuziasm — performanța unora dintre ei este cu adevărat impresionantă. În acest stadiu, mulți băieți sunt capabili de trei, patru sau cinci ejaculări la rând, scăzând nesemnificativ în erecție între orgasme. De îndată ce încep să aibă relații sexuale, unii pot menține aproape același nivel de activitate orgasmică — cel puțin la început. Spre a agrava lucrurile, chiar dacă acea capacitate sexuală a lor începe întrucâtva să se diminueze după vârsta de 20 de ani, mulți bărbați sunt capabili încă de trei până la patru orgasme pe noapte până la 30 de ani.

De ce o astfel de potență impresionantă „agravează lucrurile"?

Deoarece pentru tot restul vieții lor sexuale, bărbații tind să privească în urmă la experiențele lor sexuale timpurii ca la un standard de performanță. În adâncul sufletului, fiecare bărbat crede că ar trebui să fie la fel de dinamic pe cât era la 20 de ani. În fiecare noapte, în mod inconștient (sau conștient) el măsoară tăria penisului său și intensitatea excitării sale în

raport cu amintirea „felului cum era înainte". În acest mod, el este cel mai rău inamic pentru sine.

De ce?

Deoarece, împreună cu toate celelalte lucruri pe care le reprezintă, actul sexual este tot o realizare atletică. Necesită pricepere, practică și coordonare. Mai necesită și încredere în sine. Imaginați-vă care ar fi performanța unui jucător de baseball dacă de fiecare dată când ar fi în poziția de așteptare cu bastonul ar începe să aibă reminiscențe legate de toate cursele pe care *obișnuia* să le câștige pentru echipa lui. Fiecare bărbat suferă de temeri sexuale, iar dacă o femeie înțelege acele temeri și știe cum să le rezolve, ea se poate ajuta pe sine și pe bărbatul ei.

De ce le este teamă bărbaților în plan sexual?

Există șase Temeri majore ale Sexualității Masculine — unele conștiente, altele subconștiente:

1. De a nu fi capabili să aibă o erecție puternică.
2. De a-și pierde erecția fie înainte de actul sexual, fie înainte de ejaculare.
3. De a ejacula prea rapid (ejaculare prematură).
4. De a nu fi capabili să aibă o altă erecție imediat după ejaculare.
5. De a nu fi capabili să satisfacă o femeie.
6. De a fi comparați în mod defavorabil cu alți bărbați atunci când este vorba de penis, potență sau pricepere sexuală.

Aceste temeri îl pot copleși pe un bărbat și îl pot paraliza în plan sexual sau pot păli până la a deveni tot atât de importante în viața lui ca scorul de la jocul de golf. Totul depinde de o singură persoană.

Cine este aceea?

Femeia lui. Pentru un bărbat, partenera lui sexuală înseamnă cu adevărat două ființe într-una singură. În mod potențial, ea este sursa excitării erotice, plăcerii aproape insuportabile și, în cele din urmă, a satisfacției emoționale. Ea

poate fi de asemenea un crud opozant, care, cu un cuvânt sau cu o privire, îi poate anihila șansele de satisfacție sexuală. Ron a trecut prin asta:

— Cred că a fost ceea ce dv., doctorii, numiți o „experiență de învățare", dar vă spun, nu vreau să mai sufăr niciodată așa. Chiar și acum, după șase luni, mi se face pielea de găină numai gândindu-mă la asta.

— Ce s-a întâmplat?

— Păi, totul a început atât de bine. Am cunoscut-o pe tipa aceea la o petrecere. Cred că asta era cam acum un an — și ne-am potrivit imediat. Ea era model și cred că pur și simplu m-a urmărit.

El a zâmbit.

— Iar când a aflat că eram agentul unui actor, probabil că nu a stricat deloc. În orice caz, am început să ieșim împreună și destul de curând să ne culcăm împreună. Ea s-a mutat la mine și, cam o lună de zile, a fost grozav. Vreau să spun că ea nu se mai sătura de sex. De fapt, asta era problema.

— Ce fel de problemă?

— Nu am crezut niciodată că va veni și ziua aceea — la urma urmei, n-am decât 34 de ani — dar nu mai puteam ține pasul cu ea. Făceam sex, să zicem, de două ori, poate chiar de trei ori într-o seară, iar pe la două dimineața mă trezea că mai vrea. După vreo trei săptămâni, nu mai puteam continua în stilul ăsta. Vreau să spun că distracția este distracție, dar cine este construit în felul ăsta? Apoi lucrurile s-au înrăutățit. Ba chiar au devenit îngrozitoare.

Ron se cutremură când spuse asta.

— Ea a început să spună lucruri de genul: „Ce s-a întâmplat, băiatule mare ce ești, nu poți să o ții sus?" Doctore, nu e cale prin care un bărbat să poată răspunde la o astfel de întrebare. Chiar mai rău, destul de curând, nu numai că nu o mai puteam *ține* sus, dar nici nu mai puteam s-o *ridic*. Doamne, ce sentiment neplăcut!

— Ce ai făcut după aceea?

— Ce puteam să fac? Am făcut-o pur și simplu să se mute din nou la ea în apartament. A fost o scenă urâtă. În noaptea în care ne-am despărțit, a început spunându-mi cât de groaznic eram în pat și cât de infinit superiori fuseseră toți ceilalți

iubiți ai ei — inclusiv mulți dintre tipii cu care eu lucrasem la agenția mea. Ah, îmi venea să mă arunc în râu! Apoi am făcut marea greșeală.

— Ce ai făcut?

— Am încercat să dovedesc că ea se înșela. Am pornit o campanie de a mă culca cu fiecare tipă arătoasă pe care o puteam găsi. Ohhh, asta a fost groaznic!

Ron s-a înfiorat.

— Agățam fete pretutindeni și încercam să dovedesc lumii că încă mai pot s-o fac. Și cu cât încercam mai tare, cu atât am ajuns mai rău. Îmi amintesc de o fată pe care am întâlnit-o la turnarea unui film. Era o scenaristă sau cam așa ceva. Am mers la mine acasă, ne-am băgat în pat — în perioada aceea încercam să stabilesc recorduri și pe acel plan. Reușeam să fac drumul de la ușă la așternuturi în mai puțin de cinci minute — dar asta era tot ceea ce reușeam întreaga seară. Oricum, pur și simplu nu am reușit să am o erecție, indiferent de ceea ce a făcut ea sau de ce am făcut eu. Mă simțeam paralizat. După vreun sfert de oră, ea s-a ridicat și a început să se îmbrace. Când a ieșit pe ușă, s-a uitat înapoi la mine și mi-a spus: „Ascultă, știu că nu e treaba mea, dar ești sigur că ești obișnuit s-o faci cu *fete*?"

Ron și-a cuprins capul cu ambele mâini. A avut nevoie de câteva luni de tratament plus devotamentul unei fete care ținea la el cu adevărat ca să reușească să funcționeze din nou ca bărbat.

Este posibil ca atitudinea unei femei să însemne atât de mult?

Atitudinea unei femei înseamnă totul. Cel care hotărăște dacă o erecție urmează sau nu să aibă loc este creierul, și nu penisul. Dacă femeia îi distrage creierul, nu mai rămâne nimic care să-i trezească penisul. Uneori, acest lucru poate fi dificil de înțeles pentru o femeie.

De ce?

Deoarece nevoile ei sexuale sunt aproape opuse celor ale bărbatului. Nici o femeie nu a trebuit să se preocupe vreodată de acea dublă provocare fizico-emoțională de a obține o erecție. Nu se oprește acolo. Bărbatul trebuie să-și mențină erecția până când penisul este adânc în interiorul vaginului. Imaginați-vă că încercați cu precipitare să descuiați o ușă în timp ce cheia vi se înmoaie încet în mână. Dar de îndată ce un penis erect este la locul lui în vagin, balanța puterii sexuale se modifică. Datorită simplei fricțiuni, este aproape sigur că bărbatul va ajunge la orgasm și va ejacula. Femeia trebuie să-și concentreze energia și atenția pentru a se asigura că nu va rămâne în urmă. Este aproape ca și cum fiecare participant ar avea jumătate din biletul norocos și nici unul dintre ei nu poate câștiga decât dacă pun bucățile la un loc. Iată unde intervine responsabilitatea sexuală a unei femei.

Responsabilitatea sexuală a unei femei?

Da. În ultima sută de ani, în Statele Unite (și în majoritatea țărilor europene) s-a pus accentul pe încurajarea bărbaților de a furniza satisfacție sexuală femeilor. Au fost scrise lungi tratate despre tehnicile complexe ale „preludiului" pentru a asigura „pregătirea" femeii. Bărbaților li se amintește în mod constant să-și poarte doamnele până pe culmea pasiunii înainte de a face vreo încercare de a se satisface pe ei înșiși. În spatele acestor instrucțiuni detaliate se află amenințarea voalată că dacă o fată nu reușește să ajungă la orgasm probabil că este vina partenerului ei.

Nu este adevărat acest lucru?

Nu, ci doar pe jumătate adevărat. Cealaltă latură este datoria femeii de a oferi cea mai bună premisă posibilă în plan emoțional pentru ca bărbatul ei s-o excite și s-o satisfacă. Oferindu-i erecția cea mai puternică posibilă, gama cea mai vastă de stimulare și cel mai înalt sentiment de siguranță sexuală, ea își asigură aproape complet propria satisfacție.

Cum face ea acest lucru?

Începe prin a izgoni cele șase Temeri ale Sexualității Masculine. Prima teamă este cea mai importantă — teama de a nu avea o erecție puternică. Dacă nu se ocupă cum trebuie de

această problemă, este posibil ca o femeie să nu reușească niciodată să se ocupe de celelalte probleme. Ea trebuie să înfrunte situația radiind încredere în faptul că bărbatul ei va izbândi. Prin cuvânt și faptă, ea trebuie să-i dea de înțeles că totul va merge bine. Lois a încercat în ambele feluri:

— Bănuiesc că Larry a avut anumite experiențe negative înainte, iar de atunci a fost întotdeauna îngrijorat asupra capacității sale de a avea o erecție. La început, am încercat să joc ușor — și nu era o idee bună. Am spus lucruri de genul: „Păi hai să vedem dacă putem stabili un nou record astă-seară" sau: „Mă întreb ce mai fac reflexele tale?" Am învățat rapid un anumit lucru.

— Care este acela?

— Simțul umorului la un bărbat se sfârșește la catarama de la curea. Când vine vorba de potență, nu există glumă care să fie amuzantă. Ori de câte ori am încercat să fiu nepăsătoare, totul s-a oprit chiar acolo. Așa că am schimbat tactica și am adoptat abordarea „vibrațiilor bune". Pur și simplu, presupun că totul va merge bine. Când începem un act sexual, mă comport ca și cum nu ar exista decât un singur mod în care pot merge lucrurile — modul corect.

— Și merge?

— A început să meargă.

Lois a avut ideea corectă. În departamentul erecției, starea mentală este ingredientul vital. Dar există o cale de a facilita impulsurile de la creier la penis prin consolidarea lor cu impulsuri de la penis la creier.

Vreți să spuneți că există un mod special de a stimula penisul unui bărbat pentru a-l ajuta să aibă o erecție?

Nu, nu există. În ciuda doamnelor gâfâitoare care scriu cărticele rușinoase, care spun exact unde și cum să strângi penisul, realitatea este complet diferită. Femeia care dorește să-i dea bărbatului ei cea mai mare plăcere nu are nevoie de o hartă amănunțită a organelor sexuale masculine. Ea nu are nevoie decât de a înțelege mintea masculină. *Tehnica pe care o folosește ea pentru a-l atinge în plan fizic nu este nici pe departe atât de importantă precum tehnica pe care o folosește pentru a-l atinge în plan emoțional.* Funcționează în felul următor: instrucțiunile detaliate asupra manipulării penisului prin metodele exotice sunt toate o pierdere de vreme. Ele pot impresiona femeile, dar pentru un bărbat înseamnă foarte puțin. Majoritatea bărbaților adulți s-au masturbat 10, 20 sau 30 de ani și au încercat toate variațiile posibile ale tehnicilor de stimulare. Dacă aceste variații ingenioase ar reuși șmecheria, un bărbat nu ar mai avea nevoie de o femeie — ar putea să facă totul de unul singur. De fapt, efectul erotic prin care femeia lui îi răsfață penisul este 10% senzație fizică și 90% excitarea dată de știința faptului că ea are grijă de el în plan sexual și dorește să-l ajute să se pregătească pentru actul sexual de care se vor bucura împreună. Dacă această combinație de senzații și impulsuri nervoase și excitare anticipată bombardează efectiv creierul, o erecție fermă și puternică este aproape inevitabilă.

Ce se poate spune despre a doua temere a sexualității masculine?

Antidotul temerii de a pierde o erecție depinde de stabilirea unui impuls sexual suficient pentru a purta un bărbat până la finalizarea cu succes a actului sexual. Dacă stimularea emoțională (combinată cu senzații fizice) îl propulsează spre un început înaripat, există o slabă șansă ca el să se clatine înainte de linia de sfârșit a cursei. Dacă un bărbat începe cu o erecție bună, care este permanent consolidată, el (și partenera lui) pot de obicei să uite de frica numărul doi. Dar trebuie ca lucrurile să decurgă corect. O muscă de pe peretele dormitorului poate fi martora scenei următoare :

Un bărbat și o femeie zac împreună în pat. Ea tocmai a stins lumina:

Bărbatul: Hmm, ai chef, știi tu, să facem ceva în seara asta?
Fata: Oh, da! Sigur. (Se rostogolește către el.) Ești pregătit?
Bărbatul: Uh, nu chiar.
(Se îmbrățișează.)
Fata: Acuma ești gata?
Bărbatul: Să zicem.
Fata: (Cu bucurie) Păi, atunci, hai s-o facem!

Bărbatul începe actul sexual cu o erecție fără entuziasm și în trei sau patru minute o pierde.
Fata: Ce s-a întâmplat?
Bărbatul: (cu sfială) Ahh, nu știu. Cred că sunt prea obosit sau ceva de genul ăsta.
Fata: (Zâmbind) Nu-ți face griji. O să încercăm din nou mâine noapte.

Chiar și mușchii se descurcă mai bine.

O femeie care dorește într-adevăr să-și ajute partenerul trebuie să-l facă să simtă că îl dorește. Dacă ea îl îmbrățișează cu înfocare, se freacă de el, îl sărută cu căldură și îi dă impresia precisă că de-abia așteaptă ca el să înceapă, probabil că nici unul dintre ei nu va fi dezamăgit. Femeile cunoscătoare mărturisesc că unul dintre cele mai eficiente afrodisiace este pur și simplu un suspin blând de apreciere la momentul potrivit. Este echivalentul feminin al aplauzelor dezlănțuite.

Atunci ar trebui ca o femeie să pretindă că este excitată în plan sexual chiar dacă nu se simte cu adevărat așa?

Nu ar trebui să se ajungă niciodată la asta. Cel mult este posibil ca ea să fie nevoită să-și anticipeze propria excitare sexuală cu un moment sau două și să-și comunice nerăbdarea partenerului. De obicei, va fi răsplătită prompt. Dacă ea îi dă de înțeles cât de multă plăcere îi face — sau este pe punctul de a-i face —, bucuria lui intensificată îi poate fi transmisă ei câteva momente mai târziu. Când o face pur și simplu, femeia se satisface numai pe sine. Cu cât mai bine îl ajută pe el să se desfășoare, cu atât mai mult urmează să se bucure *ea* de actul sexual.

Ce altceva mai poate face o femeie pentru a-și face bărbatul mai potent?

Ea poate utiliza unul dintre cele mai bine păstrate secrete ale rasei umane: *fiecare bărbat, în adâncul sufletului, are dorința de a fi condus în plan sexual de o femeie.* Bărbații le spun psihiatrilor lor permanent — dar niciodată iubitelor lor — „Ce bine ar fi dacă ea ar fi mai activă din punct de vedere sexual. Dacă aș putea s-*o* fac să ia inițiativa din când în când." Multe visuri sexuale diurne ale bărbaților se învârt în jurul fanteziei de a fi seduși de o femeie dominatoare în plan sexual. În filme și piese (scrise de bărbați) tema femeii agresive în plan sexual este repetată în mod constant. În acea oglindă a dorințelor sexuale lăuntrice, pornografia (scrisă aproape în exclusivitate de bărbați), cel puțin jumătate dintre basme implică femei care îi forțează pe bărbați să se împerecheze cu ele.

De ce le place bărbaților ca femeile să-i conducă în plan sexual?

Există o serie de motive. Mai întâi, majoritatea bărbaților se tem de respingerea sexuală. Dacă femeia face prima mișcare, nu există nici o șansă că vor fi respinși. În al doilea rând, ideea că o femeie îi găsește excitanți este extrem de stimulatoare pentru orice bărbat. În al treilea rând, simplul fapt de a fi aproape de o femeie care se simte „atrasă" îi provoacă pe majoritatea bărbaților. Combinația a trei forme diferite de stimulare îl face chiar și pe cel mai blajin tip un tigru în dormitor. Tot ceea ce are de făcut o femeie este să-și traducă cunoașterea în acțiune și lucrurile vor începe să funcționeze de la sine.

Ce are ea de făcut?

În loc să fie pasivă, ea devine activă. *Ea* îl sărută pe bărbatul ei. *Ea* îl dezbracă. *Ea* începe să-i mângâie organele sexuale și dacă vrea într-adevăr să-l înnebunească, îi ia mâinile și-i arată fără posibilitate de confuzie ce dorește *ea* să facă el cu mâinile. Dacă ea simte că vrea să meargă până la capăt, în timpul actului sexual (și cu această metodă nu va lua foarte mult timp), *ea* se rostogolește deasupra lui.

Lucrul fascinant care se remarcă atunci când o femeie preia controlul este acela că este același contact *fizic*. Fie că o femeie este deasupra partenerului ei sau sub el, penisul rămâne în contact cu vaginul cam în același mod. Când bărbatul sărută femeia sau femeia sărută bărbatul, buzele se ating unele de altele în același fel. Singurul lucru care se schimbă este *ideea* — și, desigur, asta contează.

Același lucru este valabil și în cazul altor variații sexuale. Când o femeie apelează la felație, este dificil pentru el să distingă între aceste senzații și cele oferite de vagin. (Din punct de vedere științific, vaginul efectiv stimulează receptorii penisului în mai multe feluri decât ar putea vreodată spera să o facă gura.) Lucrul care îi scoate cel mai mult din minți pe bărbați atunci când o femeie realizează felația este ideea că ea este îmboldită de o dorință copleșitoare pentru acel bărbat.

Atunci tot ce are de făcut o femeie pentru a face sex perfect cu bărbatul ei este de a-l domina în plan sexual?

Nu este chiar așa ușor. Adevăratul dușman al fericirii sexuale este monotonia. Așteptarea, anticiparea și surprizele plăcute adaugă un element de supraîncărcare vieții sexuale a oricărui cuplu. Dar același lucru vechi de fiecare dată își pierde curând puterea de a înlătura cele șase temeri sexuale ale bărbaților.

Cât despre restul temerilor sexuale masculine?

Cea de-a treia este cu adevărat cea mai dificilă. Ejacularea prematură este unul dintre simptomele cele mai frustrante și mai deprimante pe care le poate avea orice bărbat. Chiar mai rău, este o sabie cu două tăișuri: în același moment cade cortina asupra plăcerii sexuale a bărbatului și partenerei lui îi este retezată șansa de a ajunge la orgasm. Cu toate că ejacularea prematură are la bază o stare emoțională, există câteva lucruri relativ simple pe care o femeie le poate face ca să ajute.

Procesul ejaculării și orgasmul la un bărbat sunt extrem de complicate, dar sincronizarea este controlată printr-un echilibru între impulsurile nervoase care accelerează orgasmul și cele care îl reține. Dacă femeia face ceva pentru a spori stimularea bărbatului ei, ea nu face decât să-i agraveze problema. Dacă face lucruri care ajută la reprimarea orgasmului, atunci prelungește puterea lui sexuală de menținere.

Ce poate să facă ea?

Orice lucru care reduce intensitatea excitării sexuale fără a distruge erecția bărbatului. Lucruri simple, cum ar fi menținerea luminilor din dormitor aprinse și a sta cât se poate de liniștită timp de cel puțin 30 de secunde imediat după ce penisul este introdus în vagin pot fi foarte utile. Apoi, ea poate încerca o tehnică ce a fost utilizată cu succes în China de cel puțin 3 000 de ani. Ea nu trebuie decât să prindă cu mâna de partea de jos și să mângâie testiculele bărbatului cu gingășie, dar și cu fermitate. De îndată ce el ajunge în punctul în care aproape că pierde controlul și duce rapid seara către o încheiere, ea accentuează cu grijă strângerea testiculelor lui și le trage în jos foarte delicat. Dacă acest lucru este făcut cu pricepere, ejacularea va fi rapid și complet blocată. Este totuși înțelept ca fata să-i spună dinainte bărbatului ce anume are de gând să facă și de ce face acest lucru. Având în vedere temerile oricărui mascul de castrare, orice gest brusc de strângere poate să încheie rapid o relație frumoasă.

Mai există și un alt beneficiu al acestei metode chinezești. După ce este utilizată cu succes de câteva ori, se poate constitui un reflex condiționat, iar simpla ținere a testiculelor cu gingășie încetinește ejacularea. Metoda este eficientă numai până la „punctul fără întoarcere".

Care este „punctul fără întoarcere"?

Mecanismul orgasmului la un bărbat este ca o praștie. Tensiunea se instalează treptat sub control, până când se ajunge la presiunea maximă. De îndată ce benzii de cauciuc i se dă drumul, din acel punct totul se întâmplă de la sine. Odată ce orgasmul începe și fiecare bărbat poate simți acel moment în mod instinctiv, nimic din lume nu poate opri acest lucru. (Multe mame nemăritate pot depune mărturie asupra adevărului acestei observații.) Scopul a tot ceea ce face o femeie este acela de a împiedica un bărbat să ajungă la „punctul fără întoarcere" înainte ca el (și ea) să fie gata.

Un alt element aflat de partea ei este timpul. A opri pur și simplu actul sexual pentru un moment sau două stopează impulsurile stimulatoare și permite dominația celor inhibitorii. În orice caz, dat fiind că adevărata cauză este emoțională, tratamentul just este cel psihiatric, iar orice altceva este numai o modalitate de a amâna inevitabilul.

Următoarea temere este, în unele feluri, opusul ejaculării premature.

Care este aceasta?

Teama unui bărbat că nu va fi capabil să aibă o altă erecție imediat după ejaculare. Cel mai bun răspuns la acest lucru este realitatea. Femeile trebuie să înțeleagă că ele au un avantaj colosal asupra bărbaților când vine vorba de orgasm. După orgasm, echipamentul sexual al fiecărui bărbat trebuie să-și revină înainte ca alt orgasm să fie posibil. În ciuda dorințelor sale sau a cerințelor iubitei lui, nu există nici o erecție, nici o inserție și nici o ejaculare până când perioada de așteptare nu s-a sfârșit. Femeile, pe de altă parte, pot să treacă de la un act sexual la altul fără să fie nevoie măcar să tragă aer în piept. (Nu înseamnă, firește, că o femeie va avea orgasm de fiecare dată, dar ea poate cel puțin să parcurgă mecanica împerecherii.) Femeia care are șase sau opt orgasme într-o perioadă de 30 de minute de act sexual poate considera că este greu de înțeles de ce partenerul ei are un singur orgasm și mai trebuie să aștepte 45 de minute înainte ca el să fie din nou pus pe treabă. Asta este pur și simplu diferența dintre bărbați și femei.

Desigur că această explicație nu-i face neapărat pe bărbați să se simtă cât de cât mai bine. Ei suferă încă (cu-adevărat suferă) de sentimente de inferioritate și anxietate, pentru că nu sunt capabili să revină tot atât de rapid pe cât pretind amicii lor că pot să facă. (Cea mai mare parte a timpului, amicii lor au realizări la fel de nesemnificative — diferența este că ei mint mai bine.)

Dat fiind că nu există nici o posibilitate prin care o femeie să poată schimba suportul fizic al bărbaților, cea mai bună miză este de a-și adapta sentimentele la capacitatea bărbatului ei. Nu este de nici un folos pentru nici unul dintre ei dacă ea dorește să înceapă din nou peste patru minute, iar ceasul lui interior este stabilit pentru 40. În aceste împrejurări, discreția este partea cea mai bună a curajului și cel mai bine pentru femeie este să lase minutele să se scurgă cu grație. Sunt totuși unele femei care au o problemă specială, care complică și mai mult lucrurile.

Ce fel de problemă?

Ele suferă de defecțiune orgasmică. Fără a se face vinovate de ceva, din cauza unor piedici emoționale fundamentale, ele găsesc că este dificil sau imposibil să atingă orgasmul în timpul actului sexual. Femeia care nu ajunge niciodată la orgasm are într-un fel mai puține probleme decât cea care *aproape* că a ajuns acolo după 15 minute de încercări din greu — doar pentru ca partenerul ei să ejaculeze atunci și acolo și să anuleze orice speranță de orgasm pentru ea. Jan știe cât de frustrant poate fi acest lucru:

— Știți doctore, obișnuiam să-mi spun „Dacă el ar mai putea să reziste încă vreo 5 minute, *știu* că aș putea ajunge la orgasm!" Și credeți-mă, am încercat.

— Ce ai încercat?

— În cea mai mare parte, lucruri care nu au mers. După ce Ed ejacula, tot mai eram excitată și întotdeauna încercam să îl grăbesc să încerce din nou. Doream s-o facem din nou înainte ca sentimentul să se risipească — întotdeauna am crezut că ține doar de a primi suficientă stimulare. Aproape că îl scotea din minți pe bietul Ed. El încerca din nou înainte de a fi pregătit — uneori la numai 10 minute după ce tocmai făcusem sex — și începuse să-și piardă încrederea în sine. A început să spună lucruri de genul: „La naiba, Jan, cred că tu ai nevoie de un bărbat care să-ți poată da ceea ce ai nevoie cu adevărat."

— Ce s-a întâmplat atunci?

— Ceva foarte ciudat. Ed avea tensiunea mare sau ceva de genul ăsta și doctorul i-a dat anumite medicamente. Unul dintre efectele secundare era acela că nu putea ejacula — deloc. Putea întreține relații sexuale timp de o oră sau chiar două ore fără să ajungă la punctul culminant. Și atunci am descoperit la ce se referă defecțiunea orgasmică.

— Ce vrei să spui?

— Nu aș fi crezut niciodată acest lucru dacă mi l-ați fi spus, dar chiar după o oră de sex — non-stop — am continuat să simt ca și cum n-aș mai fi avut nevoie decât de încă cinci minute ca să ajung la orgasm. Tot nu venea. Atunci mi-am dat seama că trebuie să fie o problemă emoțională. Nu făceam decât să amân mental de fiecare dată momentul culmi-

nant până când era prea târziu. Acum sunt pregătită să trec la treabă și să aflu adevăratul motiv pentru care nu pot să obțin ceea ce vreau de la sex — și de la Ed.

Ce anume poate face o femeie pentru a ajuta un bărbat să depășească această teamă?

Ea poate pur și simplu să-l liniștească prin vorbe și fapte, arătându-i că nu se așteaptă ca el să anuleze legile fiziologiei umane. Uneori, una sau două propoziții sunt de ajuns:

„Ascultă, Mel, de ce nu ne-am odihni pentru o oră și ceva, și pe urmă vom fi amândoi capabili să ne bucurăm mai mult?"

sau:

„Lasă-mă să prepar câte o ceașcă de cafea și putem încerca din nou în câteva minute."

Femeia cu tact va întinde cele „câteva minute" la vreo trei sferturi de oră.

În circumstanțe neobișnuite, există unii bărbați care sunt din nou gata pentru un act sexual aproape imediat. În special în primele zile ale unei relații noi sau după o lungă despărțire (sau uneori fără nici un motiv evident), potența revine prompt după ejaculare. Atunci, răspunsul cel mai potrivit este ca fata să-și permită să fie redusă la tăcere de un partener insistent însoțit de o erecție insistentă.

Care este următoarea temere sexuală a bărbaților?

Aceea de a nu fi capabili să satisfacă o femeie. După ce trece de obstacolele de a obține și a menține o erecție, de a controla temporizarea ejaculării și de a răspunde din nou la următoarea provocare, un bărbat poate fi încă chinuit de teama îngrozitoare că nu-i oferă cu adevărat femeii sale ceea ce-și dorește ea de la sex. Acesta este motivul pentru care atât de des bărbații sunt obligați să întrebe o fată: „Tu ai... vreau să spun, ai reușit să... of, așa ai vrut să fie?" În ciuda încrederii în sine pe care o are fiecare bărbat, în adâncul său există încă sentimentul de competiție cu oricare alt bărbat când vine vorba de dibăcie și tehnică sexuală.

Femeia care vrea să aducă fericire sexuală bărbatului ei (și sieși) oprește această teamă înainte ca ea să apară. După actul

sexual, ea îi dă de înțeles pur și simplu cât de mult s-a bucurat de eforturile lui. Uneori o privire sau un gest sunt de ajuns. Pentru bărbatul care are nevoie de mai multă liniștire, câteva cuvinte sunt suficiente. Cheia succesului este aceea de a oferi încurajare *înainte* ca el s-o ceară. În această sferă, lauda acordată în mod voluntar este de zece ori mai valoroasă decât cea solicitată.

Dar dacă femeia nu ajunge la orgasm?

Actul sexual nu este un gen de automat sexual, la care potul să fie acordat pentru orgasme super-senzaționale. Femeia care își reține laudele pentru partenerul ei fiindcă nu atinge punctul culminant nu face decât să-și sporească problema. Un ingredient esențial în planul ei sexual este o erecție puternică din partea partenerului ei. Dacă ea intensifică temerile lui sexuale, perspectivele ei de satisfacție vor păli înainte de a începe. Pe de altă parte, dacă ea nu ajunge la satisfacție sexuală în cele mai multe dintre tentativele de act sexual, atât ea cât și bărbatul ei trebuie să se așeze și să aibă o discuție sinceră asupra problemelor comune. Cea mai mare parte a timpului, aceste discuții ar trebui ținute în camera de zi, în curtea interioară sau în biroul psihiatrului — dacă se ajunge la asta. Dormitorul este probabil cea mai nepotrivită cameră din casă pentru o discuție serioasă asupra problemelor sexuale.

De ce?

Dormitorul — și patul — este așezământul cel mai încărcat emoțional pe care-l poate ocupa vreodată o ființă umană. Acolo sunt concepuți oamenii, unii dintre ei sunt născuți acolo, majoritatea lor au contacte sexuale și mulți dintre ei mor. Aceleași cuvinte care pot fi spuse întâmplător în bucătărie capătă o semnificație de rău augur și uneori pot fi copleșitoare în camera unde se întâmplă lucruri cu adevărat serioase.

Este necesar ca o femeie să-i dea o asigurare bărbatului de fiecare dată când au un contact sexual?

Păi, el se îngrijorează de fiecare dată. Dacă ea este dornică să-i spună cu convingere că el este, în plan sexual, singurul

pentru ea, atunci a avansat pe drumul asigurării din orice punct de vedere că ea este singura pentru el. Ceea ce conduce direct la ultima temere majoră a sexualității masculine.

Care este aceea?

Teama de a fi comparat în mod defavorabil cu alți bărbați când vine vorba de dimensiunea penisului, potență sau pricepere sexuală. Aproape fiecare bărbat este bântuit de spectrul posibilității de a fi înlocuit cu altcineva, care îl întrece în plan sexual. Femeia care face ca această teamă să se adevereasca îl pierde pe acel bărbat odată pentru totdeauna. Indiferent de ceea ce va spune sau va face, odată ce a plantat sămânța insecurității sexuale în mintea lui, nu mai există cale de întoarcere. Adevărata tragedie este aceea că prejudiciul poate fi provocat neintenționat. Câteodată un cuvânt, o privire, chiar un gest neglijent pot lovi un bărbat în cea mai sensibilă zonă a sa. Denise nu va uita niciodată cum s-a întâmplat:

— Ieșeam cu Hal de vreo șase luni și vorbeam despre căsătorie. Am plecat împreună într-un weekend, ca să ne facem planurile de căsătorie și — nu știu ce m-a apucat, doctore. Tocmai încheiasem o partidă de sex când am observat că unul dintre testiculele lui Hal era mult mai mic decât celălalt. I-am spus: „Hmm, nu mi-am dat niciodată seama că ești construit așa. Este totul în regulă?" A fost ca și cum i-aș fi implântat un cuțit în inimă. S-a răsucit și am văzut că avea ură adevărată în ochi. S-a îmbrăcat imediat, m-a dus cu mașina înapoi în oraș la miezul nopții și de atunci nu l-am mai văzut niciodată. Am plâns zile în șir și nici acum nu știu de ce s-a supărat atât de tare.

Denise și-a primit lecția de anatomie masculină prea târziu pentru a-și salva relația cu Hal, dar să sperăm că s-a întâmplat la timp pentru a evita aceeași greșeală data viitoare.

În general, un testicul pare mai mare decât celălalt deoarece este purtat mai jos în scrot. Aceasta este o parte a asimetriei corpului omenesc. (De obicei, la femei unul dintre sâni este puțin mai mare decât celălalt. Acest lucru deranjează rareori pe cineva, cu excepția adolescentelor, atunci când observă pentru prima oară diferența, și a stripteuselor, care uneori primesc comentarii de la clienți.)

Majoritatea bărbaților nu sunt îngrijorați asupra discrepanței dimensiunii testiculare decât dacă o femeie o scoate în evidență. Atunci ei pot intra în panică, în special dacă au și alte probleme în același timp.

Denise a continuat:

— Am încercat tot ceea ce s-a putut ca să mă împac cu Hal. Ba chiar am mers să-i văd mama, ca să încerc să înțeleg ce se întâmplase. După ce mi-a vorbit despre copilăria lui, am înțeles că nu mai e nici o șansă. El avusese ceea ce se numește „testicule necoborâte". Până la aproape 14 ani, ele nu ieșiseră din abdomen în scrot și i-a fost totdeauna teamă că nu va fi bărbat. A făcut injecții ani de zile și în cele din urmă au coborât, dar el nu și-a mai revenit. Și dintre toate lucrurile a trebuit să-l întreb exact despre asta! Chiar mai periculos este comentariul despre dimensiunea penisului unui bărbat.

De ce?

Prea mulți bărbați sunt încă sensibili la mitul că există o legătură între dimensiunea penisului unui bărbat și capacitatea lui de a satisface o femeie. Ei interpretează orice remarcă despre dimensiunile acestui organ ca o reflectare directă a bărbăției lor. Chuck a fost un exemplu bun:

— Știu, doctore, nu ar trebui să las ca un lucru de genul ăsta să mă deranjeze, dar pur și simplu nu mă pot împiedica. Vreau să spun că sunt destul de copt ca să înțeleg că dimensiunea penisului meu nu are nimic de-a face cu felul în care mă comport în plan sexual. Dar...

— Dar?

— Dar nu pot nici acum să scap de asta. Noaptea trecută mă dezbrăcam în fața lui Carol, prietena mea, și ea a spus: „Hmm, dar pare destul de mic, nu-i așa?" Bine, nu am avut erecție sau ceva de genul ăsta, dar nu mă mai gândisem niciodată până atunci la penisul meu ca fiind mic. Și cel puțin în noaptea aceea, a rămas mic. În ciuda a orice ar fi putut face Carol sau eu, nu era nici o șansă să-mi reușească o erecție. Penisul meu a rămas pur și simplu bosumflat toată seara. Ce pot face?

— De ce nu îi spui lui Carol să vină aici și să discute cu mine — dacă vrea?

Cam după o săptămână, Carol a apărut conform programării și a parcurs un curs intensiv de sexualitate masculină.

Săptămâna următoare, Chuck a ajuns la ora programată, radiind.

— Doctore, nu știu ce ați învățat-o pe Carol, dar am învățat și eu multe.

— De pildă?

— În primul rând, am bănuit întotdeauna — dar nu am putut fi niciodată sigur — că dimensiunea unui penis în stare relaxată nu are nici o legătură cu lungimea lui când este în erecție. Vreau să spun că și dacă penisul unui bărbat pare mic la început, el poate fi normal sau chiar mai mare după erecție. Ea mi-a spus că i-ați explicat acest lucru prin aceea că la unii bărbați, înainte de erecție, cea mai mare parte a penisului este retrasă în corp, făcându-l să pară subdimensionat. Acei bărbați ale căror penisuri sunt cu totul în afara trupului par a fi dotați mai generos. Când se produce erecția, totul este acolo afară, unde trebuie să fie. Dar partea care urmează este cea mai bună.

— Care este partea aceea?

— Este partea de care Carol mi-a spus în particular — partea pe care nu a învățat-o de la dv. Ea mi-a împărtășit un secret al sexualității feminine, care literalmente m-a înnebunit!

— Ce-a spus?

— Nimic medical, dar ceva care a funcționat. După ce mi-a explicat tot ceea ce i-ați spus dv., ea s-a înclinat spre mine și a șoptit: „În orice caz, iubitule, o fată preferă să fie gâdilată mai degrabă decât sufocată..."

Chiar mai dăunătoare decât ce-am discutat până acum este orice critică la adresa potenței unui bărbat.

Cum așa?

Deoarece pentru un bărbat potența este un tărâm sexual de vis. Când se pune direct problema așa, nici un bărbat nu știe cu adevărat care este standardul satisfăcător pentru performanța sexuală. Este de trei ori pe săptămână sau de trei ori pe

noapte? Poate el să satisfacă mai bine o femeie făcând sex cu ea de două ori timp de 30 de minute de fiecare dată sau o dată timp de 60 de minute sau de patru ori câte 15 minute? Au fost ceilalți bărbați din viața ei mai buni sau mai răi? Este ea cu adevărat satisfăcută de capacitățile lui sexuale sau prea grijulie ca să-i spună adevărul? Nici un bărbat nu poate fi vreodată sigur de răspunsurile la aceste întrebări — el își plasează încrederea sexuală totală în mâinile femeii lui — și numai *ea* știe.

Femeia care dorește într-adevăr să găsească o satisfacție sexuală durabilă îi va spune bărbatului ei ceea ce el trebuie să știe în modul în care el trebuie să afle acest lucru.

Cum face ea acest lucru?

Spunând adevărul *în mod subiectiv*. Dacă ea insistă să ofere un răspuns *exact din punct de vedere științific* la fiecare dintre întrebările lui, ar putea să fie cam în felul următor:

Bărbatul: Spune-mi, a fost bine pentru tine de data asta?

Femeia: Ca să spun *adevărul*, cred că ai încetinit prea mult spre sfârșit. Fostul meu soț era mult mai priceput. Cred că el avea și erecții mai puternice.

Bărbatul: (albindu-se la față) Poate că e ceva în neregulă cu mine.

Dacă în acel moment nu este nimic în neregulă cu el, cu siguranță va fi data viitoare când el va încerca să aibă o erecție cu femeia care ține scorul și care împarte patul cu el.

Cum spune o femeie adevărul în mod **subiectiv?**

Fiind onestă, fără a face comparații dureroase și inutile. La urma urmei, sexul nu este ceva mecanic și computerizat (cel puțin nu încă), iar sentimentele continuă să însemne mai mult decât a face toate luminile orgasmice să clipească în fiecare noapte. De exemplu:

Bărbatul: Spune-mi, cum a fost de data asta?

Femeia: (aplecându-se și sărutându-l) Minunat! De-a dreptul minunat!

Bărbatul: (strălucitor) Asta e bine. Poate o să reușesc și mai bine data viitoare.

Chiar dacă, la modul concret, erecția lui a fost de numai 70% față de tăria de acum șapte dăți, iar orgasmul ei a înregistrat numai nivelul șase pe o scală până la zece, reacționând pozitiv și cu încurajare, femeia poate garanta că el *se va* comporta mai bine data viitoare. Când vine vorba de actul sexual, într-un sens, bărbatul este producătorul, iar femeia, consumatorul. Primind produsul lui cu entuziasm, ea îl încurajează să-și îmbunătățească produsul în mod constant.

Ce se poate spune despre priceperea sexuală?

Unul dintre secretele cel mai bine păzite ale tuturor timpurilor este valoarea reală a „priceperii" în arta amorului. În decursul secolelor, au fost publicate mii de cărți care descriu în detalii chinuitoare diferite poziții, manevre, flexiuni, rotații și permutări care garantat vor determina un sex superstereofonic halucinogen. Însă așa cum generații de cititori interesați au descoperit spre exasperarea lor, există un mic defect în abordarea sexului în genul „carte de bucate" — pur și simplu nu merge. Centrul tuturor simțămintelor sexuale este creierul — nu organele genitale. Organele sexuale însele — penis, vagin și clitoris — nu sunt nimic mai mult decât receptori sensibili care percep schimbările în atingere și presiune în cursul actului sexual și le transmit la creier. Suficient de ciudat este și faptul că organele genitale nici măcar nu trebuie stimulate ca să se producă orgasmul. După cum știe fiecare bărbat — și multe femei —, un punct culminant sexual se poate produce spontan în timpul somnului, când organele sexuale nu sunt nici măcar implicate — întregul ciclu de reflexe începe și se încheie în creier. Astfel, întregul concept de rezolvare a problemelor sexuale prin mângâierea penisului sau manipularea clitorisului conform cu instrucțiunile este sortit eșecului, *cu o singură excepție vitală.*

Care este excepția?

Dacă participanții acordă importanță tehnicii sexuale în sensul de încercare onestă de a se mulțumi reciproc, se poate crea o schimbare. La modul simbolic, femeia care depune timp și efort pentru a-i aduce o mai mare bucurie bărbatului ei va încheia prin a-l stimula în plan sexual. Nu atât fiindcă

ea a apăsat butoanele potrivite la momentele potrivite, cât fiindcă el răspunde emoțional la extraordinara ei desfășurare de afecțiune și înțelegere.

Pe de altă parte, dacă un televizor este acordat pe canalul greșit, oricât ai manipula antena, lucrurile nu se pot îndrepta. Chiar și cel mai excitant și priceput bărbat în ale sexului nu poate satisface o femeie dacă nu sunt amândoi pe aceeași lungime de undă emoțională. Extazul erotic nu depinde atât de mult de ceea ce simte cuplul, cât *de ceea ce simt unul pentru celălalt*. Dacă ei nu împărtășesc o emoție sexuală adevărată — care este 99% emoțională — nici un set de lecții de masaj, indiferent cât ar fi ele de științifice, nu le va aduce satisfacție reală.

De îndată ce o femeie își dă seama că a te bucura pe deplin de sex este o stare substanțial independentă de tehnica sexuală, ea se poate opri din căutarea „degetelor magice" și va urmări să se bucure de relația cu bărbatul ei. Încrederea pe care o aduce această realizare îi permite femeii să-și liniștească și să-și încurajeze partenerul și să-l împiedice să cadă pradă fricii că el o lipsește de cea din urmă mică furnicătură. O mai poate ajuta să nu aibă de-a face cu problemele impotenței.

Care este forma de impotență cea mai comună?

Ejacularea prematură are această dubioasă onoare. Este totodată forma de impotență care subliniază în modul cel mai dramatic baza emoțională în cazul eșecului sexual. Bărbatul cu ejaculare prematură este normal din orice alt punct de vedere — el are o erecție bună, excitare sexuală intensă și se descurcă bine. Prea bine. Unii bărbați în această situație pot răspunde în mod dramatic unei femei înțelegătoare, dar mai devreme sau mai târziu dificultatea lor este sortită să revină dacă ei nu sunt dispuși să înfrunte problema acolo unde aceasta începe și se termină — în cadrul propriei lor minți.

Ce se poate spune despre un bărbat cu impotență copulatorie?

Bărbatul care-și pierde erecția fie înainte ca actul sexual să înceapă fie după ce acesta începe, dar înainte de ejaculare, suferă la modul *superficial* de o lipsă de stimulare sexuală. Fie că nu primește suficiente impulsuri excitante de la creier, fie că

inițiază suficiente impulsuri negative pentru a bloca erecția. În mod aproape invariabil, această stare este un rezultat al propriilor probleme emoționale fundamentale, *dar* femeia poate să-l ajute prin sporirea intensității stimulării sexuale externe.

Cum face ea acest lucru?

Înțelegând o mică deformare a comportamentului sexual masculin. Revenind la cea de-a cincea teamă a sexualității masculine, frica de a nu fi capabil să satisfacă o femeie, una dintre cele mai excitante experiențe pe care le poate avea un bărbat în plan sexual este aceea de a „înnebuni o femeie". Orice psihiatru, orice prostituată și orice producător de filme pornografice înțelege acest lucru în mod clar. Prostituatele cu cel mai mult succes simulează o femeie care este scoasă din minți cu pasiune sălbatică. (Nu este ușor, după cum mărturisesc cu plictiseală acele fete care o fac de 20 de ori pe noapte.) Dar bărbatul a cărui soție sau iubită îl primește cu tot entuziasmul unei reclame în care apar doar dureri de cap apreciază fiecare micuță șovăială și geamăt pentru care *crede* că este răspunzător. Filmele pornografice cu cel mai mare succes înfățișează o femeie relativ ametită, care este stimulată treptat într-o frenezie erotică de un domn evident încântat. În principiu, orice femeie care înțelege acest lucru poate trata cu succes multe forme de impotență copulatorie în intimitatea propriului dormitor.

Ce face ea efectiv?

Tot ceea ce îi stă în putință pentru a intensifica acea degajare de stimuli din exterior la creier și apoi de la creier la măduva spinării. Totul începe cu stimularea directă prin atingerea organelor sexuale. Ca de obicei, nu este nici o tehnică magică, nici o „strângere secretă în mână a organelor genitale". Ceea ce *face* o femeie nu este la fel de important ca faptul că *ei îi pasă suficient de mult pentru a o face*. Dată fiind încurajarea, majoritatea bărbaților îi vor spune clar unei femei ce doresc să li se facă și unde. Penisul, scrotul, perineul (imediat în spatele scrotului), toate pot reacționa uluitor în împrejurările potrivite.

Femeia care ia mâna bărbatului ei și o așază în zona clitoridiană și vaginală poate fi răsplătită prin a-l vedea că are o

erecție imediată. Numai simpla *idee* că ea dorește să fie excitată de el este aproape insuportabil de excitantă pentru bărbat. În același fel, dacă ea își ia unul dintre sâni și îi introduce cu blândețe sfârcul în gură, multe penisuri șovăielnice își pierd ezitarea în acel moment specific.

Această abordare funcționează de fiecare dată?

Nu. În sexualitate, nimic nu funcționează de fiecare dată. Tocmai pentru că ființele umane nu sunt mașini, repetarea acelorași vechi manipulări din nou și din nou este sortită eșecului. Dar nu există nici un motiv de preocupare. Datorită gamei vaste a activității heterosexuale, nu trebuie ca două experiențe de act sexual să fie identice. Acesta este punctul în care sexul oral poate juca un rol.

Este în regulă să faci genul acesta de lucruri?

Aceasta este o decizie pe care orice femeie o poate lua pentru ea însăși. La prima vedere, majoritatea femeilor și bărbaților au hotărât că este în regulă, deoarece cel puțin 70% din cei trecuți de vârsta pubertății se angajează în cunnilingus și/sau felație.

Nu este murdar acest lucru?

Nu chiar. Gura umană conține cu mult mai multe bacterii ucigătoare decât penisul sau decât vaginul. Vorbind strict din punct de vedere medical, contactul gură-penis și gură-vagin este cu mult mai igienic decât sexul gură-la-gură. Dar, desigur, există mai multe considerente decât bacteriologia.

Care sunt acestea?

Mai întâi, potențialul pe care-l are sexul oral de a ajuta un bărbat impotent. O femeie care adaugă felația — sau stimularea penisului unui bărbat cu gura, buzele și limba ei — la repertoriul ei sexual realizează că se petrece o modificare impresionantă în capacitatea partenerului ei de a obține și a menține o erecție. Însuși faptul că activitățile gură-penis sunt catalogate ca „interzise", pentru cei mai mulți acest lucru adaugă atractivitate și conduce creierul bărbatului la intensi-

ficarea sălbatică a impulsurilor către centrii erecției și orgasmului din măduva spinării.

În al doilea rând, cunnilingus — activitatea gură-clitoris sau, mai puțin obișnuit, cea gură-vagin — are un efect aproape exploziv asupra potenței masculine. Dar efectul este sporit intens dacă femeia urmează scenariul cel mai satisfăcător în plan erotic.

Despre ce scenariu este vorba?

Dacă în cursul stadiilor preliminare ale actului sexual ea ghidează cu gingășie capul partenerului său spre clitorisul ei, în timp ce își îndreaptă spre el zona pubiană, în principiu fiecare bărbat va reacționa cu o erecție. Ideea că femeia dorește mult ca el să facă ceea ce poate că lui i-ar fi fost teamă, fie și numai să sugereze, este copleșitoare. Pe măsură ce femeia devine excitată sexual ca răspuns la această stimulare extrem de directă, el va realiza că excitarea ei îl excită și pe el. Dacă ea îi stimulează cu gingășie și simultan penisul cu degetele, în principiu este asigurată o erecție durabilă, fermă.

Nu ar trebui ca ea să recurgă la felație în același timp?

Dacă el are cu adevărat probleme în a obține sau în a menține o erecție, probabil că nu. După cum bănuiesc cele mai multe dintre femei, penisul nu este nici pe departe la fel de sensibil la atingere precum clitorisul sau labiile, și poate răspunde mai bine la presiune și frecare din partea degetelor. Unii bărbați impotenți găsesc că felația distrage prea mult atenția în acel moment. Mai există și o problemă practică.

Care este aceea?

O femeie care realizează felația nu poate face ceva chiar mai excitant în același timp. Ea nu poate vorbi cu gura plină.

Nu există nici o regulă care să spună că actul sexual trebuie să se desfășoare în tăcere absolută. Dacă în mod constant (sau din când în când, după cum e cazul) o femeie îi spune partenerului ei cât de bine o face să se simtă, ce își dorește ca el să facă în continuare și ce are ea de gând să-i facă *lui* în continuare, simțămintele lor sexuale nu pot decât să se intensifice. Suspinele și gemetele minunat de excitante și cererile insistente pe măsură ce orgasmul se apropie joacă un rol esențial în menținerea unui bărbat la performanța sexuală de nivel maxim.

Atunci felația este cu adevărat o idee bună?

Are cu siguranță rolul său ca preliminar sexual și mai există un important beneficiu suplimentar. Este singura metodă de a excita un bărbat, care depășește parțial creierul și acționează direct asupra penisului spre a produce o erecție. Drept urmare, femeia care folosește felația într-un mod anume poate să provoace adesea o erecție unui bărbat care în caz contrar ar fi total impotent.

Cum se întâmplă acest lucru?

De ani întregi este cunoscut faptul că a plasa un penis relaxat într-un vid parțial provoacă rapid erecția. Sângele este tras în vene și în sinusurile venoase ale organului și astfel apare erecția. O femeie care este dispusă să facă efortul, poate produce în mod frecvent același rezultat.

Dacă ea își așază gura cu fermitate asupra penisului și produce o sugere puternică, urmată imediat de relaxare completă, penisul ar trebui să se mărească ușor imediat. Pe măsură ce ea continuă, crescând și scăzând alternativ sugerea, ambii participanți pot fi răsplătiți cu o erecție destul de bună. După cum a spus o tânără, „Doctore, nu este vorba despre aceeași respirație artificială pe care am învățat-o la Clasa de Prim-Ajutor, dar în anumite condiții, poate salva viața."

Nu mai există nimic altceva de făcut pentru o femeie în cazul acestui tip de impotență?

Ba da. De îndată ce apare o erecție satisfăcătoare, ea poate ghida penisul cu blândețe și rapiditate în vagin. Împingerile pelviene active din partea ei vor stimula creierul bărbatului concomitent cu stimularea penisului de către vagin. Fiecare bărbat dorește să simtă că femeia lui este foarte interesată de ceea ce face el și nu numai să aștepte până când el termină, astfel ca ea

să se poată uita la știrile de la ora 11. Dacă erecția începe să șovăie în timpul actului sexual, există alte câteva posibilități.

De exemplu?

Ea poate să-și apropie cu grijă picioarele și să strângă gingaș vaginul în jurul penisului. Ea poate să-i stimuleze bărbatului testiculele și perineul cu degetele, în timp ce tot restul continuă. Și lucrul cel mai important, ea poate oricând să facă oricare dintre miile de lucruri mărunte care apar în mod spontan în timpul euforiei actului sexual.

Când ai de-a face cu impotența, succesul hrănește succesul și, în ciuda conflictelor emoționale de bază care o determină, bărbatul a cărui femeie îl ajută să depășească criza poate realiza treptat — spre surpriza și uimirea lui — că starea lui a dispărut pur și simplu într-o bună zi.

Ce se poate spune despre impotența absolută?

Bărbatul care, în ciuda a absolut orice metodă, efectiv nu poate să obțină o erecție înainte de actul sexual suferă de impotență absolută. Majoritatea acestor bărbați au trecut prin ore nesfârșite în care penisurile lor au fost manipulate — fără ceva rezultate reale. Singurul necaz este că stimularea este aplicată la capătul greșit — creierul este cel care are nevoie de excitare. Majoritatea bărbaților cu impotență absolută vor înțelege că soluția cea mai înțeleaptă — și cea mai aducătoare de satisfacție — este aceea de a găsi un psihiatru care le înțelege problema și este dornic să ajute. După ce bărbatul și medicul încep să înregistreze un anume progres, femeia își poate aduce contribuția. Ca de obicei în problemele sexuale, există întotdeauna excepția.

Care este aceea?

Erecția de dimineață. Majoritatea bărbaților cu impotență absolută se trezesc cel puțin ocazional cu o erecție fermă, uneori chiar rigidă. Mult timp, acest lucru a fost considerat un răspuns reflex la vezica ce se umple în timpul nopții. De fapt, erecția este rezultatul fanteziilor sexuale inconștiente de pe parcursul nopții. Majoritatea bărbaților se trezesc, se ridică și

urinează și de obicei în momentul când s-au întors în pat penisul este și el adormit adânc.

Un bărbat altminteri impotent care se trezește cu o erecție matinală poate câteodată să dea o adevărată lovitură de potență, făcând sex atunci, pe loc. Dacă femeia lui este cooperantă — și spre propriul ei beneficiu ar trebui să fie —, cu un minim de preliminarii penisul ar trebui să-și găsească drumul în vagin. Actul sexual viguros, cu o ejaculare care să urmeze cât mai rapid posibil este esențial.

De ce este graba atât de importantă?

Deoarece aproape orice bărbat cu impotență absolută este absolut deznădăjduit. De obicei, el a abandonat speranța de a avea vreodată relații sexuale normale. Odată ce bărbatul își dovedește sieși că un act sexual pe deplin satisfăcător este posibil, femeia lui poate dezintegra lanțurile disperării care-i îngenunchează potența. A face sex super-instantaneu de câteva ori dimineața devreme sau chiar în toiul nopții este un preț mic de plătit dacă îl ajută pe bărbat să-i dea în cele din urmă femeii lui ceea ce ea dorește — oricând.

Există ceva ce poate face o femeie pentru bărbatul cu ejaculare întârziată?

Nu chiar. Această situație relativ rară este deosebit de rezistentă la genul de lucruri pe care le poate face o femeie. Partea bună este că se răspunde destul de ușor la tratamentul unui psihiatru care înțelege starea emoțională de bază.

Atunci merită într-adevăr ca o femeie să facă tot acest efort numai pentru a-l ajuta pe bărbat în plan sexual?

Nu, dacă e vorba să-l ajute pe bărbat doar în plan sexual. Femeia care readuce un bărbat la performanțe sexuale de vârf îl ajută în același timp să revină la funcționarea emoțională normală. Și lucrul cel mai important, ea își furnizează un partener sexual și emoțional care este perfect adaptat nevoilor, speranțelor și dorințelor ei. Și aceasta, la urma urmei, este ceea ce înseamnă cu adevărat relația dintre bărbați și femei.

15

Femeile căsătorite, dar izolate în plan sexual

Ajung și femeile căsătorite să fie izolate în plan sexual?

Se poate întâmpla. Așa cum știe orice fată care a citit frumoasa tipăritură din certificatul de căsătorie, nu există o clauză de genul „satisfacție sexuală garantată sau ți se returnează cei doi dolari". Dezideratul de bază al găsirii fericirii sexuale este același după căsătorie ca și mai înainte. Dacă o femeie nu este permanent atentă, căsătoria poate fi nimic mai mult decât un mod costisitor de a distruge o relație (sexuală) frumoasă. Claire știe ce înseamnă acest lucru:

— Doctore, dacă cineva mi-ar fi spus că după căsătorie sexul se va transforma dintr-o plăcere în povară, nu aș fi crezut. Nu-mi vine nici acum să cred, dar mi se întâmplă chiar mie.

— Ce vrei să spui?

— Păi, Norm și cu mine suntem căsătoriți de numai 11 luni și deja relațiile au început să se răcească. În luna de miere, făceam sex de cel puțin două ori pe zi și uneori chiar mai mult. Nu știusem că oamenii pot face asta atât de mult!

Obrajii lui Claire s-au îmbujorat. Apoi s-a încruntat.

— Și acum o facem atât de rar! Mai întâi, frecvența a scăzut la o dată pe zi, apoi se întâmpla de două ori pe săptămână, și am realizat astă-noapte că dacă vom continua în ritmul acesta, peste șapte săptămâni o să ajungem să nu o mai facem deloc. Credeam că lucrurile vor sta altfel!

— Cum altfel?

— Știam că nu este ușor să ai o căsnicie fericită, dar am crezut că aș putea avea cel puțin parte de sex atât cât doream. Vreau să spun că nu am trecut prin acea mare ceremonie ca să fac ceea ce fac acum — adică ceea ce nu fac — puteam să intru într-o mănăstire sau ceva de genul ăsta!

Claire și-a împreunat mâinile.

Este neobișnuit cazul lui Claire?

Nu chiar. Multe femei singure sunt cuprinse de panică atunci când descoperă că mariajul nu este soluția finală pentru toate problemele lor sexuale. În afara cazului în care sunt permanent vigilente, li se poate întâmpla ca ele să schimbe pur și simplu vechile probleme familiare cu unele noi și mai complicate. Acea trăsătură unică ce poate face căsnicia atât de atrăgătoare înainte de nuntă poate s-o facă după aceea foarte frustrantă.

Care este acea trăsătură?

Exclusivitatea sexuală. Începând din ziua nunții, atât soțul cât și soția cad de acord să-și restricționeze toate activitățile sexuale numai la relația dintre ei. Soția îi acordă soțului întreg monopolul asupra serviciilor ei sexuale, iar soțul își dedică întreaga sa producție sexuală soției sale. Ceremonia de căsătorie este de fapt un mic și bine întepenit acord juridic, lipsit de portițe de scăpare. Limbajul este precis și indubitabil: „Până când moartea ne va despărți!"

Dintr-un punct de vedere, fiecare lună de miere este o excursie mentală la Las Vegas. Când ei trântesc cei doi dolari pentru certificatul de căsătorie, mireasa îmbujorată și mirele sfios pur și simplu mizează totul unul pe celălalt — un fel de întoarcere a roții ruletei sexuale. În cazul în care câștigă, atunci câștigă în stil mare — o viață întreagă de fericire sexuală pentru amândoi. Dacă pierd, o femeie se poate trezi mai izolată din punct de vedere sexual decât atunci când avea 15 ani.

De ce se întâmplă astfel?

Cel puțin la vârsta de 15 ani, ea își putea spune că este numai o chestiune de timp înainte de a întâlni fericirea sexuală. Dar dacă are 23 de ani, este măritată și nu este capabilă să facă astfel încât relația sexuală să fie așa cum ar trebui, scuzele sunt greu de găsit. Nu este de nici un ajutor să privească în urmă și să-și dea seama cât de mult timp și efort a dedicat selecției proaspătului său soț.

Mai există un „avantaj" al mariajului, care poate lucra tot împotriva ei.

Care este acela?

Faptul că mariajul pune asupra sexului ștampila de aprobare socială. Pentru atât de mulți oameni, cel mai excitant cuvânt din limbă este „interzis". Când sexul trebuia înșfăcat în momente secrete pe bancheta din spate a unei mașini, când actul sexual nu era posibil decât într-un motel de cinci dolari de la periferia orașului, fiecare senzație era foarte intensă. Tipul care nu mai avea răbdare până să-și atingă prietena la întâlnire, acum, că este căsătorit, nu mai are răbdare să pună mâna pe ziarul de seară. Sexul înainte de căsătorie era un contrast tulburător comparativ cu presiunile monotone ale vieții cotidiene. După căsătorie, dacă o femeie nu este vigilentă, sexul poate deveni numai o altă cerință a căsniciei.

După cum s-a plâns o tânără, „Tot ceea ce am făcut a fost să pășesc de-a lungul bisericii într-o rochie albă și lungă și dintr-odată sexul s-a transformat din ceva care năucește mintea într-un alt articol pe lista lucrurilor pe care le-am amânat toată săptămâna!" Când se întâmplă acest lucru, o femeie avansează pe drumul izolării în plan sexual... deși e măritată. Dar există și o latură mai senină.

Care este aceea?

Pentru fata care nu dorește să lase lucrurile să-și urmeze cursul, căsnicia oferă în același timp anumite oportunități sexuale unice. Principiul exclusivității sexuale poate lucra în favoarea ei, eliberând-o de anxietatea competiției sexuale cu alte femei și dându-i șansa de a făuri o legătură emoțională permanentă cu bărbatul ei, prin intermediul sexului. Prin acest târg, ea mai primește (în cel mai bun caz) un partener sexual pe termen lung, care va coopera în mod entuziast pentru a realiza o relație sexuală cât mai bună pentru amândoi. Dacă este cu adevărat norocoasă, poate primi cel mai important ingredient dintre toate: dragostea. Această legătură emoțională care este cea mai profundă și mai durabilă dintre toate conferă sexualității relevanță și semnificație și poate face ca fiecare experiență sexuală succesivă să fie mai bună decât cea precedentă.

Când ar trebui să bănuiască o femeie măritată că ea poate deveni izolată în plan sexual?

Dacă va aștepta până în fazele finale ale izolării, situația își va pune diagnosticul de la sine. Dar chiar și până atunci va fi adesea prea târziu ca să mai facă ceva în privința asta. Pentru a-și face sieși cel mai mare bine, ea trebuie să repereze problema înainte s-o scape din mână. Există câteva semnale evidente de pericol la care ea poate fi atentă. Dacă soțul ei arată unul dintre următoarele șase semne, viitorul ei sexual poate fi în pericol:

1. „Prea obosit" la ora de culcare pentru a face orice altceva decât să se prăvălească în somn.
2. Vraja exercitată de filmul de foarte foarte târziu de la televizor, care îl ține treaz până când soția lui este cu siguranță în lumea viselor.
3. Un interes neobișnuit pentru slujba lui, care necesită timp de lucru peste program, muncă de noapte sau deplasări prelungite.
4. O preferință pentru paturile alăturate, după câțiva ani de dormit într-un pat dublu.
5. Critică bruscă față de reacțiile sexuale ale soției.
6. Neglijarea subtilă a înfățișării personale.

Majoritatea femeilor observă cu promptitudine aceste schimbări, dar imediat le interpretează eronat.

Cum le interpretează ele eronat?

Ele pun carul înaintea boilor, vorbind în plan sexual. Presupun că motivul indiferenței soțului este o altă femeie. De obicei, lucrurile nu se petrec astfel. Mai întâi, el își pierde interesul pentru sursa cea mai convenabilă de satisfacție sexuală, soția lui. Apoi, când privarea lui sexuală devine tot mai acută, el se supune caznei de a căuta în altă parte. Pentru bărbatul tipic, a pune la cale un pic de acțiune sexuală colaterală este costisitoare, consumă timp și este pretențioasă. Ascultați ce simte un tip în privința asta.

Earl are 31 de ani și este însurat de șase ani.

— Ascultă, doctore, privind în urmă la acest lucru, nu am dorit niciodată cu adevărat să-l fac. Dacă Ethel nu m-ar fi refuzat de fiecare dată când se enerva pe mine — și asta se petrecea aproape tot timpul — credeți că aș fi intrat în încurcătura în care mă aflu acum? Sunt contabil și pot să-mi dau seama cam cât costă lucrurile. Mă văd cu Sherry deja de șase luni și a trebuit să scot din buzunar aproape 2 000 de dolari — mai precis 1 845 de dolari, plus vreo câțiva cenți. Știți că atunci când ai o fată alături ea așteaptă un pic de atenție suplimentară. În afară de asta, Sherry este model și are gusturi bune.

El dădu din cap aprobator.

— A meritat să cheltuiești acești bani?

Earl a cugetat o clipă. Apoi și-a scuturat capul.

— Luând totul în considerare, nu prea cred. Am dus-o pe Sherry într-o mulțime de locuri unde se punea un adaos comercial de 3–400% la mâncare și 500% la băuturi. E prea mult. În afară de asta, în șase luni am făcut sex cu ea de 13 ori. Asta înseamnă 141,92 de dolari de fiecare dată — cred că e prea de tot.

— Așa crezi?

— Știu, veți spune că noi, contabilii, măsurăm totul în bani, dar nu este adevărat. Aș vrea doar să știu pe ce cheltuiesc. În afară de asta, a fost așa o bătaie de cap să inventez toate scuzele alea și să iau peste tot taxiuri când eu am două mașini. Dar motivul pentru care mă aflu aici nu are nimic de-a face cu banii.

— Care este acela?

— Îmi iubesc nevasta și aș prefera să găsesc o cale de a fi fericit cu ea. Acesta este primul motiv pentru care m-am însurat.

Earl s-a gândit o clipă, apoi a adăugat:

— În plus, a avea genul ăsta de distracție nu este chiar atât de amuzant pe cât îmi închipuisem că ar fi.

De îndată ce are loc izolarea sexuală, orice femeie este sigură de acest lucru.

Cum știe ea?

În principiu, izolarea sexuală apare atunci când o femeie dorește să întrețină acte sexuale mai des decât este soțul ei dispus să-i ofere. Acestea sunt, desigur, excepții. Tânăra doamnă avea puțin peste 20 de ani, era foarte drăguță și foarte supărată:

— Doctore, sunt sigură că sunt izolată în plan sexual și pur și simplu nu știu ce să fac în privința asta. Nu sunt măritată decât de două luni și nu vreau ca lucrurile să scape de sub control.

— Care pare să fie problema?

— Păi, eu mă simt fericită când fac sex de cel puțin trei ori pe noapte, dar soțul meu nu poate decât de două ori. Ce ar trebui să fac?

Cea mai bună soluție pentru acea nerăbdătoare proaspăt-căsătorită a fost să-și numere „fericirile". Obiectul căsniciei (sau al orice altceva) nu este acela de a stoarce numărul maxim de orgasme în numărul minim de minute. O singură experiență sexuală satisfăcătoare în fiecare noapte este mai bună decât trei înainte de micul dejun doar pentru a umple cărțile de recorduri.

În general vorbind, când actul sexual are loc la un interval mai mare de o săptămână, o femeie se poate socoti printre persoanele private în plan sexual. La fel de importantă este calitatea relației sexuale. Dacă o femeie consideră că actul sexual nu-i oferă satisfacție în mai mult de 50% din ocazii, ea nu primește restul cuvenit în plan sexual.

Ce poate face o femeie măritată pentru a evita să devină izolată în plan sexual?

Cea mai bună tactică este de a opri acest lucru înainte ca el să înceapă. Majoritatea soțiilor naufragiate în plan sexual au fost partenere (poate în mod inconștient) la crimă. Rosemary explică acest lucru clar; ea are cam 35 de ani, este atrăgătoare și este îmbrăcată îngrijit.

— Oh, doctore, dacă aș fi știut acum zece ani ceea ce știu acum!

Se foia neliniștită în scaun.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că mi-am alungat orice șansă pe care am avut-o vreodată de a mă bucura de sex și am făcut-o fiindcă am fost proastă!

Lacrimile și-au croit drum pe ambii obraji. Rosemary a dat din cap.

— Îmi pare rău, nu am vrut să plâng, dar a fost numai vina mea.

— Hai să vedem ce s-a întâmplat într-adevăr, vrei?

Ea și-a șters ochii repede și a continuat.

— Mama mea mi-a spus, de pe vremea când aveam 6 ani, că sexul este obscen și murdar. Ea obișnuia să mă avertizeze tot timpul: „Niciodată să nu lași vreun bărbat să se folosească de tine pentru plăcerea lui!"

Rosemary a zâmbit ușor.

— Și acesta a fost, doctore, numai începutul. Așa că atunci când m-am măritat cu Sandy, soțul meu, acum zece ani, eram perfect programată pentru eșec. Oh, m-am comportat bine în primele câteva luni. Aveam simțămintele sexuale din toți acei ani zăgăzuite în mine și pur și simplu m-am descărcat. Eram genul de soție care trebuia să fiu — eram pregătită oricând pentru orice. Și îmi plăcea acest lucru. După vreo șase luni, am început să mă simt vinovată și găseam mici scuze pentru a nu mai face sex deloc. Nu trebuie să intru în detalii — sunt convinsă că fiecare femeie folosește aceleași alibiuri jalnice. Îmi aminteam din ce în ce mai mult ce îmi spusese mama mea și îmi otrăveam mintea de-a dreptul. Iar atunci când făceam sex, nu îl lăsam pe Sandy să mă atingă decât prin pijama. Am ajuns în punctul în care ne uram unul pe celălalt de-a binelea. Mi-era teamă că o să-mi ceară să fac sex, iar lui îi era teamă că aveam să-l resping. Nu era o relație prea excitantă. Apoi s-a produs inevitabilul.

— O altă femeie?

— Desigur. Am fost surprinsă că i-a luat așa mult să se replieze. Mi-a suportat prostia mai bine de doi ani — nu cred că am avut relații sexuale de 20 de ori în acea perioadă. La început m-am simțit ușurată, apoi am devenit deprimată, iar acum sunt furioasă!

— Pe el?

Rosemary a dat din cap cu tristețe.

— Nu, doctore. Ar fi prea simplu, nu-i așa? Sunt furioasă pe mine, fiindcă este vina mea. Mama mea s-a înșelat cu privire la atât de multe alte lucruri, de ce trebuia să aibă dreptate în privința sexului? Dacă viața ei sexuală era murdară și obscenă, asta a fost fiindcă ea făcea să fie astfel. Eu știu cât de minunat poate fi sexul, fiindcă în primul an de căsnicie așa a fost. Acum ce mai pot face?

Lui Rosemary i-au fost necesare mult timp și multă suferință ca să se aducă pe sine în situația de a înfrunta realitatea sexuală din căsnicia ei. Rana profundă a izolării sexuale pe care o suferise fusese autoindusă. S-a întâmplat ca ea să se folosească de scuza experiențelor sale din copilărie, dar atunci când o femeie hotărăște (chiar și inconștient) să se exileze sexual față de soțul ei, nu se duce niciodată lipsă de justificări.

De exemplu?

Lista este la fel de lungă precum cartea de telefoane a orașului Tokyo. Câteodată, soția „pur și simplu nu are chef în noaptea asta" — și în fiecare noapte. În mod ocazional, o femeie devine dintr-odată hipersensibilă la prezența copiilor sau a rudelor prin alianță în casă în timpul actului sexual. Ted are o plângere tipică:

— Ascultă, doctore, ce trebuie să fac, să-mi duc nevasta pe lună?

— Pentru ce?

— Ca să am parte de sex. Chiar dacă copiii sunt adormiți, iar ușile sunt încuiate, Ellen îmi tot spune: „Și dacă ne aude cineva?" Cea mai mare parte a timpului nici măcar nu mă lasă să încep, iar dacă o fac, ea mă oprește exact la momentul nepotrivit și șoptește: „Ssst! Stai un pic — faci prea mult zgomot!" Ce pot să fac? Să mă izolez cu cauciuc spongios? Vreau să spun că trebuie să se facă ceva zgomot. Mi se pare cam ciudat, oricum, doctore. Înainte de a ne căsători puteai s-o auzi din districtul alăturat. Acum vrea izolare fonică perfectă!

Uneori, o femeie care nu dorește să spună „nu" se angajează pur și simplu într-un conflict de guerilă sexuală. Unele tehnici sunt ingenioase. O femeie cu patru copii poate aștepta până exact cu un moment înainte ca soțul ei să ajungă la orgasm pentru a-l întreba: „Iubitule, îți amintești dacă am luat în seara asta pilula contraceptivă?" Aproape la fel de eficientă este femeia care în momentul cel mai pasional îi strânge

mâna soțului ei și șoptește tare: „Henry, cred că cineva încearcă să forțeze ușa la parter!"

În felul său neîndemânatic, Henry încerca să forțeze la parter, dar el avea să renunțe curând și o altă soție avea să fie izolată în plan sexual la cererea proprie.

Cum evită o femeie o astfel de situație?

Folosind „arma secretă a soțiilor" — numai că nu este un secret atât de mare. În scrierile fundamentale ale fiecărei religii (musulmană, creștină, ebraică, budistă și hindusă, printre altele), există o povățuire către neveste de a nu-i refuza niciodată pe soții lor în plan sexual. Cu mult înaintea psihiatriei moderne, liderii religioși înțelepți și atenți, precum și cei culturali au recunoscut că pretinsa izolare sexuală era prima etapă în deteriorarea familiei. În unele religii, soția care are grijă să facă sex cu soțul ei în fiecare noapte este evidențiată spre laudă și respect special. Cu toate că nu fiecare femeie modernă poate fi motivată să meargă atât de departe, este totuși rezonabil ca ea să fie disponibilă cel puțin atunci când soțul are nevoie de ea.

Ar trebui ca o soție să aibă contact sexual chiar dacă nu are chef?

Aceasta este o întrebare dificilă. Dacă o femeie se așteaptă cu adevărat ca soțul ei să obțină satisfacție sexuală numai de la ea, nu poate fi decât corect ca ea să ofere ceea ce a promis. Situația seamănă cu aceea a unui hotel care garantează cameră și masă clienților săi, închide ușa la bucătărie fără să anunțe și apoi se plânge când oaspeții traversează strada și mănâncă într-un bufet cu autoservire.

După cum s-a exprimat un soț: „Nu știu ce crede soția mea că sunt. Când am nevoie de sex și ea nu vrea să-mi răspundă, ce se presupune că ar trebui să fac? Să ies afară, în dosul magaziei de lemne și să mă masturbez, așa cum făceam când aveam 12 ani? Dacă ea nu vrea ca eu să alerg după alte femei, trebuie să mă țină ocupat acasă. Știu că am 44 de ani, dar nu sunt pregătit încă să depun un jurământ de castitate."

Arma cea mai eficientă pe care orice femeie trebuie s-o garanteze pentru loialitatea sexuală a soțului este aceea de a-i ține tensiunea sexuală la nivelul cel mai scăzut posibil. Dacă el găsește satisfacție constantă acasă, este improbabil (și din-tr-un punct fiziologic de vedere, el ar fi incapabil) să o mai găsească în altă parte.

Atunci, tot ce are de făcut o nevastă este să fie disponibilă în fiecare noapte?

Nu chiar. Ea trebuie să trăiască la înălțimea spiritului, ca și a literei clauzei sexuale din contractul de căsătorie. Ted a avut și alte probleme în afara celor acustice:

— În cele din urmă, Ellen a trecut peste ideea că facem sex într-o cameră cu ecou. Următorul târg a fost: „Poți să mă ai când vrei, dar nu te aștepta de la mine să mă implic." Era ceva de genul: „Hai, ia trupul meu care nu opune rezistență și fă ce vrei cu el." Era cam la fel de excitant ca a face dragoste nebună cu una dintre acele păpuși gonflabile la dimensiune reală. Mă tot întrebam când urmează să apară o fisură și să se dezumfle sub mine.

Pe de altă parte, aceasta nu înseamnă că soția ideală trebuie să se îmbrace în fiecare noapte ca o sclavă romană și să-și ajute soțul să își reconstituie fanteziile lui de adolescent.

În ce sens?

În afara izolării autoprovocate, există multe alte obstacole în calea satisfacției sexuale a unei femei măritate — iar despre unele dintre ele nici nu a știut că există pe vremea când era necăsătorită. Una dintre problemele obișnuite este izolarea geografică. Unii soți au slujbe sau afaceri care îi obligă să fie departe de casă timp de săptămâni sau luni la rând. Soluția este grea și ușoară în același timp.

Care este aceasta?

Până acum, nimeni nu a inventat o modalitate de a avea contact sexual prin telepatie. Pentru ca sexul să se producă, trebuie ca părțile să fie cel puțin în aceeași cameră. Dacă se pune problema unei alegeri între izolarea sexuală și o slujbă

care necesită călătorii constante, în afara cazului în care soția este dispusă să renunțe la sex, slujba trebuie dată deoparte. Din fericire, există puține ocupații care să poată concura cu succes cu actul sexual.

Vreți să spuneți că un bărbat ar trebui să renunțe la o slujbă bună numai ca să facă mai mult sex cu soția lui?

O slujbă este numai un loc de muncă. Dacă soțul și/sau soția sunt privați de cea mai importantă parte a căsniciei lor, la ce e bună cea mai grozavă slujbă din lume — și toți banii care vin odată cu ea? În afară de asta, alternativele nu sunt deosebit de atrăgătoare.

Care sunt acestea?

Pentru soț și soție, ele sunt cam aceleași. Masturbarea bărbatului într-o cameră de hotel în timp ce soția lui se masturbează într-o casă goală lasă mult de dorit. O altă posibilitate — oportunismul sexual — este probabil chiar mai puțin atrăgătoare. Mult mai mulți soți decât s-ar putea crede, dintre cei care călătoresc, au un „aranjament" cu soțiile lor. Când soțul călătorește, el își ia satisfacția sexuală de acolo de unde o poate găsi. Cu cunoștința și permisiunea soției sale, el agață tinere (și nu atât de tinere) doamne în baruri, hoteluri și alte stabilimente asortate.

De ce permite o soție un asemenea lucru?

Majoritatea soțiilor care sunt de acord cu acest aranjament se simt înțelegătoare și cooperante. Poate că este așa, dar există și acel lucru care se numește a fi *prea* înțelegător. Drepturile sexuale egale pentru femeie i-ar permite și ei să-și acorde cu generozitate favorurile îngrijitorilor zonelor de parcare, ale băieților care livrează marfă și ale bătrânului care coseste pajiștea — cel puțin până la revenirea soțului. Puțini bărbați sunt *atât de* înțelegători. Pentru femeia care nu este dispusă să-și împartă soțul cu fata de la garderobă, există câteva soluții eficiente.

Ce poate ea să facă?

Ea poate face ceea ce a făcut Beth. Ea are 37 de ani, este brunetă și subțire. Poartă un costum cu pantalon de un albastru deschis și un zâmbet.

— Pari fericită astăzi.

Zâmbetul s-a accentuat.

— Acum câteva luni, doctore, nimic nu m-ar fi putut face să zâmbesc. Dar am învățat multe de atunci.

— De exemplu?

— Păi, cel mai important lucru este că o femeie nu trebuie să accepte lucrurile așa cum sunt — în special când vine vorba de sex. Dacă își folosește spiritul, ea poate face ca lucrurile să fie în orice fel dorește. *Eu știu.*

Beth a strâns din buze.

— Ce s-a întâmplat?

— Herb, adică soțul meu, este revizor contabil la o companie națională. A lucrat pentru ei de când ne-am căsătorit acum 15 ani. În ultimii patru ani, el a fost nevoit să călătorească aproximativ o săptămână pe lună.

La început, nu era atât de rău, dar cam acum un an, când îi despachetam bagajele după o deplasare, i-am găsit în valiză niște chiloței de damă. Bine, ne-am certat rău și în cele din urmă, el a recunoscut că se întâlnea cu alte femei în cursul deplasărilor. A spus că nu putea să suporte să stea fără sex atâta timp și cu asta basta. Nu am dorit să-mi distrug căsnicia — vreau să spun că tot restul era perfect, așa că, idioată fiind, am cedat. Nu i-am spus decât să nu-mi mai menționeze niciodată acest lucru. Și să-și despacheteze singur valizele.

— A mai menționat vreodată acest lucru?

— Da și nu. Nu a spus niciodată o vorbă, dar acum trei luni, eu... O să vă spun de-a dreptul. A adus acasă un fel de gonoree. Acest lucru a fost chiar prea de tot! L-am amenințat cu de toate, dar el era de neclintit. Și-a cerut scuze, dar tot ce a făcut a fost să promită că va fi mai atent data viitoare. Și am hotărât că nu va mai exista o dată viitoare.

— Ce ai făcut?

— Am planificat o mică melodramă. Poate că a fost crud, dar am simțit că luptam ca să-mi salvez căsnicia. Îl iubesc pe Herb, dar, doctore — gonoree?

Beth a dat din cap insistent.

— Când s-a întors acasă din următoarea deplasare, îl așteptau câteva surprize. Mi-a luat toată după-amiaza ca să mă pregătesc, dar a meritat. Când a ajuns la ușă, eu purtam cel mai strâmt costum de sport și m-am asigurat să nu fie încheiat până sus. Când și-a pus brațele în jurul meu, a observat că sutienul îmi era descheiat la spate. A avut un fel de privire uimită, dar nu a spus nimic. Apoi a văzut scrum de țigară în scrumieră — el nu fumează — și m-a privit. Și-a dat seama că rujul meu era mâzgălit — fusese prea șocat ca să mă sărute. În momentul acela, era năucit și s-a așezat. Aici dorisem să ajung.

— Ce s-a întâmplat atunci?

— Nick, băiatul care lucrează la benzinărie — are vreo 19 ani — a intrat prin ușa din spate. Dintr-un motiv oarecare, el și Herb nu s-au putut suferi niciodată.

Beth a început să râdă.

— Știu că n-ar trebui să râd, dar Nick și-a interpretat rolul perfect! El s-a repezit la ușă și a strigat: „Hei, Beth, iubito, schimbă-ți așternuturile! Iubitul tău este din nou aici!" Am crezut că Herb o să leșine! Fața lui a devenit purpurie; Nick, conform planului, s-a grăbit la ușa din spate, iar Herb stătea acolo pur și simplu scrâșnind din dinți. A fost frumos!

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— Nimic. A fost un weekend liniștit. Luni, Herb a plecat devreme la lucru și m-a sunat la ora prânzului foarte nonșalant — sau, aș spune, cu o *imitație* de nonșalanță. El a spus: „Ascultă, Beth, am vești grozave. Tocmai am fost numit vicepreședinte al sectorului de contabilitate. De ce nu am ieși la cină în seara asta să sărbătorim? Oh, și că veni vorba, asta înseamnă că n-o să mai călătoresc." Nu am putut să rezist să nu-i fac asta, doctore. Cred că dorința de răzbunare m-a făcut să plănuiesc așa ceva.

— Ce ai făcut?

— Am spus: „Dar este minunat! Ne vedem diseară, Nick, vreau să spun Herb!"

Ceremonia de căsătorie precizează „Să ai și să păstrezi", iar „să păstrezi" nu înseamnă prin procură.

Nu poate fi uneori izolarea o problemă fizică?

Cu siguranță. Un bun exemplu este menstruația. Femeia tipică, dacă are un ciclu care durează șase zile, care îi vine la fiecare 30 de zile, își petrece cel puțin 20% din timp cu problema menstruației. Dacă ea și soțul ei refuză să ia în considerare actul sexual în timpul ciclului, ea se condamnă pe sine să fie izolată în plan sexual pe parcursul unei cincimi din viață. Dintr-un anumit punct de vedere, ea nici nu funcționează sexual la capacitatea maximă până la menopauză. Mai există o altă complicație. Din motive pe care nimeni nu le înțelege cu adevărat, multe femei simt cele mai puternice porniri sexuale în perioada menstruației. Perioada în care ele au cea mai mare nevoie de sex este exact perioda în care îl refuză.

Ar trebui ca o femeie să aibă relații sexuale în timpul menstruației?

Ea și soțul ei trebuie să hotărască asupra acestui lucru. Dar ei merită să cunoască faptele științifice.

Menstruația este un eveniment normal în viața fiecărei femei. În loc să fie considerat „blestemul neamului femeiesc" sau „boala lunară", trebuie văzut ca un semn de sănătate înfloritoare. Momentul în care este cazul să începi să te îngrijorezi, așa cum știe fiecare fată necăsătorită, este atunci când *nu* vine ciclul. Ciclul menstrual nu este sânge. Este o combinație de mucus, cheaguri de sânge și țesut. Este atât de inofensiv, încât unele triburi primitive îl administrează ca medicament. Nici măcar Biblia nu interzice actul sexual în timpul ciclului menstrual. Paragraful care face referire la asta, *Leviticul* 15, 19, spune: „Femeia care va avea o scurgere, și anume o scurgere de sânge din trupul ei, să rămână șapte zile în necurăția ei. Oricine se va atinge de ea va fi necurat până seara." Presupunând că „scurgerea de sânge din trupul ei" înseamnă cu adevărat menstruație, actul sexual nu este efectiv condamnat. Un bărbat care are un act sexual în aceste circumstanțe este pur și simplu considerat necurat până în sea-

ra respectivă. Dacă o femeie și soțul ei vor să facă sex în timpul menstruației, nu există cu adevărat nici un motiv pentru ca ei să se abțină.

Și dacă o femeie nu vrea să întrețină relații sexuale în acea perioadă?

Nici în acest caz ea nu trebuie să se „pună la naftalină" din punct de vedere sexual pentru o săptămână pe lună. Dacă are simțăminte sexuale puternice, există alte modalități de a atinge un punct culminant în afara actului sexual în sine. De asemenea, este rezonabil ca ea să se asigure că soțul ei nu este izolat în acest răstimp. La urma urmei, nu el are ciclu. Același principiu se aplică graviditații.

Când ar trebui să se oprească o femeie însărcinată din a face sex?

Nu trebuie să se oprească niciodată. Cu toate că cei mai mulți medici le dau instrucțiuni ferme pacientelor lor să evite actul sexual în cursul ultimelor aproximativ două luni dinainte de termen, multe femei continuă relațiile până în noaptea în care pleacă la spital ca să nască. Teoretic, actul sexual poate determina tot felul de complicații în săptămânile finale de sarcină; în fapt, rareori apar probleme.

Ca în majoritatea situațiilor legate de sex, este o chestiune de opțiune individuală, bazată pe informare corectă plus consultare cu medicul de familie. Pentru cei care nu se simt bine în ce privește contactul sexual, dar totuși doresc să facă sex, există și alte modalități. Masturbarea, felația și sexul oral aplicat femeii sunt înlocuitori temporari rezonabili. Exisă totuși o precauție în ce privește sexul oral în timpul sarcinii.

Care este acesta?

Soțul trebuie să fie foarte atent să nu împingă aer în vaginul soției sale în timpul acțiunii respective, dacă ea este însărcinată. În cazuri rare, aerul își poate croi drum în uter și poate provoca bule de aer care intră în circuitul sangvin (embolie). Deși posibilitatea este mică, rezultatele pot fi dezastruoase — moarte instantanee.

Este chiar atât de important sexul în timpul sarcinii?

Da, este — și nu numai dintr-un singur punct de vedere. Când sunt însărcinate, multe femei sunt mai degrabă foarte dornice de sex decât dezinteresate.

Din când în când, în cursul celor nouă luni în care se află în așteptare, o mamă potențială se poate simți straniu, lipsită de atractivitate — ca să nu menționăm decât creșterea greutății. Pentru ea, contactul sexual capătă o semnificație suplimentară și importantă. Apare ca o dovadă incontestabilă că soțul ei încă o iubește, o dorește și are nevoie de ea.

Unele femei merg și mai departe. Pentru ele, graviditatea aduce un imens impuls al dorinței sexuale, spre deosebire de orice stare prin care au trecut vreodată până atunci. Totul este dintr-odată intensificat — de la un capăt la altul, de la fantezii la orgasme senzaționale. Multe dintre acele femei care șoptesc: „*Iubesc* pur și simplu starea de a fi însărcinată" așteaptă cu nerăbdare mai mult „iubirea" decât graviditatea.

Desigur că există excepție de la fiecare regulă.

Care este excepția?

Puținele femei care au o reacție opusă. Din momentul primului ciclu care nu a mai venit, ele sunt total indiferente față de sex sub orice formă. Ca și reginele albinelor, de îndată ce au fost fertilizate, nici că le mai pasă de sex. În vreme ce aceasta poate fi o reacție acceptabilă în cazul mamelor necăsătorite, ea nu înseamnă nimic pentru tatăl copilului. Pentru cei mai mulți soți, nouă luni de abstinență forțată nu este recompensa pe care au așteptat-o pentru partea cu care au contribuit la proiect.

Ce ar trebui să facă o femeie?

Depinde numai de ea. Dar o soție înțelegătoare se va asigura că are la îndemână anumite măsuri prin care să împlinească nevoile soțului ei. Majorității bărbaților le este suficient de greu să se acomodeze cu ideea de a fi tată, fără a mai fi nevoie să se îngrijoreze și din ce direcție va proveni următorul orgasm. În afară de asta, nici o femeie însărcinată nu dorește să aibă un soț înfometat în plan sexual, care face pere-

grinări prin provincie. O femeie cu simțul previziunii va privi în același timp spre viitor. După ce sosește copilul, propriile ei simțăminte sexuale vor reveni și în cazul cel mai bun, soțul ei o va răsplăti cu generozitate pentru ajutorul pe care ea i l-a dat la nevoie. În acel moment, este posibil ca ea să aibă nevoie de el mai mult ca niciodată.

De ce?

Deoarece multe femei trec printr-o creștere considerabilă atât a dorinței sexuale, cât și a plăcerii actului sexual după ce sosește copilul. Nivelul mai înalt de hormoni sexuali și aprovizionarea bogată cu sânge a organelor sexuale în timpul sarcinii ar putea avea de-a face cu asta. Dacă o femeie s-a bucurat de sex înainte de a rămâne însărcinată, există o bună șansă ca ea să se bucure de două ori mai mult după ce are primul copil.

O femeie însărcinată care a auzit această informație a spus:

— Doctore, am de gând să scriu acest lucru pe cutiuța mea de vitamine prenatale.

— De ce?

— În felul acesta, când ajung în luna a noua și mă simt precum o cireadă de hipopotami, voi ști cel puțin că totul a meritat.

Care este cauza cea mai obișnuită a izolării sexuale în căsătorie?

Proasta funcționare a celui mai important organ sexual dintre toate — mintea omenească. Dacă penisul și vaginul ar fi cumva deconectate de la creier, împerecherea ar fi mecanică, neinteresantă și probabil foarte eficientă. Erecția, ejacularea și orgasmul simultan s-ar putea produce automat, conform programului. Dar n-ar mai fi nici o distracție. Singura parte a sexului care are un potențial pentru fericirea umană este partea care se desfășoară în dosul sprâncenelor. La modul ironic, este vorba de același loc în care satisfacția sexuală poate fi sabotată. Când funcția sexuală a ființelor umane este preluată de subconștient (și uneori de conștient) și consolidată într-o armă, orice șansă de fericire se duce pe apa sâmbetei. Dacă penisul devine o sabie, iar vaginul devine o cursă pentru urși, atunci actul sexual devine un caz de război, nu de dragoste.

Cum se poate întâmpla așa ceva?

În mod insidios. Pentru unele femei, izolarea sexuală în căsnicie începe cu mult înaintea zilei nunții. Fata care nu reușește să se aducă niciodată în postura de a vedea căsătoria așa cum este ea într-adevăr nu se poate aduce niciodată nici în postura de a privi sexul așa cum este el într-adevăr. Domnișoara care anticipează că acele clopote de nuntă semnalează începutul unei lungi nopți de sâmbătă — care să dureze vreo 20 de ani — află că dimineața de luni sosește cam în două săptămâni, cu o grămadă de vase în chiuvetă și rufe murdare în cadă. Câteodată, ea își exprimă șocul și disperarea în pat, în aceeași noapte. Lloyd își amintește bine acest lucru:

— Cred că nu eram pur și simplu pregătit pentru una ca asta, doctore. În timpul logodnei, al nunții și al lunii de miere, Joy a fost minunată. Cât timp ne împroșcam cu apă în cada în formă de inimă sau făceam dragoste în patul matrimonial, totul era perfect. Din momentul în care ne-am mutat în noul nostru apartament, ea și-a pierdut interesul față de tot — în special față de sex. Chiar a spus: „Cum te aștepți să fiu romantică, câtă vreme sunt nevoită să spăl vasele pe care le murdărești tu?"

Uneori nu este numai vina fetei.

Din ce punct de vedere?

Și tipul de mediu în care trăiește ea poate juca un rol semnificativ. După două căsnicii nefericite, ambele bazate pe izolare sexuală, Luanne a avut de spus următoarele:

— Știți, doctore, privind în urmă la ce-a fost, cred că o mare parte a problemei a fost locul în care trăiesc.

— Cum așa?

— Păi, acolo, în Missouri, dacă întâlnești un tip la o petrecere și vă potriviți bine și simțiți amândoi că aveți ceva în comun, weekendul următor ieșiți la o întâlnire. Aici, în Beverly Hills, dacă se întâmplă același lucru, în weekendul următor

vă și căsătoriți — pentru șase luni. Vorbind din proprie experiență, pentru mine, căsătoria a destrămat o serie de logodne frumoase.

Alte femei sunt atât de preocupate de sine, încât nu mai resimt nici o emoție pentru altcineva. Cu toate că nu-și avertizează niciodată soții potențiali în privința asta, ele consideră căsătoria pur și simplu o invitație pe adresa a doi oameni de a se închina la același templu — ele însele. Ele privesc actul sexual ca pe o altă oportunitate acordată soților lor de a dovedi, pe cât de senzațional posibil, cât de mult apreciază ei privilegiul de a fi asociați cu personalități atât de tulburătoare cum este soția lor. Este suficient de straniu că o căsnicie așezată pe acest fundament poate fi fericită până când ceva merge prost. Una sau două performanțe slabe în pat din partea soțului provoacă represalii din partea soției indignate, iar privilegiile sexuale sunt suspendate sau revocate.

În aceste situații, actului sexual i se anulează valoarea de expresie a dragostei și este transformat într-o marfă.

Cum este utilizat ca marfă?

Pentru realizarea unui troc. Dacă soțul nu este „bun", el nu primește nimic. Uneori se dezvoltă o elaborată rată a schimbului. Dacă bărbatul nu tunde pajiștea sau nu ia o pâine în drum spre casă după serviciu, soția se pomenește cu o „durere de cap" la ora culcării. Dacă el bea prea mult la o petrecere, durerea de cap de la ora de culcare (sau după cum a numit-o un soț sarcastic, „durerea de culcare") poate dura trei sau patru zile. O răsplată sub forma unei cutii de bomboane sau cina la un restaurant pot șterge datoria și pot asigura una sau două nopți de vrajă. Femeile care joacă acest joc își asumă două mari riscuri.

Care sunt acestea?

Așa cum știe orice comerciant, marfa lor poate fi vândută sub preț de către concurență. La urma urmei, nu sunt singurele din cartier care au această marfă în stoc. Aproape fără excepție, soția care joacă acest joc află că soțul ei, în cele din urmă, se revanșează desfășurându-și afacerile sexuale în altă

parte. A face comerț cu emoțiile omenești este o treabă periculoasă.

Cel de-al doilea risc este acela că tratând sexul într-o manieră mecanică, îl transformi într-o activitate mecanică. Când sentimentul iese din sfera sexualității, uneori și performanțele șchioapătă. Atunci, impotența și frigiditatea se întrevăd la orizont, iar problemele minore se transformă dintr-odată în unele foarte serioase. Soția care-și reține orgasmul pentru a-și controla soțul poate descoperi că este imposibil ca acesta să-i revină atunci când consideră ea de cuviință. Femeia care nu vrea să-l lase pe soțul ei să aibă o erecție atunci când dorește el poate fi foarte neplăcut surprinsă când, dintr-odată, el nu mai poate avea o erecție atunci când *ea* dorește acest lucru.

Care este răspunsul?

Întrucât izolarea sexuală în căsnicie este o problemă diferită pentru fiecare soție, răspunsul specific este diferit pentru fiecare individ în parte. Dar există o soluție globală, care se aplică în mod egal fiecărei femei căsătorite. Singura modalitate în care o soție poate să găsească adevărata împlinire sexuală în căsnicie este aceea de a o transforma în scopul ei primordial. Ea trebuie să fie dispusă să dea deoparte tot ceea ce mai există în viață care s-ar putea interpune între ea și soțul ei. Trebuie să i se dedice în mod constant la fel de complet cum a făcut-o în ziua nunții. Dacă face acest lucru — și dacă *el* face același lucru —, amândoi vor fi răsplătiți cu cel mai mare dar pe care-l poate primi vreodată o ființă omenească. În acele spectaculoase momente pasagere ale orgasmului, sufletele și spiritele lor vor fuziona — și pentru o clipă, soțul și soția vor deveni una. Și aceasta, la urma urmei, este adevărata semnificație a dragostei dintre un bărbat și o femeie.

Cuprins

Mulțumiri 5

1. Femeia izolată în plan sexual 9
2. Mituri ale sexualității feminine 34
3. Alte mituri ale sexualității feminine 54
4. Cum a dobândit sexul o proastă reputație 73
5. Femeia care nu a fost niciodată măritată 96
6. Femeia divorțată 114
7. Nu mi se poate întâmpla tocmai mie 133
8. Abisuri nesfârșite sau
   Bărbații au și ei problemele lor 159
9. Alegerea unui bărbat 192
10. Pasul următor 220
11. Căsătoria 246
12. Alternative la căsătorie 276
13. Văduvele au probleme aparte 301
14. Secrete ale sexualității masculine 327
15. Femeile căsătorite, dar izolate în plan sexual 358